

SZEKERES KATÓ

MARUSKA SOROZAT

FÁRASZTÓ TEMETÉS

BÜNYÜGYI TÖRTÉNET (Tükörcép a mindenkori hatalomnak)

16 év alatt csak felnőttek jelenlétében ajánlott

Tilos a kiadványt, vagy annak bármelyik részét sokszorosítani,
információs rendszerben tárolni, mindenféle formában
sugározni, közzétenni a szerzővel való egyeztetés nélkül.
A kiadvány védett.

AJÁNLÓ

Piroska Bätz
Médiendesign

[http:// www.prb-webdesign.de](http://www.prb-webdesign.de)

A borítót tervezte: Szekeres Kató
Készítette: Pósa Attila

Nyomdai előkészítés: Korpa Zoltán
Nyomdai kivitelezés: Planet Corp. Kft.
Felelős vezető: Juhász Péter

Előszó helyett...

Először is leszögezem: ha valaki hibát észlel az írásban, az az én bűnöm, nem pedig a szerzőé. Néhányszor elolvastam a könyvet, de mindig azon kaptam magam, hogy túlságosan leköt a cselekmény, így előfordulhat, hogy valamilyen hiba mégis elkerülte a figyelmemet.

Sok minden tetszett az írásban. Életszerű a dolog. Látjuk, mennyire elronthat egy életet, ha egy gyerekkel nem úgy bánnak, mint megérdemelné. Ha nem szeretjük, durvák vagyunk vele, vagy ha következetlenül mindent megadunk neki – igazi szeretet nélkül –, nem fog megfelelően fejlődni, rossz példát lát, csalódik a felnőttekben, akikre kezdetben annyira felnézett, és a végén boldogtalan lesz. Pedig egy gyerek, maga a csoda.

43 éves létemre számomra a legnagyobb élmény látni azt a folyamatot, ahogy – most hat éves – kisfiam egyre ügyesebb és okosabb lesz. Egyre komolyabb dolgokról tudunk beszélgetni. Kérdez és én válaszolok. Már, ha tudok. Olyan is gyakran előfordul, hogy tudom a választ, csak azt nem, hogyan magyarázzam meg az ő szintjén. Kezdetben ilyenkor azzal próbálkoztam, hogy ezt te még úgysem érted. De a kis kíváncsi ebbe nem nyugszik bele. Azt mondja: nem baj, azért magyarázd el! Ilyenkor nincs mit tenni, belefogok. Érdeklődve figyel, ki tudja mennyit ért meg belőle. De ez az egyik dolog, amiért annyira imádom. Minden érdeklő, keresi az összefüggéseket. Persze mindenkinek a saját gyereke a legszebb, legokosabb, legjobb. Ez így is van rendjén.

Illetve csak volna rendjén. Főhősünk apja nem így gondolta. Ő csak kihasználta lányát, egy borgőzös pillanatában, nem törődve a következményekkel. És hányan vannak így...

Életszerű az is, ahogyan a link nyomozók mindennapjait látjuk. Egy idő után nehéz megmondani, hogy ki a jó és ki a rossz. A határok elmosódnak. Természetesen nem általánosítok, mint ahogy a politikusok, képviselők, bírák esetében sem. De hát mindannyian tudjuk: gyarló az ember.

Havrincsák Gábor tanár

Támogatók

Szegedi Közéleti Kávéházi Esték Alapítvány
Kuratóriuma nevében:

Dr. Szondi Ildikó az estek szerkesztője

Dr. Szalay István a Kuratórium elnöke

Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége Szeged

Szegedi Bajtársi Klub

Nagy Józsefné Ila

Maróti Mihály Tibor

Szekeres István

Pósa Attila informatikus

Dr. Hesz Ferenc főorvos

ISBN: 978-963-88809-7-0

Szeged, 2011.

Előszó

Mélyen Tisztelt Olvasó!

A könyvet a kezébe véve ne rökönyödj meg a szokatlan stíluson, az esetlegesen előforduló obszcén szavak olvastán. Vedd észre, hogy ez a valóság. Ma ezt zúdíjtják ránk azok, akik a kultúráért, a kultúra terjesztéséért felelősek. Ezt hallod mindenütt. A médiában, az utcán, az ismerősök, barátok között, és a gyerekeid szájából. Ugyanúgy, mint a léha, nagyravágyó, felelősség nélküli könnyű élet utáni sóvárgást. Pedig remélhetőleg nem Te tanítottad nekik! Viszont Neked is legalább tudnod kell ezekről, mert elszigetelődsz. Persze nem eshetsz át a ló túlsó oldalára sem, csak meg kell látnod, hallanod, hogy megpróbálhasd a lehetetlent. Egy kisiklott társadalmi morálból gyermekedet a helyes útra vezetni. Mert ugye, szerinted sincs szüksége a fiataloknak – engedékeny nagylelkűséged miatt – pl. az okádásig való ivászatnak, és az orgiába torkolló partiknak, amelyek csakis a fizikai és erkölcsi romlásukat okozzák. Ezért ne fitorogj, mert ezt is meg kell ismerned, mint az orvosnak a kellemetlen betegséget, hogy gyógyírt találjon rá. Fenti „Előszó” – ha úgy tetszik – tükör a társadalom felé. Olvasd hát bátran . A szerző.

Bevezető

A világon sok százezer gyerek tűnik el otthonról a szülők, ismerősök, járókelők és mindannyiunk szeme elől. Vannak, akik kétségbeesetten, és állandóan keresik őket, és soha nem adják fel. Remélik, hogy egyszer rájuk találnak. A gyerekek egy részét a drogra szoktatással, vagy a szép élet, a gyors meggazdagodás megcsillantatásával elcsalják, sőt elrabolják. Majd eladják, prostitúcióra készítetik, pedofilok, vagy a szervkereskedelem áldozatai lesznek.

Igen! Ez utóbbiról hallgatnak, mert tabu téma! Pedig e sorok írója is, egy szerencsés-szerencsétlen véletlen folytán menekült meg egy ilyen veszedelemtől. Az esemény előtt nem sokkal mindez már megtörtént egyszer. (Vagy többször is?) Egy vasárnap délután, a kihalt főutcán sétálgató fiatal pár egyik fele végérvényesen eltűnt. Betuszkolták a lesötétített – hajónak beillett – kocsiába, és elrabolták.

A hatóságok hallgattak, „nem akarták megrémiszteni” a lakosságot, tehát fátylat borítottak rá. Mintha csak pletyka lett volna az egész. A merész kíváncsiskodók megnyugtatására – érdekes módon az esemény után – a sajtóban „spontán” megemlékezésre került a szervkereskedelem, de természetesen biztosították a lakosságot, hogy ebbe az országba – ahol élünk – nem juthat el a pénzszerzésnek ez az iszonyatos formája. (!?)

Talán, ha e sorok írója ijedtében bejelentést tesz a rendvédelmi szerveknél, még fenyegetésre, esetleg rémhírterjesztés miatti büntetésre is számíthatott volna, mint a szerencsétlenül járt pár megmenekült tagja.

És amiről nem beszélnek, az *nincs*. Ezért kell a figyelmet erre is felhívni, hogy mindez, Kedves Olvasó, a szemed láttára történik. Csak Te nem akarod meglátni, mert politikusaink, akiket ez nem érdekel, olyan törvényt gyártanak, zúdítanak ránk. Gondolj arra a közömbösségre, mikor egy közlekedési balesetnél senki nem akar tanúskodni, pedig sokan látták az

eseményt. És miért nem? Mert az ostoba, jó szándékú tanú idézőjén az áll, hogy „... meg nem jelenés esetén *elővezettetik!*”

Nos, csoda-e, ha az emberek „nem látnak, nem hallanak” semmit? Nap, mint nap hálnak meg emberek, különböző okok miatt, és minket nem érint meg. Ugyanúgy, mint azon a vasárnap délután, mint mikor a megmenekült fél örült sikoltozására senki nem reagált... Adott esetben a tetteseket viszont, alig-alig büntetik, ha rájuk lelnek!

Ide tartoznak biz’ de leginkább a családi tragédiák is!

Mégis valószínűleg meglepődsz, ha felmerül a kérdés: *vajon életben van-e még a gyermeked?* Lehet, hogy kimondatlanul *egyre ezen gyötrődsz*, mert semmi jelet, üzenetet nem kapsz –, hogy tőled ugyan távol, de megvalósítva álmait – boldogan éli világát. Meg is bocsátanál gyermekednek, csak biztosat tudnál! Hiszen Neked magadnak is voltak reményteljes vágyaid. Emlékszel, ugye?

Csakhogy a kétség nem hagy nyugodni, mert a halál ezer formában fenyegeti az életét, és legalább ennyi módja van, hogy megvédj Öt! Hiszen *érte* dolgoztál, szenvedtél. Mindent *neki* adtál, amit gyűjtöttél. A remény csak akkor hagy magadra, ha akit keresel, annak életét valamilyen formában elvették. *Te* tudod, hogy nagyon rosszul van ez így! *De mások is tudják? Átérzik-e mások is gyötrő szenvedésed?*

Az itt leírt bűnügyi történet magja ugyan nem említi a lehetséges tragédia valamennyi formáját, de valós eseten alapul, ahol az egyik szülői erőszak miatt a másik szülő ún. „nemezist” alkalmaz. Élete ezért büntetésként, örök rettegésben telik el, de gyermekének őszinte, mindent feláldozó szeretetével erőt ad egy példaértékű életre.

A szörnyűséget azonban nem lehet meg nem történtté tenni, köszönhető jogi berendezkedésünknek. Ezért a megerőszakolt kiskorú nem kap elégtételt, a-mi számára megnyugvást jelentene. Nem tud beilleszkedni a társadalomba, *az elvárásnak*

megfelelően. Annál is inkább, mert látja, *hogyan ez a „normális”,* a társadalmi különbségek fenntartásával együtt. Az események sorozata nem csak törvény-, de természetellenes is. Te mit gondolsz, Kedves olvasó? *Ki a felelős a gyermekek szenvedéséért* és a világ, az értékek egyre jobban való eltorzulásáért? Megkockáztatható a válasz, és egyben gyanítható, hogy a szerzőre zúduló jogos, jogtalan kritikák élveznének előnyt. De ha *Terád* kerülne a sor, akkor is így ítélnéd meg?

Vannak szervezetek, kik együtt gondolkodnak, e sorok írójával, de hangjuk mindinkább elhalkul, idővel elfásulnak...

A könyvet olvasva láthatod, hogy lehet szeretettel, gondoskodással, törődéssel, féltéssel, gyermekeddel csodát tenni. De ezt *Neked kell előbb megtanulni!* Nem a *majomszeretetről* van szó! A végkifejlet viszont megmutatja, hogy a lelkében is *sérült,* hogyan képes tönkretenni a csodálatosan alakult életét, és hogyan torpan meg a körülötte lévők egzisztenciája is. Lehet, hogy e sorok olvastán lelked még zaklatottabb lesz, Neked, aki hiába keresed gyermeked. De éljen benned a remény, hogy felrázza a közömbös társadalmat, még ha a Te fájdalmad árán is. És ki tudja? Talán halvány nyomokra is lelsz, amin elindulhatsz...

Akiket eddig szerencsére nem gyötört a kínzó fájdalom gyermeke elvesztése miatt, talán még időben feltehető számukra a kérdés: Te mit tettél gyermekedért? Neveltél-e bele legalább empátiát, szeretetet? Megtanítottad-e, hogy mi a jó és mi a rossz? Vagy csak a szerzés tudományát, az „*én*”-tudatot, a felsőbbrendűség érzését, a közömbösséget, a könnyű élet utáni vágyakozást? Bátran szembe mersz-e nézni magaddal, ill. a tükrökkel?

A szerző.

Vajon milyen világra születél?

FÁRASZTÓ TEMETÉS

A temetésre nem sokan mentek el. Az elhunyt rokonai, néhány munkatárs, és főleg az ivócimborák. Azok is csak azért, mert sajnálták, hogy az elhunyt soha többé nem mondja ki a fülüknek oly kedves mondatot:

– „Még egy kört a barátainnak!”

Hogy az asszony, a gyerek otthon mit evett, hogyan vezette a háztartást, nemigen törődött vele. Jól érezte magát a barátaival, leginkább a kocsmában. Ráadásul az asszony már annyi tiltott és legális abortuszon esett át, hogy nem is tudta melyik a rosszabb. Ha az ura részegen agyba-főbe verte, vagy a kaparás. Még az orvosok is így nevezték a mészáros munkát, mikor a fél vödör húscscafátokat vitték ki a műtőből a beavatkozás után.

– Hivatalos „angyalcsinálók” – suttozták a folyosón várakozók.

Böksi az első alkalommal félájult állapotba került. A „privát” műtétnél nem altatták. Azt hitte, hogy a kórházban sem. Persze még csak meg sem vigasztalták. Egy jó szó nem jött a szájukra. Az orvosok is elítélték az abortuszt. Egyre csak faggatták, hogy hány beavatkozása volt? De mindig tagadta, hogy már nagyon sok. Sem az orvost, sem magát nem akarta bajba hozni. Aztán elfogyott a pénze a „privát” műtetre és törvényesen járt „elcsináltatni”. Szeretett volna elválni, de az ura azt mondta, hogy utána megy, és úgyis megtalálja. És akkor, jaj, lesz neki.

Hát túrt és csak egyre túrt. Azzal vigasztalta magát, hogy nem egyedül. Isten akarata.

A rendőrség soha nem avatkozott be a „családi vitába”, csak ha vér folyt. Így alkották meg a törvényt. A szomszédok is csak sajnálkoztak, siránkoztak. De elnézték. Pedig ha valaki egyszer jól pofán csapta volna az urát, biztosan meghunyászkodik. Legalábbis egy időre.

Az asszony mindent megpróbált. Férje minden ivócimborájának feleségével beszélt már, de mindhiába. Akadt olyan asszony is, aki együtt ivott az urával. Így oldotta meg a dolgot. Aztán megpróbálta magukkal az ivócimborákkal, de meg is bánta. Mikor az ember hazatámolygott, Bözsi akár aludt, vagy épp a házimunkát végezte, az ember úgy nekiesett, mint bolond borjú az anyjának. Az asszony meg még szégyenkezett is. Aztán még ő próbálta takargatni az ura kegyetlenkedéseit a szomszédok, ismerősök előtt.

Többször előfordult, hogy a fogát is kiverte. Abban az időben ingyen csinálták az OTI-ban. Legfeljebb kétszer szenvedett. Egyszer, mikor az ura kiverte, másodszor a fogorvosnál.

– Tulajdonképpen mi történt már megint a fogával? – kérdezte a körzeti doktor, mert megsokallta.

– Hasogattam a fát és nekirepült.

– És mindig pont oda? – hitetlenkedett a doki. – Szerencséje, hogy nem a szemét verte ki. Ezt még helyre tudjuk hozni – nézett továbbra is gyanakodva az asszonyra, aki folyton lesütötte a szemét.

– Igen. Szerencsés vagyok – rebegte az asszony elmélázva, mert elképzelte, hogy ha a szemét veri ki az ura, tényleg nagyobb baj lenne. Fog nélkül még meg lehet élni, de szem nélkül... Az, meg nem hozná vissza a szeme világát, ha lecsuknák a gazembert.

De hihetően hangzott a mese, mert mindig megvárta, hogy a kék zöld foltok eltűnjenek az arcáról. Megtanulta, hogyan védje meg az arcát. Egy serpenyőt, vagy tálat maga elé tartott, hogy az arcát ne ériék az ütések. A karját, hátát nem látták, mert eltakarta a ruha. Az eszébe sem jutott, hogy jól fejbe vágja a serpenyővel, mert félt, hogy agyon találja ütni dühében.

De inkább vad urától félt. Másnap úgyis duplán tángálta volna el. Gyűlölte minden porcikájában. Egyetlen vigaszt kicsi leánykájában lelt. Őt óvta, vigyázta, takargatta és bújtatta az

ura elől, mert valami azt súgta neki, hogy a gyerekek sem kegyelmez, ha úgy adódik.

Szeretett volna több gyereket is, nagycsaládot képzelt el, mert ő is nagycsaládban, és szeretetben nőtt fel. De eljött szülőföldjéről és az övéi nem tudták megvédeni. Meg aztán nem is árulta el nekik, hogy milyen szerencsétlenül választott. Látogatásuk alól, igyekezett kibújni.

– „Most éppen nem alkalmas, mert meszelünk, vagy éppen nyaralni megyünk, vagy mellékállást vállaltunk és fáradtak vagyunk. Aludni sem tudunk” – mentegetőzött szánalmasan, amit az övéi kétkedve fogadtak. Mondogatták is egymásnak, hogy itt valami nagyon nem stimmel.

– Hogy megváltozott ez a Bözsi! A gyereke is úgy nő fel, hogy nem ismeri a rokonságot.

Nem értették az egész dolgot, hogy Bözsi miért utasítja vissza folyton a látogatást.

– Majd megbánja még! Szorulhat még a testvéreire!

Csak az anyjuk érezte, hogy valami baj van.

– Ne ítélkezzetek, mert nem tudhatjátok az igazságot!

– Ugyan milyen igazságot? Anyám tán tud valamit, hogy olyan nagyon védelmezi? – kérdezte a legidősebb testvér.

– Csak érzem, fiam! Csak érzem!

– Akkor meg nem kell kérdezni, hanem meg kell lepni!

– Hagyjátok! Az ő élete. Ha már nem bírja, úgymint elpanaszolja.

A testvérek anyjukat is értetlenül hallgatták. Az összejöveteleken, hétvégén, ünnepnapokon azért mindig Bözsi került terítékre.

– Legalább anyára volna tekintettel – fakadt ki némelyik.

Ám az anyjuk továbbra sem engedte, hogy bármit is tegyenek.

– Ne szóljatok bele, nem a ti életetek. Ez a sajátja. Ő választott. Hát most viselje!

A többiek némán figyelték anyjuk kemény szavait, szinte el sem akarták hinni.

Bözsinek is majd' megszakadt a szíve az övéi után, de nem akarta, hogy megtudják, milyen szadistához ment feleségül, figyelmeztetésük ellenére. Neki egy dologra kellett figyelni: hogy leányát megvédje. Már arra is gondolt, hogy elküldi anyjához, hogy nevelje ő, de nem akart idős asszony nyakába terhet, meg aztán bele is örült volna gyermeke hiányába. A kis házat is féltette, mert nehezen szerezték meg, és reszketett, nehogy az ura eligya. Sokszor fakadt ki keserűen lánya előtt, ha nem bírta visszafogni magát.

– Hogy döglene már meg! Hogy inná a sírba magát! – Aztán rögtön megbánta, hogy nem fékezte a nyelvét. Nyolc éves lánya elől megpróbált mindent takargatni.

– Mártikám, kicsim, ne hallgass bolond anyádra! Elragadtattam magam.

– Anyucikám, hidd el, nagyon megértelek. Tudok én mindent, csak én is félek. Nem szeretem apát. Inkább gyűlölöm. Már arra gondoltam, hogy mikor téged ver, leöntöm forró vízzel.

– Uram Isten! – rémült meg Bözsi! – hogy gondoltad? Még nagyobb bajt akarsz? Hogy jutott ilyen eszedbe, te lány! – rázta meg vállánál fogva a gyereket, mert komolyan vette, amit mondott.

– Ne félj, anyuci, nem teszek ilyet. Egy pohár forró víz nem nagyon ártana neki – nézett anyjára bocsánatkérően. Az anyja teljesen elképedt.

– Hogy gondolhatott ilyen vakmerőségre egy ekkora lány? – hajtogatta – jobban kellene vigyáznom!

– Te ugye mindig mindent láatsz? Csak úgy teszel, mintha aludnál?

A gyerek bólogatott és könnyek gurultak le az arcán.

– Én édes, kicsi lányom! Hát, te is szenvedsz velem együtt! Nem is olyan kicsi, az én okos nagylányom vagy!

A gyerek átkarolta anyja nyakát, és zokogásba tört ki.

– Anyuci! Miért kell nekünk ennyit szenvedni?

Az asszony nem tudta, hogy mit feleljen.

– Majd egyszer minden megváltozik. Semmi sem tart örökké – vigasztalta inkább magát, mint a lányát.

De azt ő sem tudta, hogy mikor fog megváltozni, és hogyan.

– Anyuka, én úgy gyűlölöm apát, hogy ki sem tudom mondani.

Az anyja törölgette Márti szemét és nyugtatgatta.

– Téged nem bánt, ne félj! És különben is az a-pád. Te ne gyűlöld. Elég, ha én gyűlölöm – motyogta.

A lány egy pillanatra izzó szemmel nézett az asszonyra, aki valósággal megrémült tőle.

– Te, Márti! Nehogy valami bolondságot csinálj! Hallod? Engem hozol bajba! Ha elválasztanának bennünket, az nagyobb probléma lenne! Ugye szereted anyut?

– Nagyon! – bújt hozzá, mint aki menedéket keres.

– Akkor fogadj szót nekem. Érted? És kerüld apádat! Az lesz a legjobb. Kész van a leckéd?

– Igen.

– Na, eredj játszani. Ilyen kislányoknak még sokat kell játszaniuk. És senkinek nem beszélünk semmiről. Érted? – rázta meg ismét a vézna vállakat.

– Értem.

– Akkor jó. Legyen ez a mi titkunk.

Egy reggel apró puszikkal költögette a lányát, mi-után az ura elment. Este későn ért haza, és mintha be akarta volna pótolni a szeretetét. A gyerek sírva ébredt és fájlalta a hasát. Anyja kitakarta, hogy megnézzze és döbbenten látta, hogy a gyerek alatt véres a lepedő.

– Mi történt veled? – rivallt rá, mert tudta, hogy alig tizenegy évesen még nem kerülhetett serdülőkorba.

– Nem tudom – nyöszörgött a gyerek –, nem emlékszem semmire.

– Mi az, hogy nem emlékszel? – kiabált magán kívül.

– Apa megitatott velem egy pohár pálinkát, és nem tudom, hogy utána mi történt.

– És te megittad, te kis hülye?

A lány rázkódott a zokogástól, az asszonyban pedig fejtetőig ért a düh. Aztán átfogta és úgy szorította, hogy lánya feljajdult. Magát okolta. Nem is kérdezősködött tovább, de egy hétig nem engedte iskolába.

Bözsi kétségbe esett. Nem tudta, hogy mit tegyen, csak azt, hogy a hatóságokra nem számíthat. Neki kell valahogy megoldani a problémát. Már régen nem feküdt le az urával, mindig a női betegségére hivatkozott. Elhatározta, hogy leánya érdekében áldozatot hoz. Ha közelít hozzá, inkább megadja magát, bár a pokolba kívánta. A gyerekről nem beszélt vele. Mint-ha, nem tudott volna semmit.

Nem is kellett sokáig várni. Az ura két nap múlva az ágyra lökte. Bözsi nem tiltakozott, nem keresett ki-fogást, amin az ember ugyancsak meglepődött.

– Te Jóska! Várjál már! Ne kapkodd el a dolgokat! Tegyük úgy, mint a tévében! – pirult bele az asszony, de a férfi nem figyelte az arcát.

A szemét viszont, ugyan csak kimeresztette.

– Mér? Ott hogy csinálják? Miket nézel te a tévében?

– Hát egy kis előjátékra gondoltam.

– Nafene – gondolta a borgőzös Jóska, amit Bözsi úgy utált, hogy kis híján lehányta.

Az ura mindig rendesen ráivott az előző napira, és ettől olyan cefreszagot eregetett, hogy a görény hozzá képest illatosnak tűnt. De az is lehet, hogy felment a cukra és az aceton szag is belejászott.

– Én nem bánom – egyezett bele a Jóska, és elnyúlt a franciágyon.

Bözsi nagy levegőt vett, és csókolgatni kezdte az ernyedt testet, miközben finoman csiklandozta. Közben Mártyi benyitott az ajtón, és megdöbbsent a látottakon.

– Anya elárult engem – bújt vissza remegve az ágyába – elárult engem! – ütötte két kis öklével a combját, és csikorgatta a fogát. Dühében sírni sem tudott. Fejét belefúrta a párnába, hogy semmit ne halljon. Azok ott a másik szobában észre sem vették.

Jóskának nagyon tetszett a dolog, mert megszomjazott. Az asszony készségesen vitte neki a kissé felvizezett tiszta szeszt, hátha sikerül vele megitatnia az erős italt. A férfi ugyan bort kívánt, de Bözsi azt mondta, hogy más nincs itthon.

– Na ha nincs, akkor nincs. Ez is jó lesz – mondta, és egy vizespohárral lehajtott.

– Hű, a szentségít! Mi volt ez? – kapott a gyomrához.

– Pálinka – mondta Bözsi ártatlan arccal – mi az, nem is tetszik?

– Dehogynem! – nyelt nagyokat, de még a szeme is könnybe lábadt.

Bözsi undorral tovább csókolgatta, és egyre jobban csiklandozta. Jól számított. A szesz öt perc múlva ki is ütötte a leginkább borhoz szokott iszákos embert. Ekkor már mindenütt csiklandozta ujjbeggyel. Ahol csak érte. Szinte teljesen megfélelkezve magáról, egyre vadabbul, eszeveszettül, és dühödten csiklandozta. Az ura meg sem mozdult. Mint egy darab fa, úgy feküdt az ágyon elterülve.

Az asszony szeme a kemény műanyag hajkefére tévedt. Felkapta és azzal birizgálta tovább a talpát. Jóska megmozdult, mint aki tetszhalott állapotából ébred.

– Ó, ez a mocsok a talpán csiklandós – állapította meg elégedetten, és már mind a két talpát kezelésbe vette.

A részeg, tehetetlen ember csak nyöszörgött és rángatózott, de annyira megbénította a tiszta szesz, meg az alapozás, hogy szinte mozdulni sem tudott. De szólni sem, csak nyögött. Bözsi kitartóan csiklandozta, nehogy magához térjen. Jóska már lilult, erőlködött, kidagadtak a nyaki erek, keze-lába megmerevedett, egy görcsben rángatózott, de hiába, mert

továbbra sem bírt felkelni, de észhez térni sem, csak a nyögdecselésig.

Az asszony ráarakott egy nagy párnát a mellkasára, és szöveget vert az ágy alsó részébe. A párnán keresztülvetette a leghosszabb nadrágszíjat, és a csatját rongyba tekerve beakasztotta a szögbe. A másik oldalon szintén bevett egy szöveget a lyuknak megfelelően, és azt is beakasztotta. A párna és a szíj nem szorította a testet, de elégnék bizonyult ahhoz, hogy teljesen mozgásképtelenné tegye. Vigyázott, hogy ne hagyjon nyomot sehol, bár gyorsan kellett minden csinálnia. Rendületlenül csiklandozta tovább a kefével az ura talpát, mert érezte, hogy ez a soha vissza nem térő alkalom. Tudta, hogy legközelebb ezt már nem játszhatja vele végig.

Addig-addig csiklandozta, míg az végleg elernyed. Már nem feszítette a hiábavaló erőlködés, a test megadta magát. Aztán meghallgatta a szívét, megnézte a nyaki ütőerét, és elégedetten állapította meg, hogy végleg kinyúlt. Eltüntette a szeszes üveget, de még a hajkefét is. Mint egy megszállott, úgy porszívózott egész éjjel, aztán reggel elmentek a gyerekekkel otthonról.

- Hát apu?
- Az este kiütötte magát. Majd felébred – válaszolta.

A temetést végigvárták, hogy mindenki elinduljon hazafelé. Az emberek lassan oszoltak, mert mindenki akart valami vigasztalót mondani az özvegynek, de az magába zárkózott. Végül ketten maradtak. Az özvegy és a lánya. Ekkor az asszony undorral egy nagyot köpött a friss sírhalomra...

Az urát felboncolták, de szeszen kívül semmit sem leltek a gyomrában. A szívét épnek találták, csak a mája... Arról lehetett volna beszélni...

Egy nyomozó sokáig kijárt kérdezősködni, de azon túl nem jutott. Megvizsgálta a fekhelyet, ahonnan Jóskát holtan vitték el. Mindent alaposan végignézett. A szögek nyomát is

megtalálta, de többet is, így elfogadta az asszony magyarázatát, hogy ki akarták cserélni a huzatot, csak lemondtak róla.

Ennek ellenére meglehetősen gyanúsak találta a nagydarab ember hirtelen halálát. Bár a kocsmában minden ivótárs igazolta, hogy napos vendégként ismerték, meg hogy verte az asszonyt.

– Nem egyedül – mentette az egyik iszákos.

A nyomozó igazat adott neki, de azért belül valamit érzett. Valami furcsát. Bár semmi bizonyíték nem állt rendelkezésére a boncolási jegyzőkönyv alapján. Tovább szimatolt. Naponta kijárt a házhoz és újabb kérdéseket tett fel Bözsinek.

– Szerintem maga megölte az urát – mondta egyenesen nekiszegezve gyanúját.

Az asszony pókerarccal válaszolt.

– Milyen vicces ember maga! Aztán mivel?

– De azért nem bánja, hogy meghalt ugye?

– Hát... nem volt egy jó ember – sóhajtozott az asszony.

– Ha nem haragszik, még jönni fogok – mondta a nyomozó.

– Jöjjön csak – rándította meg a vállát Bözsi.

A gyereket viszont nyugtalanította.

– Anyuci, a bácsi állandóan itt járkál a házunk körül. Miért kell neki minden nap idejönni?

– Hadd járjon. Ez a dolga, ezért fizetik – mondta, és nyugodtan végezte tovább a dolgát.

Csak a száját mosogatta állandóan. Higgadtsága ráragadt a gyerekekre is, aki meg sem kérdezte, hogy az apja miben halt meg. Pedig mások is kíváncsiskodtak. Anyja bánatos arcot vágva, mindig azt válaszolta, a-mit szokott.

– Agyonitta magát – sóhajtozott hozzá nagyokat, hogy sajnálják.

A nyomozó már csak hetenként járt ki, mert még mindig a zsigereiben érezte, hogy valami nem stimmel. Valami azt súgta neki, hogy egy rendkívül rafinált gyilkosság történt. Csak még bizonyítani nem tudta. Nagy elszántsággal állt hozzá, és

elhatározta, ha évekbe is telik, megoldja a rejtélyt. Egyre jobban erősödött benne az a tudat, hogy Jóska nem természetes halállal halt meg. Valaki hozzásegíthette. Bújta a szakirodalmat és a boncmester nyakára járt. Egyelőre hiába. A megoldás váratott magára.

Egy alkalommal hallott valami fura történetet, ami felkeltette az érdeklődését, de ezzel még közelébe sem került a bizonyításnak. De valami határozott dolgot érzett, ami többnek látszott a gyanúnál. Legalábbis úgy gondolta. Ezért rendületlenül és eredménytelenül szimatolt tovább. Egy fél év múlva aztán feladta, és csalódottan vágta be az aktát az alsó fiókba, bár továbbra is szentül hitt a gyilkosság tényében. A nyomozó, Lutor Lajos megkeseredett. Már nem is tudta, hogy hány gyilkossági ügye maradt megoldatlan.

Fél éjszakákon át törte a fejét és alig aludt. Reggel sápadtan és elgyötörten – szeme alatt hatalmas táskákkal – ébredt, és nappal sem tudott odafigyelni teljesen a munkájára. A főnöke eleiben csak figyelmeztette, ha valamit eltévesztett, rosszul csinált, vagy elfelejtett. Azt gondolta, hogy esélyt kell neki adni, mert még nagyon fiatal. Mindig arra gondolt, hogy ha valaki rendőrnymozónak áll be, az csakis hivatástudatból teszi. Hitt a munkatársaiban.

Az oktatókban már kevésbé. Tudta, hogy lazára veszik a fegyelmet, mert a fizetést úgymé megkapják, hát minek törjék a tollukat. Nem ismert egyetlen igazi tököst oktatót – aki megfingatta volna a nyegle újoncokat –, mint az ő idejében. Meg aztán, már mindenkit felvesznek rendőrnek.

– Más idők járnak – mondogatta sokszor – és a mai fiatalok sem olyan lelkiismeretesek, mint régen. Amit tanultak, azt tudják produkálni. Ugyan, mit is akarok én az erőlködéssel? – kesergett sokszor, még otthon is a feleségének.

Bár „fentről” többször leszóltak, hogy veszélyben a főnöki széke, de nem tudott mit csinálni.

– Azért azt mégsem tehetem, hogy magam nyomozzak – fakadt ki keserűen. – Van nekem munkaköri leírásom – vágta oda nem egyszer mérgében – ne molesztáljatok!

– Hát a beosztottjaid vajon mit csinálnak? – piszkálták tovább a felettesei.

– Szaladgálnak. Hol ide, hol oda. Annyi a bűnözés, hogy nem győzik. Ti nem olvassátok a jelentéseket, vagy a statisztikát? Nem látjátok, hogy mi a helyzet bűnelkövetés terén?

Felettesei nem érték be ennyivel, de csak akkor hívták be, ha valami fontos ember ügyét nem tudták megoldani.

– Hiába rakunk oda mást, az sem tud csodát tenni – ismerték el maguk között. – Az az átkozott sok papírmunka is elveszi az idejüket, meg a terület is meglehetősen nagy – bizonygatták egymásnak, és visszagondoltak arra, mikor ők kezdték.

Így aztán nem macerálták annyit, de ha elővették, akkor főhetett a feje. Ilyenkor összehívta a „tehetetlen bandát” és jól lehordta őket. Ennél többet nem tehetett. Úgy látta, hogy nincs egy elhivatott tehetség sem közöttük. Egy igazi SZIMAT. Hát, nehezen talált volna ilyen.

Sokszor gondolt arra, hogy el kéne menni nyugdíjba, csak hát a nyakán lógtak a gyerekek, és az ő egzisztenciájukat még meg kellett teremteni. Azok is olyan elkényeztetettek, élnetlennek tűntek, és mindent a szülőktől vártak.

– De hát, csak a gyerekeim! – enyhült meg néha, ami jó kifogásnak tűnt, és fel is mentette a szigorúság alól.

Már a szolgálati időt is régen túlhaladta, de mégsem mert nyugdíjba menni. Jaj, pedig hányszor, de hányszor gondolt rá.

– Milyen jó lenne már ekkora felelősség nélkül élni – sóhajtozott nemegyszer.

– Csak még egy-két évet várjál – kérlelte a felesége. Aztán az is jó lesz, ha egyszerre leszünk szabadok.

– Szabadok! – nevetett kényszeredetten a rendőr-főnök.

– Vagy legalább jobban ráérünk.

– Ugyan már! Láttál te valahol ráérős nyugdíjast? Mert én ugyan mindegyiket rohanni látom. A kocsmában meg a szórakozóhelyen nem nyugdíjasok ülnek, hanem a pénzesek, fiatalok, meg a lumpenproletárok. Akiket semmi sem érdekel, csak a szórakozás, de leginkább az ivászat. Akik normális életet élnek, nem ott töltik az idejüket.

– Azért csak jobb lesz, ha nem kell minden nap időre menni, idegeskedni a beosztottjaid, meg a feletteseid miatt.

– Hát... az utóbbiaktól szívesen megszabadulnék.

– Tipikus főnök vagy. A beosztottak nem nagyon számítanak. Legfeljebb lehordod őket.

– Ne bosszants már te is – morgolódott felesége szavaira, de azért magában igazat adott neki. Mert állandóan a feletteseitől rettegett. Mindig attól félt, hogy mit találnak ki, mit változtatnak meg, mit vezetnek be, mert azért pénz járt. Neki meg munka, és főhetett a feje. Mire beállított valami rendet, felettesei állandóan felborították. Állandóan okoskodtak. Leginkább a változások bevezetésével, az adminisztráció ellenőrzésével, az agytágításokkal telt az ideje.

– Ez a Lajos is egy kétbalkezes. És olyan kényelmes – gondolta, és inkább ezért a higgadtságért haragudott rá leginkább. Kimondottan dühítette a nyugodtsága. Bár az utóbbi ügyet „ad acta” rakatta ugyan vele, de azért azt remélte, hogy legalább a fejét még törí rajta. Az ő idejében nem nagyon akadtak megoldatlan bűnügyek.

Lajos valóban bosszantóan nyugodtnak tűnt és nem engedte, hogy a gondolataiba beelássonak. Dehogyan tudta ő elfelejteni a kétes ügyeket, de hát semmire sem adtak elég időt.

Minden új ügynél hasonlítgatott. Kereste a motivációt, az okokat, bár két ügy sem látszott egyformának. Gondolataiban – mint egy regényben – több szálon futottak az ügyek. Csak nem beszélt róla. Ezért a főnöke és a munkatársai tutyimutyinak tartották. Bár akadt, aki inkább dörzsölnék nevezte.

Igaz, hogy Dudásné ellen nem szólt semmi, de a főnöke is úgy érezte, hogy valami nem stimmel. A főnökét inkább az

bosszantotta, hogy Lajos csak úgy belenyugodott. Egy vérbeli nyomozó állandóan agyal, töri magát a megoldáson. Ez elfogadta, hogy nem bír el az ügyel. Elviselte, hogy vereséget szenvedett.

Hogy Lajos fáradtan kezdte a napi szolgálatát, azt annak tudta be, hogy nagy kanállal élte az életét ugyanúgy, mint a többi. Kényelmes kocsiban, légkon-dis irodában ücsörögtek, nyáron fehér uniformisban hasítottak a „Yamahán” még az utcai rendőrök is. Bezzeg az ő idejében! Gyalog kellett menni, leg-feljebb biciklivel, mert csak a főnöknek járt kocsi.

S valóban. A „rendőr is ember” jelszóval este bárókba jártak, és játszották az agyukat. Ugyanúgy vedeltek, mint a civilek, és ugyanúgy drogoztak is. Csak hát őket senki nem vonta felelősségre, és ha áruló akadt köztük, annak meggyűlt a baja a többiekkel... Persze a tetű civilek keresték a kedvüket, mert így arra számíthattak, hogy egy-egy gyorsajtásnál, ittas vezetésnél és egyéb kihágásnál a rendőr haverok mindig kihúzzák őket a maszlagból. Nyugodtan számíthattak rájuk, nem csalódtak.

– Áh! El vannak ezek már engedve, és kényelmesedve – kesergett magában a főnök – és egyre rosszabb lesz. A jogaik! Azokat bezzeg tudják. A kötelesség elmulasztását, a felelősséget leginkább kimagyarázzák. Szakszervezet, meg mindegyiket jogász védi azonnal. Mi lesz ennek a vége? – csóválta a fejét legtöbbször tehetetlenül.

Előfordult, hogy telefonon panaszt tettek a vendéglőből, de senki, nem mert ellenük vallani. Azért legalább rendesen megmosta a fejüket, amit legtöbbször unatkozva hallgattak beosztottjai.

– Maguk nem utcai járőrök! Mikor értik már meg? Magukról nem is tudhatna senki az állományon kívül! Még belül se nagyon – dühöngött. Addig-addig ostorozta őket, míg azok megelégtéltek.

– Mikor unja már meg a cseszegetést, főnök? – kérdezte az egyik, aki inkább bandavezérnek nézett ki, mint különleges

nyomozónak – Nekünk is van életünk, nekünk is jár a szórakozás.

A főnöknek rögvest felszaladt a pumpa.

– Mondja, maga mi a nyavalyának jött ide dolgozni? Miért nem megy szemet lapátolni ahelyett, hogy bomlasztja azt a csekélyke rendet is, amit sikerült megteremtteni? Elég nagy marha hozzá, a lapát tenyerével. Hallom, hogy minden verekedést maga kezdeményez. Ajánlom, szedje össze magát, mert istenuccse úgy kirúgatom a legkisebb rajtakapáson, hogy azon a trágyadombon találja magát, ahonnan elszabadult! – tajtékszott. – Most pedig tünés munkába. Holnap reggel az asztalomon legyen minden jelentés, mert nagy farba rúgások lesznek! – fordított nekik hátat, és nagy dirrel-dúrral bevonult a szobájába.

A többiek meg sem mertek mukkanni, csak bámultak egymásra. Jobbnak látták ilyenkor hallgatni, mert nem akarták kihúzni a gyufát.

– Mi történt az öreggel? – kérdezgették a titkárnőket, irodai tintanyalókat csodálkozva, de azok sem tudtak semmit mondani. Vagy nem is akartak.

Nagyon nem rémültek azért meg, ám ők is úgy tartották, hogy jobb félni, mint megijedni. És ha nem is kedvelték mindig a kiadott munkát, azért jó munkahelyet tudhattak maguknak. Jó fizetéssel, nagyon nagy szabadsággal és hatalommal. Ez utóbbi igen sokat nyomott a latban. A szórakozásról nem nagyon akartak lemondani, de a civil haverok a segítségükre siettek, mikor mentegetőztek, hogy nem ajánlatos egyelőre nyilvános helyen duhajkodni.

– Az állásunkba kerülhet – mondogatták –, többen köptek felfele.

– Durrantsatok oda nekik! – javasolta az egyik újjgazdag, akitől a lakóterületén is rettegetek.

– Zagyvaságokat beszélsz. Egy időre le kell állni – utasították el, de a civil haver nem hagyta magát.

– Mondok én nektek valamit.

A nyomozók kíváncsian néztek rá, mert sokat adtak a véleményére, hisz majdnem mindig ő állta a „cechet”.

– Van nekem olyan lakásom is, ahol a nyáron az albérlő diákok hazamennek. Az üresen áll. Az udvaron a hintaállványra felakasztjuk a bográcsot, aztán főzünk. Palackos gáz van, asztalok, székek vannak a háznak, piáról meg gondoskodunk.

– Á! Mit szólnak a lakók?

– Ki törődik velük?

– Hátha ott is lesz, aki panaszt tesz az öregnél.

– Ha még csak ott tenne, az még nem lenne baj – vetette közbe a társa – de ha másik osztályra megy, és úgy jut el az öreghez! Akkor nagy szoaréban leszünk.

– Jaj, ne rezeljetek már úgy be, garantálom, hogy semmi gond nem lesz.

Addig agitálta a rendőröket, míg kötélnek álltak. Bár ez nem tűnt olyan csábítónak, mint a szórakozóhely, ahol elegáns pipik hatalmas műkeblekkel izgatták őket. Ahol a nők, szügyig erő szoknyája alá könnyen és feltűnés nélkül lehetett nyúlni. Legfeljebb más kapta a pofont. Mert ilyen helyeken elegáns szajhák kínálták magukat. Ezek nem fagyoskodtak a közutak mentén. Az étterem és bár vezetője külön biztosította a kényelmes szobát drága prostikkal, és ráadásul ingyen. Viszonzásul az étterem abszolúte védelmet élvezett. Ezt megszokni, aztán lemondani róla, nagy megpróbáltatásnak bizonyult mindegyiknek. Aki faluról, vagy valamelyik tanyabokorból került fel a városba, rövid idő alatt beleszokott. Ezt tartották igazi szórakozásnak.

– Egyszer tehetünk egy kísérletet, míg az öreg megnyugszik – egyeztek bele.

Elfogadták a meghívást.

A „titkos” nyomozók civil rendőrautókkal lepték meg a társasházat már a délelőtti órákban, és alaposan bepálinkáztak. De mindig kellett valami a boltból, mert a haver nem tartott otthon semmit, hiába ürült ki a lakása nyárra. A boltok ugyan

egymás hegyén-hátán idegesítették egymást, rivalizáltak egymással, de egy nyomozó nehogy már gyalog menjen! A pálinka – amit legurítottak – nem számított. A képviselők, közalkalmazottak, rendvédelmi szervek védettséget élveztek. A „mentelmi jog” kijárt.

Persze ez nem azt jelentette, hogy mind áthágta a szabályt, de a legtöbb, ahol csak tehetette, soha nem hagyta ki a kínáló alkalmat. Így volt ez mindig azzal, aki a legkisebb hatalmat, védettséget élvezte. Hacsak nem okozott tragédiát. Bár ez sem látszott egyértelműnek.

A háromgyerekes közrendőr halálra gázolásáért az ismert közszereplő szinte ejnye-bejnyét kapott. Nyilván magasabb protektort talált... Vagy, nagyon sokat tudott bizonyos nagykutyákról.

Persze megtörtént ez fordítva is. A magas beosztású „közvédelmis” halált okozó „kihágásáért” maszatolás lett a végeredmény, aztán nagy hallgatás. Lassan minden feledésbe megy. Az archívum meg hallgat. Csak ha szándékosan fellapozzák... a hozzáértőknek nagyon beszédes tud lenni. Na de, hogy az ördögbe kerülne oda hozzáértő? Nehéz dolog. Nagyon nehéz. Sok-sok engedélyező aláírás kell hozzá...

A nyomozók civil ruhában még így is feltűnést keltek a társasházban. A hangos, artikulátlan röhögések felverték a ház hétvégi csendjét. Jobban ellazultak, szabadabbnak érezték magukat, mert az etikettet sem kellett betartani.

Aztán náluk is előkerült minden, ami „a”-val kezdődött. Mert az ivós ember mindig tudta, hogy mi a jó. Ez a természetes. A sör, a bor, a pálinka stb. A magyar ember – még ha rendőr is – ismerte a szokásokat, ez nem lehetett újság. A rendőr is lehetett ivós. A sörhasúnak meg a lejárató idő előtt új nadrágot szabtak. Nem nagy ügy. Az egyenruha kijárt, tellett a ruhapénzből. Egyébként is a legtöbbje azért lett rendőr, mert sok kedvezmény járt nekik. Veszélyes munkának tartották ezt a foglalkozást. Viszonyítás kérdése. Egy buszvezető, aki ott gebebed meg a volán mögött, mekkora felelősséggel tartozik nyolc-tíz órán keresztül tömött járművel? Aztán a két szakma

fizetése között is akadt némi különbség. Különben nem rendőrnek mennek, hanem buszvezetőnek. Csak kényelmesebb lehet a rendőri munka... A magasabb rangúak, előkelőbb társaságban randalíroztak.

Fal mellett vizeltek, a nagy zabákolástól a kínzó, puffasztó bélgázokat szabadon engedték el. Annyi ember közül úgy sem tudták, hogy kire gyanakodjanak. Főleg mikor a hangulat a tetőfokára hágott. Istenem. Embertől gyúrták őket is.

Persze az öregedő, hol itt, hol ott fáj prosztatás tábornokok felett az asszony örködött. Nélkülük sehova sem mehettek. Tőlük nem szabadultak meg, mint állandó főnöktől. Nem nagy ügy. A folyamatos regulát már megszokták, sőt az engedelmisséget is. Eleget ficáinkoltak fiatalabb korukban. De mivel a vén kecske is megnyalja a sót, egy-egy mutatós pipi után ugyancsak nagyokat nyeltek, mert többre nem futotta. Az asszony mindig figyelt. Azért egy kis csöcsörészésre néha adódott lehetőség, mert állandóan akadt, akit „jóindulatból” fel kellett karolni. De megérte mind a kettőnek. A suttogások meg kit érdekeltek?

Az alacsonyabb rangúak is megtalálták a maguk társaságát, és tudták, hogy fikarcnyival sem voltak rosszabbak, mint a feletteseik. A hierarchia döntött, hogy ki hol helyezkedhet el az élet bármely területén. Mindenütt a kisebb beosztásúak pattogtak, mint kecske...bogyó a deszkán.

Ez a társaság most beérte a társasházi bulival. Minden rendelkezésükre állt, miért is ne érezték volna jól magukat? Aztán a jó hangulatot még fokozta, hogy nők is előkerültek. Persze nem civil nők, hanem rendőr nők!

A házba – demonstrálásként – betelepített rendőr lakónő nem győzött nekik köszönetni. Ez némi meglepetést okozott a vendégeknek, de a rendőrlakó közölte, hogy mennek haza a város melletti községbe a szülőkhöz. Már ő sem zavarta a mulatozókat. Nyugodtan bele lehetett hasítani.

A paprikás főtt, bugyogva rotyogott az üstben, nyálcsorgatóan illatozott a házak között, főleg mikor megkavarták, vagy rázogatták. Értették a módját.

A sokfajta italtól az először hangoskodók – a lakók megdöbbenésére – egyszer csak csendben üldögéltek a padokon, székeken, udvarra kihordott fotelekben. Némán szívták a cigit, és mélán bamba képpel, üres tekintettel bámultak a semmibe. A kábítószeres cigaretta semmihez sem hasonlítható édeskés illata még a paprikáson is túltett. Aki ezt a társaságot látta az ablakokból, erkélyekről, valóban csak bámult. Sokan szidták őket úgy, hogy csak a lakásban lakók hallották.

Este aztán a kiruccanó civil ruhás rendőrök kocsiba ültek és hazahajtottak. Vitték magukban a sokféle „a”-s itókát meg az édeskés illatú kábszert.

Igen furcsa dolog ez, hogy akiknek a törvényt be kellene tartani, magatartásukkal példát kellene mutatni, pont azok a legnagyobb törvényszegők. Azt mondják, fejtől büdösödik a hal. De az ellen a fej ellen semmit nem lehetett tenni. Ugyan mit is tehettek volna? Mindenkit nem lehetett ellenőrizni, meg feljelenteni! Na, ez utóbbit próbálta volna meg valaki. Örökre elkapálhatta magát. Azért akadtak ilyen bátor civilek, de aztán azoknak soha, de soha nem lett nyugtuk. Még a lakóhelyükről is el kellett költözniük. Még ott is utánuk nyúltak.

De nagy marha is az, aki összeköttetés híján nekimegy a törvényt „képviselő” rendőrnek. Maga sem tudja, milyen egy darázs-fészekbe nyúlni.

Eleiben kezdték őket zsarunak nevezni, ami annyit jelentett, mintha szemtől szembe a civil leányázta volna. Csak úgy per... Aztán, hogy mi történt velük? Tán egy befolyásos újságíró ötletére – megjelent „A zsarú” című lap. Persze csakis szépeket és jókat írtak róluk. Mocskosul fényezték őket.

Majd a civilek – akik szívből gyűlölték a rendőröket – a „zsernyák” nevet adták nekik. Hát ekkor meg még film is készült róluk, ahol csakis ezt a nevet használták. Azt is eltűrték, ha nem szemtől szembe ment a zsernyákolás. Hiába. A rendőrök is fejlődtek.

A külföldi országokban, ahová örökösen áhítoztak a gazdagok – de nem kaptak eleinte csak korlátozott kiutazási

lehetőséget – a rendőr olyan, mint egy őrangyal. Ha rendőr járt az utcán, a járókelő biztonságban érezte magát. Itt meg inkább elfordultak, ha be kellett volna avatkozni. Mintha becsináltak volna.

Na meg a sok firkálást rohadtul utálták. Mint a rendőrviceket. Ezért nem szerették felvenni a tényállást. Bár a törvények sajátos alkalmazását is meg lehetett szokni részükről, mint a verést. Ettől függetlenül soha nem tartoztak a kedvelt társadalmi réteg közé. De mit izgatta ez őket! Az utcán már nem kellett balettozni, forgalmat irányítani a sok kretén autósnak, aki csak a gázpedált nyomta, és ahol izomlázat kaptak. Meg esetleg napszúrást. Néha előfordult a hajtás is, de túléltek. A szabadnapok, kedvező nyugdíj, a hatalom és miegymás mindent megért. Úgy tartották, hogy csodálatos érzés a hatalom birtokában lenni. Szárnyakat adott, mint a „Redbull”.

Az összeszokott csapatot is csak egy izgatta. Hogy Lajost nem tudták odacsalogatni. Ő nem ivott, nem szipózott, nem váltogatta a nőket, nem szórakozott éjszaka, csak az agyát törte. Persze ezt a főnöke nem tudta, és nem is akarta tudni. A többiek meg nem árulták el, hogy Lajos a *kivétel*. A főnök azt hitte, hogy az egész társaság összetart. Nem is örült ennek az összetartásnak.

– Pedig ez a Lajos olyan ígéretesnek tűnt – morfondírozott, mert nem bírt napirendre térni a többszöri ügyetlensége fölött. – Vagy lehet, hogy pechére mindig a megoldhatatlan feladatokat kapja ki? – vakargatta a fejét. Addig-addig hergelte magát, míg nem bírta tovább, magához hívatta.

– Laló! Hív a góré – szólt oda neki a telefonügyeletes.

– Mit akar? – lepődött meg Lajos – most adott egy munkát, csak nem gondolja, hogy máris készen vagyok?

– Majd megmondja – vetette oda a társa, tán valamit megint elfelejtettél?

– Mi az, hogy megint? – csattant fel Lajos szokatlanul, mert érezte, hogy társai is lebecsülik az utóbbi néhány kudarcáért.

– Jól van, na! Be ne kapjál már! Én csak tippeltem.

– Könnyű nektek – morogta félhangosan – csak itt hizlaljátok a hátsótokat. Felelősség meg semmi. És még ti frocliztok!

– Ennek meg mi baja van? – néztek össze a többiek.

– Na, mit bámultok – szólt oda a többieknek egyre dühösebben, mert már napok óta fáj a feje a kialvatlanságtól.

– Nem kéne annyit hetyegned. Ficáncolós az asszony? – röhögcséltek most már rajta.

Lajos érezte, hogy feleslegesen kapta fel a vizet, mert mindinkább céltáblának tette ki magát... Mikor bement a főnökéhez, az meglepetésére helyyel, és kávéval kínálta. Aznap ugyan már ivott négyet, de nem akarta visszautasítani. Pedig jobban tette volna, mert az is oka lehetett, hogy fél éjszakát csak forgolódott az ágyban, az élettársának meg azt mondta, hogy fáradt, ha a nő néha ott aludt nála.

– Mondja már el még egyszer, hogy is történt ez a Dudás-ügy? – kérdezte ártatlan arccal a főnöke, és nem mert Lajosra nézni, mert kellemetlennek tartotta az ügyet újra felhozni.

– Jaj, hagyjon már maga is ezzel! Hát nem elrakatta velem az aktát? – csattant fel, de aztán hamar észbekapott és elnézést kért.

– Mi van magával, fiam? – kérdezte a főnöke meglepődve, mert Lajos nagyon is tisztelettudóan viselkedett. Távolságtartón, de tisztelettudón.

– Ne haragudjon, főnök, de mióta lezárta az ügyet, azóta nem alszom rendesen. Nézzen rám. Állandóan azon rágódom, hogy mit nem vettem figyelembe. Mert esküszöm magának, hogy ez nem volt természetes halál.

A főnöke ránézett, és a csodálkozástól hirtelen nem tudott megszólalni.

– Én meg azt hittem...

– Mit? Hogy bevágtam a fiókba, és ezzel meg is nyugodtam?

– Hát, valahogy úgy. Meg hogy maga is a dorbézolástól van úgy ki, mint a többi.

– Ugyan már! Az embernek felelősségtudata is van. Ha nem, akkor menjen trágját lapátolni.

– Hogy jön ez ide?

– Lajos főnökét nézte, majd közvetlenül kezdte.

– Apám paraszt. Persze, ettől még nagyon is e-gyenes, gerinces ember. Tisztelik is a faluban, azért mert disznókat, meg marhákat tart. Azt akarta, hogy én is gazdálkodjam, de engem a nyomozói munka jobban izgatott. Segíték én neki, ha haza megyek, de nem azért tanultam, hogy paraszt legyek. A rendőri munkában láttam az álmaimat megvalósulni. És most tessék. A végén még képesek rám sütni, hogy alkalmatlan vagyok.

– Annak érzi magát? – kérdezte a főnök, miközben arra gondolt, hogy a legtöbb rendőrje parasztgyerek.

– Nem érzem, de az utóbbi időben rám jár a rúd. Meg állandóan megkötik az ember kezét.

– Úgy érzi, hogy nem kap rá elég időt?

– Hát... az is baj, meg, ha kijárok a helyszínre, mindig bepanaszolnak zaklatásért. Már szinte én is úgy érzem, hogy tényleg zaklatom az általam gyanúsítottat, mert semmit nem tudok felmutatni.

– Ennél az esetnél mire gondolt?

– Hogy valami k... trükkös dolog lehetett, mert nagyon nyugodtnak látszott az asszony. Szinte érzem, hogy megkönnyebbült az ura halálával. Biztos, hogy ő tette, és nagyon elégedett lehet magával. Érzem. Minden porcikámban érzem.

– Van valamilyen tippje?

– Az a baj, hogy nincs. Tudja, olyan ez, mint mikor az ember nem tud valamit kimondani, pedig ott van a nyelvén.

– Ismerem ezt az érzést. Csak azért akartam magával beszélgetni, mert sokallják már a megoldatlan ügyet.

– Nem tudom, miért? Nem találtak semmit. Bár az az érpattanás, az azért izgat. De a boncmester azt mondja, hogy előfordul az ilyen. Hát a jó ég tudja – mondta inkább magának, mint a főnökének, annál is inkább, mert az mintha nem is hallotta volna. Főnökét az izgatta, hogy életerős emberek hullanak el, egyik napról a másikra. Mind szívelégtelenségben halt meg az utóbbi időben.

– Persze, mert a boncmester ezt diagnosztizálja. Ez a legkönnyebb.

– Nekem is gyanús mind, de most mondja meg, hogy mit csináljak? Ha ezekkel a rejtélyes dolgokkal foglalkozom azután, hogy le lett zárva, akkor nem jut időm az újabb feladatokra. A boncmestert kéne megvizsgálni. Talán nem ad hiteles diagnózist – mondta elgondolkodva.

– Gondolja, hogy ez az oka? – veregette meg Lajos hátát barátságosan a főnöke. – Régi motoros az. Nem lehet kitenni a szűrét. Meg nem is jelentkeznek erre a munkára.

– Hát valami furcsa dolgok történnek, és azért higgye el, hogy egyik sem hagy békén. Elég baj ez nekem. Éjszakánként csak forgolódom, ahogy mondtam, és már attól tartok, hogy az élettársam is magamra hagy.

– Na, nyugodjon meg. Ha néha foglalkozik a gyanús esetekkel, egyszer majd kiderül az igazság – tessékelte ki barátságosan a szobájából beosztottját. Örült neki, hogy tévedett, mert nagyon is izgatja a dolog, csak a véletlenek... Bár ő azt vallotta, hogy nincsenek véletlenek.

Lajos elővette a zsebkendőjét, hogy megtörölje megizzadt homlokát, mert már megint ideges lett.

De mit akart ez most újra? Nem véletlenül hívott be az már biztos! Ha most is vacakolnék az ügyel, megérteném. De ő zárta le! Oda sem figyelt arra, amit mondtam. Nem is érdekelte

az érvelésem. Az sem, hogy az utolsót gyorsan elhamvasztották. Igaz, mindegyiket.

Mikor kiment a szobájába, a többiek kérdően néztek rá.

- Mit bámultok? – kérdezte ingerülten.
- Mit akart az öreg?
- Semmit.
- De akkor mit mondott?

Lajos vett egy nagy levegőt és nem tudta hirtelen, hogy kimondja-e, amit gondolt. Aztán kimondta:

– Azt, hogy egy idéetlen banda vagytok, és csak a hátsótokat hizlaljátok. Ha így megy tovább, már vizelni sem tudtok, olyan hájas lesz mindenetek.

Azzal összepakolta a dossziéját, bezárta a fiókját és elviharzott, mert maga sem hitte, hogy ilyen durva szavakat használ.

– Ez megbolondult. Biztosan leb... az öreg, mert szólni sem lehet hozzá. Ki bántotta meg? Mitől lett ez ilyen érzékeny?

- Lehet, hogy mással kavar a nője – röhögcséltek.

Lajos ezután is kijárt minden megoldatlan helyszínre, de nem azért, hogy bármiben is reménykedett volna, csak, hogy lássák. Talán a jelenléte kihoz valami nem vártat az általa gyanúsítottakból, meg hátha beugrik valami ötlet.

Hát, a lelkiismerete ugyan nem hagyta magára, de az élettársa igen. Pedig most ígérte meg neki, hogy összeházasodnak. Nagyon bántotta az ügy, és valósággal könyörgött neki, hogy ne hagyja el.

- Nem is kellett volna idejönnöm – mondta a nő dühösen.
- Akkor miért jöttél? Nem kényszerített senki! Mit akarsz a szememre vetni? Miért jöttél? – faggatta egyre bosszúsabban.
- Mert szerelmes voltam beléd. Azt hittem, jól megleszünk. De még csak nem is látlak napokig. Én nem idegeskedem tovább. Ha most így élünk, mi lesz később?

Lajos még kérlelte egy darabig, aztán úgy gondolta, hogy talán jobb is most, hogy még nincs gyerek. Pedig szeretett volna. Nem is egyet. Ha több gyerek van, nagyobb lakás jár.

Bár félt, hogy a gyerekek még jobban elvonnák a figyelmét meg az idejét. Talán nem jó szakmát választott? Pedig mindig ez volt a vágya. – Valamit biztosan nem jól csinálok.

A munkahelyén futótűzkén terjedt el, hogy otthagyta a nője. Az ilyen mindig futótűzként terjed.

– „Otthagyta” – mondogatták. Nem azt, hogy szétváltak, hanem, hogy „otthagyta”.

– Nagyon úgy néz ki, hogy valaki közülünk tényleg fatőkű – hallotta állandóan az élcelődést – valakinek behájasodott a gyíkjá. Nem tudjátok ki az?

– Pofa be! – kiáltott néha rájuk, mire azok éktelen röhögésben törtek ki.

Ez aztán úgy felbosszantotta, hogy nem is nagyon beszélgetett a kollegáival, csak ha nem tudta elkerülni.

Persze, azok nem mulasztották el tőle egyetlen alkalommal sem megkérdezni, hogy „mikor kezd már ficánkolni az a fránya gyík?” Azt mondják, teher alatt nő a pálma. Hát Lajosra nagy teher nehezedett, de úgy érezte, hogy mindinkább összemegy, nemhogy nőne. Úgy belevetette magát a munkába, hogy se nem látott, se nem hallott. Végül aztán egyre több sikert ért el, és egyre több kitüntetést, egyre magasabb ranggal. Ekkor meg ezért gúnyolódtak vele, de leginkább a háta mögött – mert már szert tett egy kis respektre –, hogy nyalizik.

– Töri magát, nagyon pedálozik. Vajon a gyíkjá is rendben van már? – gúnyolódtak társai, de mindig csak a háta mögött.

Lajosnak nem igen jutott eszébe a ficánkolás, mert csak a munkájával törődött. Tudomásul vette, hogy ez nem nyolc órás szakma. Éjjel nappal szolgálatban kell lenni, ha rendesen akarja végezni a munkáját, nem csak úgy tessék-lássék. Ki is vette a részét a munkából. Még a rendőrbálba sem ment el, nemhogy névnapokra, bulikra.

Ha hazament a szülői házba, akkor kipróbálhatta erejét a gané hordásban, ami nem lehetett könnyű feladat. Az apja jó nagy trágyahordó vellát adott a kezébe, hogy lássa, mit bír még

el a fia. Eleinte össze-vissza törte a markát, tele volt hólyaggal, aztán megszokta. Jól elfáradt minden alkalommal. Még aludni is jobban tudott. Meg másnap gondolkodni.

Telt-múlt az idő, és Lajost egyre másra előléptették. Főnöke már az utódjának szánta. Pedig nem nyalizott, nem pedálozott, nem is utazott ő semmiféle magas beosztásra. Csak dolgozott. Kimondottan a munkájának élt.

Egy dolog azért mindig ott motoszkált az agya mélyén. A megoldatlan ügyek. Úgy gondolt rájuk, mint egy félre tolt feladatra, amit egyszer mindenképpen ki kell bogozni. Meg is fogadta, ha máskor nem, hát szabadnapjai, vagy szabadság alkalmával foglalkozik velük. De a szabadságát már évek óta nem vette ki.

Egy alkalommal meglátta az utcán a Dudás kislányt. Gondolkodott, hogy megszólítsa-e, mert már el-telt egy kis idő, meg a lány is alaposan megváltozott. Aztán egy ócska trükkhöz folyamodott. Ledobott egy rongyzsebkendőt a földre és utána szólt a lánynak.

– Elvesztetted a zsebkendőd!

A lány, kapásból válaszolt.

– Nem az enyém.

– Jaj, ne haragudj, hogy szóltam, csak gondoltam, hogy utána meg keresed.

– Mit akar? – kérdezte Márty türelmetlenül.

– Jaj, nem akarok én semmit, nem kell tőlem tartanod! Csak nem ijedtél meg?

– Anyukám azt mondta, hogy idegennel ne álljak szóba. Hagyjon békén!

Ezzel Márty elindult, otthagya a nyomozót.

– Nagyon igaza van anyukádnak. De mi már ismerjük egymást – szólt hangosan a lány után.

Márty félig megfordult.

– Én nem ismerem magát – mondta zavartan, de el is pirult, mert felismerte a nyomozót, aki az apja halála után, állandóan a házuk körül legyeskedett.

– Nem emlékszel? Én nyomoztam a papád halála ügyében.

Márti hallgatott.

- Ugye, hogy felismertél! Nem hiányzik a papád?
- Nem – hallotta a kurta választ.
- Neeem? – csodálkozott Lajos. Talán van másik?
- Nincs és nem is kell.
- Akkor hogy-hogy nem hiányzik?
- Megszoktam már, hogy nincs.
- Na és anyukádnak sem hiányzik?
- Nem tudom. Kérdezze meg tőle, és hagyjon békén!

Vagy még mindig nyomoz?

– Na, nézd csak! Hogy felvágták a nyelved. És ha nyomozok? Végül is ez a dolgom. Na, jól van, én csak beszélgetni akartam veled.

- Minek?
- Csak sajnáltalak, hogy féltárva lettél.
- Ne törődjön vele. Velem van az anyukám.
- Szeretted a papád?
- Az anyukámat szeretem.
- De a papád szeretted-e?

Márti legszívesebben azt mondta volna, hogy gyűlölte, de nem merte kimondani, meg azt sem, hogy szerette, mert félt, hogy vele álmodik megint, mikor felbukkant az osztálytársa, és megállt mellettük a biciklijével.

Márti a fiúkat sem szívelte, de az anyja azt mondta, hogy ne mutassa ki az utálatát. Nem mindegyik gazember. A lány nem így gondolta, de szót fogadott anyjának, csak belül az a fojtogató érzés ne lett volna irántuk, mikor beszéltek hozzá. Pedig tetszett az osztálytársainak, mert szemrevalónak, tartózkodónak ismerték. Úgy látszik, ez már a fiúkat is izgatta. Most kapóra jött a gyerek. Más esetben vele sem nagyon beszélgetett.

– Jó, hogy jössz. Nem tehetnék fel a táskámat a biciklidre? – kérdezte a fiú legnagyobb meglepődésére, mert máskor hiába kérte, a lány nem adta oda.

– Hát persze! De siessünk, mert elkésünk a suliból.

– Viszontlátásra – köszöntek el egyszerre Lajostól, aki majd' a nyelvébe harapott mérgében. Már majdnem szóra bírta a lányt, mire jött ez a kis szaros gyerek.

– Ez az én szerencsém. Szóval a kislány nem szeretete az apját. Sőt! Az az érzésem, hogy gyűlölte. Áh! Rémeket látok – gondolta – ugyan miért szeretete volna, mikor az anyját verte? – De azért ott zümmögött a bogár a fülében. – Foglalkozási ártalom – gondolta.

– Ki volt ez a manus? – kérdezte a gyerek?

– Nem tudom – füllentett Márta.

– Akkor minek beszéltél vele?

– Mert kérdezett valakit, hogy hol lakik – lódított tovább. De hagyjuk, nem érdekes.

– Ja... már azt hittem, hogy zaklatott. Akkor szólni kell az igazgatónak.

– Nem kell! Nem zaklatott. Add vissza a táskám!

– Miért? Elfér itt a bringán.

– Csak. Még meglátják.

– Ugyan már. Még ez is baj? – kérdezte a fiú, pedig kezdett örülni, hogy közelebb került a lányhoz. De nem mert vele ellenkezni, mert ezt a kis beszélgetést sem akarta elrontani.

– Tanulunk délután?

– Én tanulok. Azt nem tudom, hogy te tanulsz-e?

– Hááát... közösen gondoltam.

– Hát ne gondoljad.

– Ne légy már ilyen! Segíthetnél matekból. Neked minden olyan jól megy.

– Kérjél meg mást. Nekem dolgom van otthon, és csak utána tanulok.

– Mindegy, hogy mikor, csak együtt tanuljunk – regnált osztálytársa.

– Nekem nem. Mondtam, hogy kérjél meg mást.

– Te miért vagy ilyen undok?

– Nem vagyok undok, csak nem érek rá. De ha annak tartasz, minek beszélsz velem?

A fiú nem tudott mit válaszolni, de szerencsére beértek az iskolába. Bosszankodott. Szívesen járt volna a lánnyal, mert minden osztálytársa kavart valakivel, de neki Mártyi tetszett. Valóban mutatós lány lett. Minden fiúnak tetszett, de ő lerázta őket, hiába nyomultak. Gabi nem értette, hogy miért olyan tartózkodó, de elhatározta, hogy kivárja, mert egyre jobban vonzódott hozzá. Csak nézte álmódóva, és elképzelte, ahogyan csókolóznak. Megkívánta, és úgy döntött, hogy megszerzi magának a zsákmányt.

– Egyszer megpróbálom – gondolta – lesz, ami lesz. Talán majd a legközelebbi iskolai ünnepségen.

Már bosszankodott, mert a többi lány nyomult rá, de őt csak Mártyi érdekelte. Kimutatni sem mertte, mert félt, hogy kinevetik. Így aztán csak várt.

Mártyi alig várta, hogy anyja hazaérjen.

– Anya, anya! – kiáltotta zaklatottan – tudod kivel beszéltem?

– Nem – mondta az anyja fáradtan.

– Nem is érdekel?

– Dehogynem.

– Azzal a nyomozóval, aki apa halála ügyében szimatolt és olyan sokáig idejárt.

Az asszony felkapta a fejét.

– És, mit akart?

– Nem tudom.

– Mi az, hogy nem tudod?

– Csak kérdezősködött.

– De mit, és hogy jöttél vele össze?

– Jött az utcán és megkérdezte, hogy én vesztettem-e el a zsebkendőm. Meg, hogy megismerem-e?

– Mondtam, hogy nem.

– Micsoda régi trükk! És tényleg nem ismerted fel?

– De. Felismertem – hajtotta le a fejét.

– És mit kérdezett még?

– Hogy hiányzik-e az apám?

– És mit mondtál neki? Csak nem azt, hogy nem hiányzik?

– Csak az igazat mondtam – pirult el Márti.

– Jaj, kislányom még bajba sodorsz az őszinteségeddel. Miért kellett ezt mondanod?

– Mert itt vagy nekem te.

– De ő erre nem gondol.

– Mondtam neki, hogy itt van nekem az anyukám.

Az asszony sóhajtott.

– Az ördög vigye el! Mit szimatol ez még mindig? Mit akar még mindig? Jaj, gyerelem, nagyon vigyázz, hogy kivel, és miket beszélsz!

– Vigyázok, anyu, de tudod, hogy mennyire gyűlöltem apát. Te már nem gyűlölöd? – kérdezte félve.

– Dehogynem. Csak nem akarok rá emlékezni.

– Mit csinálhatnak velünk?

– Mire gondolsz?

Márti lehajtotta a fejét. Az anyja megrázta a vállát, mint mikor sírva ébredt a véres lepedőn.

– Mi? Mire gondolsz?! Tudni akarom!

– Anya, ne bánts, én mindent láttam azon az éjszakán.

– Úristen! És eddig magadban tartottad?

Istenem, hogy milyen ostoba vagyok! Gondolhattam volna – sopánkodott –, most mi lesz velünk? Valakinek kikutyogod. Jaj nekem! – fogta a fejét.

– Anya!!!! Figyelj már ide! – szólt rá többször a lány.

– Mi az? – kérdezte gépiesen az anyja, miközben arra gondolt, hogy ha újra kezdik a nyomozást, a lány nem bírja tartani magát.

– Ne félj! Még véletlenül sem mondok senkinek semmit. Bízál bennem!

– De még olyan fiatal vagy, és mindent kiszedhetnek belőled.

– Anya! Nem érted, hogy még most is úgy gyűlölöm, hogy egy szót sem szólnék?

– Hát ez az, hogy gyűlölöd! Mondtad ezt a nyomozónak is?

– Nem mondtam, de téged állandóan vert, és azért gyűlölöm. És nem is hazudok!

– Márti te megijesztesz, olyan elszántság tünysz.

– Az is vagyok. De ne félj! Én nem felejték. Engem örökre megnyomorított lelkileg is.

– Szegény kislányom – ölelte szorosán magához az anyja – érettebb vagy a korodnál. Sajnálom, nagyon sajnálom. Bocsáss meg – fakadt sírva az anyja.

– Anya! Én téged nem okollak! De a fiúkat is gyűlölöm. Azok is olyan gorombák.

– Jaj, ettől féltem. Ne menjünk el egy pszichológushoz?

– Isten őrizz! Elárulnánk magunkat.

– De ez nem normális dolog. Hogyan fogod tudni feldolgozni? Hogyan fogsz férjhez menni, gyerekeket szülni? Hisz ez az élet rendje!

– Nem tudom – sóhajtott mélyen a lány. Egyelőre nem is jutott ilyesmi eszembe.

Innentől kezdve az anyja egy rémületben élt.

– Nem sokáig tartott a nyugalom. Csak megver az Isten – mondogatta magában. – Akkor nem gondolkodtam, csak zsigerből cselekedtem, annyira elegendem lett.

Törte a fejét, hogyan tudná a lányát kiközököltetni ebből az érzésből, hogy normális gyerek legyen belőle. Hogy élvezze az életet. Márta anyjának akadt volna élettársa, vagy férj, hogy

könnyebb legyen az életük. De ő csak a lánya érdekét tartotta szem előtt. Így egyedül viszont állandóan spórolt, és még így is alig tudott megvenni valamit a gyereknek. Magának meg szinte semmit.

Szerencsére haza tudott menni a szülői házba, és egy kicsit kikapcsolódtak. Márti igénytelensége megijesztette. Pedig sok mindent megérdemelt volna, mert kitűnően tanult, és mindig szót fogadott. Az asszony elfogadta testvérei levetett ruháit, és ügyesen átalakította divatosabbra. Márti örült neki. Ez is gyanús lett. Mindenre gyanakodott. Valami furcsa, megmagyarázhatatlan érzés lett rajta úrrá, mert lánya úgy viselkedett, mint egy koravén. Nem kért, nem követelt, mindennel megelégedett. Ezt nem találta természetesnek.

– Mi lesz ebből a gyerekből? – sópánkodott magában. Mindenhová együtt jártak, és ezt sem találta természetesnek. Márti, barátnőikkel sem dicsekedhetett, hiába biztatta az anyja.

– Csinálunk egy zsúrt és meghívjuk az osztálytársaidat – próbálkozott, de a lány tiltakozott.

– Akkor te menj el egy kicsit velük. Nem sokáig, csak egy-két órára, aztán hazajössz.

– Anya, nem akarok! Nem érted?

– Nagyon megijesztesz – mondta ilyenkor az anyja.

– Felesleges ijedezned. Nekem nem hiányoznak. Egész nap az iskolában vagyok velük.

– De nem is játszol. Ilyenkor még játszani kell a gyerekeknek – unszolta tovább az anyja.

– Nem akarok játszani sem. Tanulni akarok. Látod, három nyelvet is tanulok. Különb is veled kijárok biciklizni. Ez nekem elég.

Márti nem nyugtatta meg anyját, de nem erőltette tovább a szórakozást. Igyekezett a lány helyett mindent elvégezni, de ő még azt sem hagyta. Mindenesetre a szabadidejét mindig vele töltötte. Bár ez sem nyugtatta meg. Ha Márti nem tanult, sokat mesélt neki, amit lánya érdeklődéssel hallgatott. Esténként belefúrta a fejét a párnába, és sírdogált. Átkozta magát, hogy

hozzáment ahhoz a vadállathoz, és gyötrődött. Tudta, hogy Isten és ember előtt egyaránt bűnös. De ilyenkor mindig fellázadt.

– És az az állat nem volt bűnös?

Ezt a kérdést ezerszer is feltette magának, de nem merte kimondani. Ő sem felejtett, amit természetesnek tartott. De, hogy a lánya nem tudott felejteni, ettől nagyon kétségbeesett. Már-már az örületbe kergette a gondolat, de tudta, hogy tartania kell magát.

– Micsoda egy rongy élet – ütötte a fejét két öklével, de még kutyább érzése lett.

Bözi nem tudta, hogy mit csináljon, mert sejtette, hogy lányában egy életre megmarad annak a mocsoknak az erőszakja. És lám, máris bebizonyosodott. Márti korát meghazudtolva, halálosan komolysággal viselkedett, és ahogy beszélt! Mint egy tapasztalt felnőtt! Még azt sem értette, hogy lányát nem kellett a tanulásra bízni, ami ellentétesnek bizonyult azok viselkedésével, akikkel a felnőttek erőszakoskodtak. Akik a pedofília áldozatai lettek. Hihetetlennek tűnt, hogy Márti kitűnően tanult. Nem kellett noszogatni, állandóan megregulázni. Más gyerekek szétesnek, és magatartási zavarok kerítik hatalmukba őket. Nem tudnak magukkal mit kezdeni. De Márti... mintha egy bölcs öregasszony, aki az élet minden buktatóját megtapasztalta volna.

Bözi tudta, minden porcikájában érezte, hogy ennek nem lesz jó vége. Annyira akarta pszichológushoz vinni, de a lány továbbra is ellenállt. Anyja hiába unszolta, csak lerázta magáról. Ügyesen elterelte a beszédet. Azért továbbra is próbálkozott.

– Mártikám, kicsim – kezdte mindig félénken –, ne legyél akaratos. Ezt ki kell magadból beszélni, különben rossz vége lesz.

– Mire gondolsz?

– Nem is tudom. Talán ha felnőtt leszel... férjhez mész... gyerekeid lesznek...

– Mi lesz akkor? Ne szaladjunk annyira előre.

– Nem tudom, de jó nem. Érzem. Kérlek! Könyörgöm neked! Legalább egyszer menjünk el! Legalább egyszer próbáljuk meg!

– Anyu! Te mindent megbeszélteél velem. Én megértettem. Miért nem hagyod, hogy elfelejtsem? Miért emlegeted állandóan fel?

– Mert benned van a szálna, és egyszer úgylis felszínre tör.

Bözi összetett kézzel könyörgött lányának.

Anyukám! Kérlek, ne gyötörj! Örülünk, hogy nincs velünk többé.

Istenem, Istenem – jajgatott Bözi magában, miközben szorosán ölelte Mártit.

– Látod, te szeretsz engem, és ez elég. Ha mindig szeretni fogsz, akkor nem lesz semmi baj. Te vigyázol rám.

– Kicsi lányom, kicsi lányom! Én nem leszek mindig melletted.

– Ugyan miért? Férjhez akarsz menni?

– Hova gondolsz? A világ minden kincséért sem hagynálak el! Még az anyámat sem szerettem ennyire, mint téged!

– Hát akkor? – kérdezte Márti inkább kíváncsian, mint érdeklődéssel.

Ő is tudta, hogy egyszer minden megváltozik.

– Megöregszem, te meg akkor élhetnéd az életed.

– Anya ne kezd újra, kérlek szépen. Majd lesz valahogy.

Bözi nem nyugodott meg, akármennyire akarta. Már kimondottan idegesítette a lánya bölcselkedése. –Vajon hol tanulhatta ezeket? – töprengett.

Egy alkalommal a munkahelyéről hazaszaladt, mert egy segélykérő nyomtatványt otthon hagyott. Hazaengedték, mert maradt egy kis túlórája. Mikor bement a szobába, felkapta a

papírt, és látta, hogy a lánya szobája nyitva van. Aztán mintha valami odahúzta volna. Lassan hátranézett, és gondolkodni kezdett. Az utóbbi időben nagyon működött a hatodik érzékszerve. Túlságosan is működött. Olyan idegállapotban, mint amiben ő élt a lánya miatt! Sokszor kívánta, hogy bárcsak inkább lenne csavargós, tekergős, fiúzna és bulizna. Ez illene hozzá. De nem ez a hidegrázós, vérfagyasztós halálos nyugalom, egy ilyen idős lánynál.

Ahogy visszanézett, valami furcsa érzés vett rajta erőt. Valami nem hagyta elmenni. Elindult az ajtóból a szoba közepe felé, és ott megállt. Behunyta a szemét és erősen gondolkodott.

– Mi az, ami vonz? – gyúrta az agyát – de nem jött rá. Egy ideig álldogált, aztán visszaindult az ajtó felé. Leejtette a kulcsot, miközben az órájára nézett. Lehajolt érte, és a szekrény alól kikandikáló papír sarkán megakadt a szeme.

– Most porszívóztam – gondolta bosszúsan –, ezt a részt elfelejtettem volna?

Márti ugyan nem engedte az anyjának, hogy takarítson, de ez alkalom kivétel tett. Nagydolgozatot írt. Sokat tanult és még éjszaka is égett nála a villany. Bözsi soha nem merte zavarni. Mindig előtte kérdezte meg, hogy akar-e valamit?

– Majd szólok – nyugtatta meg a lánya, és ő sohasem kételkedett benne. Ha be akart menni, hangosan kopogott és beszólt.

– Mártikám, bemehetek? – kérdezte mindig figyelmesen.

– Egy pillanat – kiáltott vissza, majd egy fél perc múlva kiszólt.

– Gyere, anya.

Bözsi soha nem kérdezte, hogy miért kell engedélyt kérni, mert mire bement lánya szobájába, Márti az asztal egyik felét üresre takarította. Nyilván, ezalatt összepakolt a teáscsészének, tányéron bevitt uzsonnának, vacsorának.

Ezúttal őt kérte meg, hogy takarítson helyette. Csodálkozott is rajta. Odament a szekrényhez és beljebb akarta tolni a kikandikáló papír sarkát, de nem ment. Tolta, tolta, de

nagyon nehéznek bizonyult. Biztos Márti jegyzetei, és nem fértek el a fiókban. De mivel nem ment beljebb, hát kihúzta őket. Meglepődve látta, hogy egy rakás papíron egy tenyérnyi agyon csiszolt kavics feküdt nehezeknek.

– Mi ez? – nézegette kíváncsian, bár tudta, hogy nem lett volna szabad.

Géppel és kézzel írott papírokat tartott a kezében. Számára nem mondott semmit, de mégis gyanúsnak találta. Már a nehezeket is furcsának találta. Aztán azonnal tudta, hogy ezek Márti titkos iratai, és véletlenül kandikált ki a sarka. Biztosan a porszívó húzta kijebb. Nem feküdhettek rajta rendesen a kavics. Kirántotta a nagy köteg paksamétát, miközben a kavicsot nézegette. Látszott rajta, hogy sokat volt kézben, ami simára csiszolta. Azonnal eszébe villant, hogy talán a lánya ezt szorongatja, dörzsölgeti, mikor rátör az emlékezés. Aztán elhessegette magától a gondolatot. Szorongathatta akkor is mikor tanult – gondolta. Látott ő már szép, színes kavicsokat, meg tudta is, hogy morzsolgatják őket, mert mágikus erőt tulajdonítanak neki. Szokássá is válhat a kövek szorongatása, mint gazdag, ideges embernek a teniszlabda gyömöszölése. Már majdnem megnyugodott, mikor ránézett az egyik gépelt oldalra.

„Pedofilok áldozatai” – olvasta hangosan.

A szíve kalapálni kezdett. Majd kiugrott a helyéből. Kinézett az ablakon, ránézett az órájára és sebtében csak minden második, ötödik sort olvasott el. Kapkodott, mint aki tiltott dolgot művel. Egyre rosszabbul lett. Olyan eseteket látott leírva, ahol kisgyerekeket erőszakoltak meg. Külön voltak az áldozatok történetei, és külön az elkövetők, és a büntetésük. Szépen sorba lettek szedve, és mellette apró kézírással megjegyzések, úgynevezett széljegyzetek, gondosan elhelyezve.

– Ez Márti keze írása – ismerte fel az apró, de olvasható betűket. Bözsi majdnem infarktust kapott. Nem is olvasta tovább, hanem próbálta visszahelyezni úgy, ahogy találta, nehogy a lánya észrevegye.

Kirohant a konyhába, majd ivott egy pohár vizet. Aztán elsietett. A sarkon vissza kellett fordulnia, mert elfelejtette, hogy bezárta-e az ajtót, miközben alig kapott levegőt. Egész munkaideje alatt azon törte a fejét, hogy elmondja-e lányának, hogy felfedezte a titkos iratait, vagy tagadja le. Munkatársai mindent kétszer kérdeztek tőle, mert semmit nem hallott meg elsőre, annyira otthon járt az esze. Szinte félt hazamenni.

Otthon már várta a lánya. Egy darabig hallgatott, az anyja meg kapkodott, úgy tett, mintha nagyon sietett volna. Márti meg is kérdezte tőle:

– Hová sietsz, anya? – nézett rá szúrós szemmel.

Bözsi úgy tett, mintha észre sem vette volna. Egy pillanatra lúdbőrös lett a háta, lánya elkapott tekintetétől.

– Kész akarok lenni a vacsorával, mert van egy sorozat a TV-ben, és meg szeretném nézni.

– Te, Márti! Te hagyta nyitva a szobád ajtaját? – kérdezte hirtelen gondolkodás nélkül.

– Miért? – kérdezett vissza kihívón a lány.

– Te hagyta, vagy nem?

– Én – nézett anyja szemébe egyenesen.

– A frászt hozta rád. Délelőtt itthon voltam, mert itthon hagytam a segélykérő papírt, és nyitva találtam. Azt hittem betörő járt a házban – hadarta egyfolytában, de nem mert ránézni a lányára. Aztán arra gondolt, hogy nyitva kellett volna hagynia az ajtót, úgy ahogy volt, mert gyermeke bizony ezzel tehetne próbára. Ez megint megijesztette, hogy most már bizalmatlan is. Nyilván, mert nem akarja, hogy lássam a titkait, járt az agya egyfolytában. Már a saját lakásomból is ki vagyok zárva. Hazudik, nem enged a szo-bájába, papírokat dugdos előlem. Bözsi tanácsalanná vált.

– A lányom bizalmatlan velem – mondta keserűen.

– Dehogy, anya! Ugye, te megnézted a papírjaim, amit a szekrény alá rejtettem?

Bözsi leeresztett, és nem szólt, csak nézett.

– Ugye megnézted? – kérdezte újra.

– Meg – mondta az anyja szégyenkezve.

Egy darabig kínos csend ülte meg a kis konyhát, majd az asszony szólalt meg először.

– Nem is panaszolod meg, hogy megnéztem?

– Nem – válaszolt szórakozottan.

Megint csend lett. Egyik sem szólt, de ez a csend már nagyon feszültté vált.

– Most már legalább tudod, hogy miért nem akarok pszichológushoz menni. Magam gyógyítom magam. Valahol olvastam, hogy nagy önuralommal helyre lehet állítani a lelki békémet.

Bözsi bénultan hallgatta. – És még én gyanúsítottam meg szegényt – gondolta szégyenkezve.

– Ugye, nem gondoltad volna?

Az anyja egy nagyot sóhajtott.

– Hát most már tudod. Ha akarsz, meg is nézheted.

– Nem akarom. Én nem akarok rá gondolni, de te nem mondtál nekem igazat, miközben halálra izgultam magam.

– Bocsáss meg! Először csak kíváncsiságból olvastam, aztán rájöttem, hogy minél többet tudok róla, annál könnyebb lesz a lelkem.

– Megértelek kicsim – törölgette a szemét zsebkendőbe az asszony.

– Akkor nem haragszol?

– Rád? Hogy gondolsz? Csak azt hittem, hogy elfordultál tőlem.

– Dehogy, csak kicsit szégyelltem, hogy neked van igazad. De nem akartam idegennek elmondani.

– És hogy haladsz? Könnyebb egy kicsit?

– Még nem tudom, csak azt, hogy minél több esetet ismerek meg, annál dühösebb vagyok. Ezek a lelketlen bírások! A saját gyerekeiket kellene mege-rőszakolni! Majd meglátnánk, hogy milyen ítéletet hoznának!

– Képzeld, olvastam olyat is, hogy az apa maga tett igazságot.

- Hogy?
- Megerőszakolták a lányát, és a pedofil fél évet kapott. A lány meg egy olyan idegösszeroppanást, amiből nem tudott kikászálódni, és lebénult az egyik oldala.
- Aztán?
- Az apja a pedofil közelébe került, beférközött a bizalmába, és a kezére játszotta a bíró unokáját.
- És? – kérdezte izgatottan Bözsi.
- A bíró is összeroppant idegileg, de ő teljesen le-bénult. A pedofil ügyét újra tárgyalták és akkor két évet szabtak ki rá.
- És a kislány apja?
- Vele semmi nem történt.
- Hogy-hogy? – döbrent meg Bözsi, közben arra gondolt, hogy neki is valami ilyesmit kellett volna kitalálni, de nem volt elég türelme, meg talán fifikája sem hozzá.
- Tudom, mire gondolsz.
- Igen? Mire?
- Hogy neked is valami ilyesmit kellett volna kiagyalni, és nem kellett volna apát eltenni láb alól.
- Hát persze.
- Rosszul okoskodsz.
- Hogy-hogy?
- Két év múlva kiszabadult volna, ha egyáltalán kiszabták volna rá a két évet, és tovább kínozott volna bennünket. Nemezis.
- Mit mondtál?
- Bosszúálló sors. A büntető igazság. Nem hallottál még róla? – nézett rá Mártyi keményen.
- A bosszúállás ókori görög mitológiai istennőjének, Nemesisznek a nevéből ered. Megbosszultad. Az anyja csak ámult.
- Valószínűleg igazad van – mondta elmélázva, csak hogy már nem az ókorban élünk.

– Nem baj. Az apának sem ez volt a célja. Hanem, hogy a bírót megbüntesse. Ha a törvény másokkal közömbös, elnéző, akkor a bíróval se tegyen kivételt. Akkor alkalmatlan, és más foglalkozást kell űznie. De valaki, vagy valami által bűnhődnie kell.

– Hát, sikerült az apának megbüntetnie.

– Sikerült. Lelkiismeret furdalás nélkül.

– Hol vetted ezeket? – kérdezte remegő gyomorral Bözsi, mert megint megrémült a lánya szavaitól.

– A könyvtárból, a bűnügyi krónikából. Persze ezek nem most történt dolgok.

– És odaadták?

– Összejöttem egy könyvtáros pasival, és azt mondtam neki, hogy nyomozó leszek, és felvételit írok.

– De hát nem látta, hogy milyen fiatal vagy?

– Ugyan már! Mindjárt 15 éves leszek. Kirúszottam a szám, kifestettem a szemem, és máris öregebbnek néztem ki.

Bözsi megint meglepődött.

– Nem tetszik ez nekem, kislányom.

– Anya, te nagyon naiv vagy. Hallottál-e arról, hogy Angliában, Írországbán, meg ki tudja még hol, a kollégiumba bezsuppolt gyerekeken állandóan erőszakot követtek, és követnek el? És ha ellenállnak, akkor megkorbácsolják őket? A megszőkött gyerekeket, ha meg elkapják, akkor halálra kínozzák! Én levágnám a farkukat! – mondta dühösen Márti, és úgy szikrázott a szeme, mint a rosszul összerakott villanydrót.

– Te lány, te lány, hogy te miket olvasol! Nem való ez neked! Bár az ilyeneket én is kivágnám, mint a disznókat – borult be a tekintete.

– És arról hallottál-e, hogy felszentelt katolikus papok is erőszakoskodtak kisgyerekekkel?

– De hát erről miért nem írnak az újságok, meg a tv miért nem mondja el?

– Mert nem érdekük. Gondolj csak bele, hogy az egyháznak milyen nagy hatalma van. Ha nyilvánosságra kerülne, összeomlana.

– Ebben meg te tévedsz. Egy-két, ejnye-bejnye, meg áthelyezés, mint a politikusoknál, aztán kész. Meg kellene szüntetni a cölibátust. Ezek nem elhivatottságból lesznek papok.

– Milyen világ ez, anya?

– Ilyen, lányom. Ilyen. De, hogy hogyan lehetne ellene védekezni, nem tudom.

– De én igen.

Bözsi kétkedve nézett a lányára.

– Beiratkoztam egy önvédelmi tanfolyamra. Ott megtanítják, hogyan védhetem meg magam. Gyere, bemutatok egy-két fogást.

– Ugyan már! Nem vagyok én olyan fürge!

– Hát ez az! Nem kell hozzá fürgeség, csak leleményesség.

– Na meg odafigyelés. És nagyon igyekezni haza.

– De ha este mész az utcán és elkap valami aberrált, akkor a kezekben legyen egy akármilyen kicsi spray. Olyannak kell lenni, aminek a nyílását a sötétben is érzed. Tudjad, hogy merre szór. A támadó szemébe kell fújni. Ha ez nem sikerül, akkor használd a könyöködet, de ne ijedj meg, mert egy pillanatra időhöz jutsz. – Márti olyan hévvel magyarázott és mutogatott, mintha máris előtte állna egy támadó. – Ha sarkos cipő van rajtad, nyerő helyzetben vagy, bár te nem hordasz túsarkút, pedig az a legjobb. Szét kell taposni a lábfejét. Ha meg elbírod kapni a lába közét, akkor azt nem szabad elengedni. Addig kell csavarni, míg ordítózni nem kezd. Aztán neked is sikítani kell, mert téged támadtak meg. Úgy kell mozogni, hogy lefele csússzál, és elérd az érzékeny részét. Akkor már tudsz valamit ártani neki. Harapni a fülét, orrát, amit érsz! Esetleg karmolni. Egyet nem szabad! Megrémulni.

– De könnyű ez mondani.

– Az a fontos, hogy ne a félelem legyen úrrá rajtad, hanem a düh! Az erőt ad.

– De ha a támadó fúj le?

– Akkor nincs szerencséd. Mondom, hogy gyere el velem egyszer-kétszer az oktatásra. Nem fogod megbánni.

– Mi van, ha a kiszemelt áldozat nyakára tekernek valami zsinórt, és fojtogatják hátulról. Akkor nem tud semmit csinálni.

– Dehogynem. Mindig van megoldás. Figyelj arra, hogy megy-e valaki utánad. Vagy tedd az egyik kezed a nyakadra, hogy ne tudja a zsinór az eret elzárni. A másik kezed még szabad. Ekkor félig meg tudsz fordulni, de legalábbis annyira, hogy a képébe markolj. Ha meg nálad jóval magasabb, akkor meg eléred a kritikus részt.

– Istenem, csak ne kerüljön rá sor!

– Hát ne! De soha nem szabad elfelejteni, hogy szemet szemért. Nem szabad csak úgy megadni magát az embernek. Harcolni kell! A marokra fogott kulcsosomó, és egy erősebb rövidebb bot is jó szolgálatot tehet. Persze, a rutinos támadók azért ezekre fel vannak készülve, csak arra nem, hogy az áldozat mit fog lépni. Ezt pillanatok alatt, és hideg fejjel kell eldönteni. Megijedni utána is ráérsz. De mondom, ha eljössz velem egy-két órára, meglátod, hogy megnő az önbizalmad.

– Márti, te eldöntötted már, hogy milyen pályára lépsz?

– Jogi egyetemre készülök érettségi után, és vagy bíró, vagy ügyész leszek.

– Gondoltam.

– Miből gondoltad?

– Mi más is lehetnél ilyen sérelem után? Ez magától értetődik.

Márti lehajtotta a fejét, és Bözsi majdnem a nyelvébe harapott.

– Jaj, bocsáss meg kislányom!

– Semmi baj, anya. Akkor megyek tanulni – indult el lánya a saját szobája felé.

Az anyja befelé egy nagyot sóhajtott.

– Szervusz, kislányom, nem zavarlak tovább – csókolta meg Mártit –, de azért ne maradj fenn sokáig, mert tönkre teszed a szemed!

– Van szemüveg – mondta némi cinizmussal.

– Nana! Ezeket a szép szemeket még ne dugjuk el – simogatta tekintetével.

Márti szorgalmasan tanult tovább, és a legjobb gimibe nyert felvételt. Soha egyetlen rosszabb jegye nem volt kitűnőnél. Nem izgatta, hogy osztálytársai milyen elegánsan, csicsásan öltözködnek. Minden idejét a tanulás és a keleti harcművészet töltötte ki. Először le is nézték, de aztán mind ott pitlikölt előtte, hogy segítsen már nekik. Sorban álltak nála. Majd, úgy gondolta, hogy nem tanít ingyen. – Ha ezeknek telik drága cuccokra, akkor fizessék meg!

Megszabta az óradíjat. A nyári szünidőt szinte korrepetálással töltötte. És milyen érdekes, hogy tőle megtanulták. A pedagógustól nem. Nyilván, mert fizetni kellett érte. Tehát nem volt félelme, hogy esetleg eredmény nélkül jut az óradíjhoz. Össze is szedett mindig annyi pénzt, hogy az anyjával együtt a hét végeken el tudtak menni, kirándulni. Nagyon szerette ezeket a hétvégeket. És büszke volt rá, hogy anyját segítette egy kis pénzzel.

– Anya – nézett mélyen a szemébe –, át kellene húzatni az ágyat. Vagy miért nem dobod ki?

– Félek kidobni.

– Pedig egyszer ez az okos tojás megint ide jön szimatolni. Megint megvizsgálja az ágyat, meglátod! Ez nem nyugszik.

– Úgysem talál semmit.

– Azért jó lesz vigyázni – mondta bölcselkedve.

– Lehet, hogy igazad van – nézett maga elé Bözsi révetegen. – De nincs pénzem.

– Van nekem.

– Ugyan, Mártikám, azt a felvételihez gyűjtöd.

– Majd lesz másik. Míg gazdag lusta gyerekek lesznek, addig nem kell félned.

– De én nagyon is féltelek. Agyon hajtod magad.

– Ne félts engem, erős vagyok, mint a bivaly.

Ezen jót kacarásztak, ami mindkettőnek jólesett, mert ritkán került rá a sor.

– Te meg a bivaly! Nádszálkisasszony – nézett rá gyönyörködve.

– Azt azért meg kell kérdeznem, hogy akkor éjjel is ott aludtál mellette, mikor már... tudod.

– Nem.

– Hát hol?

– A konyhában. Mikor búzlótt, mindig a konyhában aludtam.

– És ezt kérdezte a nyomozó?

– Jó, hogy!

– És nem csodálkozott?

– Min? Mondtam neki, hogy nem bírom a szesz szagát.

Hányok tőle.

– Akkor elhitte.

– Persze. Igazat mondtam.

– Na de... a te helyed is gyűrött volt.

– Gyűrött, mert a sok szesztől ide-oda hencsör-gött.

Anya és lánya – mint mindig – cinkosan néztek egymásra.

– Tudod, miért kérdezem?

– Persze. Hátha megint találkozol a nyomozóval, mit mondanál, ha ezt megkérdené?

– Hogy akkor éjjel hol aludtál?

– Igen.

– Azt, hogy nem tudom. Mint ahogy nem is tudtam. Nem is hazudtam volna. Különben sem mondanék semmit, bármit is kérdezne.

– Jól van – sóhajtott Bözsi –, mikor szabadulunk meg ettől az érzéstől?

– Nem tudom, anya – mondta lehajtott fejjel Márti, miközben mindketten arra gondoltak, hogy apja a lányt megerőszakolta, az anyját meg majdnem agyonverte. Anyját leginkább a lánya tragédiája izgatta.

- Félek, hogy ez egész életünkben elkísér.
- Te mondtad, hogy beszéljük ki magunkból.
- Mondtam, de nem tudom meg nem történtté tenni.
- Pedig túl kell lenni rajta – mondta bölcsen Márti.

Anyja megsimogatta búzaszín haját, és megcsókolta a vállát. Odáig ért neki, mert lánya úgy nyúlt, mintha húzták volna felfelé. – Az apja magasságát örökölte – gondolta Bözsi – remélem mást nem.

- Márti, kérdezhetek valamit?
- Persze.
- Van már udvarlód?

– Nincs, és nem is kell – mondta félig morcosan – de ne beszéljünk erről, jó?

– Azért csak mondd meg anyádnak, hogy miért? Ekkora lányoknak már udvarolnak.

– Hát jó. Nem érdekelnek, nincs rájuk időm. Te is beláthatod.

– És, ha szerelmes leszel, megmondod? Én szeretném, ha normális életet élnél.

– Megmondom. Rendben? De most már tényleg ne beszéljünk róla – mondta határozottan a lány, mert valóban nem akart rágondolni.

Ideje sem volt, meg nem is engedte magához a fiúkat. Ha egy is megszólította bizalmasan, rögtön otthagya. Ilyenkor iszonyú gyűlölet feszült benne, hiába nem élt már az apja. Hiába nem kellett már félnie tőle, a rettenetes kitörölhetetlen emléke benne élt. Mint egy féreg, amit nem tudott magából kiűzni. Inkább talán nem is akart. Nem, és nem bírta felejteni. A nagy ellenszenv majd szétvetette. Még jó, hogy az edzésen le tudta vezetni.

Böksi aggódott, hogy lánya örökre megutálta a másik nemet, és nem fog tudni rendes életet élni, de nem merte tovább faggatni.

– Majd lesz valahogy – sóhajtozott magában –, csak el ne távolodjon tőlem – nézett rá aggódó szemekkel. A lány észrevette anyja aggodalmát, de hallgatott. Úgy tett, mintha észre sem venné. Végül is, rendesen tanult, dolgozott, pénzt keresett, és egyelőre anyjának cinkosa lett.

Egy nap Mártnak megint útját állta előző évi osztálytársa, Gabi. Mivel nem koedukált osztályba jártak, így eddig legtöbbször el tudta kerülni.

– Helló, csajszi! Régen láttalak.
– A barátnődnek mondd, hogy csajszi! Mit akarsz?
– Csak egy kis etyepetyét – játszotta Gábor a nagyfiút.
– Eredj máshova etyepetyézni! Hagyjál engem békében!
– Na, ne hülyéskedj már! Olyan régen beszélgettünk.
– És soká is fogunk. Nekem nem hiányzott.
– Most mi van veled? Tavaly még nem voltál ilyen vad.
– Miről beszélsz? Veled soha nem tudtam rendesen beszélgetni. De nem is nagyon beszélgettünk. Fogalmam sincs, mit hordasz itt össze.

– Hát, néha találkoztunk. Meg csókolóztunk – füllentett nagyképűen Gábor.

– Valakivel összetévesztesz.

– OK. Akkor nem veled csókolóztam. De vittem a táskád, mikor azzal az öreg f.-val beszélgettél. Tudom, hogy nem volt ínyedre. Éppen jókor érkeztem.

Mártnak beborult a tekintete.

– De most nincs itt, úgyhogy mehetsz, ahová akarsz – fordított neki hátat.

– Te megbuggyantál? Már szót sem lehet veled váltani? Olyan vagy, mint a cselédlányok.

– Milyen cselédlányok?

- A nagy mesélt róluk eleget. Szegények és hülyék.
- Vagy inkább kiszolgáltatottak!
- Mondhatjuk így is, ha neked így tetszik. De mindegy.

Mártiban megint izzott a gyűlölet az iménti szavakért, most azonban nem reagált rá.

– Nézd, nem érek rá, és nem is tudom, hogy miről tudnánk mi csevegni. Van neked hozzád illő társaságod – próbálta lerázni az erőszakos fiút.

- Ja, hogy erről van szó. Féltékeny vagy.
- Éééén? Ne légy már ilyen beképzelt!
- Neked meg nincs társaságod.

– Ne törődj te azzal! – mondta dühösen Márta, és otthagya a gyereket.

- Mi az, leszbikus vagy? – szaladt utána Gabi.

A lány visszafordult, hogy lekeverjen neki egyet, de aztán meggondolta magát.

– Figyelj, még egyszer mondom, hogy hagyjál békében. Érted? Többször nem mondom. Nem akarok veled, sem járni, sem barátkozni, sem társalogni.

Gabi hozzászokott, hogy körülzsongják a lányok. Diszkóba járt velük, és teljes nemi életet élt, ami enyhén szólva egy kissé korainak tűnt, de ő mindent megengedhetett magának, mert az apja képviselőskö-dött a városnál. Mindent megkapott, amit csak akart. Most Mártit akarta megkapni, és elhatározta, hogy meg is szerzi. Ha kell, erőszakkal.

Márta elindult az útjára, mint aki befejezte a beszélgetést. Kezdett szürkülni és ilyenkor gyorsan be is sötétedett. Gabi az egyik padnál utolérte és valósággal rálökte. Márta nem ijedt meg. Abban a pillanatban elkapta a golyóit, és alaposan megszorongatta, miközben a foga között sziszegte.

– Meg ne próbáld még egyszer, mert legközelebb lecsavarom! Töketlen leszel. Megértted? Bár így is az vagy – mondja fojtott hangon.

A fiú ordított, jajgatott, és lerogyott a pad mellé. Mire felnézett, a lány már nem volt sehol. Egy biciklis férfi éppen arra tekert és odasietett a jajgató kamaszhoz.

– Mi történt veled, fiacskám? Valami baj van? Segíthetek? – kérdezte készségesen.

– Megtámadott egy ember – hazudta nyögdecselve. Gyáva volt megmondani, hogy egy lány tette ártalmatlanná, mert erőszakoskodott vele. A biciklis férfi szétnézett, de nem látott senkit.

– Hol sérültél meg?

– Itt – mutatott a lába közé az egyik kezével, a másikkal meg eltakarta, mintha attól félt volna, hogy más is megcsavarintja, vagy belé rúg. Majd gyorsan összezárta a térdeit, úgy nyögött tovább.

– Akkor ez egy szatír volt. Van telefonod? Gyorsan hívjuk a rendőrséget, hátha még elkapják. Talán nem lehet messze.

– Nem tudom, hol van. Lehet, hogy elvitte – hazudott megint, miközben azon izgult, hogy meg ne csörrenjen. Közben a fájdalom lassan szűnni kezdett, és a dzsekijében kotorászott félig elfordulva, hogy a férfi ne lássa, amint zsebében lévő mobilt igyekezett kikapcsolni.

– Mit keresel? – kérdezte a biciklis ember? Zseb-kendőt?

– Igen, azt. De már meg is találtam. Meg már jobban is vagyok.

– Nem baj. Gyere, bekísérlek valahová, nehogy megint megtámadjanak, aztán beszélünk a rendőrségre. Hogy hívnak?

Híves Gábor mindig büszkén vágta ki a nevét, mert felvágott apja pozíciójára. Igaz, hogy csak egy éve töltötte be a képviselői posztot, de a helyi kézilabda klubnak is elnöke volt. Most is gyanútlanul szaladt ki a neve a száján, és először szembesült azzal, hogy az apját nem mindenki kedveli.

– Csak nem a képviselő gyereke vagy? – kérdezte ridegen, ellenszenvét nem leplezve.

– De igen – mondta félénken Gábor és már megjed, hogy aki az imént a segítségére akart lenni, tán még egy pofonnal zárja le a támadást.

– Már mindentől megjed, mert valójában egyedül nem érzett olyan bátorságot magában, mint bandában.

– Jól van – mondta a férfi –, siess haza, majd beszólok a rendőrségre. Aztán rápattant a biciklijére, és széleseben elhajtott.

– Fogadjunk, hogy gyűlöli apát. Vagy másik pártbeli. Vagy valami afférja lehetett vele. – Rohadj meg! – szólt utána dühösen, de csak olyan hangosan, hogy az meg ne hallja. Egy darabig simogatta a lába közét, lassan kiegyenesedett, és megállapította, hogy piszok egy dolog, ha valakinek megcsavargatják az érzékeny szerveit.

– Mocskos kis kurva! – dühöngött magában – Majd elintézek én – fogadkozott. – A kis szemét! A kis riherongy senki! – Gabi tehetetlenül mérgelődött. – Egy kódís! – ahogy apja szokta mondogatni – Mit képzelsz ez? – dúlt-fúlt tehetetlenül.

Az aznapi balhéját feladta és hazavánszorgott. Alig bírta elviselni a vereséget, vele a fájdalmat, és a megaláztatást. Pont egy lány készítette ki. Nem akarta elhinni.

– Ez nem maradhat így! Ezt meg kell torolni! – fogadkozott magában.

Mikor belépett az ajtón, anyja nem győzött csodálkozni, hogy olyan hamar hazaért. Berohant a szobájába, és bevágta az ajtót. A muter – ahogy ő hívta – bekopogott az ajtaján.

– Valami baj van, kisfiam?

– Nincs semmi. Hagyjál!

– Hogy-hogy ilyen hamar hazajöttél? – ámuldozott. Csak nincs valami baj?

– Még tanulnom kell. Holnap dogát írunk – füllentett, mert ez természetes volt nála. Az apja is állandóan hazudozott az anyjának, ha becsajozott. Mert az apján is fürtökben lógtak a nők. És ugyan melyik öregedő pasinak nem tetszik az ilyen?

Az egykorú feleség ugyan gyorsan elhervad, mert állandóan a férjét fényezi, suvickolja, kiszolgálja, ugrál körülötte. Mert mégiscsak ő viszi haza a rengeteg pénzt, amiből bejárónőre is telik. Na és a rang se kutya. De az a sok ideg, amit a féltékenység miatt szenvedett el, hát annál rondább dolog nincs. Az nagyon le tudja fonnyasztani az amúgy is öregedő nőt.

Bár tellett ott a szaunára, masszörre, a legmenőbb fodrászra, kozmetikusra, ahol a tízszeresét kérték el, mint másutt, de hát az idő az halad. És lejjebb sem adhatta egy képviselő felesége. Mindig fittnek kellett látszania. Persze hiába járt drága cuccokban, a férjének nem kellett. A férfin nem nagyon látszik meg az idő, de amikor meglátszik, akkor annak már annyi. A nő erőlködik, erőlködik, és nem hagyja el magát. Mindig fel tudja magát dobni valamivel. De az öregedő pasi...

Gabi már látta az apját nem egy cafkával, ahogy az anyja nevezte a barátnőit, mert ő is sok mindent hallott a szépségszalonokban. Előbb haragudott a faterra – ahogy őt is szólította – és elhatározta, hogy ha nem teljesíti a kívánságát, beárulja az anyjának. Aztán úgy gondolta, hogy élje csak az életét. Néha megszarolta, mikor suska kellett neki. Ha nem kapott annyit, a-mennyit akart, rögtön előjött az apja legutolsó csajával.

– Na, nem úgy van az! Társaságban minden megeshet. De azért anyádnak ne szóljál, jó? Na, itt van, amit kértél, de ebből nem csinálunk rendszert – szokta mondogatni, ha a fia sarokba szorította.

Gyerekkorában az apja sem mondhatta magát különbnek. Röhögcsélve emlegette azokat az időket, amikor az ő apja – Gabi nagyapja – birtok nélküli vasúti tiszt léte, a vagyonáért vette feleségül a nála egy fejjel magasabb, szikár nagybirtokos lányt. A gyerekek sem becsülték sokra az anyjukat. Tiszteletlenek voltak vele. A banya, Gabi nagyanyja beismerte, hogy iszonyatosan féltékenység gyötörte, és a szája! Atyaisten! Ha az elkezdett beszélni, be nem állt fél napig. Hogy a

nyavalyába nem pállott ki! Egy időben el is akartak válni, de az ura végül meggondolta magát a gyerekek miatt.

A két gyerekkel – Gabi apjával Ferkóval, és öccsével, Lackóval – nem bírt el. Be is vallotta, és sokat panaszkodott rá. A gyerekek folyton kiröhögték. Az ura hozzá képest egy Adonisznak látszott. A munkájára hivatkozva az asszonyt rendesen elhanyagolta, és nem is tagadta. Állandóan vidékre kérette magát. Kitűnő munkaerőnek bizonyult, mert nem tiltakozott a vidékre járás ellen. El is ért minden rangot, amit csak lehetett emiatt. Utált otthon lenni, és a boszorka csácsározását hallgatni. Abban az időben hamar kuláknak kiáltották ki az embert, de ő ügyesen megoldotta. Pedig az ura pozíciója megvédte volna, de az asszony biztosra akart menni.

Ezeket a dolgokat a banya, már az unokáinak mesélte. Büszke volt rá, hogy milyen leleményes tudott lenni. Egy-két Erdélyből átszökött asszonyt „felkarolt”, és úgy tett, mintha segítette volna őket. Pedig csak kihasználta. Olyan megható leveleket küldött a hatóságnak a szerencsétlenek aláírásával – mert azt sem tudták, hogy mit írtak alá egy kis kenyérért, szalonnáért, apró rothadt almáért, hulló gyümölcsért –, hogy még ő kapott segélyt, amiért szegény embereket „támogatott”. Ha a szülők tudták volna, hogy a gyerekeknek rosszabb lett, mint a lelenház...

Egyszer több eltartott gyereket kellett bejelentenie a hatóságnál, nehogy elvegyék az egyik belvárosi nagy házát, a földjeit, és a vilmaszállási tanyáját. Ám a gyerekek közül egy megszökött tőle, amitől sírögörcsöt, és tartós migrént kapott. A másikat ezért úgy megfélemlítette, hogy éjjel állandóan bepisilt. A gyerek állandóan remegett, ha látta. Nappal, a tőlük nem messzire lévő zárdába hordta. Még ott is jobban érezte magát szegényke. Állandó rettegésben élt, és már nappal sem tudta tartani a vizeletét.

– Csak addig tartana ki a kis mocsok, míg meg nem kapom a végleges papírt – mondogatta a férjének.

– Akkor ne bántsd azt a gyereket!

– Ezt a nyavalyás koldust?

– Nem tehetnek róla, hogy szegények – mondogatta ilyenkor a férje, amit a gyerek kihallgatott.

– Nem értem minek az ilyenek gyerek? – célzott a kislány anyjára. Valósággal utálta a gyerekeket. Talán még a sajátjait is. – Bagzanak ezek is állandóan, mint a nyulak!

A férj nem bírta hallgatni felesége észtvészítő beszédjét, és ilyenkor a hat szoba közül az általa kiválasztott dolgozószobába vonult. Már régen megszűnt közöttük a házastársi kapcsolat. Már gyűlölte. Főleg azt szégyellte, amit a szegény gyerekekkel művelt, és ahogy kihasználta a nincstelen családokat. Az ura soha nem szerette a feleségét, csak ő is vagyontalan volt. A nő meg örült, hogy férjhez mehetett. És nem is csinált rossz partit vénlány létére. Akkoriban olyan idők jártak, hogy senki nem lehetett biztonságban.

A banya állandóan azért rettegett, mert rekviráltak. Ezért újra, meg újra magához vett egy-két szegény gyereket, mintha gondozná őket, pedig csak cselédnek kellett. Mikor a hatóság meggyőződött róla, hogy csakugyan ott vannak az idegen gyerekek nála, akkor hazaküldte őket, a kis éhenkórászok örömeire, és a szegény szülők bánatára. Újra egy éhes szájjal több lett otthon.

Egy alkalommal a vilmaszállási tanya került a hatóság górcsőbe alá. Neki ugyan a városban kellett az egyik vendég gyerekkel tartózkodni, és őrizni a házat, nehogy elfoglalják. A két irtatlan rossz kölykét a másik idegen gyerekekkel kint hagyta a tanyán. Na de mit egyenek? Ráadásul hárman?

A 7 éves idegen lánynak próbálta a fejébe tömni, hogy hogyan kell tésztát főzni és aztán lekvárt tenni rá. A többi napokon meg ott volt a zsíros kenyér teával. Még ez is nagy dolognak számított. Bár minden évben két-három disznót vágtak, de a szalonnát, kolbászt a városi lakás kamrájában tartotta. Még felzabálták volna a gyerekek. A kislány persze nem tudta elkészíteni az ételt, mert még soha nem csinált ilyet. Otthon nem nagyon volt mit főzni sem. A banya egyre idegesebben magyarázott neki. Úgy megrázta a vállait, hogy majd' összetörte.

– Idefigyelj, te idétlen! Hányszor mondjam már el, hogy felteszed a fazékban a vizet, és sót teszel bele. Ennyit! – mutatta. – Aztán ha forr, beleteszed a tésztát. De szét ne főjön nekem! Aztán meg leszűröd. Ezt csak meg tudod tán csinálni? He? A sparheltban meg, el ne felejts tüzelni!

A gyerek hallgatott.

– Te! Azonnal adok egy pofont, ha nem válaszolsz!

A gyerek sírva fakadt.

– Most mit bögsz itt nekem?

– Nem érem el a sparheltot – hüppögte.

– Akkor majd a kissámlira állsz, és eléred.

– De nem bírom el a fazekat. Nagyon nehéz – sírdogált tovább a lány.

– Majd felteszed egy kevéske vízzel, és utána öntögeted a többit. Ennyi eszed sincs?

– Haza akarok menni az anyukámhoz – pityergett a lány.

– Azanyjajószentségig ennek a szarosnak, hát nem bírok el vele – mérgelődött.

A két kölyök meg röhögcsélt. A banya egyre idegesebb lett.

– Ti meg mit röhögtök? Ti is olyan lehetetlenek vagytok, mint ez itt – mutatott rá a vendéglányra.

– Ferike, te a fazekat teszed fel, Lacika, te meg tüzelsz. Megértettétek? Együtt csináljátok, ha már ez a kis hülye nem tudja. A disznóknak minden nap rendszeren enni adni, felsepregetni, a virágokat meglocsolni. Ez a te dolgod! – szólt rá erélyesen a vendéglányra.

– És a Ferikééknek mi a dolguk?

– Még pöntyögsz is? Ez a hála, hogy tartalak?

A gyerek egyre csak sírdogált.

– Haza akarok menni anyukához – nyöszörögte.

– Majd a jövő héten haza mehetsz. És hagyd abba a bögést!

A banya hazautazott a vonattal a városba, és a lány állandóan a vasútállomáson lógott, hogy nem jön-e érte az anyja. A két komisz kölyök a vendéglányt céltáblának

tekintette, és folyton kötekedtek vele. A rongybabáját bedobták a disznóólba, és megígérték neki, hogy őt is utána dobják. Ettől úgy megijedt, hogy állandóan elbújt. Csak este merészkedett be a házba, mert félt kint aludni a szabadban. Persze nem úszta meg, mert azok soha nem unták meg macerálni.

Egy alkalommal egy sörétes puskát fogtak rá. Hogy honnan vették, a lánynak fogalma sem volt. Rettenetesen megijedt. Valóságos halálfélelme lett. Remegett, mint a nyárfalevél, és hisztériás sikoltozásban tört ki. A két kölyköt ez még jobban felingerelte, és megfenyegették.

– Ha be nem fogod a szád, agyonlövünk! A hülye cselédeket agyon szokták löni.

A lány azt nézte, hogyan menekülhetne ki a szobából, de ezek beszorították. Aztán, mikor jól kiszórakozták magukat, a nagyobbik megígérte neki, hogy nem lövi agyon, ha megmondja, hogy mikor üt nagyobb lyukat a golyó. Ha közel tartja a puska csövét, vagy ha távolra? A vendéglány azt mondta, ha *távolabbra*.

Ezen úgy elámult a két vásott kölyök, hogy még a szájuk is tátva maradt.

– Honnan tudtad? – kérdezték.

– Tudtam és kész – felelte magabiztosan a lány. Persze a fizika törvényét egyik 7 éves gyerek sem tudta volna még megmagyarázni, csakhogy a fiúk már kipróbálták kint egy fán. Belelőttek közléről, és a golyó alig hatolt a kérégig. Aztán messzebről is megpróbálták, és sokkal mélyebbre került a fába a golyó. Vizsgálgatták, és jól elsórakoztak a lövöldözéssel.

A vendégkislány iszonyatosan félt, a két gyerekből meg hiányzott az önkontroll. Talán madarakat akartak elijeszteni a puskával a szőlőből, de a szülők nem zárták úgy el, hogy ne férjenek hozzá. Az anyjuk azzal volt elfoglalva, hogy rohángált a hatóságokhoz. Neki bizonyítani kellett, hogy ők szegény önfeláldozó emberek, akik másokon segítenek.

– Meg foglak benneteket mondani anyukámnak! – mondta mindig sírva a vendég kislány, miközben állandóan éhezett. Közben szipogott, és folyton könnyes szemmel figyelte a két vásott kölyköt.

– Igen? Megmondasz? Akkor nem kapsz enni – mondta kajánul a két elvetemült kölyök. Hogy mitől tud kisgyerek így gyűlölni? Nyilván a gyűlölet nem jön csak úgy. Azt beléjük plántálják.

A kislány maszatos arccal csak bámulta őket, miközben faltak. Kolbász a rúdon lógott, kenyérre meg hagyott pénzt az anyjuk. Szép fehér foszlós kenyeret mindig lehetett kapni a cimetesnél. Minden másnap vettek fél kg kenyeret, de a lány nagyon keveset kapott belőle. Pedig ízlett neki. Nagyokat nyelt, és potyogott a könnye. Végül kiment a szőlősbe, kereste a sárga fürtöket, de nem igen akadt. Aztán tovább ment a paprikaföldbe. Mezítelen talpát sütötte a forró homok.

Leszedett egy-két beért paprikát, és azt majszolta. A két gyerek keresni kezdte. Ő megbújt egy levágott, gallyakból összerakott boglya mögött, ami arra várt, hogy kiszáradjon. A vastagabbjait fel kellett volna darabolnia, de nem bírta el a baltát. Ami munkát számára a hárpia kiadott, azzal szinte eggyel sem bírt el. Mikor az asszony hét végén megjelent a tanyán, éktelen méregbe jött. Szidta, nyakon vágta dühében, amiért nem végzett el semmit.

– Mit gondolsz, te kis semmirekellő? Miért tartalak el?

A gyerekeitől nem kérte számon, hogy miért nem csináltak semmit. Úgyis tudta a választ, hogy a „cseléd dolga”. Hiszen annyit hallották tőle. A lánynak elege lett az egészből. Fellázadt.

– A disznókat is én etetem, és nem is kapok enni. Az anyukámat akarom! Haza akarok menni! – toporzékolt magán kívül.

– Nekem nem kell ez a nyaralás! Engem mindenki bánt! Tessék szólni az anyukámnak, mert elindulok gyalog!

A hárpia megijedt. Még az kell, hogy ez a takonypóc panaszkodjon! Akkor aztán hiába ügyeskedett eddig – villant az eszébe. Odacibálta magához, és látszott rajta, hogy undorodik tőle. Meg kellett volna fürdetni, mert maszatos volt, de spórolt a vízzel. A gyerekek a sírástól folyt a könnye, meg az orra. A banya felhajtotta a szoknyácskáját, és megtörölte benne az orrát.

– Az anyukám azt mondta, hogy nem szabad a ruhánkba törölni az orrunkat.

– Majd kimosod – hangzott az egyértelmű válasz, de kissé eltávolodott a gyerektől, mert ő elegáns ruhákban járt.

– Nincs másik ruhám – mondta szégyenkezve a gyerek.

– Addig felveszed az enyémet, csak ne bögj már! – rivallt rá türelmetlenül, mert nem tudta megbékíteni.

– De, nagy rám – ellenkezett tovább a gyerek.

– Majd felkötjük a derekát, míg megszárad a tied, csak hagyd már abba a bögést, mert unom!

Rá is adta a saját koszos háziruháját, és jól felhúzta a derekán, hogy ne tapossa le. A lány utálta a szagát. A két fiú megint úgy röhögött rajta, hogy a lány ismét sírva fakadt.

– Most mi bajod van már megint? – kérdezte türelmetlenül, mert azt hitte, hogy sikerült megbékíteni –, meddig ajnározzalak még?

– Haza akarok menni! Éhes is vagyok.

– Aztán mitől vagy olyan éhes? Nem győzlek etetni! Nem hozol te annyi hasznót – tette hozzá egyre mérgesebben inkább magának, mint a gyerekeknek, de az meghallotta.

– Mert nem kapok enni! – pöngyögött.

– Mi az? Ti nem adtatok enni ennek a kis békának? Pedig hagytam pénzt kenyérre, meg kolbász is van! Mit adtatok neki?

– Azt mondta, nem kell semmi – szabadkozott a két fia.

– Nem is igaz! – próbálta cáfolni őket a lány. Mindent megettetek. Haza akarok menni! Kérem szépen, tessék hívni az anyukámat!

A hárpia nyakon vágta a két gyereket, inkább csak meglegyintette. Azok fel sem vették. Cinkosan egymásra néztek, és tovább is bizonygatták, hogy a kislány hazudik.

– Hallod? Ketten bizonyítják, hogy te hazudsz! Szégyelld magad!

A lány megszeppent, hogy ezután mi lesz még?

– Ők a hazugok! – kiáltotta valamitől felbátorodva, és szó nélkül elindult a homokdűlőben. Hiába szóltak utána, nem állt meg.

– Hová mész, te kis hülye? – kiáltott utána félhangosan a rémség, még meglátják a szomszédok ebben a ruhában, ijedt meg.

– Megyek haza! Én nem akarok itt maradni!

A szomszédos dűlőben mindig motoszkált valaki. Kapálgatott, vagy csak sarabolt, vagy kacsozta a szőlőt. Mert a jó gazda, az mindig rajta tartotta a szemét a leendő termésen. Aztán, ha kint tartózkodott, akkor a seregélyek sem tudták szüret előtt megdézsmálni a fürtöket. Most is ott álldogált egy szomszéd az úton, és látta, hogy a lány elindult rongyba tekerve, és hüppög. Ettől még jobban megijedt a rémség. Mert a lánynak egy rémség volt az asszony. Nincs lelke – hallotta egyszer a kis boltban, bár nem tudta, kiről beszélnek, de most a kislány is azt gondolta.

– Margit néninek nincs lelke! – kiabálta.

Az asszony elhülve nézett rá. Azt sem tudta, hogy hirtelen mit is tegyen. Nem mert visszakiabálni sem, nehogy meghallják. Még az hiányzik, hogy ettől a kis koszos, tetves lánytól ilyeneket halljanak a szomszédok. Mindenre, és mindenkire nagyon kell vigyázni – gondolta.

– Na, ne butáskodj kislányom – váltott negédesre –, nem kell mindjárt megsértődnöd. Majd szólok anyukádnak, ha nem érzed itt jól magad. – Közben azt gondolta, hogy még a hetet kívárja, mert a lány anyjának be kell menni a városházára tanúsítania, hogy eltartja a lányát. De a legszívesebben azonnal

hazazavarta volna a gyereket. Már nagyon szerette volna, ha eltűnik a szeme elől. Utálta, és irtózott tőle.

A kislány elhitte az asszonynak, hogy elhívja az anyját, mert ilyen nyájasan még soha nem szólt hozzá. Egy ideig hüppögött, de engedelmesen visszafordult a tanya felé. A banya még a kezét is megfogta, hogy lássák a szomszédok, mennyire együtt érez vele. A szeme sarkából meg állandóan azt leste, hogy a szomszéd mennyit látott és hallott az egészből.

– Talán nem hallotta. Talán süket – reménykedett.

Mikor visszaértek a fehér falú piros cseréptető épületbe, nem mert többet szólni a gyerekhez. Kihívta a két fiát, és megparancsolta nekik, hogy többé ne bántsák. Ekkor már nagyon fáj a feje az idegességtől, mert mindentől ideges lett. Már a férje miatt is, mert úgy tartotta, hogy szeretője van, és azért jár haza ritkán.

– Ne merjétek bántani ezt a kis vakarcsot, mert széthasítalak benneteket! Megértettétek! Szólok az anyjának, és elviszi a francba. Bírjátok ki addig, mert megöllek benneteket! Ha tönkre teszitek az eddigi munkámat, nem kaptok játékot.

– A kisvonalat sem?

– Azt meg főleg nem! Össze kell tartanunk, és ehhez kell a ti segítségetek is. Legyetek jók! Mennem kell, mert jön a vonat – kiáltott vissza jó hangosan, hogy mindenki hallja.

– De az anyukám... szólt utána erőtlenül a kislány.

A banya előbb úgy tett, mintha meg sem hallotta volna, míg oda nem ért az álldogáló szomszédhoz.

– Majd beszélek anyukáddal, nyugodj meg! – kiáltott még vissza, és a szomszédnak úriasszony léteire előre „jónapot”-tal köszönt. Az ember foghegyről fogadta, mert ő átlátott a szitán, csak azt nem tudta, hogy miben mesterkedik az úrinő szomszédja. A férjével, – ha nagy ritkán kiment a szőlőbe, el-el-beszélgetett a vasútról, de a feleségét ki nem állhatta.

– Neveletlen paraszt! – morogta magában, közben próbált mosolyogni, de csak vicsorgás ült ki az arcára. Még nevetni sem tudott. Hanem az ember megszólította.

– Szomszédasszony! Ha nem haragszik, mondanék valamit.

– Majd máskor, mert jön a vonatom.

– Az csak egy fél órával később jön.

– De az azelőttivel akarok elmenni.

– Elmondhatom én a hatóságoknak is, ha maga nem akarja meghallgatni – fordult el a szomszéd.

A nagyságos asszonyban megállt az ütő. Elege volt a hatóságokból, bár az urát respektálták a beosztása miatt, de azért megrettent.

– Miről van szó? – kérdezte visszafojtottan.

– Vegye el a sörétes puskát a gyerekektől, mert nem lesz jó vége.

– Honnan veszi, hogy a kezükben van a sörétes puska? – sápadt el.

– Onnan, hogy átlövöldöztek hozzám. Ott vannak a golyók a ház falában. Vagy kihívjam a rendőrséget?

– Nekik mutassam meg?

– Nem tudtam, hogy megtalálták a puskát. Az uram a seregélyek ellen használta.

– Na és a golyók? Azokat miért nem zárta el?

A nagyságos asszony szó nélkül megfordult és visszazaladt. A gyerekek csak néztek. Odarohant a sufnihoz, és benn találta a puskát. De nem értett hozzá, így nem is nézegette. Dirrel-dúrral megfogta, és kivitte a favágó tőkéhez. Ott beadvulva összetörte, verte. Majd a tőkének támasztotta, és addig ütötte a közepét a baltával, míg el nem törött. Szakadt róla a víz, mire végzett vele.

– Azanyátokistenit, kurva kölkök! Most már belőletek is elegendem van! Ha visszajöttem, agyonütlek benneteket, arra elkészülhettek! – aztán gyorsan keresztet vetett, mert vallásosnak nevelték.

A gyerekek ezúttal a szoba egyik sarkából ijedten nézték, hogy anyjuk mit művel. Még volt annyi ideje, hogy össze-

vissza verje őket. Ahol érte, csapkodta. Még a lány is kapott. Majd elrohant.

– Anya megbolondult – mondta Ferike –, most mi baja volt?

– Látod! Összetörte a puskát. Biztos ez a kis szaros cseléd elárult bennünket – mondta öccse, Lackó.

– Gondolod?

– Ki más lehetett volna? Gyere, fogd a bicskát, kibelegyünk – mondta elszántan a kisebbik gyerek.

Pedig ezek a gyerekek akkor még csak nem is láthatták Golding: „Legyek ura” című megfilmesített történetét. A film készítői döbbenetesen szemléltették, hogy egy lakatlan szigetre került csapat serdüülő kölyök hogyan hódol be egyetlen erőszakos társuknak, aki uralkodott a többi felett. Csak egy nem akart az istennek sem. Rá nem hatottak a megfélemlítő szavak, míg meg nem kellett tapasztalnia, hogy félelemből addigi barátai is elhagyták, és képesek lettek volna részt venni az ő likvidálásában. Ezért bujkálnia kellett a többiek elől.

Persze később akadt, aki sorsközösséget vállalt vele, aki szintén üldözött lett, mert nem bírta tovább a zsarnokságot. A gyerekeket végül a keresésükre indult katonák mentették meg. De mekkora lelki traumát okozott ez mindegyiknek! Kivéve a zsarnoknak. Egész életükre elkísérte őket a gyerekkori élmény. Hihetetlen, hogy még a pszichológusok sem tudnak egyértelmű választ adni arra, hogyan lehet egyetlen despotikus alkatú egyénnek olyan embereket is maguk alá gyűrti, meggyőzni, akik nem értenek vele egyet. Vagy nem is akarnak egyenes választ adni. Mert tudják, hogy társadalomban élni annyi, mint kötelékben ejtőernyővel ugrani. Mert tudják, hogy minden kor kitermeli magának a saját zsarnokát, és ezért a tömeg a felelős. Egyedül a tömeg. Egy ember, egy tömeggel szemben... Még akkor is, ha a védelme hihetetlen mód megszervezett (pl. II. világháború). Mindenki a saját kis megszerzett pozícióját félti,

míg a pokolba kívánja a kialakult rendszert, mert magában nem fogadja el. Közben szolgálja, szolgálja és szolgálja azt.

Fenti filmben is az erőszakos – magát vezérnek kinevezet – gyerek azonnal védelmet szervezett maga köré, ami különböző posztokból állt. Természetesen a gyerekek először egy jó játéknak tartották, de azután észrevétlenül csúsztak bele a bűnbe, amivel tisztában is voltak addigi környezetben való nevelkedésük a-lapján.

Az uralkodó, erőszakos típusú gyerekek /felnőttek/ magatartására már egyértelműbb a válasz. A rajtuk esett – számukra megbocsáthatatlan – sérelmeket kívánják megtorolni, de másan, másokon. Soha nem azon, aki elkövette velük szemben. Vagy csak ritkán, ami kivétel, és mint tudjuk, a kivétel erősíti a szabályt. A minta adott a szülői házban, a szülői magatartásban. Kivéve a genetikailag is sérülteket. Az is elgondolkodtató, hogy a legtöbb sérelmet az ember a szülői házban szenved el, leginkább a szeretet nélkülözése kapcsán. A gyerek még felnőtt korban sem meri visszaadni a szülőnek, amit tőle kapott, és egész életére lelki nyomorékká, kitaszítottá teszi.

Az is kérdés marad, hogy vajon miért nem meri visszaadni annak, akitől kapta? Pedig érzi, hogy ha nem torolja meg, abba belepusztul. Ezért másan áll bosszút, például azon, aki nem engedelmeskedik neki. Lehetséges, hogy némi száanalom marad az emberben a szülője iránt? Vagy a belé ivódott félelem erősebb, mint a bosszúállás? Vagy nem tud a saját lábán megállni. A megvetés magától értetődik. Meg aztán vele jár az ellenségkép. De a száanalom... vagy félelem. Ez erősebb lenne a bosszúállásnál? Természetesen mindig vannak kivételek, amik fenti tapasztalatot megerősítik (pl. fentebb említett genetikailag sérült, aki lehet egy úgynevezett „gyilkoló gép”).

Bár számtalan példa tanúsította, hogy a megfelelő türelemmel, hozzáértéssel vagy szakértelemmel való – ami meglehetősen időigényes – kezelés végén kiderült, hogy az a genetika bármilyen messzire is vezetett vissza a családfában, mégis csak szeretethiánynak nevezik.

A gyűlölet és a szeretet között csak egy paraszthaj-szál húzódik. Mindkettő könnyen átcsaphat a másikba. Ez a két gyerek is az anyja áldozata volt – lehetne mondani –, de itt áldozatról még későbben sem lehet beszélni, mert olyan előkelő iskolába kerültek, ami még időben ellensúlyozta lélektelen, harácsoló ideg-beteg anyjuk magatartását.

Persze azért kár volna túlzásba esni, mert a szülő továbbra is szülő maradt, és a mag termékeny talajra hullott...

Eszter sikoltozva rohant ki a szőlőbe. A vasútállomásra kellett volna, de a szőlő felé vette az útját. Nem mert világgá menni, mint azt sokszor elhatározta.

– Mi a baj, kislány? – Kérdezte a szomszédember, bár sejtette a kétségbeesés okát. Többször is hallotta már.

– Ferikéék ki akarnak belezni, mert azt hiszik, én árultam el, hogy lőnek a puskával.

Az ember nem szólt semmit, hanem kézen fogta a lányt és bement a tanyába. Elkapta a két kölyök fülét. Kis híján leszakította őket, míg azok vinnyogtak, mint egy kutya.

– Ha még egyszer bántani meritek ezt a lányt, kitaposom a beleteket! Már nagyon elegendem van a gaz-emberségetekből! Ha anyátok nem tud megnevelni, beviszlek benneteket a rendőrségre – mondta dühösen, mert neki nem volt ideje és türelme a „hegyibeszéd-re”. – Ott, oszt úgy elgumibotoznak mindkettőtöket, hogy összeszarjátok magatokat.

Még jól megcibálta a fülüket és elment. A két fiú füle olyan piros lett, mint a paprika. Potyogott a könny a szemükből, és tapogatták. Eszter annyira megijedt, hogy az asztal alá bújt. Azt hitte, ő is kap. A két gyerek bosszút esküdött a szomszéd ellen. Leszedték, letaposták a paprikáját, bottal leverték a szőlőjét, és ahol csak tudták, bosszantották.

A parasztember aztán megelégtelte az egészet. Bár ő sem akart a hatósághoz fordulni, de úgy gondolta, hogy megleckézteti ezt a két istenverte kölköt. Megleste őket, mikor elindultak a szőlőbe, és odament a tanyájukhoz. Kinyitotta a disznóól ajtaját, és a négy állatot szélnek eresztette. Aztán

rájuk uszította a kutyáit. Úgyhogy mikor a disznók az ő szőlőjébe keveredtek, a kutyák kikergették őket. Hazatérve a gyerekek elképedve látták, hogy eltűntek a disznók. Most aztán megijedtek. Rémulten keresték az állatokat, de nem találták, mert a kutya messzire üldözte őket. Ráadásul a többi szomszéd is nagy ribilliót csapott a kár miatt. Mikor a gyerekek a szomszéd kertjébe „tévedtek”, a parasztember a saját sörétes puskájával durrantgatott, de sorozatban ám, a gyerekek még nagyobb rémületére.

– Meg ne lássalak többet itt benneteket, mert kilyuggatom a hátsótokat! Azanyátokszentségit! – dühöngött a paraszt. – Csavargó kölkök!

Mi lesz ezekből, ha felnőnek? Máris gazemberek, és alig bújtak ki a földből. Nagyon mérges lett. Felesége alig bírta lecsendesíteni. A disznók azért megkerültek, mert rendes emberek laktak arrafelé. Élvezték a szabadságot, telilegelték magukat a réten, aztán elindultak a kertek felé a saját szaguk után. Így találtak rájuk a gyerekek, és nagy nehezen hazahajtották őket. Persze megint mindent letiportak, amin csak keresztülgázoltak. A gyerekeknek nem számított más keserves munkája.

Mikor legközelebb jött a nagyságos asszony, már nem köszönt a szomszédnak. De az nem is fogadta volna. Egy haragosuk már volt. Nem is akármilyen. A gyerekek egy szót sem mertek szólni a történetről. Egy darabig meghúzták magukat.

Eszter egyre csak azt kérdezte kétségbeesetten, hogy miért nem jött érte az anyja, de a nagyságos asszony csak annyit mondott neki, hogy a *következő vonattal*, és elviharzott. A lány hallotta a vonatfütyöt, és reménykedett, hogy ez a vonat fogja neki elhozni az anyukáját, és elviszi innen, és soha nem fog visszajönni. A szomszéd bácsi bosszúját egy rémálomként élte meg. Éjjel mindig felriadt. Sokára tudott megnyugodni, és soha nem felejtette el. A két gyerek ugyan megérdemelte a leckéztetést, Eszter mégis sajnálta őket.

A két kölyök továbbra sem adott neki enni. Mert valakin ki kellett tölteniük a bosszújukat. A maradékot otthagyták, amire a kislány először csak nézett. E-lőttük nem merte megenni. Azok kajánul vigyorogtak egy darabig, de mivel a lány félt az ételhez nyúlni, el is unták. Kimentek a szőlőbe játszani. Ekkor a lány gyorsan felfalta, amit meghagytak. Az egyikbe a nagyobb gyerek beleköpött. A lány kis híján elhányta magát. De aztán azt a részét kidobta a malacok moslékába, gondosan kikapargatta, és a mosogató ronggyal át is törölte a tányérra. Aztán meggondolta magát és gyorsan összeöntötte a kettőt. Hirtelen bekapkodta a meghagyott ételmaradékot, és elmosta a tányérokat. Délután a fiúk visszatértek a házba.

– Na, mi van? – kérdezték gúnyosan – csak megzabáltad?
– mutattak az elmosott tányérra.

– Nem zabáltam meg! – hazudta a lány, és bele is pirult.

– Hát mit csináltál vele?

– Kiöntöttem a moslékba.

Ezért megint kötekedtek vele, molesztálták.

– Te nyavalyás, nyafka! Cseléd létedre, hogy merted az ennivalót kiönteni? Te koldus! Kidobod a drága ételt? Majd kapsz anyukától! – fenyegették.

– Mert belekoptél! – felelt a lány merészen, mint aki azt hitte, rögtön jön az anyukája, és megvédi. Remélte, hogy a nagyságos asszony betartja az ígéretét.

– Milyen finnyás a kisasszony! – röhögcséltek – Majd megmondjuk anyukának, hogy kiöntöted a drága ételt a moslékba.

– Én meg megmondom, hogy lövöldöztetek!

– Azt próbáld csak meg! Kiszögezzük a fához!

A lány megint megrémült és kiszaladt a házból. A szomszéd tanyába egy majdnem nagylány nyaralt. A gyerek megállt előtte és köszönt.

– Csókolom!

– Szervusz. De ne köszönj nekem csókolommal, mert nem vagyok én olyan öreg. Hogy hívnak? – kérdezte.

Mivel a kislány elszokott attól, hogy a nevén szólítsák, majdnem azt mondta, hogy koldus.

- Na, nem tudod a neved?
- De – mondta szégyenlősen – Eszter vagyok.
- Én meg Dobos Anna. Szervusz – nyújtotta barátságosan felé a kezét.

A gyerek, félénken felemelte a kezét, és alig merte kimondani, hogy „szervusz”. Egy ideig beszélgettek, majd Anna megkérdezte, hogy szeret-e olvasni. A gyerek szégyenlősen vallotta be, hogy írni nem nagyon tud, de szeret olvasni.

- Hát hány éves vagy?
- Hét – hajtotta le a fejét.
- És miért nem tudsz írni? Vagy miért nem gyakorolod?

Hiszen te már iskolás vagy!

- Otthon maradt a leckeüzetem.
- Majd én adok neked papírt, meg ceruzát! – ugrott fel, és kihozott egy füzetet, egy ceruzacsonkot, meg egy könyvet.

A kislány nézegette, de nem talált benne ismerős be-tűt. Zavarba jött, és el is szégyellte magát. Szepegni kezdett.

– Mi nem ilyen betűket tanulunk – nyújtotta vissza Annának.

- Dehogynem! Nézd csak! Ez milyen betű?
- „A” – mondta a lány büszkén.
- Látod? Ebből sok van az írásokban.
- Ez milyen betű?
- „Í”!
- És ez? – kérdezte sorra.
- „Bö”, „pö”, ezt a kacskaringóst nem tudom.
- Ez az „s” betű.

A kislány hálásan nézett a türelmes Annára.

- Te tanító néni vagy? – kérdezte.
- Még nem, de az akarok lenni.

A lány megilletődve nézett rá.

- Köszönöm szépen.
- Illedelmes kislány vagy. A könyvet nem viszed el?
- Nem merem.
- Miért?
- A fiúk szétszednék. A babámat is bedobták a disznókhoz, és azt mondták, hogy engem is utána dobnak.
- Majd átlátogatok én oda! Hány évesek ezek a fiúk?
- Mint én.
- És ilyesmire képesek?
- A Lackó egy évvel fiatalabb.
- Az még rosszabb.
- Gyere, elkísérlek – ugrott fel a nyugágýból.
- Jaj, ne! – tiltakozott a kislány.
- Ugyan miért?
- Mert utána megvernek, hogy árulkodtam.

Anna egy pillanatig elgondolkodott, aztán visszafeküdt a napozó ágyra.

– Hát jó. De ha bántanak, azonnal szaladj ide hozzám!
Rendben?

– Igen – válaszolt örömmel és megkönnyebbülten Eszter.

A tanya felé szökdécselve ment, mert jókedve lett Annától, és a kedvességétől. Ettől kezdve átjárt hozzá, és ha az olvasott, akkor csendben leült egy tuskóra, vagy a lépcsőre, és nézegette. Anna kihozta neki a könyvet, és egy ideig hangosan olvastatta. Ezt minden nap gyakorolták, és Eszter nagyon élvezte. Még arról is megfélekedezett, hogy az anyja azon a hét végén sem ment érte.

Egy alkalommal a két vásott kölyök megint elverte, és megtépázták a haját. Eszter sírva rohant a nagylányhoz, de zárt ajtót talált. Üldögélt egy darabig magában, de Anna nem jött. Soha többé nem jött. Eszter a lépcsőn szipogott. Egy szomszéd bácsi megkérdezte, hogy mit akar ebben a tanyában.

- Annát várom – mondta félszegen.
- Ő már végleg elutazott.
- És el sem köszönt tőlem? – motyogta.

– Nem volt rá ideje. Sietnie kellett.

Eszter nagyon szomorú lett. Anna egy kicsit anyját helyettesítette.

– Pedig milyen jól éreztem magam vele – mondta szomorúan. – Olvasgattunk és ő tanított. Nem úgy, mint a Ferike és a Lackó.

Minden napja sírással, és kétségbeeséssel telt el. Már azt hitte, hogy az anyja végleg a tanyán hagyta, és az állomásra befutott vonat elé már ki sem ment.

– Úgysem jön – mondogatta magának, mikor a szőlő végén meglátta. Visítózva, sikítva rohant eléje, és úgy átölelte a lábát, hogy az egy lépést sem bírt menni, miközben zokogott.

– Mi a baj, Eszter?

– Tessék engem innen elvinni, mert én itt gyűlölök mindent.

– Na, hogy beszélsz? És milyen koszos a ruhád! Nem mosdottál? Hogy nézel ki? – záporoztak a kérdések lányára. – Hogy vigyelek így haza? Csupa szutyok vagy! Meg sem mosdottál?

– Mit csinált maga, Margitka ezzel a gyerekkel? – kérdezte megdöbbenve.

– Magának, lelkem én nagyságos asszony vagyok – mondta flegmán a banya –, hogy jön ahhoz, hogy a nevemen szólítson?

– Mindegy nekem, hogy micsoda, de azonnal elviszem a gyereket, mert egy idegroncs.

– Csak hisztis – mondta a nagyságos asszony.

– Anyuka nagyon éhes vagyok! Nem adtak enni, le akartak lőni!

– Miket hordasz itt össze? – sziszegte a nagyságos asszony, és legszívesebben lekevert volna egyet a gyerekeknek.

– Anyuka ne higgyen nekik! Állandóan bántottak.

– Jól van, megyünk haza – nyugtatgatta a lányát, de az egyre csak panaszkodott.

– Szedd össze a holmid, és indulunk is!

- Nincs semmim.
 - Hogyhogy?
 - A babám a disznók közé dobták, a bugyimat, meg a ruhámat szétszaggatták.
 - Kicsodák?
 - Hát a Ferike, meg a Lackó.
 - Te hálátlan kis hazudós! – rikoltzott a banya.
 - Ne beszéljen maga nekem, ez a gyerek soha nem hazudott.
 - Jól kinézek magával is. Szépen megköszöni, hogy tartottam a gyerekét.
 - Megérte az magának!
 - Hogy érti ezt? – kérdezte meglepődve a nagyságos asszony.
 - Azt hiszi, nem tudom, mitől volt olyan „nagylelkű”?
 - Mitől? – kérdezte a nagyságos asszony, mert kíváncsi lett, mennyit tud a gyerek anyja.
 - Tudja azt maga. Behívtak a városházára maga nélkül. Miket íratott maga alá velem? És ha feljelentem?
- A nagyságos asszonyt azonnal elkapta a migrén. Gyorsan hangnemet váltott, hogy mentse, ami menthető. Váratlanul kedveskedve szólt az asszonyhoz.
- Nem kell mindjárt megharagudni! Az csak egy papír. Magának semmi kára nem származott belőle. Majd kihozza a kisebbik lányát is, és az is nyaralgathat.
 - Még az hiányzik, hogy még egy gyerekemet magára bízzak! Azt hittem vigyáz a gyerekekre. Ehelyett csak hétvégén járt ki, és itt hagyott egy 7 éves lányt két ilyen gonosz kölyökkel!
 - Hogy merészeli? – kiabált a banya.
 - Talán nem így volt? Ha én ez tudom, itt sem hagyom. Ráadásul éhezette. Nézze meg, milyen sovány! Nincs magának lelke!
 - A boltban is ezt mondták – kotyogott Eszter.
 - Hát ez már mégis csak sok! Kifelé a házamból!

– Na, engem ugyan nem ijeszt meg! És ha bemegyek a gyámügyhöz?

– De nagy lett a szája!

– Milyen anya maga? – pörölt még mindig vele Eszter anyja, mert nagyon haragudott. Aztán szó nélkül kézen fogta Esztert és elindultak. A szőlő végében a haragos gazda megállította.

– Magaé ez a gyerek?

– Igen. Miért?

– Jobban kéne rá vigyázni – mondta, és elfordult.

Eszter anyja elszégyellte magát. De hát ő érdeklődött a nagyságos asszonynál 3-4 naponként, de az mindig azt mondta, hogy jól érzik magukat hárman, semmi bajuk nincs – próbálta magát nyugtatgatni, de nem sikerült, mert a vonaton Eszter még számára is iszonyatos dolgokat mesélt.

– Hát most nem tudom, ki fog rád vigyázni, ha dolgozom, mert otthon nem maradhatsz egyedül, az biztos.

Bizony sokáig keresgélt, mire végül a másik utcában egy Marótiné nevű vénasszony vállalta a pesztrálást, de jól megkérte az árát. Ráadásul minden nap babbal etette a gyereket, amitől állandó szélgörcs gyötörte. Ha az anyja délelőtt dolgozott, a gyereket öt órakor költötte. Nem is volt észnél a szerencsétlen. Az anyja csak húzta-vonta. Az úton félig aludt, és csak szokásból rakosgatta a lábát, mert az asszony cibálta. Néha felvette, de ő sem bírta. Aztán szerzett egy rossz biciklit, majd arra ültette rá, de tartania kellett, nehogy leessen.

Hanem, mikor Eszter meg az anyja elmentek, a nacsasasszony gondolkodni kezdett, hogy nem kellett volna elengednie őket haraggal, mert ebből neki nagyon komoly baja származhat.

– Micsoda világ! – mondogatta sopánkodva – azelőtt a cselédekkel nem törődtek, nem abajgatták ennyire.

Szidta a rendszert, mint a bokrot. Végül megadta magát. Elindult mea culpázni. Minden hónapban felöltötte nyájas

arcát, és egy kosár apró fonnyadt almát vitt, meg egy fél kg-nyi szalonnát, egy kis bögre zsírt, vagy fonnyadt homokos szilvát. Eszter anyja már megenyhült, és ennek is örült, mert rettenetes szegénységben éltek. Bár szégyellte elfogadni, de a naccsága otthagya.

– Könnyített a lelkén – mondogatta Eszter anyja. – Nagy szerencséje, hogy nem vagyok bosszúálló, vagy zsaroló.

De azért mérgelődött, hogy van képe ennyi disznónak valóval odaállítani. Pedig mekkorát nyert rajtunk! Mindenük megmaradt, míg a másokét elvették.

A két fia ügyvéd lett, mert taníttatta őket. Bár kilopták a szülők szemét, mert hol egy hordó bort adtak el apródonként, hol egy-két oldal szalonnát, hol egy pár szál kolbászt. Jó „kereskedőnek” bizonyultak. Nagyon ügyesnek, abban az időben...

Szóval mindig kiürítették a spájzot, meg a pincét. Az anyjuknak persze mindent letagadtak, úgyhogy azt sem tudta, hogy a gyerekek, vagy az ura hordta el. A naccságát már régen nem hívták naccságának, sokkal inkább vasorrú bábának. De a lényeg, hogy kitaníttatta a gyerekeit. Igaz, nem ment könnyen, mert nem akartak tanulni, de aztán csak sikerült átlökdösni őket a vizsgákon. Eszter anyjának meg telebeszélte a fejét, hogy nem taníttatni kell a gyereket, hanem szakmát kell adni a kezébe.

– Legalább ezek az anarchista lázadó cselédek dolgozzanak – mondogatta magában a korábban „naccsága” –, mert akkor ki tartja majd el a gyerekeim?
A kisebbikből képviselő lett.

– Hiába. Megtalálják ezek a könnyű élethez az utat – mondogatta Eszter anyja. Eszter is szeretett volna tanulni a többi szegény gyerekkel együtt, de nem lehetett, mert mindenhez pénz kellett. Munkával hamarabb lehetett megteremtteni az *épphogy-létet*. *Meg aztán, aki alap nélkül kezd, az úgy is fejezi be.*

Gabi sokszor hallotta a cselédekről szóló történeteket a nagyanyjától is, meg a képviselő apjától is. Persze ők a saját szemszögükből mesélték el, és Gabiba hamar belevésődött a társadalmi osztálykülönbség.

A hivatalos verzió ugyan a munkásosztályt helyezte előtérbe, de ezt, azt ostoba is látta, hogy kamu. Az akkori éra is kinevelte magának az oligarchákat, mint mindegyik. A pedálozók sokra vitték. Aztán, ha jött egy másik éra, akkor oda nyaltak. A becsületes szegény ember, az mindig szegény maradt. Úgy kellett neki! Miért nem tudott alkalmazkodni! De ugyan mikor, és hol tanulta volna a rafináltságot, mikor inaszakadtáig dolgozott? Nem ért az rá fejtágításokra járni. A munka utáni kötelező gyűléseken meg majd lebukott a székről a fáradságtól. És mindig azon járt az esze, hogy mikor végzi el az otthoni munkát, és mi lehet a gyerekekkel?

A hosszantartó egypártrendszer a kisembereket megfélemlítette, a simulékonyakat meg felemelte. Így volt ez minden érában, és így is marad. Mert a kisemberek vannak ugyan többen, mégis uralkodik rajtuk egy leheletnyi vékony réteg.

Hát persze. A rendszerváltáskor is a munkásosztályt verték szét legelőször, akik, ha összefognak, mindent elsöpörnek. Bár a forradalmak sem hoznak soha igazságosságot, de ez más lapra tartozik. Egészen más lapra...

A többpártrendszer azt tartotta a legelső és legfontosabb dolgának, hogy a munkanélküliséget megteremtse, az ország lezüllesztése árán is. Így biztosította saját bizonytalan hatalmát. A következő választáson aztán el is söpörték őket az inaszakadtáig történő erőlködésük ellenére, de még az úrmagjuk is felmorzsolódott. Azért legtöbbször más pártban verték a nyálukat, mert tanultak az előző kormányzásból, hogy a politikai harctér nem más, mint a mocskos hangnem, és a másik szóval való legyőzése. Na, ez jutott a munkásosztálynak, aki eltartotta az országot és a heréket.

– Majd kapunk munkanélküli segélyt – örvendeztek sokan, és nem kell dolgozni. Azt hitték, hogy a

rendszer váltással itt lesz az álmodott Amerika szebbik fele. A római mondásnak már csak egyik része igaz, hogy mi kell a népnek. Mert cirkusz az minden napra akadt, de kenyér már nemigen.

Igaz, hogy a parasztság végül megfogta az isten lábát, de itt is kialakult a hierarchia, akárcsak az egy pártrendszerben a munkásosztálynál. A kicsik ott is nyugodtan megdögölhetnek az újkori „zsíros” földbáróktól. Nincs itt különbség. A kör bezárul mindamellet, hogy örök körforgásban van. A hatalom megszerzése a lényeg. Az egyik uralkodó réteg iskolában tanulta ki a firnájszosságot, a másik uralkodó réteg meg elleste tőlük. Idővel aztán mind szerez magának kutyabőr is. Aki bírja, marja...

Hát... sokat kell még fejlődni az emberiségnek, az igazi demokráciáig. Arisztotelésznek /i.e. 384-322/ sokára fog megdőlni híres megállapítása, miszerint „... az ember nem más, mint politizáló állat...”

Svájc, meg csak a milliárdosok pénzét őrzi biztonsággal. Ez az ő mentsváruk a mindenkori lehetséges a-narchia esetére.

A képviselő úr fia, Gabi sem tagadta meg nézetét, hovatartozását, hisz elsősorban belénevelték. Szentül megfogadta, hogy a rajta esett sérelmet mindenképpen megtorolja. A nagyanyja és apja által tartott tanmeséket úgy könyvelte el, ahogy kellett. Osztályozott. Vannak gazdag emberek, akik mindent megengedhetnek maguknak, és vannak szegények, akiknek engedelmeskedni kell. Nekik. Az erősebb kutya b....

Persze, a fennlévők nem számolnak azzal, hogy elméletük csak részben igaz, mert van, amikor megállni látszik az idő, ám ez csalóka nézet. Hiszen mindig minden változik. A technika és a tudomány gyors fejlődése azért valamelyest eljutott, és mindinkább eljut a legalsóbb, és legtudatlanabb rétegig is. Annál is inkább, mert a mamutvállalatok egymással is versenyeznek. Egymást is le akarják győzni. Így aztán nem

nagyon érdeklő őket, hogy ki vásárolja meg a termékeiket. Önkéntelenül is olyan információt juttatnak el azon rétegeknek, akikbe a lábukat sem törölnék. Érdeklő, mert belőlük élnek. Miközben a saját társadalmi státuszukat szeretnék megerősíteni, kiszolgálják azt a réteget is, akit már emberszámba sem vesznek. De ha meg akarnak maradni a piacon, nem válogathatnak. Olyan ez, mint mikor a kigyó a saját farkába harap. Nyilván az utcán, járművön egy tenyérszerű kis kütyübe, hangosan ordibáló vénasszony derűtséget, olykor bosszúságot is jelenhet a közelállóknak. De ki tilthatja meg, hogy a fejlődés eme eszközét bárki is alkalmazza? Na, ezt is a kapitalizmusnak lehet köszönni. Bár ehhez sem kell más, csak pénz, pénz, és pénz, mint a háborúhoz. Gabi még fiatal volt ahhoz, hogy mindezt felmérje, mindezzel számoljon.

Márti, azért tudott tanulni, mert édesanyja szeretetét és segítségét élvezte. Pénzt ugyan nem tudott neki adni, de szeretetet igen. Többet foglalkozott vele, mint másokkal a szülei. Türelmesen taníttatta, és ez volt a lényeg. Márti tudása biztos alapokon állt, mint egy vár. Aki az alapokat megtanulja, az könnyen építhet rá.

Gabi ugyan csodálkozott azon, hogy egy nincstelen szegény lány, aki nem jár divatos ruhákban, nem jár bulikra, nincsen fiúja, hogyan képes kiváló tanuló lenni. A szegénységet összekötötte a butasággal, és bosszantotta a lány tudása és eredménye.

– Ugyan kitől örökölhette, ha csóró? – kérdezgette magától állandóan, de nem talált rá választ. Az igazi szeretet eszébe sem jutott. Mert elhitte, amit nagymama beszélt neki, hogy a szegény embernek csakis szegény, és hülye gyereke lehet. Hiszen ő nem kapott, csak „majomszeretetet” ami gyakorlatilag pénzt jelentett, és ezzel együtt mindent, amit a száján kiejtett. Már szinte gyűlölte a lányt, miközben majd megveszett érte.

Egy alkalommal a bulin alaposan felöntött a garatra, és maga köré gyűjtötte a hasonszőrű haverjait. Fizetett nekik, mint a katonatiszt, és szavukat vette, hogy megtesznek neki valamit.

Azok lesték minden mozdulatát. Előtte titokban kifigyelte a lányt, és tudta, hogy melyik nap jár a könyvtárba, ahonnan későn megy haza. De legalább is sötétben.

Márti észrevette, hogy a fiú követi, de úgy gondolta, hogy elfér az utcán. Azért valami csengetett nála, mert működött a hatodik érzéke.

Sokan azt mondják, hogy ez mese, de nem igaz. Működik ott mindenkinek, csak legtöbben nem érzékelik, de leginkább nem figyelnek rá. Nagy baj! Nagyon nagy baj!

Márti figyelt. Mindenre figyelt. A következő könyvtári napon éppen indult hazafelé. Edzőcipőjében ruganyosan lépkedett, és halkan, mint a macska. Kicsit álmodozott, és elfelejtett résen lenni. Kora ősz lévén, egy laza vastag pulóvert, és egy széldzsekit viselt. Haját befonta, hogy ne lógjon a szemébe. Táskáját lazán a vállára dobta, és a lakáskulcsát a nadrágja zsebébe süllyesztette. Szeretett nadrágban járni, mert szabadabbnak érezte magát. Befordult a sarkon, és hirtelen négy fiú állta az útját. Márti ugyan nem volt félős, de azért meglepődött.

– Mit akartok? – kérdezte nyugodtan.

– Téged – röhögcséltek idétlenül. A lány, részben felismerte egykori osztálytársait.

– Igazán? – kérdezte flegmán. – Aztán hogy akarjátok? – miközben válláról lassan leeresztette a táskáját, mert tudta, hogy ha nem bírja magát megvédeni, akkor ez a négy állat megerőszkolja. Iszonyú düh öntötte el.

– Azt ajánlom, menjetek a dolgokra, mert megjárjátok – mondta visszafojtott hangon, mint aki egy szemernyit sem ijedt meg. Egy kicsit azért szűkölt, mert négy fiú, az négy fiú vele szemben, és tudta, hogy senkire nem számíthat. Egy lélek sem járt arra.

A srácok artikulátlanul röhögtek, és az egyik elkapta a dzseki gallérját, a másik meg hátul próbálta lefogni a két karját. Csakhogy Márti számított rá. A szemben lévő orrának koccintotta a fejét, mire az valószínűleg be is tört. Pillanatok

alatt elindult az orra vére, és ez lekötötte, közben hangosan jajgatott. A hátul lévőt úgy megcsapta a táskájával, hogy a táska csatja alaposan felhasította az arcát. Közben a megfeszített tenyerével azt is orrba vágta. Recsegett is rendesen a csontja. A harmadik észhez sem tért, máris hasba, majd a lába közé rúgott. A negyediknek kézzel a lába közé kapott. Tudta, hogy nem babra megy a játék. Nagyon is tisztában volt vele. Nem ért rá szégyenlősködni. Mindezt olyan villámgyorsan cselekedte, hogy észhez sem tértek. Mindegyik a sérülésével volt elfoglalva.

A három suhanc szentségelt, káromkodott, a negyedik meg ordított a tökei miatt. Ez sem tapasztalta még meg, hogy milyen, ha valakinek „felmérik a férfiaságát”. Erre egyik gazember sem számított. Legalább is ilyen gyorsaságra. De Márta nem hagyta abba.

A lány pörgött, rúgott, ütött, vágott és nem kímélte őket. Iszonyú gyorsan mozgott. Mint a filmekben. Pillanatok alatt mind a négyen a földön fetrengtek. Ott sem kímélte őket. Valami azt súgta, ha nem intézi el őket alaposan, legközelebb is megtámadják. Bedurvult, hisz őt sem kímélték, mert azért viszont is kapott néha. De a négy támadó pillanatok alatt a földre került. Aztán mind a négybe jó nagyokat rúgott. Főleg a hasukba, és a lágyékukba. A négy gyerek a félrészezségtől lelassult, bár erre a viszont támadásra rögtön kijózanodtak. Márta, kivétel nélkül mindegyiknek a már fájó részeit vette célba, és olyan ütést mért rájuk, amiről tudta, hogy nem halálos, de elszédülnek tőle. Ahogy a Mestertől tanulta.

Ekkor elővette a kis bicskáját, és pillanatok alatt széthasogatta a kölykök nadrágját. Gyorsan dolgozott, nem akarta, hogy bárki is meglássa. Ahogy belenyúlt a táskájába, a napok óta hordozott ruhaszáritó kötélt a kezébe akadt. Amilyen gyorsan járt a keze, lába, olyan gyorsan járt az agya. Még előző nap bosszankodott, hogy megint benne felejtette a kötelet a táskában, de most megörült neki, és már azt latolgatta, hogy mindig lesz nála valami kötélféle, ha nem is ez. – Na, erre is mondhatom, hogy semmi sincs véletlenül – gondolta, míg

dolgozott. Gyorsan kettévágta, és a félig részeg, ájult fiúkat egy rakásra húzta, majd a kezüket összekötötte, mint a csirkék lábát, mikor a piacra viszik eladni. Aztán lehúzta a széthasogatott nadrágjukat, és mindegyik nemi szervét odakötötte a másikéhoz.

Már nyöszörögtek, de nem bírtak felállni. De még megmozdulni sem. Márti állandóan villogott, hogy nem jön-e valaki, de az utca kihalt volt, mint szokott. Ezért támadták meg a fiúk is ott. Már előzőleg terepszemlélt tartottak.

– Ezek engem meglestek, és nem vettem észre! És még én mondogatom az anyámnak, hogy legyen készenlétben. Megérem a pénzemet – zsörtölődött. Kicsit haragudott is magára. A bicskával még gyorsan levágott egy ágat, és a fiúk meztelenre vetkőztetett fenekét alaposan kicsíkozta. Ekkorra már kezdtek magukhoz tért és ordibálni. Márti női mivoltát meghazudtolva a kést a szájukhoz tartotta.

– Ha még egy hangot hallok, megnagyobbítom a mocskos szátokat – mondta elszántan – és ha nem hallgattok, kinyírlak benneteket – aztán otthagya mind a négyet megkötözve. – Még jó, hogy kétszer annyi kötelet vettem, mint akartam – gondolta – főleg az, hogy a táskámban felejtettem. Hiába. Csak meg kell állapítani, hogy tényleg semmi sincs véletlenül. – Köszönöm Istenem, hogy erőt adtál magam megvédeni. És egyben bocsáss meg, hogy kíméletlen voltam. Majd te ítélsz felettem. Szemet szemért. Fogat fogért – nyugtatgatta magát. – Ha ők négyen jöttek rám, nekem jogom volt megvédeni magam. – Még alaposan szétnézett, hogy nem jön-e valaki, mert nem szeretett volna tanúkat.

Attól nem félt, hogy az iskolában elmondják, hogy egy korábbi osztálytársnőjük így elbánt velük. Nem maradtak volna meg a többi gúnyolódásától. Bár a következményeket tekintve, így sem. Soha sem mosták volna le magukról a szégyent, ha itt maradnak.

Márti már éppen készülődött lefeküdni, mikor szirénázás hangját hallotta. Az anyja ijedten nézett rá.

– Mi történhetett?

- Nyugi, anya. Örüljenek, hogy megtalálták őket.
- Kiket, lányom?
- Akiket elintéztem, mert megtámadtak.

Bözsiben meghűlt a vér.

- Úristen! – kapott a szájához. – Mit csináltál?
- Amit kellett. Móresre tanítottam őket.
- Hányat? – kérdezte kétségbeesetten.
- Négyet!
- Mit beszélsz?
- Mondom. Négyet.
- És mit csináltál velük?
- Elintéztem őket.
- De azért élnek?
- Hát persze.
- És nem félsz, hogy beperelnek?
- Viccelsz? Ők támadtak meg engem.
- Jaj, kislányom, a törvény nem a szegény, vagy a gyenge

oldalán áll.

- Majd most odaáll.
- Miből gondolod?
- Mert nem mernek feljelenteni!
- Azt hiszed?
- Aha. Mindenütt összekötöztem őket. De majd holnap újságot vedd meg, hogy benne lesz-e a támadás?

Bözsi akkor éjjel megint nem aludt, mint mikor az urát elintézte. Reggel korán kelt és sietett a napilapért a boltba. Keresgélt, keresgélt, de egy árva hírt nem látott az ügyről. – Biztosan holnap – gondolta aggódva. De másnap, sem azután nem jelent meg semmi... Egyetlen lap, egyetlen sort sem írt az ügyről. Nem először fordult ez elő.

Valaki azért állítólag a kórházból kiszimatolta, mert egy hónap múlva egy bulvárlap írt az eseményről, de neveket nem említett. Csak azt írta, hogy négy meztelenre vetköztetett, kezüket és nemi szervüket összekötözött félig részeg srácot

találtak az utcán, akiknek még a csupasz hátsójukat is alaposan elvesszőzték. A firkász még megemlítette, hogy ezt egy másik banda tehette, de nem akadtak a nyomára. Persze a legtöbb újságolvasó kacsának tartotta. Többen csak nevetettek, többen komolytalannak tartották.

A négy srác ezután másik városba költözött, és kollégiumban laktak. Márti, esküdni mert volna, hogy az első ijedség után mindegyik bosszúra áhítozott. Az anyja meg is kérdezte tőle:

– Mártikám, nem félsz, hogy megtorolják? Ezek nem fognak ebbe belenyugodni. Megint nyomozók lepik el a környéket, meglátod.

– Hát, félek is, meg nem is, de fel vagyok rá készülve. Most mondd meg! Hagytam volna, hogy ez a négy részeg is megerőszkoljon? – borult be megint a tekintete. Egyébként sem hinné el senki a Mesteren kívül, hogy egyedül intéztem el mindet. Ő meg nem szólna.

Böksi dermedten üldögélt egy ideig. Meg sem tudott szólalni. Nem tudott tanácsot adni lányának, és azt sem értette, hogy miért jár rájuk a rúd. Azt biztosan tudta, hogy lánya senkit nem bántott. De valakinek útjában állhat, hogy ilyen rettenetes dolgok akartak megint elkövetni ellene.

– Anya! Ne agyalj! Nem én vagyok a hibás.

– Tudom, bogaram, tudom.

– A képviselő fia szemet vetett rám, és én elküldtem a francba. Ebbe nem bírt belenyugodni. Tudod, anya ezek mindent megkapnak. Nőket, akik fürtökben lógnak rajtuk, kocsit, drága telefont, mindent, amit csak el tudsz képzelni. Meg amit nem. Hát engem nem kapnak meg, arra mérget vehetnek, mert az utolsó leheletemig küzdeni fogok.

– De hogy bírál el velük? Négy kamasszal!

– Szerencsém volt. Nem számítottak rá, és én nagyon gyorsan cselekedtem, ők meg leitták magukat előtte.

– Értem én, de mit csináltál velük!?

– Elpáholtam, és hallgatásra készítettem a szarhá-ziakat.

Bözsi csak bámulta az egyre szépülő lányát. Nem csoda, hogy meg akarják kaparintani, hiszen olyan gyönyörű – simogatta a szemével, és egyre jobban szorongott miatta. Ha még egy erőszak érné, bele is halna – gondolt rá elborzadva. Egy tisztességes férfi kellene melléjük, egy normális apa. Akkor talán nem mernék szabad prédának nézni. Bözsi arra nem is gondolt, hogy fel kellene a suhancokat jelenteni a rendőrségen. Nem érne vele semmit. Meg aztán úgymint kimosnák őket olyan háttérrel, mint az övék.

– Te, Márti! Nem gondoltál arra, hogy beljebb kellene költözni a városba?

– Nem tudom. Ha el is költöznénk, az csakis miattad lenne. Én szeretek itt lakni – mondta elmélázva, közben arra gondolt, hogy egy pillanatra sem akar megfélemlíteni meggyalázásáról. És ez a ház mindig emlékeztetni fogja. És ő emlékezni akart.

– Én inkább téged féltetek.

– Mire gondolsz? Talán csak nem...

– Nehogy bántsanak. Mert most kihúztam a gyufát. Meg is verhetnek. Nem viselném el. Meg is ölném őket. Én talán meg tudom magam védeni. De te, anya...

Bözsi egyre csak rágódott, hogy vajon mit kellene tenni? Ez az eset megint megrázta. Ilyen gyalázatosokat! Négyen támadni egy védtelen lányra! –Végül kiagyalt valamit. A szomszédban tartottak egy nagytestű kutyát. Szegény, szinte állandóan egyedül unatkozott. Ha az ugatni kezdett, az egész környék zengett a hangjától. Félték is tőle sokan. Akit már megijesztett az ugatásával, az, az utca másik oldalán közlekedett. A gazdái sokat voltak távol, és néha Bözsit kérték meg, hogy adjon neki egy kis vizet, meg szórjon oda kutyatápot. Bözsi szívesen megtette, mert jó viszony alakult ki közöttük. Egy nap felajánlotta a gazdájának, hogy ha akarja, minden nap elviszi sétálni a kutyát.

– Megtenné, Bözsikém? – örvendezett a gazdája.

– Persze. Nagyon szívesen. Hadd ugrabugráljon egy kicsit. Jót tesz a kutyának, ha foglalkoznak vele.

– Jaj, még fizetnék is érte! – lelkesedett tovább a gazdája –, mert én is sajnálom, hogy mindig egyedül van.

Bözsi örült neki, hogy ilyen jól kiagyalta a dolgokat. Azt gondolta, hogy minden este Márti elé megy. Arra sétál a kutyával. Akkor biztos nem lesz akkora veszélynek kitéve, ha nem egyedül bóklászik egy tök sötét utcában. – De hogy Márti mit szól hozzá? Remélem nem haragszik érte – morfondírozott – de most nem engedek. Mert szó, ami szó, elég talpraesett lány, de azért ő sem sebezhetetlen.

Reggel félve kérdezte a lányát, hogy mikor megy haza.

– Ma könyvtárba megyek. Miért?

– Csak úgy kérdeztem, hogy ne izguljak.

– Mondtam már, hogy nyugodj meg.

– De mi lesz, ha megint rád támadnak?

– Ne félj, nyitott bicskával járok.

– Jaj, lányom, az nem valami szerencsés dolog.

– Van spray is. Te csak ne izgulj! – nyugtatgatta anyját.

Aztán megölelgette és körülpuszilgatta.

– Szeretlek, anya.

– Én is, Mártikám. És féltelek is.

Este Bözsi, ahogy elhatározta, elindul a Zokninak nevezett kutyával, akit senki, nem mert leszólítani. A sarkon szembetalálkozott a lányával.

– Hát te? – kérdezte meglepődve.

– Sétáltatom Zoknit.

– Ugyan már! Elém jöttél, igaz?

– Igaz.

– Na, nem baj. Jól teszed. Egyikünknek sem árt. Sem neked az esti séta, sem nekem, sem Zokninak – vakarta meg a fejét a hatalmas kutyának, aki hálásan csóválta a farkát.

– Akkor ebben maradunk?

– Hát akkor ebben – hagyta rá Márti.

– Nem szaglászom utánad, csak ezen a sötét részen jövök eléd.

– Jól van, anya. Nem is gondoltam. Gyere, ha kedved tartja.

Bözsivel madarat lehetett volna fogatni.

– Tudod, hogy a gazdája még fizet is a sétáltatásért?

– Tényleg? Akkor ez tripla haszon – nevetett Márti.

Beengedték a kutyát a kapun, és rázárták az ajtót.

– Aztán jó légy ám! – vakarta meg a fejét megint Márti –, ne fogadj el senkitől semmit! Megértetted? –Na, a kutyának ugyan mondhatta! De, úgy volt tanítva, hogy valóban nem fogadhatott el másoktól ennivalót.

– Mi van a négy gazemberrel? – kérdezte Bözsi félve.

– Ha jól tudom, másik városba mentek, kollégiumba.

– Azért ez jó kis égés lehetett nekik, nem gondolod? Ilyen elbánásban nem igen lehetett részük – kacarászott a lány felszabadultan.

– Az, de ezek meg fogják torolni a rajtuk esett sérelmet, attól félek. Mind egy kollégiumban lakik?

– Tudomásom szerint nem, de az nem jelent sem-mit.

Egy darabig csendben mentek egymás mellett, aztán Márti anyja nem bírta tovább.

– Nekünk is kellene egy kutya – mélézött Bözsi.

– Aztán mit csinálnál vele, ha elköltöznénk? Vagy ölebet akarsz? – kuncogott a lánya.

– Jaj, istenem már nevet – nyugtázta az anyja. Végre. Talán, mert bosszút állt, vagy, mert meg tudta magát védeni? A lényeg, hogy nevet. Hogy végre jókedve van.

– Komolyan mondtad, hogy elköltözünk?

– Hát... én sem tudom eldönteni, de sokat gondolkodom rajta.

– Hova és mikor gondoltad?

– Ha leérettségiztem, jelentkezem a Harvardra. Megpályáztam egy ösztöndíjat.

– És gondolod, hogy sikerül? És velem mi lesz?

– Jössz velem, anyukám! Addig is tanuljuk a nyelvet. Különben minden esélyem meg van rá, hogy elnyerjem a pályázatot. Együtt megyünk Amerikába.

– Éééén? És mit csinálok ott? Miből élek?

– Tudsz te főzni. Majd elhelyezkedsz valahol.

– Milyen sorsot szántál nekem? Legyek külföldön cseléd?

– Hova gondolsz? Ilyenbe soha nem hajtanálak bele!

– Van egy ismerős család, aki szívesen venné, ha irányítaná valaki a konyhát. Nekem szállást adnak. Ezt vállaltam, csakhogy kijuthassak. Egy tisztességes magyar nő kellene nekik, akiben megbízhatnak.

– És honnan tudnák, hogy bennem megbízhatnak?

– Elég, ha én tudom. Különben én vagyok a garancia. Ha tanulni akarok, akkor nem viszek oda olyan asszonyt, aki megbízhatatlan. Vagy nem akarod? Inkább itthon maradnál?

Bözsi gondolkodott. Hirtelen jött az ötlet.

– Mártikám én ezt most nem tudom neked megmondani. Engedd meg, hogy aludjak rá egyet. Többet is kellene tudni. És ott sem különb az élet.

– Kibírnád nélkülem?

– Hát, ez a legnagyobb problémám.

– Majd kiagyalod. Van még egy év.

Bözsinek még nagyobb fejfájást okozott a lánya ezzel a költözési ügyvel, ráadásul külföldre.

Lutor Lajos, a nyomozó, felfigyelt a négy gyerek elleni támadásra. Bár nem ő kapta az ügyet, de megint csilingelt nála valami. Nagyon óvatosan kérdezett az eseményről egy újonc kolleganőjétől úgy, mintha mellékesen tenné. Mivel a kollegái őt is állandóan piszkálták, hát kedveskedni kezdett neki. A lány hálát érzett iránta. Először arra gondolt, hogy megvédi a kolléginát, de aztán attól tartott, hogy még jobban rászállnak. Tanulja meg magát megvédeni! Végül is ez nem lánykolesz, tudta, hogy hova jelentkezett munkára. Akkoriban kezdték el a

nőket is abban a kegyben részesíteni, hogy férfimunkára is felvették. Hát nem tűnt egy leányálomnak, annyi szent.

Egy nap a kolléganő engedélyt kért, hogy bent maradhasson, mert nem lett kész a jelentéssel. A főnöke vitázott vele egy darabig Lajos előtt, de aztán ráhagyta. Lajos nem szólt bele, de egy kicsit drukkolt, hogy a lány megkapja az engedélyt. Aztán kacsintott rá egyet, jelezve, hogy ügyesen érvelt.

A lány megkönnyebbült, hogy elérte a célját. Lajos el is köszönt a főnökétől meg az újonc kolléganőtől, és mikor az öreg éppen hátat fordított, Lajos megszorította egy kicsit a karját, mintegy biztatásként. Lement a sarki presszóba, ahonnan szemmel követhette, hogy ki mikor hagyja el az épületet.

Először a főnök ment el. Utána a többi egyszerre vágódott ki az ajtón, mintha csak arra vártak volna, hogy az öreg bezárja az irodája ajtaját. Nagy röhögcsélés, hahotázás közben távoztak, nem úgy, mint ahogy nyomozóknak illett volna.

– Talán csak nem macerálták megint ezt a szerencsétlent? – villant át az agyán. Mikor mindenki szétszéledt, bekopogott az irodába. Szabad bejárása volt, a portán ismerték, meg végül is ott volt az igazolványa.

– Nem akarom zavarni, de itt hagytam valamit – mondta nyugodtan, miközben a lányt figyelte.

– Nem zavar – nézett rá az várakozón –, segíthetek?

– Á! Már meg is van. Kérdezhetek valamit?

– Persze.

– Megint szórakoztak magával? – A lány lehajtotta a fejét. – Hát maga aztán jól beválasztott.

– Jól.

– De miért, ha szabad kérdeznem?

– Mindig rendőr akartam lenni. Csak nem számoltam a kollégák kötözködésével. Kitűnővel végeztem a rendőrákadémián.

– Annál rosszabb. Ezek mind ilyen idétlen irigy banda. Úgyhogy ne nagyon dicsekedjen vele. De hát, tudja a mondást. Fejétől büzik a hal. Nem akarom nagyon elijeszteni, de egy kicsi félelemérzete sincs? Tudja, azért mégis csak ők vannak többen.

– Hát, már az én fejemben is megfordult sok minden. Ha valami történne, az én szavam a többiekével szemben... Meg aztán, hiába lenne igazam, ha erőfölényt alkalmaznának. Érti, ugye, hogy mire gondolok?

– Hogyne! – bólogatott Lajos. – Maga nagyon csinos. Túl csinos erre a munkahelyre – bámulta a lány koromfekete haját, és nagy, csodálkozó szemeit, amit most vett észre igazán. Eddig meg sem nézte magának. Illetve nézte, de nem látta. Nem akart nőkkel foglalkozni, mióta elhagyta az élettársa, és az a sok megoldatlan ügy a fiókjában hevert. Kicsit elszégyellte magát, hogy rajta felejtette a tekintetét.

– Mondja csak – kezdett másik témába, mintha mellékesen kérdezné –, mi volt azzal a négy suhancsal, akit összekötözték meztelenül egy este? Maga szerint is bandaháborúról lehet beszélni?

A lány sejtelmesen mosolygott.

– Szerintem nem. Bosszúnak bosszú volt, de egészen más. Biztos, hogy nem másik banda csinálta. Ilyen marhaságot nem követnek el férfiak, vagy fiúk egymással csapatban – mondta Zsuzsa meggyőződéssel.

– Mire gondol? – dobbant meg Lajos szíve, mert ő is úgy vélte, hogy egészen más motiválta az illetőt, vagy illetőket.

– Hát, esetleg férj, vőlegény, vagy akárki tehetett féltékenységből. Ezek a kölykök mindent megengednek maguknak, mert nem akárki gyerekei. Példát akart statuálni.

– Gondolja? És többen lehettek?

– Erről beszélek, hogy nem egészen biztos.

– Hát ez érdekes. És hogy zárták le?

– Bandaháborúnak. Csak a tettes, vagy a tettesek nem kerültek meg.

– Nem is lesznek.

A lány rábámult, mint aki lehetetlent állít.

– Ne csodálkozzon! Ilyen gárdával, mint ezek – mutatott az iroda asztalaira, mintha a kollégái ott ültek volna. – Na és mi van a suhancokkal?

– Hát, azért nem lehetett sima ügynek tekinteni, csak a rendőrségnek kellett gyorsan lezárni. Ment itt a találgatás, gondolhatja.

Zsuzsa titokban oldalról figyelte a férfit.

Lajos bólogatott, miközben járt az agya, mint a motolla.

– Jaj, én meg feltartom magát és nem lesz kész, csak feleslegesen túlórázik.

– Már készen vagyok – mondta a kolléganő, Zsuzsa –, csak örömmel beszélgettem magával ezek után – bökött a háta mögé, miközben lesütötte a szemét.

– Akkor elkísérem egy darabig – ajánlkozott Lajos – persze, ha nem zavarom.

– Zavarni nem zavar, de én motorral vagyok.

– Akkor azért nem fél hazamenni – nyugtázta Lajos.

– Hát attól még megtámadhatnak ha akarnak, és nem mindig motorozom.

– Igaz. De mit csinálna akkor?

– Magának elárulom. Karatézni járok. Csak ne mondja el a többinek.

– Dehogyan mondok. Megvallom nagy kő esett le a szívemről.

Zsuzsa, hálát érzett iránta, amiért aggódott érte.

– Tudja, mi nem fér a fejembe?

A lány érdeklődve nézett rá, hagyta, hogy Lajos maga bökje ki. Nem akart kérdezősködni.

– Hogy ezek a suhancok kibírták azt a vegzatúrát, amit kaptak.

– Ugyan hova gondol?

– Mert mi történt?

– Már egyik sincs a városban. Mind a négyen máshol laknak kollégiumban. Igaz, hogy ittassnak találták őket, de annyira nem, hogy ne tudják, mi történik velük.

– Maga jelen lehetett a kihallgatáson?

– Bizony ám! És nem is volna szabad beszélnem róla, mert az állásomba kerülhet.

– Tőlem aztán ne féljen! Egyébként én is elmenekültem volna az ő helyükben. Nagy vétkük lehetett.

– Az – mondta a lány elgondolkodva – szerintem megerőszkoltak valakit, mert azt a szituációt látni kellett volna. Éppen akkor járőröztem. Mondom magának, ez szexuális bosszú lehetett.

– Hm – hümmögött Lajos – na, el is köszönök, ne haragudjon, hogy feltartottam. Aztán vigyázzon magára, mert hiába rendőr, maga is nő!

– Persze – mondta Zsuzsa, és a motor indítójával babrált, de észhez sem tért, Lajos úgy eltűnt, mint a kámfor. – Milyen más ez, mint a többi. Vele lehet beszélgetni – agyalt a lány, de úgy érezte, hogy Lajosnak valami nyomta a szívét. Aztán felcsatolta a sisakot, indítózott, és elindult.

Otthon már várták. Aggódtak érte. Az apja rendőrként vonult nyugdíjba, de nem vitte sokra. Büszkeség töltötte el, ha a lányáról beszélt, és hogy az akadémián kitűnővel végzett. Arra gondolt –, hogy magasabb pozíciót ér el, mint ő. Ez elégtételnek bizonyult számára. De állandóan féltette, mert ismerte a szakmát. Tanította is, amire csak tudta. Buktatókra, fogásokra, hogy hogyan várják el a jelentés megírását, és minden apróságra, amin legtöbbször egy dolog múlik.

Zsuzsa a szüleivel élt, mert egyelőre nem akart férjhez menni, külön lakással nem rendelkezett, viszont önálló szobát biztosítottak neki. Anyja mosott, főzött, takarított rá, és Zsuzsa ezért hálát érzett. Nem vágyott el otthonról. Csak azt nem bírta megszokni, hogy állandóan féltették.

Érdekes módon nem járt szórakozni, és állandóan a kriminológiát bújta. Megtörtént esetek, megoldatlan ügyek

izgatták. De csak a könyvtárból, vagy az arc-heográfiából tudott anyagot szerezni. A friss ügyek titkosak voltak. Ahhoz engedély kellett, amit ő simán nem kapott volna meg. – Csak mindig a feladatára koncentráljon – mondta neki a főnöke. Igyekezett is, akár csak Lajos, és jelentkezett a jogi egyetemre. Rendőr jogtanácsos akart lenni. Persze a gyakorlat nem ártott neki, sőt! Tudta, hogy csakis így tanulja meg a szakmát. Viszont a munkahelyi intrikákkal nem számolt, mert apja mindig megkímélte minden sérelemtől, ami őt érte. Azért is készült ki olyan nagyon a szíve.

Este, mikor lefeküdt, azért eszébe jutott Lajos. Aztán elhessegette magától a gondolatot, mert neki céljai voltak, és kitartóan gürcölt értük. – Azért barátok lehetünk – gondolta – biztosan ő sem akar mást. – Majd egy nagyot ásított, és kiesett a kezéből a tankönyv. Mindig így aludt el. Anyja halkan benézett hozzá, mint kislány korában, és a szekrényre tette a könyvet.

Leoltotta a villanyt, és óvatosan csukta be az ajtót. Zsuzsa ezt már megszokta. Bár többször is eszébe jutott, hogy ha fiúja lenne, akkor is benézne hozzá az anyja?

– Még mindig kislánynak tart – fordult meg a fejében minden reggel mikor felébredt. De azért jólesett neki a gondoskodás. – Végül is semmibe nem szól bele, csak törődik velem – gondolta.

Lajost egy darabig nem látta, ám egyszer csak felbukkant. Ide-oda ögyelgett. Bement a főnökhöz, megállt a folyosón beszélgetni, mint akinek semmi dolga sincs. Zsuzsa is elindult kifelé. Izgatottan várta, hogy szól-e hozzá.

– Jó napot, százados úr – köszönt előre elöljárójának.

– Üdvözlöm – vetette oda Lajos hanyagul –, hogy van? Mi újság? Megy a tanulás? Sok a munka? Szóljon, ha segíthetek – biztatta, bár tudta, hogy ezek közhelyes, bárgyú megjegyzések.

– Nincs semmi – szölt lemondón, miközben azon járt a feje, hogy szegényes a fantáziája. Vagy nem a-kar semmi érdemlegest mondani – fogott gyanút.

Mikor kiürült a folyosó, Lajos közelebb hajolt hozzá.

– Mondja csak: emlékszik a négy suhancra, akiket összekötözve találtak meg az utcán?

– Persze – mondta a lány természetességgel. – Miért?

– Az egyik bulvárlapban megjelent egy cikk róluk. Az bandaháborút gyanít. Melyik kórházba vitték őket? Mert gondolom, először odakerültek.

Zsuzsa elgondolkodott, hogy miért foglalkoztatja ez az ügy a századost, mikor már lezárták az ügyet. De azért megmondta neki.

– És azt tudja, hogy melyik városba kerültek?

Zsuzsa már megsokallta a dolgot, de mint felettesének, engedelmesen válaszolt. Azért zümmögni kezdett a fülében a bogár. – Mit akar ez kivakarni? – agyalt, de Lajos tovább folytatta.

– Zsuzsa! – fogta meg a vállát bizalmasan – ne beszéljen senkinek róla, de valami kábítószeres ügyet jelentettek nekem. Utána kell néznom. Megígéri, hogy nem beszél róla?

– Hát persze – mondta a lány megértően.

– Ha találok valamit, csakis magának mondom el először. Rendben? Egyelőre csak szimatolok – folytatta, de majdnem belepirult, mert nem tudta, hogy a lány hallotta-e ezt a kifejezést, mint gúnynevet, amit kollegái ráragasztottak.

– Rendben – mosolygott Zsuzsa, közben arra gondolt, hogy nagy falat lesz ez neki, mert azt nem veszi figyelembe, hogy ki fiai borjai ezek a suhancok. Az ő dolga. Neki ezzel nem szabad foglalkozni, és nem is beszélhet róla.

Viszont örült a százados közvetlenségének, azt, hogy a bizalmába fogadta. Ám ahogy megismerkedett vele, úgy el is tűnt az életéből. Maga sem tudta, hogy is áll vele. Tetszett neki, mint férfi, de nem mert vele kapcsolatot létesíteni. Ki is rúgták

volna az állásából. Arra várt, hogy majd mire végez a joggal, máshova kerül, más osztályra, más beosztásba.

Várta, várta Lajost, hogy egyszer csak felbukkan és többet is megtud róla, de a férfi nem jelentkezett. Nem is mert kérdezősködni, nehogy gyanút fogjanak kollégái.

Zsuzsa, akárcsak Márti, komolyan vette mindkét elfoglaltságát. Az egzisztenciáját alapozó tanulást, és a saját védelmét biztosító keleti harcmodort. Nem azért, mert törvénytörőnek találta, hogy mindenkit megtámadnak, vagy akár meg is erőszakolnak az utcán, de apjától meglehetősen sokat hallott, és tanult. Nem akart kockáztatni a jóhiszeműségével.

Egy napon az edzőterembe érve, az öltözőben egy szőke vékony lányt talált vetkőzés közben. Zsuzsában azért volt egy kis felsőbbrendűségi érzés, apja nevelésének eredményeként, de nagyon szerette volna legyűrni, ami nem nagyon ment. Azt azért nem tudta elfelejteni, hogy ő mégis csak rendvédelmis. Bár nem is akarta felfedni magát, meg aztán nem is örült neki, ha a háta mögött megbeszélték, hogy rendőrnő. Mehetett volna a rendőrségi edzőterembe is gyakorolni, de valami azt súgta neki, hogy jobb, ha gyenge ártatlan nőnek mutatkozik egyelőre. Inkább fizetett a bérletért.

– Helló – mondta alig hallhatóan, mikor az öltözőbe lépett.

– Helló – válaszolt Márti, de azon kívül egy árva szó nem hangzott el közöttük.

Hanem Zsuzsa, aki jóval idősebb volt nála, egyszer csak bosszankodni kezdett.

– Basszus – mondta, de aztán enyhén a szájára ütött. Kicsit elröstellte magát, hogy csúnyán beszél, és közvetlenül. Nem akart senkivel barátkozni, mert nem szerette volna magát felfedni.

– Ne zavartasd magad – szólta Márti fölényesen –, mi a gond? – Úgy állt a civil ruhába öltözött rendőrnőhöz, olyan magabiztosan, hogy az elmosolyogta magát.

– Mehetek haza. Hát nem otthon felejtettem az edzőcipőmet! Aztán a következő pillanatban tényleg ideges lett, mert tudta, hogy nem otthon, hanem a munkahelyén hagyta. – Mit mondok majd ezeknek az okostojásoknak, ha véletlenül turkálnak a holmijaim között? – agyalt –, mert biztosan kutakodni fognak megint. Már többször észrevette, hogy nem ott találta a dolgait, ahova rakta, de nem szólt nekik.

– Na, jó. Akkor mára ennyi volt – indult kifelé.

– Csak nem akarsz emiatt hazamenni? – kérdezte Márti csodálkozva. – Megfizetted a belépőt.

– Nem tudok mit tenni. Mezítláb nem mehetek be. Még a végén velem takarítatják fel a termet, az izzadt lábam miatt.

– Van nálam egy tartalék zokni. Mindig hordok magammal, ha edzésre jövök. Nem használtam. Ha a-karod, odaadom – ajánlotta fel készségesen, de nem tolakodóan. – Kéred?

– Igazán? És neked? Legközelebb kellhet. És ki tudja, mikor találkozunk?

– Hát akkor vedd meg. Nem sokba került. Még az árcédula is rajta van.

– Jó – mondta Zsuzsa, és kifizette a zoknit. Aztán mintha nem is beszéltek volna eddig, szó nélkül be-ment az edzőterembe. Még be sem mutatkoztak egy-másnak. Bemelegítés gyanánt sorra vette az erőgépeket, és alaposan megizzadt. Az ő karate edzése egy másik napra esett.

Mikor végzett, a csapóajtón bekukucskált, és meglepődve látta a szőke lányt, aki eladta neki a zoknit. Márti a többiekkel ott ült a padon, a sorára várt. Az edző mindegyikkel külön gyakorolt. Zsuzsa nem akarta tölteni az időt, mert nem tudta, hogy az oktató mikor szólítja ki a szőkét. Már éppen elengedte az ajtót, mikor az oktató intett Mártinak. – Ezt még megvárom, ezt a kis magabiztos hetyke lányt, hogy mit produkál – gondolta, és álldogált egy darabig. Őszintén kíváncsi volt rá, hogy ez a kis egyszerűbélű mit tud kezdeni ezzel a jól megtermett oktatóval. Hallani nem hallott semmit, mert a háta mögött csattogtak a

gépek, mozgásba lendültek. Meg a súlyemelők alkalmanként ordítottak is.

A szőke cérnaszál kiment, az előírás szerint meghajolt, és maga elé emelte a két karját, mert valószínű, hogy az oktatótól ezt az utasítást kapta. Az oktató nekilendült, és szakszerű ütésekkel produkált, amiről látszott, hogy egy szemernyit sem mímeli. Zsuzsa gyakorlatból tudta, hogy élesben megy a harc. A pillanat töredéke alatt gondolt arra, hogy egyetlen ütéssel megölheti a kis békát. Ám az olyan ügyesen hajolt el, hogy közvetlen mellette suhant a feléje eleresztett ütés, és a kifeszített tenyerével jól orrcsonton vágta az oktatót. De aztán le is állt azonnal, mert eleredt a megtámadott orra vére. Márti gyorsan meghajolt, és leült a padra. Nem is izgatta magát, csak némán szóltanul várta a következményeket.

Az oktató nem esett kétségbe, sőt! Elismerően bólogatott. Aztán papír zsebkendő darabokat dugott az orrába, és tovább bólogatott. Visszahívta a kis szökét, és gyengéden hátba veregette. A többieknek beszélt, és mutogatott, mire Zsuzsa nem állhatta ki, észrevétlen az ajtón belül lépett. Senki nem vette észre, csak a kis szőke meg az oktató, de úgy tettek, mintha nem látták volna.

Zsuzsa csak azt akarta hallani, hogy mit mond a lánynak a Mester. Arra gondolt, hogy most jól leszidja a kis pimaszt, de helyette megdicsérte, hogy jól kihasználta a helyzetet.

– Jól van, Dudás. Örülök, hogy vállaltad a harcot. Látjátok? – szólta a többieknek – ez a valóság. Ez egy igazi támadás volt. – Aztán a szökéhez fordult.

– Bemutatunk még egy-két fogást?

– Megtisztel vele, Mester – mondta a lány szerényen.

Zsuzsa legnagyobb ámulatára a 170 cm magas, 50 kg körüli szőke lány úgy harcolt, hogy bármelyik rutinos edzőnek a becsületére vált volna. Keményen állta a sarat, és szöcske módjára szökellt. Egyetlen ütés sem érte el. Ő viszont többször eltalálta a Mestert.

– Remek, Dudás! Veled nem hiába foglalkozom. Nem szoktam senkit dicsérni, de veled meg vagyok elégedve. Különleges tehetséged van ehhez a sporthoz. – Márti felállt a padról, és köszönetképen megint meghajolt.

Zsuzsa amilyen észrevétlen surrant be, olyan észrevétlen jött ki a teremből. Megleپődött azon, amit látott. Hazafelé törte az agyát jó rendőr módjára, hogy hol is találkozott ezzel a leszerelő ütéssel, de nem jött rá. Bosszantotta a dolog. Neki emlékeznie kellett volna rá.

Továbbra is szorgalmasan járt az edzőtermekbe, ám Mártival valahogy soha nem találkozott.

Márti ugyanis kiszúrta, hogy Zsuzsa – akinek még a nevét sem tudta, csak a zokniját adta el – rendőr. Ahogy átöltözött, a rendőrigazolványát még ellenőrizte, hogy megvan-e, és úgy rakta a táskájába. Meg sem fordult, mert eszébe sem jutott, hogy Márti öltözködés közben villog. Csak a szeme sarkából, vagy – ahogy mondani szokták – a vakszemével vette észre a jelvényt. Márti eleget látta, mikor Lutor Lajos a nyomozó a házuk körül ólálkodott, és valahányszor beszélt velük, mindigjárt előkapta.

– Tehát rendőr – nyugtázta magában. De vajon véletlenül jár ide, vagy rám állították? – tette fel a kérdést nem egyszer magának hazafelé menet. Biztos, ami biztos, másik napra kérte magát. Tudta, hogy azért még találkozhatnak, de semmit nem bízott a véletlenre. Korábban ment edzésre, és reggelenként futott egy jó nagy kört, hogy formában maradjon. – Hát... majd meglátjuk – mondogatta magában, és újra végiggondolta a négy erőszakos suhancsal való „afférját”. – Valami nyomot hagyhattam? Vagy valamelyik kis görénynek az apja ugrasztott a nyomomba egy nyomozót? – elmékedett. – Á! Csak képzelődöm – hessegette el a gondolatot. – Ugyan ki gyanakodna? Hiszen egyik idiótával sem láttak soha.

Aztán gondolt egyet. Egy hétig úgy járkált az utcán, mint akit tényleg megfigyelnek. De sokkal inkább ő volt a megfigyelő, mert állandóan járt a szeme a szemüveg alatt, mint a pingponglabda. Aztán látta Zsuzsát, aki egyenesen az

edzőterembe tartott. Ő nem villogott, nyugodtan lépkedett. Látni lehetett rajta, hogy máson sem jár az esze, csak ahova tart. Márti már tudta, hogy találkozásuk véletlenül történt. De megint kételyei támadtak, mert tudomása és elvei szerint, nincsenek véletlenek. Ezért továbbra is került. Gondolt rá, hogy másik konditerembe megy, de félt, hogy az még feltűnőbb lett volna.

– Óvatosnak kell lennem – mondogatta magának vasakarattal –, semmi hibát nem ejthetek! – Vajon mit tudhat rólam ez a rendőrnő? Vagy egyáltalán akar-e tudni rólam valamit? – Ám, a nagy fejtörésben rájött az árulkodó nyomra. Ezt az orrcsonttörést alkalmazta a négy kis patkánynál. Ezzel tette őket elsősorban ártalmatlanná. – Meg kell tanulnom valami más szokatlan fogást is, nehogy még egyszer ilyen előforduljon, mert akkor lebukom! – nyilallt belé a felismerés, és visszakéredzkedett a régi időpontjára. Kérte a Mestert, hogy valami más fogást is tanítson meg neki, de az ő szintjén.

– Szóval olyasmit kérsz, mint amit a férfiaknak tanítok?
Márti ingatta a fejét.

– Nem tudom, de valami mást is szeretnék tudni.

– Látom, nagyon igyekszel, és ez dicséretes dolog!
Remélem, nem önvédelemre kell használnod.

– Ki tudja? – mosolygott Márti.

– Azért a szabályt soha ne feledd! Csak végső esetben!

– Természetesen, Mester! – felelt Márti engedelmesen.

– Voltál már szorult helyzetben?

Márti a padlót nézve elgondolkodott.

– Nem igazán. Nem. Nem mondhatom.

– Na, mi is volt az? – kérdezte a Mester, mintha a veséjébe látott volna.

– Egy férfi napokig követett az utcán, de aztán kiderült, hogy tőlünk nem messzire lakik.

– De te felkészültél, ugye?

– Hát igen – mondta vonakodva.

– Jól van. Ne haragudj, hogy kíváncsiskodtam, de olyan buzgó vagy, mint egy megszállott.

Márti elpirult.

– Csak meg akarok tanulni mindent, amit lehet erről a sportról. Ennyi.

– Rendben. Te tudod.

– Ez tényleg a gondolataimba lát – gondolta Márti, míg a padra leült, hogy kívárja, hogy szólítsák. Egy kis izgalom vett rajta erőt, de aztán a mocskok apja jutott eszébe meg a négy patkány, akik meg akarták erőszakolni, és visszatért a hűvös higgadtsága. Fegyelmезetten ült, egyenes derékkal, és mozdulatlanul várt a sorára.

A Mestert egy konok, elszánt kisugárzás érintette meg Márti felől. Úgy érezte, valami nagy bánata, sérelme lehet. De aztán nem bolygatta. Annyit tudott róla, amennyit kellett, és a többit a lányra bízta.

Zsuzsa, a vékony Mártival való találkozás után hazafelé menet egyre csak agyalt. – Hol láttam ilyen biztos orrcsonttörést? – Nem jutott eszébe az istennek sem, és már nem is az izgatta, hogy melyik eset volt, hanem az, hogy képtelen volt rá visszaemlékezni. Aztán, mikor nem is gondolt rá, beugrott. A négy összekötözött srácnak mindnek eltörött az orra, és még akkor is véreztek, mikor a mentők megérkeztek. – Mégis csak eszembe jutott! – elégedett meg magával. – De az nem létezik, hogy ekkora kölykökkel egy lány így elbánjon! Nem, ez teljeséggel kizárt – mondogatta. – Ez a lány nagyon fürge, de négy vagy egy ellenfél, nem mindegy.

Mivel Márti visszament a saját csoportjába, Zsuzsa többször meg tudta lesni, amit Márti minden alkalommal észlelt, de nem adta jelét. Zsuzsa látta, hogy a fogásokat mesterien elsajátította, így elhatározta, hogy ő is megtanulja mindezeket. Csak nem marad le egy nyápic kis civil mögött? Találkozni nem találkoztak többet, valahogy nem jött össze. De még így is érződött a levegőben egymás iránt valami furcsa, megmagyarázhatatlan feszültség. Semmi nem vonzotta őket.

Márti év múlva végleg eltűnt Zsuzsa szeme elől, aki sokáig töprengett, míg végül megkérdezte a Mestert:

– Mondja, hova lett az a kis szőke, vékony, ügyes lány, aki magának egyszer beverte az orrát?

A Mester ránézett, és azonnal tudta, hogy Zsuzsa okkal kérdezett.

– Már csak azért kérdezem – mentegetőzött, mert szerettem nézni, ahogy harcolt. Rendkívüli lánynak tűnt.

– Igen! – mondta a Mester – kiment külföldre tanulni.

– Végleg? – csodálkozott leplezetlen csalódással Zsuzsa.

– Nem tudom. Elnyert egy ösztöndíjat. Szorgalmas kislány.

– Hát akkor semmiképpen nem lehetett, aki a négy srácot elintézte – gondolta magában, és sajnálni kezdte, hogy nem ismerkedett meg vele jobban, hogy elszalasztotta az alkalmat. Néha az embert megcsalják az érzései – nyugtázta magában. – Egy azért biztos – morfondírozott –, nem akárhol tanulta azt a fogást, aki elintézte a négy gyereket. Lehet, hogy éppen itt. Hát akkor nincs más hátra, nekem is meg kell tanulnom mindazt, amit az a lány. Csak nem maradok le mögötte? – húzta ki magát.

Lutor Lajos bement a kórházba, egy úgymond kivizsgálásra. Ehhez az egyik orvos barátja segítségét kérte. Hallotta a súlyos szívbetegség tüneteit, és ő is arra panaszkodott.

Négy nap leengélés, vizsgálódás nem akadályozta meg abban, hogy közben a négy srác után nyomozzon. Maga sem értette magát, de azt remélte, hogy valamit megtud az ügyről, amiről úgy hallgatott rendőrség, sajtó és mindenki. – Sosem lehet tudni, mi sül ki, mert nem tűnt egy mindennapi eseménynek – gondolta –, hátha ezt sikerül megoldania. Az meg sem fordult a fejében, hogy egy darázsfészekbe nyúl, ha bolygatja az ügyet. A megfelelő időben a kartonokat gond nélkül át tudta nézni, de csak a nevek birtokába jutott, meg a

diagnózist látta leírva. Majdnem elnevette magát, mikor az esemény leírását olvasta: „... nemi szervük összekötözve...”. Alatta ceruzával alig láthatóan: „magyarul: a farkuknál fogva”. Hát, ha ezt elő találnák szedni, a jegyzetelő bajba kerülne. Talán gyanússá is válna.

Lajos nem nyugodott meg a látottaktól. Alig várta, hogy elhagyja a kórházat. Valami azt súgta neki, hogy egy kis szerencsével valami komoly dologra bukkan, de tévedett. Már megint tévedett, és bosszúság fogta el miatta.

Egy nap a kedvenc presszójában üldögélve összetalálkozott egy régi kollégájával, egyben barátjával, aki másik városba költözött. A szokásos örvendezés után mindjárt a munkára terelték a szót.

A kolléga nem győzött panaszkodni, megoldatlan ügyekről beszélt, meg jómódú magas beosztással rendelkező szülőkről, és a drogozós csemetéikről.

– Hát nem fogyasztanak azok olyan sokat – vigasztalta Lajos a barátját.

– Nem? Lehet. De, hogy terítik, az biztos!

– Honnan tudod?

– Nem kell figyelni, csak ezeket az úgymond elit iskolákat. Hogy ezek a kölykök, hogy élnek! Mindenük megvan. Amit csak a szemük-szájuk megkíván.

– Biztosan a szülők pénzelik őket.

– Hát annyira nem. Egy éve már szinte kitisztogattuk az egyik koleoszt, mikor innen jött egy kis görény, aki belecsinált a munkánkba. Pedig olyan randa azzal a törött orrával, hogy rossz ránézni.

Lajos felkapta a fejét.

– Mit mondtál, mikor ment a koleoszba, és melyikbe?

– Na, mi az? Szimatot kaptál?

– Még nem tudom.

– Hát állítólag ezt egy titkos ügynek minősítették. Itt nálatok négy kölyökkel rendesen elbántak. De neked jobban kellene tudni.

– Igen, de a szülők beosztása miatt hírzárlatot rendeltek el még bent is, nekem meg más munkám akadt éppen akkor. Na, mit tudsz még mondani? – sürgette a társát.

– Nem tudom, de az egyik gyerektől hallottam, hogy levetkőztetve, meg összekötözve találták meg őket az utcán. Ezért küldték el más városba őket. Négyet, öregem! Érted? Négy suhancot. Ki tehetett ilyet és miért? És azt tudod, hogy milyüket kötözték össze?

– Gondolom a kezüket, lábukat.

– Meg a farkukat.

– Ne hülyéskedj!

– Én nem! Csodálom, hogy nem tudsz róla.

Lajosra rájött a nevetés, alig bírta visszafogni. Úgy tett, mintha akkor hallotta volna először.

– Nem, túlzok, de ez a valóság. Csak kussolni kell. Tőlem nem hallottad, mert letagadom.

– Ugyan már! Nem olyan nagy dolog ez! Voltak ennél már nagyobbak is, meg kirívóbbak is. Emlékszel, mikor egy kapitány helyettes elütött egy biciklist? Azt’ mi baja lett belőle? Semmi. Pedig az ürge meghalt. A helyettes meg részegen vezette a kocsit.

– Igen, de tudod, én is követtem el már kihágást, és nem akarok több balhét, mert ezt is rám verik, ha megtudják.

– Megértelek. De ebben kikérem a segítséged, hivatalosan, ha akarod.

– Mire hivatkozol?

– Ugyan mire? Drogra.

– Hát, ami azt illeti, alsó-felső iskolában egyaránt drogoznak.

– Tudsz valami konkrétat?

– Csak azt, hogy fogyasztják. Ha bemész a szórakozóhelyre, tele van félájult diákokkal, mert még rá is isznak rendesen.

– De ez a bulihely diákoknak van fenntartva. Nem?

– Elsősorban igen. Sokszor razziáztunk, de csak a papírokat, eldobott tüket találtuk meg. Tehetetlenek vagyunk.

– Nekem van egy beszerző gyanúsítottam – hazudta Lajos.

– Akkor miért nem szállsz rá?

– Mert túlnyúlik a városon.

– És pont oda, ahol én lakom?

– Akkor fogadjunk, hogy te sem nyaralni vagy most itt.

Lajos megfogta kollégája vállát.

– Miki! Mondd meg az igazat! Nem tegnapról ismerjük egymást.

Miki elfincsorította a száját.

– Nem lehet, öregem. Csak általánosságokban beszélhetek. Azt nem tiltja senki.

– Azért csak próbáld meg! Az imént említetted a sarad. Nem akarom felhánytorgatni, de én húztalak ki a bajból, ha nem emlékeznél rá.

– Tudtam, hogy egyszer behajtod rajtam – szólt lemondón Miki.

– Eszem ágában sincs. Megtalálom én azt tenélküled is, ha nem akarsz segíteni – állt fel Lajos, hogy elmenjen.

– Na, ne vacakolj már! Tudod, hogy veled vagyok. A haverom vagy.

– Akkor mit beszélsz itt nekem behajtásról?

– De mi ez a nagy titkolózás?

– Mert csak gyanúsítottam van. Arra meg nem kérhetek semmit. Így is sok a megoldatlan ügyem.

Miki értetlenül nézett rá.

– Hogy akarsz nyomozni?

– Majd te segítesz.

– Mesélj már, hogy képzelted el?

– Szabira megyek.

– Te ezzel akarsz tölteni a szabadságod?

– Most ezzel.

- Mondom, hogy marha vagy.
- Ne törődj velem!
- Aztán? Mivel akarod folytatni, vagy, hogy csinálod, ha nincs is engedélyed rá, meg semmi konkrétum.
- Nem rögtön megyek. Majd telefonon keressük egymást.
- És, ha valami történik, és visszakeresik?
- Emlékszel, hogy kommunikáltunk iskolás korunkban?
- Jaj, nem! Titkos beszéddel?
- Jaj, de. Kénytelen vagyok.
- Akkor te leszel a főnököm?
- Ne csináld már! Egymásnak összedolgozunk.
- Először itt meggyőződöm valamiről, de telefonon tartjuk a kapcsolatot. Minden gyanúsított kap egy nevet. Aztán azt is megbeszéljük, hogy milyen cselekményt minek nevezünk el.
- Ugyan már! Ez hülyeség. Ez infantilis.
- Nem a'! A kollegáim azonnal kiszúrják, ha szagot fogok. Úgy kell társalognunk, mintha például a családról lenne szó. Arra nem figyelnek. Ha olyan sürgős az ügy, akkor azt mondom, hogy „jó, majd telefonálok anyámnak, hogy siessen velem”. Ez azt jelenti, hogy másnap reggel, vagy még este ott vagyok. Majd részletesen megdumáljuk, és kidolgozzuk a tervet. Hol alszol ma?
- Szállodában.
- Hagyd a fenébe! Gyere hozzám! Külön szobát kapsz. Ott jobban tudunk beszélgetni. Aztán észre sem vesznek bennünket az itteniek.
- Te tartasz a kollégáidtól?
- Nem arról van szó. Ez egy nagyszájú, öntelt társaság. Mindent eltolna.
- Jó kis konspiráció lesz.
- A nyomozó, a szabadsága alatt is nyomozó. Te is tudod. Csinálhatnám nagy csinnadrattával is. Főnökkel való megbeszélés, engedélykérés, ami egyenlő a kidobolással. Akkor szólok neki, ha bizonyítékom van.

– Rendben – sóhajtott lemondón Miki. – Akkor kezdjük az én problémámmal.

– Na, ki vele!

– Hát, úgy okoskodtam, hogy meg kellene találni, aki miatt ennek a kis csavargó bandának másik városba, koleszba kellett költözni. Mert az az illető az oka, hogy annyi bajom van ezzel a kis bajkeverővel.

Lajosnak nagyot dobbant a szíve. Pont ezt akarja ő is, de nem szólt a havernak. Hagyta, hadd kutasson. Aztán megkérdezte.

– Nem akarsz egy jót edzeni?

– Mármint, hogy érted?

– Egy fitness-klubba mennénk.

– A cégnél?

– Nem. Mondtam már, hogy nem akarom felfedni magam. Ha meglátnak veled, biztosan nem arra gondolnak, hogy melegek vagyunk.

– És ha ott is lesz ismerős?

– Remélem is. De külön megyünk. Fizetem a belépőt. Aztán összeütök valami vacsorát, és egy jót sörözünk. A vendégem vagy. Adok egy kulcsot a lakásomhoz. Látod, mennyire megbízom benned? – vágta hátba barátságosan. – Most meg itt van egy taxira való, és azonnal menj a lakásomra! Megyek utánad a saját kocsimmal.

– A szentjít! De be vagy rezelve – ámult el Miki, és vakarta a feje búbját.

– Hagyd már ezt a marhaságot! Tudom én, hogy mit csinálok.

– És ezt nekem vissza is kell adni, ha eljössz hozzánk.

– Nem kell, ne tojj be. De... arra meg akartalak kérni, hogy engedj be a lakásodba, ha rákerül a sor. Így én is észrevétlen maradok.

– Oxi. Ennyit még kibírok – mondta nevetve Miki – csak nem tudom, mit szól a csajom.

– Dolgozik?

– Aha.

- Hát, mikor elmegy a munkába, akkor beszélgetünk.
- És mit mondjak, ki vagy?
- Ne vacakolj már! Mondd, hogy a násznagyod voltam az esküvődön. Vagy nem tudja, hogy elvált vagy?
- De tudja.
- És meddig akarsz ott lenni?
- Attól függ. Három-négy napig, vagy egy hétig.
- Neked nincs senkid?
- Volt, de elment.
- Végleg?
- Nagyon úgy néz ki.

Miki felállt, hogy elinduljon.

– Várj csak! – szólt rá Lajos. – Még most mondom, hogy egy nőt kellene megfigyelni.

– Akkor jól indul az akció.

Kezet fogtak, mintha el akartak volna válni. Mikor Miki beült a taxiba, Lajos a falon lévő tükörben nézte. Ezért is szeretett ide járni, mert a presszót körbe „tapétázták” tükörrel. Így meg sem kellett fordítania a fejét, ha valamit, vagy valakit meg akart figyelni. Várt egy kicsit, majd rendezte a számlát, és beült a kocsijába. Direkt tett egy kerülőt, hogy még azt sem lássák, hogy ő is arra tart, amerre a taxis. Mikor hazaért, a haver már nyugtalankodott.

- Hol voltál ennyi ideig?
- Mi az? Csak nem féltél?
- Kulccsal jöttél be. Vagy majréztál?
- Nem, de egy csaj akkor jött fel a lifttel, és egyre csak bámult. Én meg nem tudtam, hogy merre van az ajtószám.
- Na és? Megoldottad az ügyet?
- Látod! Kotorásztam a táskámban. A nő meg úgy bámult, hogy majdnem zavarba jöttem.
- Nahát! Hogy neked mennyi bajod van a nőekkel – mondta Lajos cinikusan.

– Csak ne gúnyolódj! Gondolom, te sem azért vagy szingli, mert kijössz velük. Kit kell megfigyelni?

– Várj, mert előbb körbeszaglászom. Hányra volt bezárva az ajtó?

– Te jó ég! Neked üldözési mániád van?

– Nem, de egyszer fogadtunk, hogy az egyik kolléga észrevétlenül bárhova be tud jutni.

– Na és?

– Hozzám bejutott.

– Hogy jöttél rá?

– Egyszerűen. Elmozdította a csajom képét.

– Hát pedáns rend van nálad, az már biztos.

– Nem sokat vagyok itthon. Anyáméknál megtanultam ellátni magam. Azóta is gyakorolom – nevetett.

– Akkor kit kell megfigyelni? – türelmetlenkedett Miki, továbbra is, mert már dolgozott volna.

Lajos leírta neki, hogyan néz ki Zsuzsa. Csak azt nem mondta, hogy rendőr. Mikor beértek a klubba, külön öltözködtek, de megbeszélték, hogy mindenki addig marad, ameddig jónak látja. Lajos bement egy jó kis masszírozásra, hogy még véletlenül se találkozzon a lánnyal. – Miki meg kipróbált minden gépet, miközben a bejáratot figyelte.

Egyszer csak megjelent a lány, akit meg kellett figyelni. Egyenes tartása, kora, fekete haja, kék szeme mind megfelelt a leírásnak. Még a gyűrűjét kellett megnézni, meg a karóráját, amit Lajos leírt. Teljesen biztos volt benne, hogy ez az a nő, akit szemmel kell tartani. A nő, egyenesen oda ment, ahol Márta karatézott, míg ki nem ment külföldre. Leült a padra, és kivárta a sorát, hogy a Mester szólítsa. Zsuzsa felállt, és letette az órát meg a gyűrűt. Aztán meghajolt.

Miki az ajtón keresztül leste. Az, annyira elfoglalta magát a gyakorlatokkal, hogy észre sem vette, hogy leskelődnek utána. Még mindig a szőke lány ügyessége járt a fejében és elhatározta, hogy ő is olyan lesz. A Mester elégedetlenségét nem érezte tanítványával, csak nem dicsérte, mint Mártit

annak idején. De a lány igyekezett. Legalábbis készségesnek tűnt, és nem véletlenül. Úgy tett, mintha bőven lett volna tanulnivalója.

Az öltözőben egy másik lány tollászkodott.

– Hello. Új vagy?

– Miért lennék új? – kérdezett vissza Zsuzsa, mert nem akart túl barátságosnak látszani, pedig, de szívesen beszélgetett volna Mártiról. Kérdezősködni akart róla, de úgy gondolta, hogy korai még. Talán az utcán – gondolta – és gyorsan tusolt, majd öltözködött.

– Nem akarsz gyakrabban járni? Nem ártana.

– Nem – válaszolt szűkszavúan.

Mikor kiért az utcára a lány, mint a kámfor, úgy eltűnt. Merre mehetett? – topogott egy darabig, aztán mérgében, hogy elszalasztotta, bement a közeli presszóba. Bent elfelejtett inni, és nagyon kitikkadt.

– Kérek egy ásványvizet! – szólt oda a felszolgálónak –, de ne legyen hideg.

– Ne csapvizet hozzak? – kérdezte kicsit cinikusan a pincér.

– Ásványvizet kértem – mondta Zsuzsa higgadtan, de legszívesebben kiosztotta volna a kis takonypócot. Minek megy az ilyen pincérnek, ha nem tud udvariasan viselkedni?

Mikinek ez jól jött, mert úgy rohant, hogy le sem tusolt, csak el ne szalassza a lányt. Blindre elindult, mint kutya a szag után, és meglátta Zsuzsát a presszóban. Kintről figyelte egy darabig, de szerencsére a lány fizetett, és felállt. Senkivel nem találkozott, nem beszélt.

– Ugyan, ez most mire jó? – kérdezte magától –, de örülök, hogy nem sokáig maradt. – Ahogy tanulták, tisztes távolságban követte, és nagyon vigyázott, hogy a lány ne vegyen észre semmit. Azért egyszer-kétszer visszanézett az utcán. Innen már Miki óvatosabb lett. Átment a másik oldalra, nem reszkírozott. – Úgy látszik, van hatodik érzéke – gondolta.

Zsuzsa, csak biztonságból fordult meg. Sose lehet tudni, hogy a sötétben ki rohan rá. Előfordult már nem egy erőszak a városban. Nagyon igyekezett, és végül hazaért. Miki várt egy darabig, aztán Lajos lakása felé vette az irányt. Véget ért a konspiráció.

– Na, mi van? – sürgette a házigazda.

– Te már itthon vagy? – kérdezte bosszúsan Miki. – Jól megsétáltattál.

– Én csak meggyúratam magam. Aztán hazajöttem. Nem akartam egyikőtökkel sem találkozni. Mire jutottál?

– Semmire. Hazament.

– Honnan tudod?

– Kulccsal ment be.

– Az nem jelent semmit.

– Jó. Akkor te tudod, hol lakik?

– Mondd meg te!

Miki megmondta.

– Akkor hazament.

– Na, látod.

– Most mi lesz?

– Semmi.

– Holnap szabadnapod van. Holnapután megint mész a fitnessbe.

– Aztán?

– Gondolom, neked is van intéznivalód.

– Hát volna, de összezavartál.

– Majd reggelre kialszod. Aztán megint fitness.

Délelőttönként azt teszel, amit akarsz, én nem kérdezek. Szerintem szétnézel a városban, és végzed a munkád. Szólj, ha segíteni kell.

– Persze, mert városnézésre jöttem, mi? És a górénak mit mondok? Hogy a haverral töltöttem az időm?

– Nézd, nekem van egy gyanúsítottam. Én délelőtt figyelem, te délután. Mást nem tudok mondani. Tedd a dolgod. Csak észre ne vegyen, mert fineszes egy nő.

– Honnan tudod?

– Figyeltem már. Kísérgettem, és állandóan forgolódott. Egyébként nyáron motorral szokott járni.

– Te! Nálam is mindig forgolódott, mintha megérezte volna, hogy őt figyelem.

– Hát... valami van vele, csak azt nem tudom, hogy mi. Hogy karatézik?

– Igyekszik. Nem a legügyesebb, bár láttam egy-két eszméletlen fogását, amiről az volt az érzésem, hogy színleli az ügyetlenséget.

– Most azt' jól felizgattál éjszakára.

– Meglep. Nincs semmi bajod?

– Menj a fenébe! A lányról van szó. Azt mondod, hogy színleli az edzést?

– Az volt az érzésem.

– Tehát nem akarja, hogy tudják, mire képes. Ügyes. Nagyon ügyes.

Lajos egy kissé összezavarodott, mert a szíve mélyén remélte, hogy Zsuzsának semmi köze sincs a négy gyerekhez. Attól is félt, hogy benne van valami drogügyletben. – Nem, az nem lehet – morfondírozott – hiszen az apja is rendőr.

– Mondtál valamit? Kérdezte Miki.

– Nem, csak sose találok azt a zoknit, amit keresek – kotorászott a fiókban.

– Ezzel én is így vagyok. Már készülsz holnapra, vagy máris el akarsz menni?

– Á nem. Most kipihenem magam. Holnap hajtós napom lesz.

A két nyomozó több mint egy hétig figyelte Zsuzsát, de semmire sem jutottak. Miki az iskolák környékén nem egy drogárust látott, de egyik sem látszott az igazinak. Pedig azt remélte, hogy valahol meg tudja bontani a szálát, aztán már

megy minden, mint a karikacsapás. A pár drogdíler kiskorúsága révén csak ejnye-bejnyét kapott.

A nyomozó bosszankodott.

– Több idő kell ehhez – mondogatta Lajosnak, aki helyeselt.

– Akkor hazamész?

– Kénytelen vagyok.

– Kár. Jó lett volna, ha még figyeled a karatés lányt.

– Hát ez már a te dolgod lesz.

– Sajnos. Tudod mire gondoltam?

– Mire? – kérdezte Miki egy kicsit félve – Mit találtál már ki megint?

– Szerintem a többieket is meg kellene látogatni.

– Mármint a törött orrú társait?

– Igen.

– Jaj, ne! Hát az égtáj négy részén vannak. Engem is elhagy a csajom, ha állandóan utazgatom. Úgy járok, mint te. Én meg még főzni, meg takarítani sem tudok. Ne csesszél már ki velem!

– De a többiről semmit nem tudunk. Úgy lehet, összeköttetésben vannak. Nem jutott eszedbe?

– És futárszolgálatban, mi?

– Mért ne?

– Ugyan, hogy tudnánk megfigyelni négy városban négy srácot ketten?

– Könnyen, barátom. Könnyen.

– Na, mire gondoltál?

– Ha visszamész, mindenkit fényképezzél le, akivel csak ez a törött orrú találkozik. Hogy is hívják? – kérdezte ártatlanul.

– Lobozár József. És az apja jól menő vállalkozó.

– Az ősének, meg a többi három srácnak majd én utánanézek. A Lobozár gyereket figyeld! Jó?

– De nagylelkű lettél.

- Örülj neki!
- Jól van, örülök. De ha nem tudunk belőle semmit kihozni, akkor lekvárban leszünk.
- Így is, nyugodj meg!
- Betyárul megnyugtattál. És miért leszünk így is bajban?
- Pontosan azért, mert nagy kutyák porontyai. Hiába vitték a négyet négyfelé, ezeket összeköti az a balhé, ami miatt el kellett menniük.
- Majd meglátjuk. Sok felesleges kört kell még addig tenni – sóhajtott Miki, és másnap elutazott.

Lajos felderítette, hogy a másik srácot hova vitték, és hogy Bába Andornak hívják. Az apja meg ügyvéd. A harmadiknak, Tóth Csabának, az apja az egyik párt igazgatója, a negyedik Híves Gábor, és az ő apja képviselő.

– Na, ezt kapd ki! – mondta magának. – Jó kis bagázs – morfondírozott Lajos – ezekkel kezdjél ki! Hát ez az ügy megint gallyra megy – mérgeződött.

Egész nap lótot-futott, a kiadott munka mellett még információkat is gyűjtött. Nem ért rá Zsuzsával foglalkozni. Úgy gondolta, ha a négy srác bűnös, elvezetik hozzá is, hiába ügyeskedik.

Egy hét múlva kapott egy rakás fényképet. Nézegette, nézegette, majd kétnaponként szabadságot kért. Főnöke csak nézte, de nem kérdezett tőle semmit. Lajos minden este a gyerekeket figyelte a bárban. Ő is fényképezett titokban. Majd így tett a többi helyen is. Azt látta, hogy a gyerekek drogoznak, isznak, dorbézolnak, ezen kívül semmi furcsát nem észlelt. Otthon a képeket előhívta és egymás mellé teregette. Órákig ült, búvólte az épp, hogy megszáradt fotókat, de nem látott semmi figyelemre méltót. Napokig rájuk járt. Bosszankodott és összezsomagolta az egészset. – Hát ez nem megy – mérgeződött. Próbált visszaemlékezni.

Aztán valami beugrott. A Bába gyerek mellett a bárpultnál egy csomó lány szórakozott. Látszólag semmi köze nem volt a

gyerekhez, de valami mégis történt. Valami, amire nem figyelt eléggé oda.

– A Bába gyerek mellett ülő lány egy színházi lapos fekete táskát markolászott, a gyerek meg túl mellesnek látszott. Aztán két lány lepattant, és egy harmadik vitte magával a fekete táskát, nem amelyik fogdosta. Ugyanakkor a gyerek úgy tett, mintha a mellét masszírozta volna. Aztán egy asztaltól egy férfi felállt, és kiment a mosdóba. Utána a Bába gyerek. Lajosnak úgy ugrott be a kép, olyan hirtelen, mintha csak öt perccel előtte történt volna. A homlokára csapott. – Tényleg de ostoba vagyok! – morogta – de ki képes őket egyfolytában egyedül figyelni?

Visszautazott a helyszínre és végignézte ugyanazt a jelenetet. Ekkor már nem bizonytalankodott. A jelenet megisméltődött. – De én ezt, hogy nem láttam, pedig majd kiverte a szemem! – dühöngött magában, bár nem mutatta a jelét. Egy arcizma sem rándult. Titkos módon fényképezett továbbra is, aztán rohant a többi helyre. Persze ott már másképpen történt a csomagcsere. Meg minden városban. – Az ördögbe is, most mindet el lehetne kapni! – mérgelődött, de gyorsan hazautazott. Még a barátjának sem szólt, nehogy elbaltázzák a dolgot.

Főnökének feltárta a helyzetet, és gyors rajtaütést kért, mert attól félt, hogy a szállítót elszalasztják.

Hát, nem tűnt egyszerűnek mind a négy városban, egy időben, de megoldották a dolgot. Nem is hitték volna, hogy ekkora fogást csinálnak.

A négy srácot már másnap kihozták a fogdából a papák, de a szállítót hűvösre tették, aki dalolt. Lajos még tudott beszélni a leggyávább gyerekkel, bár mind halálra ijedt. Nagy nehezen tudta belőle kiszedni, hogy egy lány miatt kellett más városba, kollégiumba költözniük, mert meg akarták erőszakolni, de az szakszerűen tette őket ártalmatlanná. A gyerek nem tudta a lány nevét, mert Híves Gábor nem árulta el nekik.

– Azt mondta, kellemes meglepetés lesz, és mindannyian örülni fogunk neki – válaszolt a gyerek. Többet nem tudott

mondani, mert először őt vágta orrba a megtámadott lány, és tudva lévő, hogy törött orrcsontjával foglalatoskodott.

Lajos még tovább faggatta volna. Kérdezte a magasságát, haja színét, hogyan öltözködött, hány éves lehetett, és minden olyan dolog érdekelte, ami behatárolta volna az illető személyt. Ám a gyerekért nagyon gyorsan ott termett az ügyvéd, és nem engedte, hogy védence válaszoljon. Még figyelmeztette a nyomozót, hogy nélküle nem lehetett volna kihallgatni, és megütheti a bokáját, mikor a srác magát biztonságban érezve, az ajtóból visszakiáltott.

– Az a rohadt kis kurva eltörte az orrcsontomat, és ezért egyszer úgyis kinyírom!

Lajosnak ezen a mondaton múlt a munkahelye. Az ügyvéd nem tett ellene panaszt. Persze a gyerekeket egy rakás ügyvéd védte, és zárt tárgyalást kértek. Az ügyész csak a droggal foglalkozott, és nem kérdezte meg, hogy miért kerültek el másik városba, és miért négyfelé? Az ügyész szerint nem tartozott a tárgyhoz, a bíró meg elfogadta. A gyerekek vallottak a szállítóról, így lefülelték a bandát. Mind a négy gyereket „áldozatként” kezelték. Hát hogyne. Hiszen mind a négy gyerek együttműködött a hatósággal. Lajos tajtékozott. Csak annyit tudott meg, hogy nő intézte el őket, mert meg akarták erőszakolni. – A kis rohadtak! Négyen egy lány ellen! Szemét banda! És még ezek vannak felháborodva! Hát ez elképesztő. Zsuzsa lett volna? – rágódott rajta. – Szinte hihetetlen. De, hogy került ez a rendőrlány a kölykök látószögébe? – töprengett. Nem tudott eligazodni az egészen, és semmi sem stimmelt.

Ezután Zsuzsához fordult. Bizalmasan mindent elmondott neki, és leste, hogy mi a reakciója. A lány érdeklődéssel hallgatta, és semmi gyanúsat nem észlelt rajta. – Na, ez is zsákutca lett – morogta.

A drogszállítmány felderítéséért megint kitüntetést kapott, de nem nagyon örült neki. Lajosnak az a lány kellett volna, aki elintézte ezt a négy csavargót. De erről senkinek nem beszélt. Úgy látszik, még várni kell vele, hogy kiderüljön. Maga sem

értette, hogy miért olyan fontos ez neki, mert a lány megvédte magát, és jól tette. De tudni akarta, hogy kolléganője volt-e? Ezért továbbra titokban figyelte.

Mikit is kitüntették, és ő nagyon is örült neki. Aztán ismét felkereste Lajost egy alkalmas időpontban, és egyenesen a kapitányságra ment. Legnagyobb meglepetésére Zsuzsát látta az egyik asztalnál. Nem mert odamenni hozzá. Hanem Lajossal este kis híján összeveszett.

– Te azt mondtad, hogy dolgozzunk össze.

– Na és?

– De nem mondtad, hogy rendőrnőt kell megfigyelnem.

Hogy ő a gyanúsított.

– Elfelejtettem – mondta Lajos szórakozottan.

– Elfelejtetted? Na, ne mondd! Nem voltál hozzám őszinte.

– Csak elhallgattam az ügy érdekében. Neked is jobb így.

– Lehet, de rohadtul rosszul esett.

– Majd túl leszel rajta.

Miki kicsit megsértődött, bár magában igazat adott Lajosnak.

– És mire jutottál?

– Tévedtem. Gyere, igyunk még egy sört – próbálta engesztelni barátját.

– Hát, már ha bennem sem bízol meg...

– Nem érted, hogy miről van szó? Ha tudod, hogy rendőrnő, másképpen állsz hozzá.

– Gondolod?

– Biztos vagyok benne.

– És ha elmondom neki?

– Nem ajánlom.

– Miért?

– Mert még mindig nem vagyok veled tisztában. Nem tudom kit támadtak meg akkor ezek a suhancok négyen. Egy hétköznapi nővel elbírtak volna. Na és te is azt mondtad, hogy mímeli az ügyetlenséget, de nagyon jó fogásai vannak a

karatében. Ez még jobban felkeltette az érdeklődésemet. Meg aztán nem akarsz te nekem rosszat.

– De miért izgat ez annyira téged, mikor elkaptuk a drogosokat?

– Micsoda miért izgat?

– Hogy őt támadták-e meg?

– Lutor a homlokát simogatva, elgondolkodott.

– Őszinte leszek. *Nem tudom.* Csak érzem, hogy valami nem tiszta a lány körül.

– Már mint a megtámadott lány körül. Nem?

– De. Ezért Zsuzsát teljes biztonsággal ki kell zárnom.

– És úgy zárod ki, hogy állandóan figyeled?

– Hát, ha nem is állandóan, de figyelem.

– Te tudod. De nem látom értelmét. Mert ha ő bánt el a srácokkal, akkor jól tette. Az ő helyében én is titkolnám.

– Nem is az izgat.

– Hát akkor mi?

– Hogy keveredett ez a lány a négy srác látókörébe? Miért akarták megerősözkölni?

– Talán egyszer megbüntette valamelyiket. Nem gondolod? Aztán figyelték és bosszút akartak állni. Te mondtad, hogy ezek a kölykök mindent megengedhetnek maguknak. Ezek előtt nincs akadály.

– Lehet benne valami – gondolkodott el Lajos, de azért csak nem nyugodott meg teljesen.

– Lassan mennünk kell, mert én holnap korán kelek – mondta Miki.

– Most hol alszol?

– Hát szállodában. Hol aludnék? Nem kell senkit figyelni, kialszom magam.

– Azért nincs harag?

– Nincs – mondta Miki fejét ingatva. – Mindenki a saját módszerével dolgozik.

– De azért ezt visszkapod – fenyegette meg ujjával.

– Na helló! Vigyázz magadra! – köszönt el Lajos. – Most majdnem elvesztettem egy havert – vakargatta a fejét –, de akkor sem lett volna okos beszélni.

Márti, és az anyja szokatlanul érezték magukat az idegen országban, és a nagy metropolisban. A magyar ajkú család ugyan gyorsan befogadta őket, és Bözsit valóságos kincsnek tekintették. Kényelmes szobákban szállásolták el anyát és lányát, aztán hagyták, hogy egy kicsit akklimatizálódjanak.

Mártinak még nem kezdődött az iskola, azért körbejárta az egyetemet és csodálattal bámulta. Alig akarta elhinni, hogy ő, a szegény magyar lány, ezen a híres egyetemen tanulhat. Azért a csodálata mellett a lakhelyük szerinti bevásárló központokat, és mindent megnézték, ami hasznukra vált. Úgy vélte, hogy ráér menet közben a szükséges, és érdekes dolgokat felfedezni. Csak a legfontosabb létesítményeket tekintették meg. Így is alaposan elfáradtak. Zsongott a fejük, káprázott a szemük a sok látnivalótól, és otthon úgy dőltek el az ágyon a kimerültségtől, mint egy zsák.

Az asszony, pár nap múlva izgatottan állt neki teendőjének, bár nem kellett mást tenni, „csak” a konyhafőnök szerepét betölteni. Egyébként magyarok is dolgoztak a konyhán. Mikor belelendült a munkába, mintha otthon lett volna. A legmagyarosabb ételeket soha nem hagyta ki. Kocsival vitték bevásárolni, a ház tulajaja teljesen rábízta magát, amin nem győzött ámuldozni. Márti kicsit izgult, hogy hogyan szokja meg anyja az új környezetet, de Bözsi a lányáért mindent megtett volna. A szabadnapját ritkán vette igénybe, de ha kivette, előtte gondoskodott a beszerzésről, hogy ne legyen fennakadás a konyhán. Ilyenkor sétára indult Mártival. Ez volt kettejük napja külföldön. Állandóan akadt mit nézni, és nem győzték felfedezni a környezetüket.

– Azért ezt nem tudnám megszokni. Tudod, nagyon szép és érdekes itt minden, annyi látnivaló van, hogy az ember

beleszédül. De nem hagynám az én csendes kis házam, a virágos kertem, a muskátlis ablakomat.

– Nem te akartál elköltözni? Na, és hol van már a muskátlis házad?

– Csak miattad. És lesz másik. Remélem.

– Jó. Akkor a teraszt rakasd tele muskátlival. De van egy jobb ötletem. Csinálj egy magyar termet. Beszerzitek a hímzett terítőket, és a saját ízlésed szerint berendezed. Itt mindent megvásárolhatsz. Meglátod, örülni fognak neki. Ebben a teremben csak magyar ételeket lehet majd kapni.

Bözsinek felragyogott az arca.

– Gondolod, hogy lehet? Hogy a tulaj beleegyeznek?

– Ez minden álma, csak nem akart lerohanni.

– Komolyan mondod, vagy csak ugratsz?

– Anyukám! Én téged?

Márti átölelte anyját és úgy szorította, hogy szinte fájt.

– Na, te kis bolondos. Még megfojtasz.

– Jaj, dehogy! Úgy örülök, hogy velem vagy. Segíts nekem azzal, hogy beilleszkedsz!

– Jól van, na. Akkor megpróbálom. De zene is kellene. Cigányzene. Cimbalmossal, mert úgy szeretem a cimbalmot.

– Az is lesz. Állandóan kínálkoznak. Nem csak mi vagyunk itt magyarok szerencsét próbálni.

Az asszony másnap előrukkolt az ötlettel. A tulaj majd kibújt a bőréből, az asszony meg csodálkozott. Nem volt ő hozzászokva ilyen bőséghez, és hogy bár-milyen elképzelése megvalósuljon. Bözsi máris úgy érezte magát, mintha otthon lenne. – Hát ezt az én gyönyörűséges kislányomnak köszönhetem – mondogatta. – Istenem, talán azt a szörnyűséget is elfelejti – remélte.

A vendégekért nem kellett izgulni, mert a magyar asszony főztjét gyorsan megkedvelték. A magyar kolóniák körében gyorsan elterjedt a híre, és gyakran látogatták a vendéglőt. De az ottaniak is. Igazi tájjellegű ételeket készítettek, és mindig mást. Figyelembe vette, hogy kik foglalnak asztalt. Magyaros

népviselőbe öltözve várta a vendégeket, és ügyelt mindenre, mint egy jó háziasszony. Örült, ha magyar szót hallott. Annyira belevetette magát a munkájába, hogy Mártit szinte magára hagyta. Nagyon meg akart felelni.

Az egyik szabadnapon a lányával megint sétára indultak.

– Olyan lelkiismeret furdalásom van – aggódott.

– Ugyan miért?

– Veled nem törődöm. Azt sem tudom, hogy merre jársz, mit csinálsz, van-e valami bajod. Annyira el vagyok magammal meg a munkámmal foglalva röstelkedett a lány anyja..

– Hát ezt szeretem hallani – mondta Márti őszinte szívvel. Féltem, hogy nem fogod jól érezni magad, és haza akarsz menni.

– Hogy én téged itt hagyjalak? Hát hogy gondolod? Gyűjtögetem a pénzt, egy otthoni szép lakásra. De ha valami kell, azonnal szólj. Érted?

– Meg van nekem mindenem. Ugyan mi kellene?

– Hát azért itt is elegánsan járnak a lányok az egyetemre. Meg mit tudom én, mit kívánsz meg.

– Ugyan, anyu! Egyáltalán nem divatbemutató az egyetem. Itt a tudást osztogatják, nem divatbábukat képeznek! Majd a doktori cím átvételekor. Akkor kell egy kis pénz. De megkeresem én azt itt nálad.

– Hogyhogy?

– Beállok felszolgálónak.

– Még az hiányzik!

– Pedig így lesz. Én keresem meg a pénzemet. Erről nem beszélsz le.

Bözsi majdnem mérges lett, de hallgatott. Megszokta, hogy mindig a lányáé az utolsó szó. Annál is inkább, mert neki adott igazat. Egy séta alkalmával megkérdezte, hogy az egyetem befejezése után haza akar-e menni, vagy idegenben próbál elhelyezkedni.

Márti kapásból válaszolt.

– Anya! Ha te haza akarsz menni, akkor én is. De keresni szeretnék valami munkát. Semmi gond a tanulásommal, hála istennek, na és három nyelven beszélek.

– Négy nyelven.

– Tessék?

– Mondom, négy nyelven.

– Ja, igen. Az anyámén is.

Bözsi mosolygott.

– De ha nem haragszol, azt csak mi értékeljük. Azt itt nem jegyzik – mondta Márti.

– Ne mondd már! Nézd meg a vendéglőt!

– Jaj, anyu, ez egy kis vállalkozás azokhoz képest, ahová én szeretnék helyezkedni.

– Még mindig bíró akarsz lenni? – kérdezte félve Bözsi.

– Igen – mondta határozottan a lánya.

– A bosszú jár a fejedben?

Márti elgondolkodott egy pillanatra.

– Nem tudom, nem foglalkozom vele – füllentette –, de tisztességes, felkészült bíró szeretnék lenni, ha az leszek. – Azt nem mondta el anyjának, hogy a világhálón keresztül figyelemmel kísérte a négy srácot, akik képesek lettek volna megerőszkolni. Állandóan az, járt a fejében, hogy ezekből soha nem lesz rendes ember, és egyszer ő ítélkezik felettük. Tudta, hogy ez csak álmodozás, de valahol mégis hitt benne. Azt is tudta, hogy a LoboZár gyerek abba hagyta az egyetemét, és beállt a vállalkozó apjához. A másik három bukdácsolva, de még jártak az egyetemre. – Na, ezeket is úgy fogják átlökdösni, mint az apjukat – gondolta Márti borúsan, de nem akarta anyját ezekkel a dolgokkal idegesíteni.

Ugyanakkor állandó büntudat gyötörte, hogy a bosszún jár az esze. Az apja gyalázatát is a négy srácon akarta megtorolni. Minden hiába, nem tudott a gondolatától szabadulni. Erős kényszert érzett a megbüntetésükre. Mintha máris a bosszújukat kellene megbüntetni. Ha ezek a suhancok nem jönnek közbe, ez az incidens nem történik meg, akkor talán

idővel elhalványult volna apja mocska. Talán. – De akkor lehet, hogy nem is akartam volna ennyire bizonyítani – elmélkedett néha. Végül is flottul mentek a dolgok nála, és olyan tudatosan csinált mindent, mint egy harcos az akciófilmben. – Mégis szerencsés vagyok – mondogatta magának. – Könnyen tanulok, hihetetlen könnyen. A karatében otthon vagyok, sikerült az ösztöndíjam, anyámmal élek, és nem is akárhogy. Csak nem a hazámban. Nem a megszokott helyen. Vajon hogy fogadnak, ha haza megyek? Megtalálom-e a helyem? És ha újra fellángol a gyűlölet a négy srácból ellenem? Hiszen alaposan megszégyenítettem őket. Bizonyára ők sem felejtenek. – Ezek is izgatták, mert valahogy ő is hazavágyott, mint titokban az anyja. Arra is gondolt, hogy férjhez megy, gyerekeket szül, és boldog családban fog élni. De anyját soha nem hagyja magára! Erre szent fogadalmat tett. A külhoni életet mindketten egy átmeneti állapotnak tekintették, hiába érezték az otthonihoz képest mesésnek. Igaz, egyikük sem beszélt erről a honvágyról, de érezték. Magukon is, a másikon is. – Majd meglátjuk – mondogatta mindig – előbb rengeteg tudást kell összeszednem.

Mártit a harmadik évben megkereste egy fejedő, és állást ajánlott neki egy külkereskedelmi cégnél.

– Ne is mondjon magáról semmit! – mondta az ügynök – minden tudok, amit tudni kell.

Mártinak elkerekedett a szeme.

- Igen? – kérdezte alig titkolt iróniával. És mit tud rólam?
- Amit kell. Nekem az elég.
- De micsodáról?
- Az előmeneteléről, a szorgalmáról, a szerénységéről.
- Akkor maga minden szempontból görcső alá vett, ugye?
- Így is mondhatjuk.

Márti tudta, hogy ezek a fejedők, akik a legkitűnőbb munkaerőt hajtották fel, állandóan a felsőbb iskolákat járták. Nem is egy alkalommal látta az egyetem aulájában. Csak azt nem gondolta, hogy máris szerződést ajánl neki.

– Tudja, mit? Őszinte leszek magával. Én vissza szeretnék menni az anyámmal a hazámba.

– Sajnálom – mondta a felhajtó –, mert nem mindenkinek ajánlunk fel ilyen jól fizető, előkelő állást.

– Nem tudom, mit akar felajánlani, de én bíró szeretnék lenni, és az igazságszolgáltatásban elhelyezkedni.

– Ez valami berögzött gyerekkori álmom lehet, u-gye?

– Talán – volt a szűkszavú válasz.

– Nálunk is gyakorolhatná, csak másmilyen formában. Nekünk vállalati jogász kell, de jó.

– Az nem ugyanaz.

A férfi hosszan ránézett, és azt gondolta, hogy ez már nem is álmom lehet, hanem valami más, ha ilyen lehetőséget egy harmadéves visszautasít. De mivel tisztában volt a lány képességeivel – mert azt is tudta, hogy már tanít is az egyetemen – hát nem akarta elengedni.

– Tudja, mit? Én függőben hagyom a döntését. Nem csak egy cégnek keresek munkaerőt. Ha meggondolta magát, vagy ha végzett, és mégis másképpen alakul minden, mint ahogy gondolta, itt a névjegyem. Magát bármikor el tudom helyezni a legjobb állásba. OK?

– OK.

– Akkor ebben maradunk. Azért majd még találkozunk. Bármikor szólhat.

– Köszönöm – tért vissza Márti a megszokott szerény udvariasságához, aztán el is köszönt a férfitől.

– A fene egye meg! – mérgelődött az –, nem gondoltam volna, hogy nemet mond. Azt hittem, két kézzel kap a lehetőségen. És milyen dögös. Mégis ártatlan arca van – állapította meg – pont ilyen kellene. De a keménysége és a határozottsága! Ez is tetszik nekem. Majd jön ez még hozzám! – gondolta –, minden végzősnek hozzám vezet az útja.

Mártit nem bűvölte el az állásajánlat, mégis jól esett neki. Ki tudja? Hátha egyszer még jó lesz valamire. Azt sem gondolta, hogy az utolsó évben öt ügynök is megkeresi.

Gondolkodóba is esett. De úgy vonzotta a haza, mint egy mágnes. Nem tudta, hogy mit tegyen.

Egy alkalommal megkérdezte anyját:

– Te, anya, maradunk vagy megyünk?

– Rajtad múlik, kislányom.

– Tudod, ha egy kis gyakorlatot szereznék még itt kint, otthon nagyobb lenne a kreditem.

– Ez már így van – helyeselt Bözsi, aki már megszokta a kinti életet, de nagyon szeretett volna legalább egy kicsit hazamenni. De azt is tudta, ha egyszer hazamegy, többet nem vágyik vissza. – Mártikám, csak a te jövődet nézzed! Érted? Én már nem számítok. Kapok annyi nyugdíjat, hogy megélek belőle szerényen.

– Hohó! – mondta a lánya. Akkor számoljunk csak! Te még nem vagy nyugdíjas korban, és nem szeretném, ha „szerényen” élnél, mert ez egyenlő a szegénységgel. Azt akarom, hogy jól éljél! Tehát maradunk még.

– Meddig? – szeppent meg Bözsi.

– Legalább öt évig – jelentette ki határozottan Márti.

– Öt év... – sóhajtott az anyja.

– Haza akarsz menni?

– Nem, de a honvágy nem múlik el.

– Hát... nekem sem – vallotta be a lány. – Meg egyúttal félek is hazamenni.

– De ha már idáig végigcsináltuk, nem hagyhatjuk abba. Itt jó helyem van. Neked jó állást kínáltak, csak nem megyünk haza szégyenszemre szegényen? Fel a fejjel – puszlta körbe a lányát Bözsi. – Gyere ide, bogaram! Már olyan régen puszkáltalak meg.

– Az öledbe is ülhetek? – kacagott a lány.

– Nem hiszem, hogy már elbírnálak.

– Akkor csak ölelj meg, de olyan szorosan, mint régen!

Hogy érzem, még szeretsz.

– Drágám, hogy mondhatsz ilyet? Meg ne próbálj kételkedni! Te vagy az én kincsem. Van már udvarlód?

- Nem érek rá, anya. Hidd el, nagyon kell hajtanom.
- Csak szerettem volna neked egy kicsit a szerelemről beszélni. Meg a párkapcsolatról, meg egyáltalán mindenről – kapkodott Bözsi.
- Elkéstél – nevetett Mártyi.
- Ne mondd már! Mindig mindent megbeszéltünk. És te meg is értetted.
- Nem mindent.
- Miért? Mit hagytam ki?
- Hogy milyen kondomot vegyek Amerikában.

Ezen jót nevettek.

- És milyet vettél? – kérdezte anyja gyanakodva.
- Semmilyen, anya, semmilyen.
- Hát ez elég baj – gondolta magában Bözsi, de nem mondta ki. Nem mert a lányára erőszakolni semmit. – Akkor éljük a külföldre szakadt hazánk fiai életet – mondta hirtelen témát váltva.

– Nem olyan vészes ez. Meglátod, gyorsan telik az idő. Észre sem veszed. Lehet, hogy tán még férjhez is mész – kacarászott Mártyi, mire Bözsi belepirult. – Anya! Anya! Neked udvarlód van! Titkolózunk? Engem meg kifaggatsz?

– Nem komoly. Csak teszi a szépet. Különben is megmondtam neki, hogy vissza akarok menni a hazámba.

– És? – sürgette Mártyi, mert azt hitte, hogy anyja férjhez szeretne menni, csak nem mer a lánya miatt.

– Azt mondta, elkísér haza, de vissza is hoz.

– Hát akkor? Hajrá! Addig menj, míg kérnek!

– Hová gondolsz? El nem hagynálak semmi kincsért, nemhogy egy férfiért! – Bözsi sértődött arcot vágott, hogy nyomatékot adjon a szavainak.

– Jaj, nem kell azért elhagyni, de neked is van jogod élni. Éltél te eddig? Csak szenvedtél, meg engem féltettél.

– Úgy gondolod, hogy nincs rám szükséged?

– Dehogynem! De attól még boldog lehetsz valakivel. Ne menj férjhez! Csak éljetek együtt. Ez most divat. És el ne áruld,

hogy mennyi pénzt takarítottál meg! Hallod? Nehogy kicsalják tőled! Csak velem legyél bizalmas! Én nem veszem el tőled. Érted?

– Na, nézd, a kis bölcselkedőt! – mosolygott szégyenlősen Bözsi. – Én akarok neki tanácsot adni, és ő oktat ki.

– Ne haragudj, anyukám, de nem járhatsz mindig a sarkamban, hogy oktass. Látod, már felnöttem. Már huszonkettedik éves vagyok! Én is férjhez mehetnék a koromtól.

– Azt még megvárom, és aztán jövök én.

– Nem, nem! – tiltakozott Márti –, te vagy a soros.

Anya, és lánya olyan fesztelenül beszélgettek egy-mással a férjhez menésről, mintha más gondjuk sem lenne. Pedig Márti anyjának eszébe sem jutott összekötni az életét egy férfival, legalábbis addig, míg a lánya el nem helyezkedik. Meg egyébként sem. Az első házassága után szoros kötelékre nem gondolt. Márti meg csak játszott a gondolattal. Egyelőre viszolygott tőle, mint tervezte. Titokban azt remélte, hogy anyja sem fog. De tudta, hogy nem várhatja el, hogy apáca életet éljen. Aztán elhessegette magától a párkapcsolat témáját, és szerencsére mindig arra koncentrált, amire kellett. Nagyon fegyelmezett tudott lenni. Túlságosan is.

A négy srác a drogügylet után is szoros kapcsolatban maradt. Összetartotta őket a gazemberség, a négyük titka, ami csak részben volt már titok, a jólét, és a bosszú. Mert a megtorlásról nem mondtak le. A be nem teljesült bosszú úgy rágta őket, mint egy féreg. Mindenért a lányt hibáztatták, aki úgy elbánt velük, hogy ide-oda hányódtak, és hogy félresiklott az életük. Mert a köreikben azért tudták, hogy kik ők! Ha más nem, a szülők mindig a szemükre vetették, így a stigma ott virított a homlokukon.

De eszük ágában sem volt megbánni mocskos szándékukat, amit minden további nélkül megtettek volna, ha a lány le nem

szereli mindegyikőjüket. Azt még elfelejtették volna, ha elgyepálja őket. De, hogy meztelenre vetkőztesse, és a farkuknál fogva összekötözze! Ezt végzetes hibának tartották, és megbocsáthatatlannak. Iszonyú megalázás volt! Ők sem tudtak szabadulni ettől a kellemetlen érzéstől. Férfiasságukban szégyenítették meg őket. Ráadásul egy azonos korú leány!

Tudták, hogy Márti külföldön tanul ösztöndíjjal – amit szintén vérlázítónak tartottak, anyagi helyzetét illetően –, de szentül hittek benne, hogy vissza fog térni. A fejüket tették volna rá, bár Márti maga sem tudta biztosan, hogy hogyan alakul az élete, csak vágyott haza. Sokszor olyan honvágyat érzett, hogy azonnal indult volna. A négy gyerek is egyre biztosabb volt benne, hogy egyszer hazamegy. Sokat beszélgettek róla négyesben. Hogy milyen bosszút akartak rajta állni, azt ők sem tudták, csak azt, hogy nem hagyják megtorlatlanul a rajtuk esett sérelmet. Hiába telt el rajtuk is az idő, meg komolyodni is kellett volna, a bosszú parazsa úgy égette őket, mint a lányt. A különbség az volt, hogy őket potenciális bűnözőknek lehetett tekinteni, a lányt meg egy szerencsétlen áldozatnak.

Lobozár Jóskát apja állandóan molesztálta, hogy egy született kretén, és hiába áldozott a tanulmányaira, semmire sem ment. Még a vállalkozását sem merte rábízni. A gyerek a fatert is gyűlölte. Végül annyit el-lesett tőle, hogy hogyan kell másokat munkára fogni. Saját lábára állt, és vállalkozásba fogott. Aztán amilyen hirtelen beleugrott az önálló vállalkozásba, úgy egy házasságba is. De olyan gyorsan el is vált. A menyecske kezdte kezébe venni az irányítást, de Jóska ezt nem bírta elviselni.

– Nekem egy nő sem fog dirigálni, mert leütöm, mint a taxiórát – mondogatta, pedig már a szülők azt hitték, hogy megkomolyodik.

Mivel a drog megégette száját, így elkezdett valutázni. Adta, vette, haszonnal. Nagy dumával, akit csak tudott, rászédett. Élte a maga léha életét. Bába Andor elvégezte ugyan az agráregyetemet, mert az látszott a legkönnyebbnek, de az

égvilágon semmire nem ment. Sokba került a szülőknek a diploma. Nem értett az a gazdálkodáshoz, csak a papír kellett. Ő is a szülők nyakán lógott. Aztán bandába verődve szerencsétleneknek adtak kölcsönt uzsorakamatra. Mi az, hogy adtak! Egyenesen rájuk tukmálták. Olyan papírokat írtak velük alá, amit Híves Gábor ügyvéd gyártott. Amit csak ők értettek, őket szolgálták, a szegény szerencsétlen megszorult, meg csodálkozott, mikor fedél nélkül maradt. De mindent rendben találtak náluk, a törvények szerint. Aláírások, vállalások, tanúk... A sok öngyilkosság meg nem zavarta sem őket, sem a törvényt képviselő rendszert.

– Felnőttek – nyugtatgatták magukat – tudták, hogy mire vállalkoztak. – Meg aztán semmi nem hiányzott a „szerződésről”. Igaz, hogy a multi pénzintézetek is ugyanezt csinálták, csak nagyban, és hivatásszerűen. Úgy, hogy Híves Gábor az ördöggel cimborált, és a gyalázatra szakosodott. Bár kizárták az ügyvédi kamarából, ez őt nem gátolta meg addigi jövedelmező tevékenysége folytatásában. Mindent „szabályosan” tett... Ugyan mért izgatta volna magát?

Tóth Csaba – a pártigazgató fia – is elvégezte a jogot. Nagy keletje volt a jogi egyetemnek. Rendesen le is járatták a felsőoktatási intézményt, mert aki oda beiratkozott, az mind elvégezte. Akadt, aki többszöri évismétléssel harmincéves korára, de mégis csak lett doktori címe. Idő kérdése minden. Addig is szépen elcengéltek. A hűséges párttagoknak, és a képviselők csemetéinek nem lehetett gondja. Átlökdösték őket, mint a legtöbbjét. Fizette a munkásember... Ő építkezési vállalkozó lett, és a feketén alkalmazott munkásokkal „megspóroltatta” – isten bocsá’ – „kilopatta” az anyagot az épületekből. Hát ebből is nagy kalamajka lett, de mindig ő került ki győztesen. Körültűzdelte magát különböző rangokkal, státusokkal, és már olyan kreditet teremtett magának, hogy bírósági teammal dolgoztatott.

Így aztán, ha a pórul járt vevő perre ment, még azt is elveszítette, ami hitvány munka megmaradt neki. Jobban járt volna, ha behúzza fülét farkát, mert hiába szaladgált

ügyvédekhez, azok is a maffiózó ügyvéd építési vállalkozó keze alá dolgoztak. A jogász, építési vállalkozó mindenre kiterjedő, rafinált szerződésekkel csalta lépre a jóhiszemű lakásvásárlókat. Akik szembeszálltak vele, azokat kíméletlenül eltaposta, mint egy férget.

A négy hitvány gazember ugyanarra szakosodott. A jóhiszemű emberek kifosztására. Csak az egyik csíkosban, a másik pepitában tette mindezt. A pórul járt emberek is azt kérdezték egyre-másra, hogy milyen világ lett ebben az országban? Hát ezt már meg kell szokni, vagy el kell szökni innen. A három gyerek a diplomával víg életet élt, és azt vallották, hogy míg másnak felesége van, addig ők nem házasodnak. De nem is kellett, mert tálalva volt a munkanélküli, dolgozni nem akaró hölgyemények garmada.

Akad, aki az útszélén kereste meg a több millás kocsira valót, akadtak, akik úri kurvák lettek. Ezek felsőbb körökben váltak ismertté. Csak egy telefon, és már elő is kerültek a legelegánsabb ringyók. Mert így nevezték őket. Ringyóknak. De azért ezek nem adták magukat olcsón. Igaz, hogy mindent megcsináltak, sok örültséget, amit a pasas kért. Úgy tartották, hogy a szexben minden megengedett. Akik vastagon fizettek, azok a legextrább dolgokat követelték meg, mert az úgynevezett „hagyományos szex” már nem elégítette ki őket. Minél állatiasabb, annál jobbnak tűnt. Ezt bizony keményen meg kellett fizetni. És ki fizette ezt meg közvetve? A munkásember. Aki dolgozott. Mert ő biztosította verejtékével a maffiózók jólétét. A törvény meg mindenkor ez utóbbiaknak szolgált.

Állítólag ezt nevezik kapitalizmusnak, de érdekes módon sajnos, már a szocializmusban is voltak „előre tolt” állásaik, csak egy lenge fátyol borította mindezeket.

A törvénytelen életvitelre a rendőrség is felfigyelt, de akkor már olyan idők jártak, hogy a jelentéktelen, vagy vétlen emberek nyakába pl. „személyiség védelmének megsértése” címszó alatt ügyvédek garmada zúdíthatott vádat. Fordított esetben ez már nem állta meg a helyét.

Régen ezeket is koncepciós pernek nevezték. Hiába került az ország a NATO-ba, EU-ba, anyámtyúkjába, mintha visszafordult volna a világ. Egy olyan kettősség lett úrrá az országon, ahol a demokrácia zászlaja alatt kialakult egy bizonyos fajta öszvér hierarchia, mellyel a társadalmi normák, értékelések két évszázadra zuhantak vissza.

Sokszor lehetett hallani panaszképpen, hogy „ez a demokrácia”? Akkor nem kérünk belőle. Na és? Ki kérdezte? A meggyőzött létszám eldöntötte.

Hát igen. Ez a kapitalista demokrácia. A módszer nagyon egyszerű és fáradság nélküli volt. A megfelelő embereket le kellett fizetni, megvásárolni, posztot ígérni, kapzsiságát kihasználni, és már népakarat is lett belőle. A nép viszont erősen manipulálható, mert választhatott: vagy engedelmeskedik, vagy éhen döglük. Tetszik, nem tetszik, ez az van.

De a fent lévők nem sokra mentek a „tudományukkal”, mert az ember már csak olyan állatfajta, hogy leginkább megtalálja a kibúvót. Minden ember mellé meg nem lehet állítani egy spiclit. Aztán újabb meg újabb választások, mint változások, a társadalmi rétegeket mindig forgatja. Aki addig alul volt, az került felülre. És fordítva. Egy dolog nem változott, és soha nem is fog. A munkásember, aki hitt és hisz a teremtésben, az új érték létrehozásában, és annak előre vivő erejében – más lehetősége nem lévén –, az semmit sem ért, és ér a szorgalmával.

Hát... ha ezeket a helyükre tennék, ki a jó franc tartaná el a heréket? Bár volt rá kísérlet, amikor átestek a ló túlsó oldalára, mint szokás szerint. Lovas nemzet lévén, valahogy mégsem megy az a lovaglás úgy, ahogy kéne...

Márti és anyja, a valamikor Amerikát áhítozók csodálatával bámulták a törvény és ember tiszteletét a lehetőségek hazájában.

Ebben az országban nem számított, hogy ki fia-borja volt az illető. Ha szorgosnak bizonyult, vitte is valamire. Persze ott is meg volt, és van a fekélye az országnak azzal a nagy

népnemzeti kebelre vonással. Ott nem az államhatalom nyomta, és nyomja el a szegényeket, hanem a maffia. A bandákba verődött – állam az államban – kialakult, önállósodott bűnözők. Azok aztán a politikába is nyomatékkal szólhattak, és szólhatnak bele. Nincs itt menekülés a szegény ember számára. Rossz a séma.

De nem is lehet min csodálkozni, mert a „jelenség” a keleti, felbomlott, úgynevezett népi demokratikus államokban is már megvetette a lábát.

Vizont lehet játszani a demokráciának nevezett szóval. Görög eredete = népuralom. Ezen belül: polgári demokrácia = tőkésosztály uralma, szocialista demokrácia = a dolgozók hatalmának megvalósítása. Aztán csűrés-csavarás, ahol a népi demokráciának az értelme = „vaskalap, az vaskalap”. De a tartalma az egészen más.

Most oszt’ el lehet gondolkodni, hogy a kapitalista demokráciát ki is teremtette meg az országban? Miért is nem volt jó a szocialista demokrácia? Talán, mert kinevelte magának az oligarchiát (kiskirályokat). Mert a regnáló hatalom maga sem tűnt különbnek. És az államforma már régen nem az volt, mint amit ráragasztottak. Egy vékony réteg jól élt, a többi meg nem számított.

Hogy miképpen szakadt rá a pőrére vetkőztetett emberekre a koldusruha? Nyilván nem voltak ott a fejtágítókon, esetleg átaludták, vagy a középiskolákban nem tanulták meg a politikai gazdaságtant. Vagy olyan messze állt tőlük ez a tan, mint Mako Jeruzsálemtól. Vagy csak hitték. Mert régen ott topogott már minden „elmaradott keleti” ország küszöbén.

Hát... a dolgok mennek, ahogy mennek, ahogy a politikusok. Ha se pénz, se hatalom, akkor kussolni kell és kész. Persze, ha más nem, a bürokrácia, a tőkefelhalmozás, mint a polip karja így is megtalál, és ez végez veled.

Márti és Bözsi végül úgy gondolták, hogy ha a Sors kegyes hozzájuk, akkor ki kell használni ezt a lehetőséget, és maradni kell. Hiszen védetté váltak az ismerősök körében. Az idegen

országban megbecsülték őket, illetve munkájukat. Csak a honvágy gyötörte mindkettőt.

Lajos már nem nagyon izgatta Bözsi urának hirtelen és megmagyarázhatatlan halála. Akadt elég baja. Zsuzsát is hiába tartotta szemmel. Időpocsékolásnak bizonyult. A drog elterjedésével meg nem tudott mit kezdeni. Mert azt senki nem hitte el, hogy nem lehet megállítani a becsempészését egy kis országban. Ő sem. Nyilván, mikor a rendőrök is drogoznak, szélmalomharcnak tűnt az egész. Az ő fejében és szívében a költőóriás sorai dübörögtek: „Dolgozni csak pontosan, szépen, ahogy a csillag megy az égen, úgy érdemes.” Apja is erre tanította. Na, igen. De mire ment vele? Semmire. Mások voltak az elvárások, és a nézetek is úgy változtak, mint az időjárás. Már majdnem feladta hivatását, mikor külföldi útra irányították. Először azt hitte, hogy el akarják távolítani az útból a lelkiismeretessége miatt, és nem akarta vállalni.

– Megbolondult, fiam? – kérdezte főnöke, mikor Lajos vonakodott – örüljön neki, hogy ebben a káoszban nem kell részt vennie.

– De mi lesz, ha hazajövök?

– Ugyan, mi lenne? – legyintett lemondóan a góré. – Ugyanaz! De legalább egy kicsit kikapcsolódik.

Lajos már belenyugodott, bár tudta, hogy ha egyszer kiteszi a lábát, már nem ugyanaz a Lutor Lajos lesz, aki visszatér.

Kicsit szorongott, aztán úgy gondolta, hogy majd kialakul.

– Lehet, hogy munkahelyem sem lesz – próbált azért érvelni.

– Lehet – válaszolt a főnöke –, minden megeshet. De ha maga ügyes, akkor ki tudja használni, amit kint megtapasztal.

– Van benne valami, de az apám...

– Mi van az apjával?

– Semmi, csak megszokta, hogy gyakran hazajárok, és segíték neki.

– Majd csak megérti, hogy magának is van élete. Akkor menjen és rendezzen le mindent, mert egy hónapja van rá –

veregette hátba. – Bárcsak nekem is ennyi volna a nyugdíjamig – sóhajtott egy nagyot, és kitaszigálta az ajtón beosztottját, nehogy megint valami kifogást keressen.

Lajos az utóbbi időben – tekintet nélkül a többiek véleményére – valahogy összejött Zsuzsával. Eleinte nem tűnt komolynak, de szívesen találkoztak. Most, hogy el kellett mennie, még gyakoribbá tette az e-gyüttléteket.

Zsuzsa csodálkozott kollegája nyomulásán, de azért neki is tetszett a dolog. Lajos úgy gondolta, hogy valakivel tartani kell a kapcsolatot, és senkiben nem bízott meg, csak a lányban. Végül összemelegedtek. Hanem, mikor a lány megtudta, hogy a férfi külföldre megy, nagyon dühös lett. Nem értette, hogy mit akart tőle, ha egyszer nem élhetnek együtt. De nem mutatta, bár igen nehezebbé esett.

Aztán eljött a búcsúzás pillanata. Ez már mind a kettőnek nehezen ment. A férfi szomorú lett, a nő elkeseredett. Becsapottnak érezte magát. De azt is tudta, ha kedvese nem tesz eleget a munkahelyi elvárásnak, a kreditje a béka feneké alá süllyed. A szépen ívelő karrierjének annyi. Talán elmehet vagyonőrnek, vagy saját vállalkozást alapíthat. Egyébként sem volt senki kibiztosítva, hogy nyugdíjas állásba rakta bele a fenekét. Zsuzsa is azért járt a jogi egyetemre, mert több lábon akart megállni.

– Hány évet szándékozol kint tölteni? – kérdezte közömbösséget színlelve.

– Háromra szerződtek, de ha összejön, akkor több is lehet belőle.

– Szóval, akkor vége.

– Ugyan! Nem megyek a világ végére – keltette fel a lányban a reményt. – Visszajövök hozzád – kacintott.

– Tulajdonképpen hova is mész?

– Németországba. Frankfurtba.

– De hát nem is tudsz németül!

– Dehogynem. Nagyanyám sváb születésű, és gyerekkoromban megtanultam a nyelvet.

– Akkor én meg menjek Angliába?
– Miért akarsz oda menni? – nevetett kényszeredetten a férfi.

– Mert beszélem az angolt.

– Hát, azért ez nem egészen így van.

– Akkor hogyan?

– Én nem azért megyek ki, mert ismerem a nyelvet.

Tanulni küldtek.

– De nem mondd meg, hogy miért, igaz?

– Továbbképzés. És többet ne kérdezz! Nem mondhatok semmit, tartanom kell a számat, te is tudod.

Zsuzsa neheztelően nézett rá.

– Különben háromhavonta hazajárhatok. Ha meg-vársz – mondta tétován –, de nem kérhetlek meg semmire.

– Meg nem is ígérsz. Ugye?

– Ne akarj bennem lelkiismeret furdalást kelteni! Tartjuk a kapcsolatot, és majd meglátjuk. Én nem vagyok egy skalpvadász. Ha neked akad egy komoly kapcsolatod, nem kérem számon. Rajtad múlik.

– Ez aztán a szerelmi vallomás! – fakadt ki Zsuzsa, bár tudta, hogy Lajos ezen kívül semmit nem tehet, és még hálásnak is kellene lenni, amiért őszinte.

– Kérlek, ne nehezítsd meg a dolgom. Így sem tudom, hogy apámnak is hogyan magyarázom meg.

A következő hetek minden szabad percét együtt töltötték, mintha előredolgoztak volna. Lajos tudta, hogy ettől még nehezebb lesz a válasz, Zsuzsa meg ezt is akarta. Lutor már nem gyanakodott a lányra, de egy alkalommal azért csak megkérdezte, nem állhatta meg.

– Nem is sejtet, hogy az a négy majom kit akart megerősöskolni? Nem hallottál róla semmit?

Zsuzsa először csak bámult.

– Mért érdekel ez téged olyan nagyon?

– Lajos megint elgondolkodott, mint szokott.

– Hát nem egy furcsa ügy? Igen. Engem azóta is aggaszt, hogy ki intézhette el a négy gyereket. De az is, hogy kit akartak megerőszakolni, vagy meg is erőszakoltak, csak nem vallotta be az a kis görény. A négy gyerek számára ezzel még nincs vége, figyelj meg. A zsigereimben érzem, hogy ebből „vendetta” lesz.

– Nem tudlak követni.

– Persze, ha hazudott a Lobozár gyerek – bár nem úgy viselkedett –, akkor vége is lehet a dolognak.

– Tényleg nem értelek.

– Nézd, Zsuzsa! Mikor a gyerekből sikerült kiszednem, hogy négyen akartak megerőszakolni egy lányt, azt mondta, hogy ő látta el a bajukat. És el kell hinnem, mert mikor az ügyvédje odaért, megfenyegetett, hogy kihallgattam a kiskorút. De a gyerekből süttött a gyűlölet, és szerencsémre visszakiáltotta, hogy „... *kinyírom a kis ringyót...*”. Ezért az egy mondatért nem lett semmi bajom. De nem azt jelenti, hogy ezek négyen lenyelték a békát. És ha valóban az a lány intézte el őket, akit meg akarták erőszakolni, akkor annak a lánynak annyi. Hiába tud karatézni, ezek mindenre képesek – húzta a szót a férfi, miközben erősen figyelte a lány arcát.

Zsuzsa törte a fejét, hogy az edzésen melyik lány lehetett az, de Lajos megzavarta.

– Kérlek szépen, nyugtass meg, hogy nem te voltál!

Zsuzsának elkerekedett a szeme.

– Megbolondultál? – kérdezte felháborodottan. – Én csak szeretnék nyugodtan elmenni. Féltetek. Érted? Féltetek! – nyugtatgatta Lajos.

– Szóval, engem gyanúsítottál?

– Nem mondhatnám, és nem is gyanúsítottalak, de olyan jól karatézol.

– Honnan tudod te azt?

– Hát, láttalak már nem egyszer.

– Meglestél? – képedt el a lány.

– Nem kellett lesni. Aki ahhoz a Mesterhez jár, az mind megbámulja a lányokat. Nagyon jó az edzőtök. Meg aztán, furcsálltam, hogy nem a saját klubunkba jársz.

Te nem találtad volna furcsának az én helyemben?

– Lehet – mondta Zsuzsa egy kicsit elmélázva, mint akinek nem ott jár az esze. – De tudod, hogy miért nem jártam a saját klubunkba. Meséltem már, hogy titkoltam a többiek előtt.

Szóval azt mondod, hogy az a lány intézte el őket, akit meg akartak erőszakolni négyen. Hát van egy elképzelésem, de az szinte lehetetlen.

– Mire gondolsz?

– Nem mire, *kire!* De nem. Az a lány ugyan ü-gyes, de nagyon nyápic lett volna a négy kajlához.

– Nem biztos az. Meg tudod mutatni? Már csak a saját érdekében is.

– Nem. Nem tudom megmutatni.

– Miért? Nem akarod, vagy nem mered?

Zsuzsa rámeredt.

– Ugyan miért nem merném?

Lajos arra gondolt, hogy miután mindent elmondott neki, ő akarja kikapni magának a gesztenyét. Vagyis előre gondolkodott, vagy rémeket látott.

– Akkor?

– Mi van akkor?

– Mit akarsz vele? Te mindjárt repülőre szállsz, és ki tudja, mikor jössz vissza.

Csak látni szerettem volna, hogy mennyi a valószínűsége az esetnek, és téged megkérni rá, hogy figyelmeztess, vagy figyeld, vagy mit tudom én – jött zavarba.

– Nem lehet.

– Miért?

– Mert elutazott külföldre.

Lajos felsóhajtott.

– És mikor jön vissza?

- Fogalmam sincs. Ha ő volt az a lány, talán soha.
- A nevét sem tudod?
- Nem. Egyszer beszéltem vele, és kétszer láttam.

Eladott egy zoknit nekem, mert elfelejtettem vinni.

– Hát... már megint nem sokra mentem. De jó volna, ha nem jönne vissza! Talán kint marad.

Zsuzsa kicsit bosszankodott, hogy azt a kis rövid időt is, amit együtt tölthettek volna, munkára fordították.

– Nem tudnád abbahagyni? Ne dolgozzunk már!

– Igazad van. De azért ígérd meg, ha nem a külföldre ment lány tette, akkor figyelemmel kíséred.

– Jól van, te őrangyal. Biztos nem véletlenül támadták meg négyen. Ő sem lehetett vétlen.

– Nahát! Még te prejudikálsz nő létedre? – csodálkozott Lajos magában, és nem nagyon tetszett neki a lány megjegyzése. Meg is maradt benne, mint egy szálka.

Egy darabig hallgattak, aztán a lány az ágyba cibálta. Két nap múlva a férfi repülőre szállt, és a válás mindkettőjüket megviselte. Zsuzsa nem hisztizett, de úgy érezte, hogy akkor ott, elveszítette a barátját. A-zért keményen tartotta magát.

– Egy csepp könnyet nem hullatott – gondolta Lajos – pedig a nők könnyen sírnak, ha elszakadnak szerelmüktől. Na, akkor ez a kapcsolat nem is olyan komoly, mint ahogy gondoltam – állapította meg keserűen.

Zsuzsa szemével végigkísérte, ahogy az üvegfolyosón igyekezett a gépéhez. A férfi egyszer sem nézett vissza. Mikor már fenn ült a gépen, akkor nézett ki az ablakon, és a tömegben próbálta kiszúrni a lányt, de már nem látta. Eltűnt, mert úgy érezte, hogy számára nem az igazi, bármennyire szimpatikus, neki nem ő rendeltetett.

Az úton még üresnek érezte magát, és nem is tudta igazán, hogy mit érzett. Míg udvarolt, ragaszkodott hozzá. De csak, mert az első szerelmét élte meg vele. Gondolkodott, hogy ilyen férfira vágyott-e? Napokig kettőjük kapcsolata töltötte ki a gondolatait, és vizsgálni kezdte magát. – Miért is engedtem

neki? Csak játszott volna velem? – kérdezte meg százszor is önmagától. Pedig komolynak tűnt. – Talán, mert nem éreztem jól magam a többiek között, és egy kis biztonságra vágytam. Vagy, mert Lajos higgadt, kiegyensúlyozott, és magabiztos férfi? – Maga sem tudta már. Ha tartós lett volna a kapcsolatuk, esetleg el is laposodott volna – agyalt, pedig imponált neki a férfi. – Annyira különböztünk egymástól – nyugtatta magát állandóan. – Savanyú a szőlő – keseredett el, folyton ellentmondásokba keveredve.

Zsuzsa lement az edzőterembe és anyait, apait be-leadott a harcba. A Mester csodálkozott, de nem szólt.

Hiába telt az idő, a lány egy sort, egy telefont nem kapott Lajostól. Azt sem tudta hol van, nem is kérdezősködött utána. Megszokta a fegyelmet, és végleg lemondott róla. Végezte a munkáját, kocsit kapott a feneké alá. Már nem motorral járt, és nem is járőrözött, nem is helyszínel. Elvégezte az egyetemet, és várakozott az új beosztására.

Végre megjött. Az utolsó napon elbúcsúzott a nem nagyon szeretett kollégáitól, és rendezett egy kis partit. Nem nagyot, amolyan szerényet. Mindenki ünnepelt, ettek, ittak, amíg volt mit. Az ünnepeltet is kínálták, erőltették, de egyetlen kortyot nem tudtak belédiktálni. A főnöke mondott egy rövid „hegyi beszédet”, amit ilyenkor szokás, és Zsuzsát kihívta a többi közül.

– Most, hogy elmegy, átadom, ami magát illeti – mondta, és egy rakás azonos címzett borítékot nyomott a megdöbbsent lány kezébe, aki először nem jutott szóhoz. – Sok sikert és jó munkát kívánok. Most maga lett a felettesem. A lány azonnal látta, hogy mind egyforma írás, és mind egy helyről jött. Neki.

– Miért most? – kérdezte döbbsenten.

– Mert nem tartom helyesnek a munkatársi szerelmi viszonyokat, és magának sem használt volna.

– Ne haragudjon, ehhez nem volt joga.

– Lehet. De kérte volna a lakására a küldeményeket...

Zsuzsa lehajtotta a fejét. Valóban ezt nem beszélte meg Lajossal, mert nem akarta, hogy szülei kérdezős-ködjének. Hiszen ő maga sem tudta, hogy mennyire komoly, és annyira óvták mindentől, hogy az már terhes volt számára. Bár Lajos tudta a címét, nem akarta kellemetlen helyzetbe hozni. Zsuzsa nem gondolta, hogy egy férfi ennyire tapintatos, de úgy látszik, nem ismerte eléggé a főnökét. Vagy nem is gondolt rá, hogy az visszatartja azokat a leveleket, amelyek nem őt illették.

Bevágódott a kocsiba és ölébe ejtette a borítékokat. Nagyon dühös lett. A piros lámpánál nézegette a dátumokat. A dátum szerint minden héten egy levél. Gyorsan a táskája mélyére rejtette, és még rákapcsolta a fedelét. Már sárgára váltott a lámpa, mikor egyesbe tette a sebváltót. Nyomta volna a gázpedált – igyekezett ki a kereszteződésből –, mikor hátulról egy hatalmas lökés a másik oldalra taszította, ahol az ellenkező oldalról egy kamion maga alá gyűrte...

A temetésre sokan mentek ki. Nagyon sokan. Nem úgy, mint Bözsi uránál. Egész virághegyek tornyosultak a ravatalozóban. Már el sem fértek. Kint ugyannyi hevert a földön. A gyászhuszárok nem győzték hordani a kocsival. A halott lány szüleit a háziorvos benyugtatózta, de még így sem ért semmit. Mindkettőjüket tolókosziban vitték, különben összerogytak volna. Egyetlen gyermeküket temették... Olyan döbbenet és értetlenség ült a gyászolók arcán, hogy moccanni sem mertek. Mindenki némán és meredten állt. A szülők hangos sírása kihallatszott a ravatalozóból. A rokonság visszafojtottan, zsebkendőbe temetett arccal, szinte magán kívül zokogott. A gyászmenet nem akart véget érni. Az út a frissen kiásott sírig hihetetlen hosszúnak tűnt. A szülőknek olyan érzésük támadt, mintha egy szomorú filmet látnának, és lelkük mélyén – mint egy gyermek – titokban azt remélték, hogy a lányuk egyszer csak felül a nyitott koporsóban, és egy nagyot sóhajt, mint Hófehérke, amikor a gonosz mostoha által küldött mérgezett almát kiköhögte a rázós úton.

A gödörbe leeresztett koporsón a legelső rádobott lapát földnél a szülők elájultak.

A temetésen a legiszonyatosabb és a legmegrázóbb a deszkán dübörgő első lapát föld hangja... Azt soha, de soha nem lehet elfelejteni! Ekkor eszmél rá mindenki, hogy miért is vannak a temetőben. Addig csak kíséretnek, vonulnak, gyászolnak, tiszteletből, halott iránt érzett szeretetből. Ki hogy viszonyult a halotthoz, míg élt. De mikor a koporsót eltakarja a föld, akkor döbbennek meg igazán a gyászolók, hogy ez nem színjáték, hanem maga a visszavonhatatlan valóság.

A szülőket gyorsan félrevonták, és a jelenlévő orvosnak hirtelen sok dolga akadt. Mindkettőt mentővel kellett elszállítani. A gyászolók nehezen széledtek szét. Nem értették, hogy miért kellett egy ilyen gyönyörű, fiatal lánynak meghalni, és éppen egy szép pálya, és az élete kezdetén.

A baleset egyértelműnek látszott. Zsuzsa kocsijába négy részegen autóba ült férfi hajtott bele. A kocsí utasai – szinte hihetetlen mód – a Mártit megerőszakolni akaró férfiak ültek. Hót mák volt mindegyik. Megint arról beszélgettek, hogy miként torolják meg az évekkal ezelőtt rajtuk esett sérelmet. Nem először vezettek ittasan, de a papák, és a jól megfizetett ügyvédek mindig kimosták őket. Most rendőrt küldtek a halálba felelőtlen magatartásukkal. Persze több kocsí torlódott össze, kisebb-nagyobb koccanások történtek, kisebb-nagyobb sérülésekkel. Állt a forgalom, és hihetetlen módon a vétkeseknek nem lett komolyabb bajuk. Zúzódások, apró törések. Mi ez egy fiatal nő halálához képest?

El akartak szaladni, de elkapták őket a járókelők, és kis híján meg is lincseltek. Azért ők is bekerültek a kórházba, és a szobák előtt rendőrök álltak őrt fel-vátva, nehogy megszökjenek. Sose lehet tudni.

Lajost a halálhír megrendítette, bár nem értette, hogy Zsuzsa miért nem válaszolt a leveleire. Ahogy tudott hazautazott, de a temetést természetesen lekéste. Egyedül állt a sírhalom felett, kezében a nagy sírcsokorral, és az ideiglenesen leszúrt fakeresztben lévő fényképen Zsuzsa mosolygós arcát

nézte. A földnek meg kellett ülepednie, hogy a végleges gránit sírkövet lerakhassák.

Még apjáiékhöz sem ment el, mert épp hogy haza tudott jönni. Az újságokból tudta meg a részleteket is. Azt gondolta, hogy senkinek nem beszél róla, majd a netről leszedi az esettel kapcsolatos tudnivalókat. Kintről szándékozott részvétet nyilvánítani a szülőknek is a legrövidebb módon. Azért, mert részben kolléga volt, meg biztosan tudta, hogy Zsuzsának írt leveleit megtalálják. Ezután megduplázta kinti tartózkodásának időtartamát. Úgy döntött marad, amíg tud.

Az üvegfolysón egy eszméletlen csinos, magas szőke nőt látott az ellenkező oldalon tipegni. Szemük egy pillanatra összekapaszkodott, de a nő pillantása hideg volt, mint a jég. Magasra tartott fejjel hűvös, és közömbös tekintetet vetett Lajosra, akárcsak egy kutyára. Lajosnak nem a nőknön járt az esze, de az a tekintet! Az a ridegség, egy szép arcon megfogta. Megfordult, mert úgy érezte, hogy valahol már találkoztak. A szőke nő gondolatain is átvillant a férfi ismerős arca, de megszokta, hogy a vakszemével, és a hatodik érzékével nézzen. Ezzel a szokásával soha nem árulta el magát. Agyalt ő is, de nem addig, míg Lajos. Ő ha-marabb rájött, hogy ki is ez a férfi a túloldalon. Mikor eszébe jutott, a pokolba kívánta. – Még jó, hogy a másik oldalon ment – gondolta megkönnyebbülve.

Lajos csak sejtette, hogy valahol találkoztak, vagy csak rémlett neki. De most más gondolatok jártak a fejében. Márti közelharcot vívott anyjával, hogy e-gyedül jöhessen haza. Anyja is vágyott rá, vele akart tartani, de nem engedte.

– Majd szétnézek otthon, meglátom, hogy mi a helyzet, és csak azután jöhetsz! És ebből nem engedek.

Anyja egyre csak könyörgött neki, de hajthatatlannak bizonyult.

– Itt van neked Dani. Jól ellesztek. Mi bajod?

– Semmi, csak féltelek, és szeretnék már egy kicsit otthon lenni.

– Te ne félted engem, jó? És te is tudod, hogy neked jobb lesz itt. Már kellőképpen ellazultál, és meg találnál feledkezni magadról. Ezt nem engedhetem meg, mert bajba sodorsz mindkettőnket.

– Téged? Miért?

– Látod, hogy elfeledkeztél az óvatosságról? Ennek örülök is meg nem is. Örülök annak, hogy normális életet élsz, de nem örülök annak, hogy feledékeny lettél.

Az anyja sírva fakadt.

– Mindig emlékeztetsz rá.

– Jaj, anya! Kérlek, ne haragudj, de hogy akarlak emlékeztetni! De ha véletlenül is kisül valami, akkor én is hiába tanultam, gürcöltem, meg te is hiába hoztál értem áldozatot.

– De mitől derülne ki? – kérdezte Bözsi sírósan, miközben egyre a szemét törölgette.

– Úgy látszik, már elfelejtetted, hogy azt a négy suhancot, hogy megszívattam. Ha rájönnek, már fel is göngyölíthetik a dolgokat.

– De téged is felismerhetnek.

†

„Lesz-e ki sírodra virágát hozza?”

– A-a! Én már nem az a kislány vagyok. Nézd meg az akkori fényképemet, és nézzél meg most! Mennyit változtam! De ha együtt látnak, akkor kétség sem fér hozzá, hogy felismernek. Nézd, anya! Én tanultam a kriminológiát, nem csak nézegettem. Egy szimatnak nem kell csak egy paraszthajszál, és lebukunk. Nevet változtattam, de nem csak nevet, hanem minden okmányomat kicseréltettem. Persze ez egy vérbeli nyomozónak nem okozna akadályt ebben az informatikus világban. De mondom neked, hogy jobb, ha nem látnak együtt.

– Azért 12 év az nem kis idő. Talán elfelejtették.

– Anya! Ne alkudozz! Én láttam annak a nyomozónak az elszántságát, és tudom, hogy nem kímélne, ha rá kerülne a sor.

– Akkor már soha nem mehetek haza?

– Nem tudom. Lehet, hogy soha. De lehet, hogy egyszer, valamikor. Itt jó sorod van. Nem is kell sokáig dolgoznod, és nyugdíjba vonulhatsz, jó kis összeggel. Össze is szedtél valamennyit. Nem kell garaszkodnod.

– De én ott születtem. Ott vannak a rokonaim.

– Nem baj. Itt meg biztonságban vagy. Hallgass rám! Én ezt most jobban tudom, mint te.

Bözsi sóhajtott és igazat adott lányának.

Márti először is bejelentkezett egy hotelba, aztán vett egy heti újságot és böngészte, de hiába. Semmi érdekeset nem látott, ami felkeltette volna az érdeklődését. Amit szokatlannak talált, azt a neten a szobájában alaposabban megvizsgálta. – Úgy látszik, hogy feledésbe ment az ügy – tette le az összes kiolvasott újságot. Szinte nem is mutatkozott. Lépcsőn járt fel, és alá, nem üldögélt a hallban, hogy ne figyeljenek rá. Észrevétlen akart maradni a tájékozódáshoz. Persze sok minden megváltozott, mióta elmentek. A taxi bárhová elvitte, és mindig más kinézetet öltött. Csak a jó megfigyelő jöhetett rá, hogy ugyanaz a nő, mint előző napokon. A recepciós, a londiner már megismerte, de nem mindig. Játszott velük. Maga is kíváncsi volt, hogy mennyire jellemző a járása, a fizimiskája.

Egyszer nagyon kifestette magát, egyszer meg natúron jelent meg. Egyszer dámát játszott, egyszer meg szakadt-farmeres csajt. Világosan észlelte, ha kiöltözik, akkor figyelnek fel rá. Ezért járt a lépcsőn, és került a liftet.

Egy este az, az újság került a kezébe, ahol Zsuzsa balesetét megírták. De meglehetősen szűkszavúan. Tudta, hogy ez nem a rendőri mivoltának szólt, hanem valami más disznóság lehetett. A zsigereiben érezte, mint Lutor, mikor az ő apja után érdeklődött. Gyorsan bekapcsolta a kis laptopját, és böngészett. Ott aztán mindent megtalált, amit akart. Ott nem vacakoltak, megírták az igazat. Döbbenet olvasta a négy részeg fickót, aki belerohant a rendőrnő kocsjába. Igaz, a neveket nem írták ki, csak a titkos blogokon, de anélkül is ráismert volna a négy gazemberre. Törött orrcsont és egyebek... Zsuzsával ugyan nem alakított ki közelebbi kapcsolatot, de nagyon sajnálta. Ennek ellenére, nem mert kimenni a sírjához. Pedig kétség nem fért hozzá, hogy az a Zsuzsa, akinek az edzőterem öltözőjében zoknit adott el, mert még a fényképét is leközlötték, míg az újságok alig írtak róla. A rohadt szemetek! – káromkodta el magát, amit nem szokott. Ezek nem változnak. A blogok azt is megjósolták, hogy ezeknek a fickóknak megint nem esik bajuk, a papák pozíciói miatt.

Márti – némi gondolkodás után nem teketóriázott – nagy elhatározásra jutott. Mindent a legapróbb részletekig előre kitervelt. – Este kisurrant a lépcsőn, feketére festett összefogott hajjal kendőben, mint amit a muzulmán nők viselnek. Sarut vett fel, hogy alacsonyabbnak tűnjön. Körüljárta a kórházat, ahol a négy gazember feküdt, és bejutott a ruhamosodába. A táskájában akadt minden, apróság, ami egy-két ajtó kinyitásához kellett. Felkapott egy köpenyt, meg egy kendővel hátrakötötte a haját. Nem mulasztotta el a fekete kontaktlencsét behelyezni a szemébe, és utána becsepegtetni, majd nullás szemüveget tett fel. Meghúzta magát a szennyesek között, és lecserélte a köpenyét fehérre. Úgy mozgott, mint egy párduc. Gyorsan és láthatatlanul. Aztán türelmes várt. Újra és újra végiggondolta, hogy mit is akar. Mikor elcsendesedett a

kórház, elővette a termoszt, és egy porcelán csészébe forró kávét töltött. Egy kevés altatót tett bele, mellé egy cukros zacskót, meg egy műanyag kanalat, hogy ne csörögjön. Vékony orvosi gumikesztyűt húzott a kezére, és a szájára maszkot tett. Járt a emeleteket és szinte senkivel nem találkozott, egy-egy beteg kivételével. Végre megtalálta a kórtermet, ahol egy rendőr őrködött. Nem is ült, hanem bóbiskolt.

– Biztos úr – csipogta vékony hangon –, maga nagyon fáradt lehet. Mikor jönnek váltani?

A rendőr nyújtózott egy nagyot, és lemondón legyintett.

– Csak reggel öt órakor.

– Hát nem sietnek. Unalmas is lehet itt egyedül.

Nézz, hoztam magának kávét. Nem tudom, cukorral szereti vagy szűzen? – vihogott az ápolónőnek öltözött Márti. – Itt a zacskó, és annyit rak bele, amennyit akar. Majd elviszem az edényt, mert tudja, hiányozni fog a leltárból.

Közben kiürítette a szemetest is.

– Látja még ezt is nekünk kell megcsinálni. – A rendőr hálásan nézett rá, és főleg megértőn. – Bentről is kiviszem az ágytálapokat, és megnézem, hogy kell-e valami a betegeknek – szorgoskodott, a rendőr meg természetesnek vette.

– Remélem eltaláltam, és nem egy döglük bent – izgult, mert akkor másutt is kellene rendőrnek lennie.

– Menjen csak. Az előbb jajgattak. Gondoltam, hogy megérdemlik.

– Tudja, nekünk a beteg érdekeit kell nézni – mondta Márti fejhangon –, hívott már nővért hozzájuk?

– Á! Minek. Szenvedjenek csak.

– Haragudhat rájuk! De azért megnézem őket.

– Nézze csak! De nem érdemlik meg.

– Igaza van, de nem akarom magam kirúgatni, mert nehéz elhelyezkedni.

Márti bement a kórterembe, és nem fordult mindjárt a betegek felé. Várta, hogy reagáljanak az ágyban fekvők. Azok úgy aludtak, mint a bunda.

– Biztosan altatót vettek be – gondolta –, jobb is így.

Odament az egyikhez. Törött orráról megismerte még ennyi idő múlva is. Odanyúlt a nyaki érhez és rá-tette a gumikesztyűs ujját. Tudta, hol kell elszorítani, és nem is kellett sokáig rajta tartani. A másiknak meg párnát nyomott a fejére. Pont annak, aki felsúlyozott lábbal feküdt. Erre, kapálózni kezdett. Levette a párnát egy pillanatra, és befogta a száját meg az orrát a rugdalózó betegnek. Majd visszarakta rá a párnát. – Hát ezt kihagyhattam volna – gondolta bosszúsan. A harmadiknak megint a nyaki erét szorította el. Gyorsan végzett velük.

– De hol a negyedik? A francba! – mérgelődött, ám hiába keresgélt, csak három ágyat látott. Nem ért rá vacakolni. Fogta az egyik ágytálat, és kivitte a WC-be. De nem ürítette ki, hanem visszatette. Azért járt a szeme, mint a jójó. Elment a nővérszoba előtt, és szerencsére senkit nem látott. Visszasietett a másik ágytálatért, és azt sem ürítette ki. A harmadiknak katétert kötöttek be. Már ő is kezdte megsokallni a sok mászkálást, mikor hangokat hallott.

– Akkor végeztem. Adja csak ide a bögrét, meg a kanalat! Jó volt a cukorral?

– Finom volt, köszönöm – nézett hálásan a rendőr a nővérré, miközben annak azon járt az esze, hogy hova dobhatta a cukros zacskót. Végül meglátta a rendőr lábánál a földön. Hirtelen felkapta.

– Elnézést – röstelkedett a rendőr – véletlenül leejtettem.

– Nincs semmi baj – mondta az álnővér, és újra kiment a WC-be, mert felerősödtek a hangok. Félig nyitva hagyta az ajtót és fülelt. Csak betegek beszélgettek, akik nem tudtak aludni. – Hát ezt megúsztam – sóhajtott fel. Elindult kifelé a folyosón, de visszaszólt a rendőrnek, hogy ha akarja, hoz még neki kávé.

– Jó lesz – mondta a rendőr, miközben nagyokat ásított. Nem értette, hogy ilyen sok kávé után is miért álmos.

Márti innen már nyeregben érezte magát. Sötétben, bokros, fás részen igyekezett a szállodába, de előtte kirázta a kendőt és a köpenyt, majd levitte a mosodába. A kutya nem figyelt rá. Ment minden, mint a karikacsapás.

Márti még előző napon megleste a takarítónőt, aki munkája közben a tartón lógó kulcsokat mindig kívül hagyta a zárban. Nem reszkírozott, hogy valaki meglássa. Gyorsan kihúzta, és a szobájában szedte le a megfelelő kulcsot a karikáról. Majd az egészet visszatette. Könnyen ment, mert a nő dalolgatott, meg porszívózott. Ahogy az ő szobája került sorra, résnyire nyitva hagyta az ajtót. Így ahhoz nem kellett a beleillő kulcsot előkotorászni. Mikor meglátta a vendéget, bocsánatot kért, hogy később visszajön.

– Ugyan már, ne nyugtalankodjon! – biztatta a vendég – végezze csak a munkáját, engem nem zavar. Otthon én szoktam porszívózni. Hogy hívják? – kérdezte, és a nő készséggel válaszolt. Aztán szóval tartotta, hogy elterelje a figyelmét. – Holnap szabadnapos lesz, ugye? – kérdezte, mire a lány rázta a fejét.

– Nincs szabadnap. Helyettesíték.

– Szegénykém – mondta együtt érzően. Látszólag ő is végezte a dolgát, mint akinek nagyon sürgős. A takarítólány igyekezett is, hogy ne zavarja. A végén még borraivalót is kapott, amit hálásan köszönt meg. Nem mindenki szokott adni, de előfordult.

Márti megvárta, míg a lány összeszedi a motyóját, és kikísérte az ajtóig. Aztán becsukta utána az ajtót, és be is zárta. Egy darabig fülelt, majd beöltözött. Teli táskáját a vállára vette, és WC-ről WC-re, emeletről emeletre surrant le a lépcsőn. – Ez a része jól sikerült – nyugtázta elégedetten, és ruganyos léptekkel, határozottan indult a kórház felé, ahol az eltervezett szándékát kíméletlenül végrehajthatta.

Mikor hajnalban visszalopta magát a szállodai szobába, már a takarítónő kulcsával ment be. – Ezt is simán megoldottam – sóhajtott, és lépésről lépésre végiggondolta a történeteket. – De hova lett a negyedik gazember? – agyalt, ahogy maga mögött halkán becsukta a szoba ajtaját. Biztosan kiengedték már, és otthon éli édes életét. Bosszúsan sóhajtott, hogy félmunkát végzett, aztán megint végiggondolta az egész „munkát”. Tudta, hogy semmit nem hagyott ki, hiszen többször is elmondta magában, hogy mit kell tennie, milyen sorrendben.

Még az úton az elhagyatott, szemetes részeken összeszabdalta a parókát, és kukákba dobta a maradványokat. Olyan utakon surrant, ami meglehetősen kihaltnak látszott. Kerülte az embereket. A sarut egy alvó hajléktalan mellett rakta le. Sejtette, hogy örülni fog neki. A sarkon megállt és leskelődött. Közben állandóan villogott. Csak egy szerelmes párocska járt arra. Gyorsan az út melletti fa tövébe guggolt, mintha a dolgát végezné. Azok elsiettek mellette. Feltalálta magát minden helyzetben. A gyér utcai világításnál azért még látta, hogy a hajléktalan megfordul, és ráfekszik a sarura. Majd felült, mert nyomhatta az oldalát. A földön, kartonpapírokon fekvő ember a két kezébe fogta a lábbelit, szétnézett, és gyorsan becsomagolta, majd a feje alá tette. – Na, ez is meg volt – pipálta ki magában egy sóhajjal. – Mi van még, amit feltétlenül el kell tüntetnem? – járt az agya, mint egy gyakorlott bűnözőnek.

Tisztában volt vele, hogy embereket ölt, ennek ellenére nem érezte magát bűnösnek. Sokkal inkább az úgynevezett „igazságszolgáltatást”, és törvényhozókat, akik ezeknek a hitvány, kártékony embereknek újabb és újabb lehetőséget adtak a bűnözésre. Egy szem lelkiismeret furdalást sem érzett. – Emberek ítéleznek törvény mögé bújva, korrupt módon, a saját érdeküket szem előtt tartva. Ők sem jobbak, mint én, csak óriási különbség van köztünk – bizonygatta magának. Míg morfondírozott, tulajdonképpen mégis csak önmagát nyugtatgatta, mentegette. – Jaj, az ollót alaposan el kell mosnom! – jutott eszébe.

A szálloda hátsó bejáratát ismét könnyűszerrel kinyitotta, és az addig mezítelen lábára egy pomponos mamuszt húzott. Jóval előtte tette a táskájába, hogy elkezdett összecuccolni. A leakasztott kulccsal bement a szobájába. Az utcai reklámok fényei teljesen bevilágítottak és örült, hogy nem kellett villanyt gyűjtania. Alaposan kimosta a mamuszt. Hajszáritóval szárítgatta, de félnedvesre sikerült. Felhúzta a lábára, de előbb letusolt és kitörölgette az aszkuszt. Majd beállította a mobilját hét órára. A szoba kulcsát – amit a takarítónőtől elcsent – kívülről belerakta a zárba, és felöltözve leosont a hátsó lépcsőn. Tudta, hogy a lányban zavart kelt, de azt is, hogy hallgatni fog az egészről, bármennyire is nem érti, hogy került le a kulcs a karikáról. Hiába mentegetőzne, úgyis a vendégnek hinnének.

Másnap a takarítónő valóban zavarban jött. Félve nyitotta ki az ajtót, hogy a kulcsot kívülről benne találta. Márti, ahogy leosont a hátsó lépcsőn, távolról figyelte a recepcióst. Úgy tűnt, hogy az angyala segítette, mert éppen váltottak. Megvárta, míg az egyik elment, aztán lihegve a pulthoz igyekezett a szobakulcsért.

– Csak nem futott egyet, hölgyem?

– De igen. Reggeli edzés. Formában kell maradnom.

A kulccsal a kezében sietett a szobájába, és a takarítónőt ott találta.

– Végezze csak nyugodtan a dolgát – mondta neki –, majd helyet cserélünk, ha készen van az egyik helyiséggel.

A lány megint zavarba jött és nem tudta, hogy mit csináljon. Szóljon, vagy ne szóljon, hogy nyitva volt a szobája? Márti a tarkóján érezte, hogy a takarító erősen nézi, ezért cselekedni kellett, mert nem akarta, hogy kérdezzen akár egyetlen szót is a kulcsról. Gyorsan beszélni kezdett, hogy teljesen elterelje a figyelmét.

– Jaj, elfelejtettem valamit. Le kell mennem, és ha nem érnék vissza, zárja be az ajtót! Az én kulcsomat magammal viszem.

A takarító meg sem tudott szólalni. Ideges volt a szerencsétlen, mert nem értette az egészet. Attól félt, hogy valami eltűnt a szobából, és elsősorban őt fogják okolni.

Márti még aznap kijelentkezett a szállodából azzal, hogy egy hét múlva visszajön. Foglaljanak neki szobát. A recepciónak is busás borraivalót adott, amit ugyan sajnált, de rá is a legjobb benyomással akart lenni. Azon nyomban vonatra ült, és ellátogatott a rokonokhoz. Egy napig ült a nyakukon és egész idő alatt lotyogott. Rettenetesen unta, meg bele is fáradt, de csak beszélt. Elmesélte, hogy anyja konyhán dolgozik, és ő épphogy befejezte a tanulmányait, ami nagyon sokba került. Arról nem beszélt, hogy jól fizető állása van kint, előkelő pozícióban, mert neheztelt rájuk.

Soha nem fogadta el, hogy a rokonok miért nem igazították el gazember apját. Miért hagyták, hogy anyját üsse-verje? Nem értette az egész közömbösséget. Ha anyja rosszul választott, azt ő bánhatta, de nem lett volna szabad büntetni a hozzátartozóknak is. Gondolhatták volna, hogy bajban van. Nem, és nem fogadta el anyja érvelését, hogy ő nem engedte test-véreit magához közel. Normális ember használja az esztét, és gyanakodni kezd. De ők egyszer sem látogatták meg. Mert akkor láthatták volna anyja kivert fogait, kékre-zöldre vert arcát, belilult szemeit. Még akkor este illedelmesen elköszönt tőlük, és egy hotelben szállt meg. Onnan figyelte az eseményeket.

Megint hírzárlatot rendeltek el, az újságokban semmi nem jelent meg a történetekről. – Hiába. Ez nem Amerika! Ez még mindig a Balkán – gondolta, és egyfolytában a netet böngészte. Már halálosan elfáradt, és éppen ki akarta kapcsolni a gépet, mikor egy blogon akadt meg a szeme. *„Miért hallgat a sajtó a három kórházban elhunyt fiatalemberről? Miről lehet szó? Gyilkosság? Vagy hanyagság? Temetni sem fognak, olyan nagyon titkolóznak?”*

Ennyit tudott meg, semmi többet. Márti kétségbeesetten böngészett, keresgélt, de semmit nem látott. Ekkor áttért az idegen nyelvű hírekre. Ott már talált valamit. Az illető, aki

kiszagolta, a rendőrséggel lehetett jó kapcsolatban, mert a híradása szerint a kórházi dolgozók közül egy ápolónő és egy orvos volt szakavatott. Ezeknek meg befogták a szájukat. A rendőrt szabadságra küldték, de egyébként sem vett észre semmit. A nővér a helyzet magaslatán állt, és az orvos is. Bizonyára azt gondolták, hogy valami összeesküvés-féle történt, vagy valami különleges gyilkosság. Nyilván találkoztak már hasonlóval, és tudták, hogy nem szabad nagydobra verni. Nagyon diszkréten nyilatkoztak, mert meg akarták tartani az állásukat.

Márti hiába böngészett a neten, semmi, de semmi hír nem jelent meg azon az egy bejegyzésen kívül. Már arra gondolt, hogy nem sikerült az akciója. Vagy talán, csak a nyulat akarják kiugratni a bokorból.

Ekkor rettentő nagy eszével kitalálta, hogy megfigyeli a házat. Kikereste a négy srác címét, és egyesével szemügyre vette őket. Természetesen a lehető legdiszkrétebben. Aztán tippelt, hogy melyiket figyelje meg először. Beült egy bárba, és felcsípett magának egy pasit. Nem ment könnyen, mert akkor éppen megint rohadtul utálta mindet. Szerencséjére a koma nem nagyon nyomult, csak társaságra vágyott.

Márti elmesélte neki, hogy szabadságon van, és kicsit unatkozik, mert nem ebben a városban lakik. A barátnője meghívta, és közben kórházba került. Alkalmi barátja roppant készségesnek bizonyult, és felajánlotta, hogy mindent megmutat a városból, amire a lány kíváncsi. Persze, megint álcázta magát, mert nem akarta, hogy a pasas máskor felismerje. Még arra is képes volt, hogy pöszén beszéljen. Nagyon egyszerűen öltözött, és roppant szendének látszott. Amolyan öreglány félének, aki addig válogatott, míg hoppon maradt. Bár a házasság már kezdett kimenni a divatból. A pasinak tetszett, hogy a lány művelt, ő meg játszotta az agyát. Márti többször is majd elnevette magát a sok öndicsérettől.

Végre odaértek a házhoz, és Márti kérte, hogy üljenek le, mert feltörte a cipő a sarkát, és alig tud menni. Előtte be is ragasztotta bizonyoságul, csakhogy nem látszott alatta

semmiféle hólyag, sérülés. A lány egy házat bámult a szemüvegén keresztül, és nem is nézett a partnerére.

- Maga nem is figyel rám – mondta szemrehányón a férfi.
- Ugyan! Miket beszél! Nem vagyok én süket!
- Jaj, nem akartam megbántani.
- Mondjam vissza, amit hallottam?
- Dehogy! Csak azt hittem, hogy unatkozik.
- Már hogy unatkoznék! Maga nagyon is szórakoztató!
- Tényleg? – élénkült fel a koma.
- Persze! Élvezet hallgatni. Na és, mi lett az édesanyjával?

A pasi ezen felbuzdulva csak beszélt, csak beszélt, csak beszélt.

Közben a házban mozgolódás támadt. Fekete ruhás emberek jöttek-mentek. Egy autó is megállt, és aki kiszállt, a kerítésen keresztül tárgyalt a ház gazdájával. Mikor beszállt a kocsiba, hangosan visszaszólt.

- Jó, akkor szerdán három órakor.

A házigazda csak legyintett, és az elrobogó autó után szólt, hogy „marha”. Márti ebben a pillanatban levetette a cipőjét, hogy egy icipicit se váljon gyanússá. Hogy úgy tűnjön, véletlenül ültek le a padra. Éppen jókor, mert a napszemüveg alól észrevette, hogy a ház gazdája még szétnézett, mielőtt becsukta volna a kaput.

– Kavics ment a cipőmbe. Jaj, magának olyan szép sűrű haja van! – simította végig partnere fejét, aki bóknak vette. A lány mindezt elterelő hadműveletnek szánta, mert attól tartott, hogy a házigazda még a kapun belül is, meg az ablakból is figyel mindenkit.

– Tudja, mit szeretnék most? – szólt hirtelen lelkesedéssel, és gesztikulált hozzá.

A férfi rámeredt, és meglepődött a hirtelen fellelkesült lányon. Az kérdés nélkül folytatta.

- Egy hatalmas adag fagyylaltot.

A férfi szétnézett, hogy van-e valami cukrászda-féle a közelben, de nem látott semmit. A lány szintén úgy tett, mintha keresne valamit.

– Hát, erre nincsen. Kicsit beljebb kell mennünk – mondta.

– Akkor menjünk – lelkesedett tovább, és bizalmasan megfogta a férfi kezét. A pasi rögtön tűzbe jött és azt gondolta, hogy még akkor este lesz valami. Igyekezett mielőbb cukrászdát találni. Nem is kellett sokat menni. Egy teraszhoz értek, ahol minden széken ültek.

– Tudja, mit? Maga álljon sorba a fagyiéért, én meg helyet foglalok, ha felszabadul egy.

– Jó, de milyen fagyit szeret és mennyit?

– Mindegy, csak jó sok legyen – mondta a lány, és helyet keresgélt.

Alkalmi partnere besorolt a várakozók közé, és hátrafelé nézegetett hirtelen jött ismerőse felé, aki közben helyet talált. Aztán mind közelebb jutott a pulthoz, és végül a kezében tartotta a két tölcser fagyilaltot. Nem kehelyben vitte, mert abba sokat kellett volna venni. Mikor kilépett a cukrászda ajtaján, szétnézett. A lány nem látta sehhol. Egy ideig tekintgetett jobbra-balra, végül sikerült leülnie. Szerencsétlenül tartogatta a fagyis tölcseréket, mígnem olvadni, csorogni kezdtek. Ekkor hol egyikbe, hol másikba nyalt bele. Végül mind a kettőt kénytelen-kelletlen elfogyasztotta, mert alkalmi partnernője kámforrá változott. Először sajnálta, aztán begurult rá.

– Büdös kurva ez is, mint a többi! – dohogta magában.

Márti – mikor a pasi a pult elé került, és nem láthatta őt –, gyorsan kerekét oldott. Fogott egy taxit, és a szállodába sietett. A taxist egy sarokkal hamarabb megállította. Odadobta a pénzt az ülésre, és kiugrott a kocsiból. –

– Nézd már, de sürgős lett neki – ámult el a sofőr.

Nem véletlenül sietett, mert be kellett szereznie egy parókát, egy kendőt, és még kontaktlencsét is. Az előzőt lehúzta a WC-be, hogy a takarítónő ne lássa meg. Alaposan elfáradt. Ki

kellett pihennie magát. Közben meg állandóan a netet böngészte. Semmit nem talált. De a házat úgy szimatolta ki, mint egy vadászkutya.

Szerdán bérelt egy kocsit, és időben odaállt az előző napon megfigyelt házhoz, tisztes távolságba. A kocsi ablakaira napfényszűrőket tettek, és nyugodtan szemlélődhetett mögüle a kis távcsövén keresztül. Előtte bemocskolta a rendszámablát, bekente lemosható festékkel. Úgy gondolta, ha véletlenül igazoltatják, akkor azt mondja, hogy biztosan a kölykök tették, nem is vette észre. Legfeljebb kifizeti a büntetést. De azért vigyáznia kellett, nehogy igazoltassák. Itt is mindent kesztyűben csinált, hogy ne legyen nyom. Egy fehér csipke kesztyűt húzott, hogy a gumi ne tűnjön fel.

Miután végig gondolta, a dolgokat, hogy rendben vannak-e, feltűnés nélkül mindent meg tudott figyelni. Megint körbe-körbe villogott. – A házban és a ház körül hirtelen nagy lett a nyüzsgés, rohangálás, és mindenki fekete ruhába feszengett. Még a „fogdmegek” is. Márti vizes ruhába csavart egy csinos kis csokrot és a padlóra helyezte. – Remélem nem hervadsz el itt nekem pont most, amikor szükségem van rád, mert már kókadózol – próbálta szóval életben tartani. – Művirágot kellett volna hoznom. Mikor indulnak már el? – türelmetlenkedett. Hirtelen beléhasított egy gondolat. – Atyaisten! Ezek nem temetnek, hanem tort ülnek! Akkor kész vagyok! Ezért vannak e-zen a helyen ilyen sokan. – Lehúzódt az ülésen, hogy a fényfógo széle eltakarja a feje búbját, mert az egyik „fogdmege” távcsövezni kezdett. De csak úgy nagyjából. – Az ördög vigye el! Most itt dekkolhatok, míg ezek el nem oszlanak. – Arra nem is gondolt, hogy végignézik a kocsikat, mert egy egész sor állt ott, ahol Márti.

Egyszer megrémült, mert kis híján beszorították. Már majdnem elszundikált, mikor folyamatos motor-búgást hallott. – Mi van? Mégis elindulnak? De hová mehetnek? – Számolni kezdte a kocsikat. Tizenhat lesötétített ablakú dögös járgány indult el egymás u-tán. Még olyan is, ami Márti mögött öt kocsival lejjebb állt. – De nagy a felhajtás! Mégis temetnek?

De fárasztó ez a temetés! – morogta – szóval innen viszik őket. És mind egyszerre! Micsoda szerencse!

Megvárta, míg az összes kocsi elindult. Már éppen indítózni akart, mikor mögüle még két kocsi kihajtott, amikbe, mint a rugó pattantak be a „fogdmegek”. Kicsit melege lett. – Ezek nem vacakolnak! Nagy a biztonság! Mint a filmekben a maffiózók. – Szerencsére nem száguldoztak, nem dudáltak, nem vezette őket szirénázó rendőr. Innen már nagyon óvatos lett. El is vesztette őket egyszer-kétszer. – Mindegy – nyugtatta magát –, kicsit több dolgom lesz, ha nem találom meg hogy hova mennek. Majd valamelyik nap, a friss virágok alapján. Pedig jó lett volna látni, hogy a negyedik görény kimegy-e, és hogy viselkedik. Meg mindent látni.

Márti óvatosan hajtott. Ezt tartotta a legfontosabbnak. Végre meglátta a menetet. Ostoba módon, egymás után haladtak. Nem sietett, mert már sejtette, hogy melyik temetőbe tartottak. Oda is ért biztonsággal, és meglehetősen távolságban tette le a kocsit, hogy ne legyen még véletlenül sem gyanús. Egy mellékutca tökéletesen megfelelt a célnak. Aztán gyalog elindult a hervatag kis virágcsokrával. Még jó, hogy a celofán összetartotta őket.

Megállt egy sírnál, ahol nem szorgoskodtak a temetőlátogatók. Letette a virágot, és összekulcsolta a kezeit, mintha imádkozna. Közben figyelt. Kiszúrta a hat izompacsirtát, akik ott is a környéket pásztázták. Úgy bámészkodtak, ólálkodtak, hogy észre kellett venni őket. A többi családtag lehetett. Egy rahedlival gyűltek össze, és három halottas kocsi állt egymás után.

– Tehát egy helyre temetik őket, és még spórolnak is a sok fogdmeeggel. Nem akarják háromszor végig csinálni, mert nem értik a dolgot, és félnek, hogy a hozzátartozók is áldozatok lesznek. Ravaszak és elővigyázatosak. De nekem jó – állapította meg Márti.

Ezután bánatos arcot vágott, és még le is térdelt, mert soha nem lehet tudni alapon, tán más is álcázza magát. A sírkövön egy asszony fényképe nézett rá, és a vázában elszáradt a virág.

Megsimogatta az arcképet és úgy tett, mintha megcsókolná. Majd kicserélte a virágokat. A kórót nagy gondossággal becsomagolta, húzta az időt. Közben szemüvege mögül figyelt. Leginkább, mikor sírást mímelt, és fújta az orrát.

Egyszer csak lármát hallott a gyászolók felől. Egy fiatalembert vezetett két „fogdmeg”, és begyömöszölték az egyik kocsiba. Míg húzták-vonták, a férfi egyre csak kiabált.

– Nem bírom tovább! Értitek? Nem bírom! Megőrülök! – jajgatott, és hangja sírásba fulladt.

Márta ennyi idő után is megismerte.

– Mit nem bírsz, te gyalázatos? – kérdezte magában újra fellángoló gyűlölettel – pedig te megúszad! Te mindig megúszod! Szóval te maradtál ki! Nem baj. Majd legközelebb! De hogy rád kerül a sor, abban biztos lehetsz! Vagy így vagy úgy! Mert te soha nem változol meg! – motyogta magában. Aztán elindult a bokrok között. Nem várta meg a három temetést. Eleget látott. Mielőtt kiment volna, elképedve látta, hogy a temető kapujában is áll két izompacsirta. – Az anyátok! – pislogott. – De felkészültetek itt is!

Márti, nem mert kimenni, így másfelé sétált. Jól körbe kellett kerülnie a temetőt, mire talált egy újabb bejáratot, de ott is álltak. – Na, most, hogyan tovább? – töprengett egy pillanatig. Kicsit nyugtalanul mászkálgatott a kerítés mentén, aztán észrevette, hogy felszaggatták egy helyen. Arra nem járt senki. Szétnézett, és gyorsan kibújt alatta. A ruhája egy kicsit elszakadt, de a lényeg, hogy kijutott. Megkerülte az utcákat, és igyekezett a bérelt kocsihoz.

Gyorsan beugrott, és halkán, szinte csak behúzta az ajtaját. Lenyomta a gombokat, és lehúzódott. Figyelt. Már tudta, hogy nem babra megy a játék, és ezt nem veszítheti el. Túl sok energiát helyezett bele. Azzal nem számolt, hogy maffiózó módra, külön civil örök vigyázzák a rokonokat.

Miután semmi gyanús jelet nem észlelt, végiggondolta az egésznet attól a pillanattól, hogy elindult a gyászmenet. Erősen összpontosított. – Három halottas kocsit láttam. Tehát mind a hármat sikerült kinyírni. Aki megúszta, elárulta magát – dőlt

hátra elégedetten. Vajon melyik vezetett, mikor Zsuzsába beleszaladtak?

Csak nem ez a szemét, aki megúsza? Márti dühös lett, nagyon dühös, de józanul kellett gondolkodnia.

Lassan elindult, és óvatosan szénézett a sarkon. Egyetlen lélek nem járt arra a temetői menet közül. Egy hétrét görbült öregasszony rakosgatta gacsos lábait, nehezen bírt menni. Aztán elszáguldott egy kocsí, óriási port verve, hogy alig látott. Nehezen vergődött be a városba.

A kocsit még le tudta adni, és ámuldozott mikor meglátta az összekent rendszámablát.

– El nem tudom képzelni, hol kenhették össze. De lejön? – kérdezte aggódva?

A kocsikölcsönző megnyugtatta.

– Hát persze! Idenézzen! – és vizes ruhával letörölte.

– Jaj, most úgy megijedtem, hogy tartóssal fűjták le. Tudja még nincs kocsim, és jönnöm kellene kölcsönözni. De ha így járok...

– Jöjjön csak nyugodtan. Fel vagyunk mi készülve erre is. Van oldószér.

– De megnyugtatótt – sóhajtozott, miközben arra gondolt, hogy legközelebb nem maszatol, hanem lefűjja, ha szükséges, csak ne ismerjék fel a rendszámot.

Holt fáradtan ment a szállodába, de még mindig minden idegszálával az ügyre koncentrált. Mikor felért, szénézett, hogy a helyén van-e minden. Aztán megfürdött, és kinyitotta a netet. Semmi. – Akkor ezek rohadtul nyomoznak – gondolta, és fáradtsága ellenére nehezen aludt el.

Másnap ugyancsak fáradtan ébredt, és a takarítónőt elküldte. Délután feltápázkodott, majd a szobájába rendelte az ebédet. Könnyű ételt kért, és inkább gyümölcsöt. Egész éjfélig a netet böngészte. Már káprázott a szeme, de megint csak egy kamu névvel ellátott blogot talált. Az írója állandóan kérdéseket tett fel, de senki nem reagált rá.

„Mi van a három meggyilkolt férfival? Bekattant-e már a negyedik? Ki lehet a gyilkos? Talán külföldi a megbízott”? De hol van a rendőrség? Mit csinál ilyenkor?

Szinte ugyanezeket a kérdéseket látta napról napra. Ezzel aztán nem ment semmire.

Az egyik nap egy válasz érkezett a kérdésekre:

– *„Mi a jó francot rizsálsz? Vagy mit akarsz megtudni? Szímatolj, ha kíváncsi vagy, ne kérdezősködj! Azt hiszed érdekes, amit bedobtál, vazze!”*

Válasz:

– *„Ha nem tudsz értelmeset írni, akkor ne üsd bele az orrod! Érted, te f...fej? Kinyírtak egy zsarut. Ráadásul nőt! Viszonzásul hármat közülük jégre tettek. És nem is tudják, hogy kettőt hogyan végeztek ki. E-gyet megfojtottak, és párnát nyomtak a képébe. A zsernyák meg kint örködött. Veszed már a lapot? Ezt rizsálom már egy hete. Na? Mi az ábra? Te tudod, hogy ki csinálta, és miért? Vagy sejtet? Mert én ezt szeretném megtudni, de mindenki kussol. Csak azt ne állítsd, hogy bandaháború, mert összekarmolom magam. Okos tojás. Ha tudsz valamit, írd ide. Főleg, ha mered!”*

Mártinak egy pillanatra melege lett. Csak most kezdett leülepedni, ami történt. Csak most fogta fel, hogy mit tett. De még mindig nem bánkódott miatta. Annyira gyűlölte őket, hogy bármikor megtette volna újra, és újra. Olyan elszántan és következetesen fogott neki, és vitte véghez, mint akinek teljesen mindegy, hogy lesz-e következménye. Ez a gyűlölet nem csak az őt megerőszkolni akaró négy srácnak szólt, hanem benne volt az apja iránti, évek óta tervezgetett, felgyülemlett bosszú. Apjának már nem adhatta vissza, de fiúknak igen.

Bosszút állt magáért, anyjáért, és Zsuzsáért.

Az sem zavarta, hogy ragyogó egzisztenciája birtokában, egyik napról a másikra bünöző vált belőle, a törvények szerint. Hideg fejjel kiszámított tetteivel nem törődött azzal, hogy – elképzelése szerint – olyan törvényt fog képviselni hazájában, ahol az ilyen bűncselekményre súlyos, és visszavonhatatlan

következmény a válasz. Hogy ez nem Amerika, ahol a „szemet szemért” elv alapján joga van a megtámadottnak minden eszközzel megvédenie magát. Még saját maga előtt sem menthette magát, mert nemzetközi jogot tanult. Hogy Zsuzsát pont az ellenségei küldték halálba, szinte kapóra jött neki. Ez már csak hab volt a tortán, ahogy mondani szokták.

Feküdt az ágyon, és járt az agya, mint a motolla. Fogott egy tollat és egy papírt, hogy levelet írjon. De nem az anyjának, hanem a barátjának.

„Kedves Dani!

Még maradnom kell, és arra kérek, hogy anyát semmiféleképp ne engedd haza, mert biztos vagyok benne, hogy nem fog visszamenni. Nem szeretném, ha azt a jó állását elveszítené. Minden áron tartsd ott! Nagyon prima helye van. Itt nem tudna elhelyezkedni, én meg nem érek rá vele foglalkozni, mert nézem a lehetőségeket a saját állásom ügyében. Ha valami fejlemény lesz, azonnal értesítem.

Kérlek, hogy tedd ezt meg nekem. Én jól vagyok, csókoltatom anyát. Nagyon vigyázz rá! Üdv. Márti.”

Feladónak a rokonság címét jelölte meg. A levelet nem bízta senkire, hanem maga adta fel. Mikor útjára bocsátotta, telefonon felhívta az anyját, mint szokta, és nem hagyta kérdezősködni. Mondta, mondta, aztán elbúcsúzott tőle azzal, hogy nemsokára visszamegy.

Lassan kezdett lehiggadni, mert felmentette saját magát. Már egy cseppet sem szorongott, inkább valami furcsa elégedettséget érzett. Az is megfordult a fejében, hogy tán „született bűnöző” lenne, de aztán sikerült megnyugtatnia magát, mivel egyébként a légynek sem tudott volna ártani. Számára ezzel egy időre befejeződött az akció. Pontot tett az évtizedek óta táplált – benne munkálkodó – áhított bosszúra. Úgy tűnt, elégtételt szerzett. Nem azért nem érzett büntudatot, mert érzéketlen és ostoba lett volna. Hanem, mert a rettenetes nyomással nem tudott együtt élni, nem tudott vele megbirkózni. Addig is anyja tartotta benne a lelket. A tanulás

meg szórakozás számba ment nála, de főként, mint bizonyítás. A negyedik férfival nem számolt, de inkább arra gondolt, hogy ezután összehúzza magát.

Másnap bement a bíróságra, és addig nem hagyta magát elküldeni, míg nem beszélt egy „illetékessel”. Először ide-oda küldözgették, mikor megtudták, hogy állás ügyben koptatja a járólapokat. De Mártit nem lehetett lerázni, csak nem volt járatos a honi ügyekben. Annyit tudott, hogy a célzott személyt kell megtalálnia. Addig ment, míg az nem fogadta.

Márti szó nélkül pakolta ki bizonyítványait, munkahelyi igazolását, egyéb dokumentumokat, kártyát az asztalra, és mindent, amit csak magáénak mondhatott.

Az illetékes bíró az iratok szemrevételezése után felnézett. Előtte egy magabiztos, egyenes tartású, – még egy elfásult embernek is szembetűnő – gyönyörű lány állt. Félhosszú szőke haját két oldalt feltűzte, és ez kidomborította hamvas arcát. A homlokába kevés haj hullott, épphogy csak csintalankodtak. A lány sötét kosztümjében és fehér blúzában olyan kisugárzón megnyerő tudott lenni, hogy a bíró lélegzete is elállt, de erőt vett magán. Nem akarta kimutatni, hogy elbűvölte. Aztán attól félt, ha az előtte álló lány beszélni kezd, valami rémes hangot bocsát ki azon az édes, festetlen csücsöri ajkán. Végül ő szólalt meg.

– Mondja, mit akar?

– Állást – hangzott a rövid válasz.

– Itt? – nevetett a bíró kényszeredetten, mert meglepődött.

– Itt bizony.

– És miért itt, mikor ilyen irigylésre méltó munkahelye van külföldön, remek fizetéssel?

– Honvágyam van.

A bíró gondolkodott.

– Hát ennél jobb ajánlás nem is lehetne, de nagyon csodálkozom. Itthon nem lesz olyan jó helye – mondta, mintha máris felvette volna.

– Nem baj. – Márti rendületlenül állt, és egyenesen a szemébe nézett.

– Ahogy gondolja – ingatta a fejét, mert semmi ellenérvet nem tudott felhozni. – Felvettem – zárta rövidre a beszélgetést. Márti hallgatott.

– Mi az? Nem erre számított? – kérdezte a bíró, és szemüvege felett hosszan szemlélte jövődöbéli kolleganőjét.

– Dehogynem! Én is tisztában vagyok a képességeimmel, eredményeimmel. Miért is kételkedtem volna?

– Maga nagyon határozott lány.

– Erre neveltek kint.

A bíró hümmögött.

– Hát igen. Nálunk alig végzik el az egyetemet, épp, hogy átlökdösik legtöbbször, máris itt tolonganak. És fel kell venni őket, hiába nem szeretném, mert van összeköttetésük. És az a lényeg.

– Nekem nincs.

– Valóban nincs, de maga tud is. Hanem, itt más a jogrendszer.

– Nem probléma.

– Hogy-hogy?

– Mert külföldön egyúttal ezt is tanulmányoztam. Mindig is bíró akartam lenni, és a hazámban.

– Elbűvöl. Nagyon szép dolog. Mikor tud kezdeni?

– Minél hamarabb.

– Lakása van?

– Megoldom.

– Akkor holnap. De mi lesz a kinti munkájával?

Márti meglepődött, de nem mutatta.

– Azt is megoldom.

– Jó. Szeretem, ha valakinek jó megoldó képessége van.

– Ezt is megtanultam – felelt magabiztosan.

Mikor elkészönt, a bíró azonnal kutatni kezdett utána, de semmi olyasmit nem talált, ami terhelő lett volna a lányra nézve.

– Hát ez a nő vagy hülye, vagy szerelmes, és a pasija nem akar utána menni – motyogta –, mert mást el sem tudok képzelni.

Mártit másnap, mint egy cirkuszi lovat végigvezettek mindenütt, és ahol kellett, bemutatták. Ráadásul azonnal vezetőbírónak nevezték ki. Szerény, magabiztos és egyben visszafogott magatartásával majdnem mindenki megilletődve fogadta. Volt, aki azonnal szimpatizált vele, de rögtön irigyei is akadtak, mint mindenütt. Nem törődött vele. Pedig várták, hogy tele lesz kétségekkel, és mindent a szájába kell rágni. Tévedtek. Márti, mintha a bírósági épületben született, és nevelkedett volna. Kapott egy titkárnőt, akivel az első pillanattól kezdve úgy össze tudott dolgozni, hogy annak is tátva maradt a szája. Mint főnök egy dolgot várt el, de azt kötelezően. A szobából semmi nem mehetett ki, a megbeszélése nélkül.

Az új főnöknő közölte a titkárnővel, hogy nem tréfál. Kemény lesz, de igazságos. Döntse el, hogy akar-e vele dolgozni. A titkárnő akart. Meg is lett az eredménye, mert főnökétől pillanatok alatt mindent megtanult, és rövid idő alatt az asszisztensévé avanszált. Új titkárnőre lett szükség. Márti bizonyított, és bizonyított. Nem telt bele egy év, tanított az egyetlen, és mindenféle posztot betöltött, ami csak „adódott”.

Főnöke, egy nap behívatta magához.

– Gratulálok. Ilyen munkaerőm még soha nem akadt. De most már árulja el, hogy miért nem maradt külföldön, mert azért én tudom, hogy itt rengeteg ellenséget szerzett magának. Túl gyorsra sikeredett az előmenetele.

Márti mosolygott.

– Mondtam már. Itt a hazám, és gyerekkorom óta megfogadtam, hogy bíró leszek.

- És milyen bíró akart lenni?
- Igazságos.

Ez megint meglepte felettesét.

- Tán nem valami sérelemből akart bíró lenni?

Márti sejtelmesen mosolygott.

– Minden gyereknek van álma. Én ezt dédelgettem hosszú éveken keresztül, és teljesült.

– Igaz – hagyta rá felettese –, én repülőgép vezető akartam lenni, de kisült, hogy alkalmatlan vagyok.

A lány, kérdően nézett rá.

- Csak egészségileg.
- Nem is szeret repülni?

– Hát, nem nagyon – mondta elgondolkodva, és az tűnt fel neki, hogy a lány nem beszédes. Mindig csak annyit mond, amennyit muszáj, vagy illik. Pedig kitűnő előadó. Valami titka lehet – nézett rá hosszan – de kinek nincs? – állapította meg magában.

Márti a felvétel után vett egy lakást, és berendezkedett. Azonnal ismét írt egy szívhez szóló levelet az anyjának, aminek a lényege, hogy maradjon ott, ahol van, ő viszont itthon vállalt állást. Kérte, hogy ne haragudjon rá, de ennek így kellett megtörténnie.

„... tudod, drága anyukám, nekem nagyon hiányzol, de meg kell tanulnom a saját lábamon megállni.

De ha végleg nem bírod nélkülem, akkor is maradj még, hogy kettőnknek való lakást tudjunk vásárolni. Ehhez viszont kell a pénzed. Aztán hazajössz. De különben férjhez akarok menni, mert nincs mire várni. A magányos nő mindig préda a férfiak szemében. Imádlak, és gondoldj arra, hogy minden lefekvésnél, felkelésnél velem vagy, mert az első szó, amit kimondok az, hogy: ANYA. Különben, nemsokára meg foglak látogatni. Élvezd az életet! Milliószer csókol egyetlen lányod, Márti.”

Mikor Bözsi megkapta a levelet, kétségbeesett. Tudta, hogy el kell engednie a lányát, de azt is, hogy mi köti őket össze a szereteten kívül. – Talán mindenáron meg akar védeni

– gondolta, miközben egyre csak a szemét törölgette. Félt, hogy soha többé nem látja.

– Most szidjam össze? Vagy erőszakoskodjam? Nem. Úgy kell lenni, ahogy Márti akarja – próbált megnyugodni. – Vagy inkább, ahogy Isten... – Azért valamit még kiértett a levélből, csak azt nem tudta, hogy mit. Úgy sejtette, hogy a lánya készül valamire. Igaz, hogy mióta elváltak, folyton ezt érezte. Valami megmagyarázhatatlan félelemérzet tört rá. – Az anyai ösztön működik – hajtogatta magának.

Dani alig bírta megvigasztalni. De aztán csak addig udvarolgatott neki, míg megnyugodott.

– Meglátod, Bözsikém jó lesz itt nekünk, eddig sem volt semmi baj, semmi gond. Ugyan mivel töltened az időt otthon? Már el is szoktál attól az élettől. Itt sokkal jobb.

Márti hiányzott minden munkahelyi összeröffenésről. Ha vidékre kellett utaznia, időben lefeküdt. Szabadidejében edzett és tanult. Egy alkalommal azonban nem tudta kikerülni a meghívást. Valami kitüntetés alkalmából „népünnepélyt” rendeztek nagy felhajtással.

– Most mondd meg, mit tegyek? – kérdezte az asszisztensnőjét – Nincs partnerem, társaságom, eddig is úgy éltem itt, mint egy idegen.

– Mert senkivel nem barátkozol.
Márti ferdén nézett rá.

– Mi az, hogy nem barátkozom? Pletykálnom kellene, mint ahogy a többiek csinálják? Nem az én stílusom.

– Hát nekem van partnerem, meg a barátnőmnek is, ha akarsz, odaülsz az asztalunkhoz.

– Á... nem szeretnék zavarni.

– Ugyan már! Inkább megtiszteltetésnek veszem.

– Hát jó. Most az egyszer. De csak, mert kötelező a megjelenés. Nem szeretek senkinek a nyakára telepedni. Egyébként is, nem vagyok hozzászokva.

– Akkor ezt megbeszéltük – mondta az asszisztense. – Öltözz ki, hogy mindenkit egyen az avas! – ajánlotta neki.

– Ne bomolj már! – szólt rá Márti tettetett haraggal. – Nem bál szépe akarok én lenni!

– Komolyan mondom. Hosszú ruhát vegyél fel! Vagy tudod mit? Menjünk el együtt egy butikba. Segítek neked kiválasztani a ruhát.

– Ugyan már! Felveszek egy kiskosztümöt és kész.

– Ho-ho-hó! Azt már nem! Ki kell öltözni! Dögösre! Minden pasinak jójózson a szeme!

Márti és az asszisztense Ági, nevetgéltek. Ilyen még nemigen fordult elő, hogy így elengedje magát a munkahelyén.

– Legyen, ahogy akarsz! Megyünk ruhát vásárolni.

Ági egy elegáns butikba vitte főnökét, ahol elképesztő ruhákat vonultattak fel. Úgy gondolta, hogy van neki annyi fizetése, hogy egyszer megengedje magának. Mártinak nem tetszett sem a muszlin, sem a selyem, sem a brokát, se semmilyen flancos ruha.

– Van valamilyen elképzelése? – kérdezte az ötödik ruhánál a butikos.

– Nem nagyon, de egy egyszerű fekete megtenné.

– Értem – mondta a tulaj, és kihozatott egy mélytüzű fekete, különleges, elasztikus anyagból készült hosszú ruhát. Hátralát jó alaposan fel volt hasítva a szoknya, és a ruha felső része hátközépen is mélyen kivágva, ahol egy kámzsaszerűség redőzött. Az elején diszkrét kivágás izgatta a szemeket. Az ujj nélküli, varrás gömbölyű, telt vállát engedte látni, amit egy fekete nerc stóla még vonzóbbá tett. Márti felpróbálta, és kiment a fülke elé.

– Na? Milyen idétlen vagyok?

– Hogy mondhat ilyet hölgyem? – háborodott fel a butikos. Olyan, mint egy istennő. Húzza csak fel ez a magas sarkú szandált – mondta, miközben egy hatalmas rózsaszínű selyem virágot tűzött a ruha bal oldalára a vállvarrás alá öt centire.

Ági megnémult a csodálkozástól.

– Hát ez isteni! Egyszerű, de mégis csodálatos.

A butikos hagyta, hogy Márti nézegesse magát a tükörben.

– Egyszerű, de egy nagyon.

– Majd csak kifizeted valahogy – nevetgélt Ági.

– A stólát nem muszáj megvennie, bár én nem hagynám itt. Másik ruhához is fel tudja használni. Na és a nyaka üresen maradhat. Fülbevaló sem kell. Ez így jó, ahogy van, higgye el! Régen tévedt már be ilyen tökéletes alakú vevőm – mondta elismerően a butikos.

– Legyünk már rajta túl – türelmetlenkedett Márti.

Kifizette a cuccot, amit aztán behajtott a kocsi hátuljába.

– Te aztán egy csodabogár vagy! – méltatlankodott Ági szemrehányón. Még jó, hogy dobozba tették.

Márti otthon vállfára tette a ruhát, és a szekrény ajtajára akasztotta. Aztán meg is feledkezett róla. Más nő már többször is felpróbálta volna, hogy gyönyörködjön benne. Őt nem érdekelte. Egyre csak a netet böngészte, hogy mit tudhatna meg a három gyilkosságról, és a negyedik férfiről, aki megmenekült. Nagyon bosszantotta, hogy elszalasztotta. Már nem érzett felhőtlen nyugalmat, és attól tartott, hogy ha véletlenül találkozik vele, a pasasnak is be fog ugrani valami. Biztosan nem azon agyalna, hogy a rendőrnő halálát akarta valaki rokona megbosszulni.

Akármerre ment a bíróságon, sehol nem hallott róla semmit, de nem is mert kérdezősködni. Kedvetlen lett. Már-már úgy érezte, hogy félmunkát végzett. Ez dühítette. Bármennyire is szégyellte a gondolatot, de a rendőrnő szerencsétlenség neki kapóra jött. Nagyon sajnálta Zsuzsát, de ez adta a lökést, hogy megszabaduljon a négy gazembertől. Újra és újra úgy érezte, ha végleg eltűnnek, akkor ő is felszabadul egy nyomasztó érzés alól, és egészen más lesz. Új életet tud kezdeni. Maga sem tudta megmagyarázni, hogy miért gondolta ezt, de valóságos kényszer hajtotta. Lelkiismeret

furdalást sem érzett sem másnap, sem harmadnap, meg azután sem. Arra meg nem gondolt, hogy talán később...

Eljött a mulatozás napja. Mártnak megígérte Ági, hogy érte mennek taxival és haza is viszik. Kelletlenül öltözködött. Még mindig arra gondolt, hogy nem megy el. Egy fikarcnyi kedve sem volt. Aztán mégis csak elkészült. Nézegette magát a talpig érő tükörben, és olyan érzése támadt, hogy nem tudta, ki is ő valójában. Eddig határozottnak, magabiztosnak látszott, mindig mindent tudatosan tett, de most, hogy így belebámult a saját képébe, meglepődött. – Én gyilkoltam volna? Csakugyan én voltam? – nézett döbbenetén saját arcába. Már majdnem sírva fakadt, hogy miért ilyen szerencsétlen, mikor csöngettek. Alig bírta magához térni. – Úristen! Ezzel nem számoltam, hogy így elérzékenyülök – esett kétségbe – azt hittem, végig kemény maradok. Máris dolgozik a lelkiismeret furdalás? Hiszen évtizedekig égetett a bosszúvágy! Szinte ez éltetett! Mi történt? – kérdezte magától csodálkozva, de nem talált magyarázatot. Hiányzott az anyja.

Ági türelmetlenül csöngetett. Mikor meglátta, sze-me szája tátva maradt.

– Na, ma te leszel a sztár. Mindenki téged fog bá-mulni – mondta ámulva. Remélem, az én pasim nem! – tette hozzá félig komolyan, félig tréfásan.

Az éttermet előkelően megterítették, feldíszítették.

– Micsoda pompa és csicsa! – csodálkozott Márti önkéntelenül is.

– Miért? Te nem jártál még ilyen helyen?

– Nem! – mondta határozottan.

– Amerikában sem?

– Ott meg pláne nem.

– De a nagy cégnél, ahol dolgoztál... Ott sem voltál soha bulin?

– Nem.

– És amikor tárgyalnál?

– Csak tárgyalóteremben, irodában.

- Hát, aszkéta életet élhettél!
- Azt.
- Valami baj van? – kérdezte gyanúsan.

Márti sóhajtott.

- Nem. Nincs semmi baj. Ugyan mi lenne?

Ahogy végigvonultak a termen, mert meg kellett keresni az asztalukat, minden szem rászégeződött, és suttogni kezdtek.

- Na, elindult a pletyka – állapította meg epésen.

– Aztán? Mit törödsz vele? Ide kéred a vacsorád, vagy odamegyünk a svédasztalhoz?

- Hát nem is tudom, hova kérjem a kamillateámat?

– Ne vacakolj! Majd otthon megiszod. Valamit csak egyél, mert nem bírsz inni.

– Inni? Én még soha nem ittam! Illetve csak egyszer – borult be az arca, mert eszébe jutott apja pohár pálinkája. Hogy sírt, zokogott, hogy ő ezt nem szereti, de az csak erőszakoskodott vele, és megpofozta, emlékezett önkéntelenül. – Pont most gondolok rá – mérgelődött. – Milyen este lesz ez nekem?

– A vendégsereg először is tökre itta magát, aperitifnek. Ez a kezdet, hogy bírjanak enni. Még a fogyókúrázók sem fogták magukat vissza. Akadt, aki kézzel markolt az ételbe, mert már rendesen beszívott. Pfuj! Micsoda disznók! – gondolta Márti és úgy ült az asztalnál, mint aki karót nyelt. Teljesen kívülálló módon szemlélte az eseményeket és elhatározta, ha ezen túl lesz, soha többé nem engedi magát rábeszélni ilyen murira. Még akkor sem, ha azt mondják, hogy megjártssa magát. Egyszer csak, valamit érzett. Hiába foglalta le az utálkozás, megérezte, hogy valaki figyel. Nem mozdult. Gondolta, majd kimegy a toalettre, és akkor szétnéz. De elkésett.

Megszólalt a zene, és egy alig negyvenes, magas, barna, hajában pár ősz tincsel, egy jóképű pasi odalépett hozzá és megkérte, hogy bemutatkozhasson. Látszott rajta, hogy színjózsan. Aztán felkérte táncolni.

Márti ránézett és meghűlt benne a vér. Engedelmesen felállt és követte partnerét a placcra, ahol már többen táncoltak, bohóckodtak.

– Maga gyönyörű. Nem szoktam udvarolni, de csak ámulok, és bámulok. Köszönöm, hogy eljött velem táncolni. Már izgultam, hogy más viszi el. Mellettem a majomszigeten éppen azt beszélgették, hogy táncba rángatják. Hát megelőztem őket.

Márti csak mosolygott.

- Nem is örül neki, hogy megmentettem?
- Miből gondolja, hogy elmentem volna velük?
- Velem miért jött el? Bocsásson meg, mit is mondott?

Hogy hívják?

- Dúró Márta – nézett Lutor Lajos szemébe e-gyenesen.
- Mintha már láttam volna. De nem tudom, hogy hol.
- Attól függ, mikor?
- Hogy érti?
- Mondjuk, hány éve?
- Ja – nevetett Lutor –, nem olyan régen lehetett. Egy fél éve?
- És én is láttam magát?
- Nem tudom, de rám nézett.
- Akkor már tudja is, hogy hol látott.
- Igen. A repülőtéren. Maga jött, én mentem.
- Hát, nem tűnt egy nagy találkozásnak – nevetett kényszeredetten Márti, és nem tudta, hogy mi lesz ennek a beszélgetésnek a vége.
- Tényleg nem.
- Máskor nem látott?
- Kellett volna?
- Nem tudom.
- Maga itt a legszebb titkárnő.
- Úgy véli?
- Melléfogtam?

– Hm. Egy kicsit. Magának mi a foglalkozása?
– Igazságügyi szakértő. Jöjjön, igyunk meg egy pohár pezsgőt!

– Nem szívesen – próbálta elhárítani Márti a meghívást. – Nem szoktam inni.

– Csak egy kicsit, hogy le tudjam kötni, mert képesek elvinni.

– Szóval le akar foglalni? És ha én el akarok menni?

– Akkor el leszek keseredve.

– Jaj, nem venném a lelkemre.

– Adja nekem ezt az estét! Jó?

– Nagyon fontos?

– Nem, de nem bírok magától szabadulni. Megbabonázott. Kérem, hívjon meg az asztalához!

– Ha annyira akar, jöjjön. És mit szól a felesége?

– Nincs feleségem. Volt egy élettársam, de még rendőr koromban elhagyott, mert keveset jártam haza a munkám miatt. Aztán meg egy majdnem meny-asszonyom. Rendőr. Éppen végzett az egyetemen, mikor balesetet szenvedett. Négy részeg belehajtott és áttolta a szembejövő oldalra, ahol egy kamion maga alá gyűrte.

– Szörnyű – hült meg a vér Mártiban, de nem mutatta, csak egy kicsit megszédült.

– Az – sóhajtott Lutor.

– Mikor történt?

– Egy fél éve. De most nem akarok erről beszélni, mert holnap el kell mennem a szüleimhez. Nem tudtam még sort keríteni rá. Most szeretném jól érezni magam. Maga feledteti velem egy kissé a tragédiát – lelkizett, miközben esze ágában sem volt kedve mulatozni.

– Gyorsan felejtesz – gondolta Márti, de nem mondta ki. – Vajon az én nevem is végleg elfelejtetted?

– Tudom, mire gondol. Hogy gyorsan felejtetek. De azon kívül, hogy kollégának tekinthettem, nem sokáig tartottuk a kapcsolatot. Talán két hónapig. Vagy még addig sem. Nekem

külföldre kellett mennem tanulmányútra. Szívesen maradtam volna még kint, de a-nyám beteg lett.

Márti bólogatott, miközben azt gondolta, hogy idáig majdnem ugyanazt csinálták mindketten. Külföldön tanultak.

– És tudja, hogy kik okozták a tragédiát?

– Persze, hogy tudom. Csak nem lehetett nagydobra verni.

– Miért? – érdeklődött hirtelen a lány, ami feltűnhetett volna Lutornak, de valami lefoglalta. Az járt az agyában, hogy honnan is ismeri ezt a nőt.

– Miért, miért? Mert nagykutyák gyerekeiről van szó. Meg aztán – gondolkodott – de nem akarom untatni.

– Nem untat.

– Nézze, erről nem lehet beszélni. Én még most ismertem meg magát.

– Vagyis nem bízik bennem.

– Nem arról van szó. Apropó. Maga férjnél van?

– Akkor nem ülnék itt egyedül.

– Nem is volt?

– Nem. Még nem kellettem senkinek – nevetett –, egyébként mással kellett foglalkoznom.

– Ne haragudjon, nem akarom faggatni, és nem szeretnék kellemetlenséget – mondta Lutor szokatlan udvariassággal. Egy kicsit hülyének is érezte magát az ósdi udvarlásával, bókolásával, és félt, hogy a lány kineveti.

– Nem kellemetlen – bátorította Márti, de sürgetni sem akarta. Azért nagyon izgatta, amit mondott. – És a büntetés? Mi volt a büntetésük? – kérdezte, amiről Lutornak gyanús lett, hogy nem véletlenül kérdezősködhet partnere.

– A büntetésük? Mint szokott. Semmi. A nullával egyenlő. És már nem is először történt meg velük.

– Hogy érti ezt? – kérdezte Márti meglepő heveséggel.

– Mindig kimosták őket. Pedig nem egy lányt meg is erőszakoltak.

– És mégsem kaptak semmi büntetést?

– Ezek nem kispályások! Ismeri a közmondást! Szél ellen nem lehet... De meglakoltak. Többet nem mondhatok.

– Ne haragudjon, de ki kell mennem – állt fel a lány, mert úgy érezte, hánynia kell. Talán az ital – gondolta.

– Valami baj van? Segíthetek? – kérdezte Lutor, de Márty intett a kezével, hogy nem kell. – Vajon mi izgatta ennyire fel? – tűnődött Lutor, és arra gondolt, hogy talán vissza sem jön. Bámészkodott, nézte a placcon ugrálókat és arra gondolt, mindegy, hogy a társadalomnak milyen „elit rétege”, ha isznak, nem tudják mi az elég, és egy cseppet sem különböznek a kocsmai emberektől. Talán még gusztustalanabbak. El tudják magukat engedni.

Ránézett az órájára, és arra gondolt, hogy haza kellene mennie, mikor megszólalt mellette a lány.

– Nagyon siet? Nem szórakoztatja a társaság? Pedig ez a krémje.

– Őszinte legyenek?

– Hm?

– Hát egyáltalán nem szórakoztat. Ha magával nem találkozom, már régen otthon durmolnék, vagy agyalnék a munkámon. Észre sem vettem, hogy mikor jött vissza.

– Mondhatom szép dolog! De akkor gyerünk! Ne szenvedjünk itt!

– Magának sem tetszik? – kérdezte meglepődve Lutor.

– Nem. Csak a kolléganőm rábeszélte. Lúdbőrös vagyok tőlük.

Felálltak, hogy elinduljanak, de Ágyi útjukat állta.

– Ne menjetek még – kérlelte őket –, most kezdődik a java.

– Miről beszélés?

– Hát, valakit leöntöttek csoki mázzal, és aki vállalkozik rá, lenyalhatja róla a csokit.

– Így mulat az elit társaság – gondolta keserűen Márty, és eszébe jutottak a gyermekévei. – Ne haragudj Ágyi, én azt már nem várom meg. Hazamegyek.

- Menjünk mi is?
- Maguk maradjanak. Majd én hazaviszem Mártit.

Ági sokat ígézően nézett főnökére, és közben kacsintott is, amit az nem akart észrevenni.

Lutor hívatott egy taxit és beült a lány mellé. Hova vigyem? – kérdezte közömbösen. Márti megmondta a címet. Mikor odaértek, Lutor kezét csókolt neki, majd kiségtette a kocsiból. Nem kérdezett semmit, nem ígért semmit, csak udvariasan elköszönt. Márti egy kicsit meglepődött, de nem szólt. – Most mi van? – kérdezte magától, miközben peckesen lépegetett a kapu felé. Lutor szólt a taxisnak, hogy ne induljon el addig, míg nem szól. – Te fizetsz vazze –, gondolta a taxis, de hallgatott.

A lány egy négylakásos házba ment be és látta, hogy felgyújtja a villanyt, majd elhúzza a sötétítő függönyöket. Közben Márti is észrevette, hogy a taxi még mindig a ház előtt áll, de úgy tett, mintha nem látta volna. – Nahát! Mégis csak megcsíptem, de úgy tűnik óvatos – gondolta, miközben komótosan vetkőzni kezdett.

– Csinos lány – mondta a taxis, mintha valaki is kérdezte volna. Lutor valamit hümmögött, és hogy elvágja a további elemzés fonalát, közölte, hogy hová menjenek. Egy bár előtt kiszállt, mintha be akarna menni, közben esze ágában sem volt. Nem akarta, hogy a taxis megtudja, hol lakik. A vérében volt az álcázás. Tudatosan nem nyomult a lányra, mert érezte, hogy nem tetszene neki. – Majd találkozunk, ha a sors úgy akarja – gondolta, de azért egyre csak forgolódott az ágyában. – Micsoda termet! A haja, a szája a szeme! Na, és a lába! – leltározta végig – kifogástalan. És milyen visszafogott! Vajon hol nevelkedett ez a nő? Talán zárdában? – mosolygott magában. – Nincsenek is zárdák. De baromságokon agyalok! Mégis. A mai nők nem ilyenek. Kevés kivétellel ők kezdeményeznek a férfiaknál. Annál is inkább, mert ők vannak többen. A férfi kiháló állatfajta – járt egyre agya, és sokára tudott elaludni.

Reggel korán ébredt a gyűrött lepedőjén, ami az izzadságtól nedves is lett, és ki kellett cserélnie. – Persze, mert marhaságokon gondolkodom, és marhaságokat álmodom – mérgelődött. – Gyanakszom ahelyett, hogy udvarolnék. Talán én is tetszem neki – gondolt megint az esteli partnernőjére. – Ideje volna családot alapítani. – De az a visszafogottság! Ez nagyon idegesítő. Mintha a három lépést minden áron be akarná tartani. Vagy mintha titkolna valamit. Áh, rendőrbetegség mindenkire gyanakodni – intette le magát.

Délután elment Zsuzsa szüleihez, és ismét kinyilvánította részvétét. A szülőket nem tudta megvigasztalni, így rosszkedvvel jött el tőlük.

– Elnézést, de ki akarok menni Hozzá – mondta csendesesen – és igyekezniem kell.

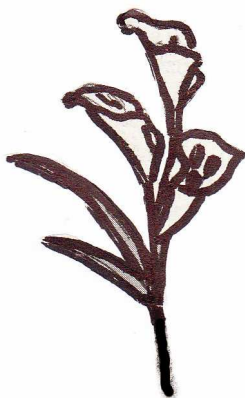
Nehezen köszönt el. A temetőben kevesen motoszkáltak. Hamar megtalálta a sírt. Már márvány obeliszk őrizte emlékét egy keretbe fogott fényképpel. Letette a virágot, és megpróbálta visszaidézni utolsó szavait, miközben a fényképét nézegette. – Milyen kedves az arca – simogatta tekintetével. Végiggondolta rövid kapcsolatukat, amit mind a ketten komolyan gondoltak. – Vajon mi lett volna a jobb? Ha elutazásom előtt elveszem, vagy legalább megkérem a kezét? Most már mindegy. Nem változtathatok rajta – gondolta kesernyés szájjal. – Talán született volna egy gyerekünk. Apja lett volna, viszont az anyja... Jobb is így. Te jó ég! – csapott a homlokára. – Lehet, hogy Zsuzsa terhes volt! De vajon mennyi idős? Na, várjunk csak! – kezdett számolni. De aztán elvetette a gondolatot. – Micsoda butaság! Akkor annak a gyerekek már meg kellett volna születnie! De ha mégis, és elvetette? Vagy elvetél? Miért nem sírt a repülőtéren, mikor elbúcsúztunk? Hogy erősnek mutassa magát? Esetleg meg akart döbbsenteni? Nem, ez nem vallott rá. Zsuzsa nem ilyen volt. Nyílt, egyenes és őszinte. Biztosan megmondja, ha terhes lett volna. Egészen biztosan! Vagy még sem? – őrlődött Lajos. – A nők olyan kiszámíthatatlanok. De nem Zsuzsa! Ő kitűnt a többi közül.

Lajos nehéz szívvel hagyta ott a sírt. Úgy érezte, hogy Zsuzsa a képről őt nézi. – Mintha mondani akarna valamit – fantáziált. – Miért mindig a jók mennek el? És milyen fiatalon! Épp, hogy végzett tanulmányaival, és előtte állt a nagybetűs ÉLET.

Egész nap Zsuzsa járt a fejében, és még egy pillanatra sem jutott eszébe a másik, akit előző nap megismert. Vajon milyen feleség lett volna? Biztosan jó, mert rendőr létére megértette volna. – Hogy történhetett meg ez a szörnyűség? – gondolt egyre nagyobb haraggal, már-már bosszúval azokra, akik elvették Zsuzsa életét. – A szülőkkel is többet kellett volna beszélgetnem. A levelekről is hallgattak, én meg nem kérdeztem. De miért nem említették meg? Valamit csak kellett volna mondanom – bosszankodott – és nem úgy viselkedni, mint egy közömbös kívülálló. Olyan voltam, mint egy pupák. Nem tudtam még vigasztalni sem őket. Hagytam, hogy sírjanak. De mit is tudtam volna mondani nekik? – ostorozta magát – nehéz, nagyon nehéz – sóhajtott. Lajos kutyául érezte magát. Nem bírt szabadulni a rossz érzéstől, egyre csak ez foglalkoztatta. – Legalább annyit mondtam volna, hogy a menyasszonyomnak tekintetem. Talán várták is, hogy valami ilyesmit mondjak. De akkor illetett volna beszélni a levelekről, és ki tudja, meddig kell magyarázkodnom. Most is ott ülhetnék. Még azzal sem vigasztalódhattak meg, hogy hárman meglakoltak. Így is faggatták szegényeket eleget. Rengeteg rendőr járt kint náluk, ami nem csak kellemetlen volt, hanem rájuk nézve sértő is. Minden rendőr arra gyanakodott, hogy a szülők valakit felbujtottak, hogy helyettük torolja meg a lányuk halálát. Tisztában voltak vele, hogy elhunyt a kollégájuk apja minden további nélkül megtehetette volna. Hiszen az alvilágot úgy ismerte, mint a tenyerét. Mindent tudott, amit tudni kellett.

Hogy a három kórházban lévő nyírták ki, az látszott a leggyanúsabbnak. Azért, az mentségére szolgált, hogy az apa is rendőr, ha nyugdíjas is, így nem kellett magyarázkodni a szomszédok előtt. De megbántották őket, mert alaposan kifaggatták, mint szülőket, és nem voltak rájuk tekintettel.

– De akkor a negyediket miért nem nyírták ki? – gondolkodott és csodálkozott, hogy ez eddig meg sem fordult a fejében. Meg egyáltalán nem is törte addig rajta, hogy vajon mi is lehetett ez az akció? Hiszen négyen ültek a kocsiban, és mind a négyet elkapták a balesetnél, mikor meg akartak lógni. Vagy nem is a baleset miatt végeztek velük, csak kapóra jött a gyilkosnak, vagy gyilkosoknak? Lajos nem, és nem értette az egészet, mint ahogyan más sem. – Még dolgozott benne a szimat.

„Ha a nekem szánt virágról eszedbe jutok, szívedben örökké élni fogok.”

Azért gondolatban ott tartott, hogy megérdemelték a halált. Mit érezhet a negyedik, aki megúsza? Ha megúsza. Ha csak nem nyírják ki őt is. Ugyan ki tudják-e nyomozni a kollégák, hogy ki tette őket jégre? Lajos azon kapta magát, hogy rendőr létére a gyilkosnak, vagy gyilkosoknak drukkol. Furcsán érezte

magát. – Még szerencse, hogy nem kell nyomoznom. Bár még találkozhatom az ügyel, mint szakértő – morfondírozott.

A munkahelyén egy halom akta várta. Mind az ő szakértelmét igényelte. Sóhajtott egy nagyot, és belevetette magát. A munka a legjobb búfelejtő – állapította meg, és amivel nem tudott végezni, azt belevágta a táskájába. – Majd otthon befejezem – hitegette magát. Tudta, hogy minden egyes aktát alaposan át kell rágnia, és egy szem kétség sem merülhet fel. – Te jó ég! Hát ezért tanultam? Ezt akartam? Aktakukac lettem – bosszankodott. De nem kellett kutakodni, kémkedni, utazgatni, nyomozgatni. Odavitték a helyébe az anyagot, és véleményezni kellett. – Jaj, ha csak ebből állna a munkám! – sóhajtott megint. – Csak kellene egy asszony mellém!

Egy hónapban egyszer, alaposan kitakarított egy bejárónő. Ebédről nem kellett gondoskodnia, de kezdte magát magányosnak érezni. Az apjához is kijárt még segíteni, ami már neheze érett. De egyre ritkábban járt haza. – A fater is jól tenné, ha leépítene már mindent, de hogy mondjam meg neki? – tépelődött. Olyan keményfejű, hogy úgymint hiába beszélnek neki. – Pedig azt mondják, hogy teljesen rá hasonlítok – nevetett magában.

– Mikor nősz már meg? Mikor lesznek már unokáim? – kérdezte nyíltan, nem kerülgetve a szót, mint korábban. Addig csak célozgatott rá, de úgy látszik, neki is hiányzott a gyerekzsivaj. Meg aztán, ki öröklí majd a nevüket? Mert mindig arra gondolt, hogy csakis fiú unokája lesz. A fiának csak fia lehet. Ez magától értetődik.

Lajos az utóbbi időben meglehetősen ritkázta a látogatást, és rövide is szabta. Apja akkurátus ember lévén, mindig csak a második pohár bor után oldódott fel. Lajos ezt nem várta meg. Amit zokon is vett.

– Ha vezetek, nem ihatok – figyelmeztette Lajos.

– Gyere busszal, és reggel! Vagy aludj itt! – sorolta fel a kívánságait apja.

Lajos tisztelte a szüleit, sajnálta is, de az ő élete messze esett az apjáéktól. Az anyját is mindig megsértette, mert nem

bírt már úgy enni, mint régen. Ilyenkor egy egész hétre valót csomagolt neki. Hiába mondta, hogy nem bírja megenni, mindig odalopott még ezt is, azt is.

– Mert azt a nyavalyás vacak üzemi kosztot eszed. Még a gyomrod is attól fáj – vetette mindig a szemére fiának, hiába mondta neki, hogy rendesen eszik, és elfogadható a koszt. Már nagyon zavarta szülei állandó szemrehányása, de nem tudott mit tenni.

– Kellett neked innen elmenni! – hajtogatta az apja – ki vagy téve mindenféle veszélynek. Mi meg állandóan izgulhatunk miattad.

– De, édesapám! Megszokhatták már. Maga is eljött a szülői háztól. Most miért veti az én szememre?

– Eljöttem, mert mi sokan voltunk testvérek. De te egyedül vagy. Nem győzzük belakni ezt a nagy házat. Azt hittük, hogy megnősülsz, és itt fogtok élni – kesergett az öreg. Azt hittem, unokák fognak rohángálni körülöttünk, de olyan üres, hogy csak a kutya ugat.

– Ugyan, édesapám! Szerencsére még itt van magának édesanyám. Csak nincs egyedül.

– Azt’ mit csináljak én már veled? – kérdezte félig tréfásan a bor hatására.

– Nana! Nem lenne jó egyedül élni, tudja azt maga is.

Lajos alig bírt elszabadulni a sok panasztól. Egész úton sóhajtozott, míg haza nem ért. – Most maradtam volna én is otthon parasztnak? – töprengett, mert a munkáján kívül ő sem talált olyan nagy örömet az életben. Megint eszébe jutott Zsuzsa. Nem is mesélt róla a szüleinek. Pedig kellett volna, hogy legyen miről beszélgetniük. Na, majd legközelebb. Akkor tán egy kicsit megnyugszik. Mert, most ha rágondolt, felzaklatta magát.

Bözsinek annyira hiányzott a lánya, hogy mindenáron haza akart menni, de Dani nem engedte, mert Márti határozottan megkérte rá, hogy tartsa ott.

- Csak látni akarom, és aztán visszajövök – mondta.
- Minek utazgatnál? Megígérte, hogy nemsokára jönni fog – hazudozta állandóan, mert Márti kérte rá.
- Kinek ígérte meg? – csattant fel Bözsi.
- Hát neked – füllentett élettársa.
- Jaj, mikor volt az már!

Dani gyorsan felhívta telefonon Mártit. Éppen hajnali négy órakor.

– Mi történt? – kérdezte álmosan. – Nem tudtál volna később hívni?

– Nem, mert az anyád azonnal menni akar.

A nőnek kipattant a szeme.

– Még csak az hiányzik! Add ide anyát.

Bözsi csak panaszkodott. Sírt a telefonban.

– Anyukám mi bajod? Hát ilyen jó dolgod még nem volt, mint ott! Az isten áldjon meg, miért nem érzed jól magad?

– Nagyon hiányzol, kicsim.

– Jól megvagyok. Semmi bajom. Van munkám, megbecsülnek.

Bözsit nem lehetett megvigasztalni. Végül a lánya egy nagyot lódított.

– Megismertem valakit. Lehet, hogy férjhez megyek.

Bözsi felélénkült, de Márti lehűtötte.

– Erre még várni kell, mert most veszítette el a menyasszonyát. Meg kell várni, míg megnyugszik.

– És az mennyi idő?

– Nem tudom. Lehet, hogy egy év, lehet, hogy kettő.

– Márti! Ne bolondíts engem!

– Anyukám! Tudod, hogy neked nem hazudnék! Most még csak találkoztunk és ismerkedünk.

– Kíváncsi vagyok, mikor lesz ebből házasság?

– Amikor beérik.

– De ha nem vesz el?

– De elvesz. Nyugodj meg. Ez nem olyan csélcsap, mint a többi. Kérlek, ne sürgesd az időt, halad az anélkül is. Használd ki és szórakozz!

– Már megint bölcseleksz.

– Mit mondjak? Mit akarsz hallani? Neked jó helyed van. Vagy nem szereted már?

– Dehogynem! Csak te hiányzol.

– Anya! Gondoltál már arra, hogy a fogadalmunk ellenére is külön kell élnünk? Hogy egyszer el kell válnunk?

– Tudtam, hogy erről van szó! Megálmodtam.

– Még nem biztos, de előfordulhat. Kérlek, ne nehezítsd meg a dolgom. Nekem itt be kell illeszkednem rendesen. Itt minden más, mint kint. Ide kell koncentrálnom minden erőmet és tudásomat. Majd megyek ha tudok, de te ne gyere! Az Istenre kérek, hogy ne gyere! – könyörgött egyre anyjának, mert egy kicsit megijesztette, hogy váratlanul betoppan.

Bözsi kétségbeesve, és sírva vált el Mártitól. Érezte, hogy valami nincs rendben. – Ugyan miért ne mehetnék? Talán a régi dolog miatt? – gondolkodott el. – Biztosan engem akar megvédeni. Lehet, hogy igaza van. Ki tudja, mi van otthon? Ha felismernének, talán a nyomozást is folytatnák és akkor a lányomnak vége lenne. Talán jobb, ha maradok – próbált belenyugodni keserűen.

Márti a beszélgetés után rosszkedvű lett. Tudta, hogy Lajossal akkor találkozik, amikor akar, és nem lesz nehéz az ujja köré csavarni. – De vajon megtehetem-e? – töprengett. – Ha megkér, hozzámegek – döntötte el. – Ez lesz számomra a legnagyobb biztosíték. Lajos egy jóképű, jó szándékú agglegény, akiről lesír, hogy társra vágyik. És egy balek. A sors küldte hozzám. Ez nem véletlen.

Márti megint hideg fejjel tervezgetett. Meg sem gondolta, hogy esetleg tönkre tesz egy embert. – Lélektelen lennék? – vizsgálgatta önmagát. Nem hinném. Csak megvédem magam, mert a törvény nem véd meg. A törvény nem vonatkozik mindenkire egy-formán. Ezt Lajos is látja. Hogy mer egy

másik ember istenként megkülönböztetve ítélkezni? Mindenkinek drága a saját kis hitvány élete. Nem fogadom el, hogy felesküdtött bírák érdeküknek megfelelően döntsenek emberek sorsa felett! Akkor mire esküdtek fel? Hamisan esküdtek? Igen! Sokan hamisan esküdtek. Mint a papok, akik ártatlan gyerekeket erőszakoltak, gyaláztak meg, és tettek tönkre egy életre. Erre nincs bocsánat. Még akkor sem, ha nem létezik teljes igazság. Ez tömeges gyalázat. Ezt nem lehet elfogadni, és nem lehet belenyugodni – nyugtatgatta magát, és arra nem is gondolt, hogy ő is istenként ítélkezett.

Márti haragos lett. Míg ezekre gondolt, megkeményedett és szikrázott a szeme, mikor a „diszkrét” újságcikkeket nézegette. Hogy eltitkolják! Azóta sem lehet semmit hallani egyik ügyről sem. Nyugaton ezt már nem tehetnék meg. Napokig kedvetlenül járkált, bár végezte a munkáját. Valóban megtanult magán uralkodni. Ági, az asszisztensnője már tudta, hogy valami nem stimmel nála, de nem mert kérdezősködni. És, Márti sem mert nagyon beszélgetni. Félt, hogy elkottyintja magát, és valaki gyanút fog. – Majd kiderül valahogy – reménykedett. – Valaki egyszer csak elkezd lotyogni.

Márti nagyon szigorúan bíraskodott. Nem volt tekintettel a beosztásokra, a rangokra, pénztárcákra. Egy alkalommal az alperes védőjeként Híves Gábort és csapatát pillantotta meg. Nagyot dobbant a szíve.

– Most aztán nagyon figyelj, Márta! – mondta magának. Híves le nem vette róla a szemét. Bár Márti megváltozott, de azért megismerte. Nem győzött csodálkozni magában. Már csak gyűlöletet érzett iránta.

– Dögös lett a kis szajha, és nevet változtatott – gondolta. – Most padlóra fektetjük – szólt oda társainak, de hiába törték kezüket, lábukat.

– Nem engedélyezem! Nem engedélyezem! – hangzott minden indítványra, kísérletre a válasz. Híves tajtékozott. Többször is megsértette Mártit.

– Ön sértegeti a bíróságot! – csapott az asztalra. – Ha még egyszer előfordul, keményen megbírságolom – mondta határozottan.

Híves nem bírta magával. Csak nem hagyja, hogy legyőzze egy régi osztálytársa? Amúgy is elég bajt okozott neki. Elhatározta, hogy tudatosan megsérti, aztán elnézést kér. Ám Márta nem kegyelmezett. Olyan büntetést rótt ki rá, hogy mindenkinek tátva maradt a szája. Gábor kereste az alkalmat, hogy bíróságon kívül találkozhasson Mártival, de nem sikerült neki. Aztán rákényszerült, hogy protekcióhoz nyúljon. Főnöke az első tárgyalás után magához hívatta Mártit.

– Nagyon meg vagyok magával elégedve. Jól érzi itt magát? Fizetése rendben van?

– Mire akar kilyukadni? – kérdezte Márta szenvtelen arccal. – Valami baj van?

– Nagyon ügyes. Jó pszichikai érzéke van.

– Hát ilyen bevezetésnél ez nem dicsőség.

– Igaza van, de nem akartam a közepébe vágni.

– Miről van szó? Csak nyugodtan vágjon a közepébe, ne kíméljen!

– Fel kellene menteni a vádlottat. Tudja, én sem örülök neki, de a magas összekötetése...

– Ne is folytassa.

Főnöke rámeredt.

– Nem teszem meg.

– Megtagadja a kérésem?

– Nem a kérését tagadom meg.

Főnöke csodálkozva nézett rá.

– Önmagam nem tagadom meg.

– Akkor el kell, hogy vegyem az ügyet.

– Ahogy akarja. És nincs lelkiismeret furdalása? Nem beszélve arról, hogy valami kifogást kell emelnie ellenem.

– Majd szabadságra küldöm. Értse meg, nem tehetek mást – bocsájtotta el jelezve, hogy befejezte.

– Dehogynem! Csak nem akarja visszautasítani a fentről jött kérést – vágta oda Márta. És akkor mi is van a lelkiismeret furdalással? Az esküvel? A tisztességgel? Hisz folyton ezt papolják!

– Ezek illúziók!

– Illúziók! Egy fenét! Ez egy fertő!

– Mondja, miért lett maga bíró?

– Hogy az igazi bűnösöket megbüntessem.

– Milyen édes gyermek – vigyorgott a főnöke. – Az élet nem erről szól. Maga tényleg olyan, mint egy nagy gyerek.

– Úgy találja? Mert én nem. De infantilist akart mondani, nem?

– Mindegy.

– Azt állítja, hogy én veszem egyedül komolyan a munkám?

Főnöke hallgatott.

– Ezért vagyok gyermeki?

– Na, zárjuk le a vitát! – mondta határozottan főnöke, és felemelte a telefonkagylót. – Péter, gyere be!

Fél perc nem telt el, egy jóképű harminc körüli férfi kopogott be.

– Ismeritek egymást?

– Még nem, de hallottam hírért a kolléginának és többször is láttam.

– Ő dr. Dúró Márta. Te meg mutatkozz be!

– Pató Péter vagyok. Kezét csókolom. Maga eszméletlen csinos.

– Tetszem magának?

– Nem tagadom.

– Akkor tudja meg, hogy az én munkámat kell átvennie és felső parancsra cselekednie – mondta és becsukta maga mögött az ajtót a két férfi elképedésére.

– Betöretlen csikó – mondta a főnök – de ne törődj vele. Lent van az első emeleten a 105-ös szobában. Eredj utána, és

vedd át az anyagot! Fel kell menteni a vádlottat, mint a múltkor.

– Hát elvetted az esélyemet – mondta Péter.

– Majd feltalálod magad.

Pató gátlástalanul elvállalt minden olyan munkát, amivel kapcsolatban felülről jött az utasítás. Neki kellett az állás.

Közben Márti úgy döntött, hogy ha kell, megfogja magának a kollégát, és lemondott Lutorról. Meg volt róla győződve, hogy meg tudja akadályozni a helytelen döntést. Ha a főnöke előtt nyíltan udvarolt, akkor vagy egy szélhámós, és ő is átveri, vagy minden áron behálózza. Gyorsan kikérdezte Ágit, hogy mit tud Patóról. Ági közölte, hogy nőtlen nőcsábász. – Ez kell nekem – gondolta, még hozzá sem kell mennem. Megszívatom. Istenemre mondom, megszívatom – fogadkozott.

Márti kényszeredetten adta át az anyagot Patónak, de a fontosakat, megtartotta magának. – Hadd kínlódjon – bazzalygott. – Dolgozzon meg velem, ha képes a megalkuvásra, korrupcióra.

Péter kínlódott is. Többször felhívta Mártit.

– Ne haragudjon, mindent átadott?

– Ugyan minek tartottam volna meg?

– De innen még hiányzik valami.

– Nem csak valami, hanem több valami.

– És miért nem adta ide?

– Mert nincs rögzítve, csak a fejemben.

– Hogy érti ezt?

– Nézze, még csak egy tárgyalást tartottunk. A jegyzőkönyvet megkapta, a vádiratot megkapta. Én nem szeretem a felesleges firkálgatást. Elvesz benne az ember. Én bevésem az eszembe, és passz. Van még kérdés?

– Nincs – vágta le a telefont a kolléga.

Márti nagyon elégedettnek érezte magát. – Jössz te még az én utcámba – gondolta, de a vonal másik végén is ezt gondolták. Ám Márti tökéletesen tisztában volt vele, hogy nem

ő lesz az, aki kér. – Erre mérget vehetsz, kis barátom – gondolta büszkén. Még meg sem emésztette a dolgot, máris csöngött a telefon.

– Ne haragudjon az iménti udvariatlanságért. Nem békülhetnék ki?

– Miért, összevesztünk? Én nem tudok róla – mondta szenvtelen hangon.

A vonal túlsó végén hallgattak.

– Na, viszont hallásra – köszönt el Márta.

– Jaj, ne tegye még le! Nem vacsorázhatnánk e-gyütt?

– Ja. A szokott szöveg. Mit vár ettől a vacsorától? Én különben sem vacsorázom.

– Akkor egy pohár bor...

– Absztinenssel áll szemben.

– Akkor sütemény... – mondta reménytelenül Pató.

– Nincs szerencséje. Süteményt sem fogyasztok.

– Mi a francokon él ez? – gondolkodott –, mivel lehet levenni a lábáról? Virággal ciki lenne, meg mire fel? Ez egy aszkéta.

Akkor mi legyen, mert beszélni szeretnék magával.

– Ezt bármikor megteheti. Ehhez nem kell leitatnia, megvendégelnie.

Pató, a vonal másik végén lángvörös lett. – Kis majom – gondolta, de tudta, hogy kemény ellenféllel találta magát szemben. – De akkor hogy legyen? – forszírozta tovább. Rohadt egy dolog más elkezdett munkájába belelépni. – Még fel sem tudtam mérni a helyzetet – mérgelődött egyfolytában.

– Az edzőteremben délután megtalál – válaszolt Márta és letette a kagylót.

Pató két napig járta az edzőtermeket, mire kényszeredetten megkérdezte az asszisztensnőjétől, hogy hol a nyavalyában edz a főnöke. Ági megmondta, mert előtte engedélyt kapott rá felettesétől.

– Miért nem mondta hamarabb?

– Mert nem kérdezte.

Másnap felszerelve vonult be az edzőterembe, és nyakában a törölközővel, Mártit kereste. Nagy nehezen megtalálta egy kínzópadon. Márti direkt nem akarta, hogy karatézás közben lássa a kollega.

- Na, mit gyakorolt már?
- Semmit. Nem érek rá – volt a mogorva válasz.
- Kár, mert frissen tartja az embert. Sokáig ruganyos marad.

- Teniszezni járok.
- Ja! Az sem rossz. Úri sport.

Bolond ez a nő? – kérdezte magától – honnan került ez ide? Biztos valahonnan a béka feneké alól. Mindjárt bele is vágott a közepébe.

- Hol tanult maga?
- Na, puff! Jól belecsapott a lisztbe!
- Elnézést, csak kíváncsiságból kérdeztem.
- Akkor kielégítem a kíváncsiságát. Külföldön.

Patónak leesett az álla, de nem merte megkérdezni, hogy közelebről mégis hol. Majd a nagyfőnöktől.

– Nem próbálja meg a futópadot legalább? Könnyebben fog teniszezni.

Kollégája kénytelen-kelletlen beindult a futópadon. Egyáltalán nem esett neki jól.

- Mennyi időt szokott itt tölteni? – kérdezte már félve.
- Két-három órát.
- Olyan sokat?
- Maga mennyi ideig teniszezik?
- Hát... én is körülbelül annyit.

Egymás mellett futottak, és Márti könnyedén oda-szólt.

- Kérdezzen! Vagy nem ezért jött?

Pató alig tudott megszólalni, úgy lihegett.

- Majd az edzés után.
- Mi az? Máris elfáradt?
- Most nem vagyok formában.

– Nem vagy te máskor sem. A teniszt is csak maszatozhatod – gondolta Márta, de nem szólt, csak mosolygott. Végre lejárt az idő. Pató teljesen kiborult, de hamarabb ért ki az utcára, mint Márta.

– Csak nem rám vár?

– Hát ki a jó anyádra? – gondolta magában, és agyon tudta volna csapni a nőt.

– Dehogynem! Ezért jöttem – mondta negédes hangon.

– Ki vele, mert sietek – sürgette Márta és felgyorsította a lépteit. Pató alig bírta követni. – Még csak ez hiányzik! – bosszankodott. Végig kínlódom az edzését, és a végén még siet is. Tényleg agyon ütöm!

– Miért vették el magától az ügyet?

– Erre nem válaszolok. Következő kérdés?

– Az alperes védői szerint maga ellenségesen viselkedett – mondta. Meg velem is most – gondolta, de nem merte kimondani.

– Hé-hé! Mi ez, kihallgatás?

Pató az ajkába harapott.

– Ugyan már! Én csak tömören, röviden szeretnék kérdezni.

– Azt hittem a peranyagról érdeklődik.

– Igen, de annak csak van oka, hogy miért nekem kellett már megint átvenni.

– Ó, már máskor is belépett? Akkor maga egy Jolly Joker.

– Hát, ha így megy tovább, akár azt is mondhatjuk.

– Nézze! Ne pazarolja az idejét. Én erről az ügyről semmit sem fogok magának mondani. Mindent átadtam. Széljegyzetet ne várjon tőlem, meg vallomást. Minden bíró másképpen vezeti a tárgyalást. Ha nem akarja átrágni az anyagot, akkor húzza az időt. Meg van a lehetősége. Rendeljen el szünetet, napolja el, míg meg nem ismeri az anyagot.

– Legfeljebb tőlem is elveszik.

– Nem veszít vele semmit. Lehet, hogy jól is jár.

– Hogy érti ezt?

– Maga nem lát semmit? Az előző ügybe miért magának kellett belépnie?

– Mert megtettem, amit a főnök kívánt.

– Na! Akkor már mindent tud.

Pató keserű szájízzel köszönt el Mártitól, aki másik ügyet kapott. Fogta magát, és beült a nő tárgyalására. Elképedt, ahogy vezette. Nagyon merész! - állapította meg. Nem fél, hogy elfogultsággal vádolják? Legyen ez az ő baja – gondolta kifelé menet.

A tárgyalásra véletlenül Lutor is beült. Őt elbűvölte. Bár, már korábban megtudta, hogy a lány, akit hazakísért, nem titkárnő, hanem bíró. – Mintha csak a rendőrség jó munkáját akarná bizonyítani – nézett rá elismerően – ez nem csak ül a bírói székben, ez együtt él az ügygel.

Pató elsietett, de Lutor megvárta a bírónőt.

– Hát, megint találkoztunk – mondta –, és egészen véletlenül.

– Nem hiszek a véletlenekben – mondta a lány.

– Én sem, de ide el kellett jönnöm.

– Ja, az más.

Egy darabig együtt mentek és végül betértek egy presszóba. A lány ásványvizet ivott, Lutor meg egy pohár fehérbort. – Mégis csak erre a férfira szállok rá – gondolta. – A másik már nem ütő. Még tartása sincs. Mégis csak ez lesz az én emberem, a Lutor! Mindig az első gondolat a jó – elmélkedett. Pató nem is zaklatta. Túl kemény diónak találta.

– Hallom, hogy elvették magától az előző ügyet.

– De jól értesült – mondta szenvtelen hanggal a lány, de azért kicsit bosszankodott.

– Gyorsan terjednek a hírek. Maga meg sok embernek kivívta az ellenszenvét.

– Sajnálom, de én az igazság szolgálatában állok.

– Egy kicsit naiv.

– Gondolja?

– Nem akartam megsérteni, de itt tényleg csak *jogszolgáltatás* van. Aztán, hogy melyik igazság győz, kinek az igazságát szolgálják, az már más dolog.

– Egyetértek. Sokféle igazság van.

– És ha elgáncsolják? Akkor mit fog tenni, ha rászállnak magára? Nem hallott még a korrupcióról?

– Ne törődjön vele! Visszamegyek Amerikába. Ott nem mondják meg, hogy hogyan kell döntenem. Legfeljebb lelőnek, vagy elütnek.

– Azért nem kell olyan messzire utazni. Itt is megtörtént már.

– Jól megvigasztalt.

– Csak az igazat mondom.

– Van más munkahely is. Kint sem voltam bíró.

– Sajnálám, ha elmenne.

– Ó, ez meglepő.

– Lehet, de nekem egyre jobban tetszik. Nézze, én nem nagyon tudok udvarolni, de el tudnám képzelni magam mellett. Maga hogy van ezzel?

– Meglepett – mondta Mártyi, közben alig várta, hogy Lutor nyilatkozzon. Na, nem kell utána „kujtorognom”, nem kell véletlenül elébe kerülnöm, sóhajtott jólesően, de elnyomta, hogy érzését a másik előtt eltitkolja. – Folytassa! Vagy ez már a nagy szerelem?

– Mit akar hallani? Mondtam, hogy nem tudok udvarolni.

– Dehogynem! Csak kényelmes. Én udvaroljak?

– Hát... nem bánom – nevetett Lutor.

– De azért erőltesse meg magát!

– Jó. Feleségül jön hozzám?

– Na, erre már nekem is innom kell. Kérek egy pohár száraz fehér bort!

– Ez igen akar lenni?

– Talán.

– Mártyi, ne játsszon velem! Én komolyan kérdezem.

A lány mélyen a szemébe nézett.

– És az érzelem? Még azt sem mondta, hogy miért akar elvenni. Én nem főzök, takarítok, mosogatok otthon! Velem nem járna jól!

– Nem is azért venném el, bejárónőt pénzért is kaphatok.

– Hát akkor?

Lutor lehajtott fejjel a járólapokat nézte.

– Mert az első pillanattól kezdve magába szerettem.

– Akkor ez nem ismert fel – fontolgatta magában a lány.

– Ha ilyen komoly, akkor nem állok ellent. Azonnal igent mondok.

– Maga nem érez irántam semmit? – kérdezte szorongva, mert azt hitte, hogy tréfál vele a lány.

Márti Lutor szemébe mélyesztette a tekintetét, aztán az ajkát nézte kitartón, amitől a férfi zavarba jött.

– Sajnos érzek. De ez még nem ok arra, hogy összeházasodjunk.

A férfi megfogta Márti kezét, simogatta, majd megcsókolta. A lánynak melege lett. Csak azt nem tudta, hogy a bortól-e vagy a kézcsóktól? Mindenesetre valami bizsergett benne. Valahogy nyoma sem volt annak az ellenszenvnek, amit általában eddig a férfiak iránt érzett. Főleg, mikor valaki fölébe akart kerekedni. A szenvedélyeket eddig elnyomta a férfiak iránt érzett gyűlölete. Bár nem is került senkihez közel, mert minden perce le volt foglalva.

Mikor anyjával sétálgatott, kirándult, akkor abban a kellemes ellazulásban, mintha valami furcsa érzés szakadt volna rá. De nem tudta, vagy inkább nem akarta tudni, hogy az a hormonok játéka, és szerelmesen kívánja a másik nemet. Aztán megint komoly dolgokba mélyedt, és az érzés elmúlt, vagy megfeledkezett róla. Olyan erősen munkálkodott benne a gyűlölet, hogy képes volt magában elnyomni az ifjú kor legszebb érzését. Talán azért is sétálgatott anyjával szívesen, mert ilyenkor kikapcsolódott, és álmodozhatott. Most me-gint úgy érezte magát, mint mikor anyjával töltötte az idejét. Ezt az

érzést most egy valódi személy iránt táplálta, nem csak úgy általában. Már nem gondolt arra, hogy kell, mert védelmet nyújt, hogy mellette nem lepleződnek le szörnyű tettei. Egyébként is lezárta magában. Elvégezte a munkát, és kész.

De a negyedikkel nem számolt – aki serdülő korában kiagyalta a támadást. Most egy férfit gondolt, és elkönyvelte magában, hogy az igazi bűnösök mindig megússzák. Innen már Istenre bízta az ítélezést. Egy pillanatra elfelejtett gyűlölködni. Egy hideg szoborból kezdett élővé válni. Bár a hatodik érzéke – mint mindig – súgott neki. Az a belső hang nem hagyta békében, de nem törődött vele. Először életében. Azért kíváncsi volt, hogy vágyat érezve vajon, hogy reagál a szexre?

Azon az estén Lutor nála töltötte az éjszakát, és mintha mindketten évtizedeket pótolnának be, olyan hévvel ölelkeztek. A lány egy szokatlan, és gyönyörű érzéssel ismerkedett meg. Nem is akarta húzni az időt, beleegyezett, hogy a legrövidebb időn belül házasodjanak össze.

A házasság után nem tudott betelni a szerelemmel. Aztán lassan, de biztosan kezdett rajta erőt venni a félelem. – Istenem, mit tettem? Az a három nem az én feladatom lett volna, hanem egy magasabb rendű bíróné – gyötrődött, de igyekezett magában elnyomni a lelkiismeret furdalást.

Márti azonnal teherbe esett, és egy gyönyörű kislánynak adott életet. Apósa nem nagyon lelkesedett, de azzal vigasztalta magát, hogy majd a következő fiú lesz. Ám Márti nem akart következőt. Ezt az egyet akarta óvni, vigyázni. Mert utolsó tettét ugyan megbánta, más érzések töltötték ki a szívét, de nem felejtett. Csak elraktározta a történeteket.

Anyja kétségbeesve értetlenkedett, hogy miért nem mehet haza, legalább egyszer, hogy meglátogassa az unokáját, és megismerje a vejét. Márti alaposan lehűtötte. Elmondta neki, hogy ahhoz a nyomozóhoz ment feleségül minden ceremónia nélkül, aki apja halálában nyomozott.

– Akkor többé nem is láthatlak már – zokogott a telefonba.

- Nem tudom, anya.
- Megváltoztál, kislányom. Már nem szereted anyádat.
- Dehogynem! De így alakult. Számunkra így biztonságos. Gondold csak végig! Ez a sorsunk. De ki tudja, hogy alakul még. Azért ne keseregj, megtalálom a módját, hogy egyszer meglátogassunk a gyerekekkel. Az a fontos, hogy te biztonságban légy.

Anyja nem tudta, hogy Márti hogy bánt el Zsuzsa gyilkosaival. Ezért még mindig azzal áltatta magát, hogy lánya őt félti. Persze, volt is benne valami, mert ha őt nem ismerte meg Lutor, az anyját biztosan. Vagy, ha együtt látja őket, azonnal beugrik neki az akkor gyanús eset. Márti egy kis időt akart magának adni és ezért elnyomta a lelkiismeretét. – Most nem törődöm semmivel, csak a saját életemmel – sulykolta magába. – Ha mégis történne valami, akkor anyához kiviszem a gyereket. Ő vigyázni fog rá. Úgy, mint rám.

Lajos szeretett volna még egy gyereket, de Márti nagyon vigyázott. Neki meg sem fordult a fejében, hogy még szüljön, bár nem mondta a férjének. Gondoskodott róla, hogy több ne legyen. Pedig Lutor már nyugtalankodott a kora miatt is.

- Fel is kellene nevelni azt a gyereket – mondogatta – menjünk el egy nőgyógyászhoz!

De Márti nem mutatott hajlandóságot.

Egy alkalommal a kislányuk elmesélte, hogy kint játszottak az iskola udvarán, és egy bácsi odahívta a kerítéshez. Mártiban meghűlt a vér.

- És mit akart? – kérdezte riadtan.
- A nevemet.
- És megmondtad?
- Azt mondtad anyu, hogy illedelmesen válaszoljak, ha kérdeznek – mondta megszeppenve a gyerek.

Másnap a szülők már intézkedtek is, hogy másik iskolába vigyék gyereküket. Pedig ez jó hely volt. Ke-vés gépkocsi forgalommal, jó nagy udvarral, tiszta levegővel. Lajos nem értette az egészséget, de rosszat sejtett. Márti nagyon is értette, és

úgy aggódott lányáért, mint annak idején őerte az anyja. Sajnos hiába vitték másik iskolába Zsuzsit, megtalálták, és megint leszóltották. Most már ketten voltak.

A szülők megkérték az igazgatót, hogy jobban figyeljen a gyerekekre, mert ki tudja, nem drogot a-karnak-e neki eladni. Lajos egy kollegáját is ráállította az iskolára. Márti már nagyon félt, ami eddig nem fordult vele elő. – Ki kellett volna nyírnom a negyediket is – csikorgatta a fogát dühében, de nem beszélt róla Lutornak. – Ez nem fog bennünket békén hagyni. Még most sem bocsátotta meg a rajta esett sérelmet. – Arra gondolni sem mert, hogy a kórházban valami nyomott hagyott.

Egy este kocsival ment haza, és egy másik hátulról beleszaladt, majd elhajtott. Szerencséjére, csak a nyakcsigolyája sérült meg az apró zúzódásokon kívül. Kapott egy nyakmerevítőt. Egy napig a kórházban feküdt, de saját felelősségére hazament. Inkább otthon pihent. Megrémült a kórháztól.

Lutor őrzöngött.

– Majdnem úgy jártál, mint Zsuzsa.

– Igen – szólt elmélázva felesége.

– De kinyomozom, hogy ki volt, ha addig élek is – fogadkozott –, annál is inkább, mert akadt egy szemtanú, aki a kocsi rendszámát félig megjegyezte, és leírta a színét, márkáját.

Márti arra gondolt, hogy ez volt a negyedik, aki megúsza. Tehát csak nem felejtette el a serdülő kori megszégyenítést. – Egyikünk sem különb a másikinál – állapította meg keserűen.

A gyereket rendőrnő kísérette az iskolába. Lutor viszont ki is nyomozta az elkövetőt. Addig járkált autójavítóról autójavítóra, besúgótól besúgóig, míg meg lett a tettes. Örömmel mesélte otthon az eredményt. Márti meg sem lepődött, amin ugyancsak elcsodálkozott.

– Mi a baj? – kérdezte, aztán meglátta a levelet, amiben az állt, hogy anyja súlyos rákbeteg, és az utolsó stádium van hátra. – Nem ismertem anyádat, de nagyon sajnálom.

Az ágyban fekvő feleségének fogta a kezét, és vigasztalta.

– A molesztálóval nem lesz több gondunk. Csak nem és nem értem, hogy kinek lehetünk a bögyében. Talán az ítéleted nem tetszett valakinek és bosszút akar állni.

– Én tudom. Ki kellett volna őt is nyírnom.

– Mit beszélsz? – nyúlt Lajos felesége homlokához, mert azt hitte, hogy lázas. Márti sóhajtott egy nagyot, és szenttelen hanggal, elmesélte, hogy állt bosszút a három gazemberen. Aztán, mintha megkönnyebbült volna.

Fásultan nézte, hogy a férjét padlóra küldte a vallomásával. Lutor bénultan hallgatta és már tudta, hogy ez nem mese.

– Úristen! A feleségem gyilkos! – ugrott fel, és értetlenül nézett az asszonyra. Valami olyasmit várt, remélt, hogy a végén mégiscsak azt mondja, hogy tréfa az egész. De Márti hallgatott, és üres tekintettel bámulta a mennyezetet. – Hogy mertél hozzám jönni ilyen nagy bűnnel?

Márti elborult tekintettel nézett rá. A tekintetében minden volt, csak megbánás nem.

– Végül is, eddig szép volt – mondta cinikusan.

– Eddig? Miről beszélsz? Észnél vagy? Hallod te, hogy mit beszélsz? – ismételte magát dühödten Lajos.

– Én hallom-e?! És te? Te hallottad-e, átérezted-e, hogy mit mondtam? Mit szólnál, ha valaki megerőszakolná a lányodat? Mert engem az a rohadt apám erőszakolt meg! Na? Mit szólnál? Erre válaszolj! És mit tettél volna, ha négyen akartak volna megerőszakolni az utcán?

– De nem erőszakoltak meg, csak akartak?

– Mi a különbség? Ha nem tudom magam megvédeni, meg is teszik. Bele tudsz te ebbe gondolni egyáltalán? Van benned annyi empátia? Válaszolj! Ha nem tudok velük elbánni, ott feküdhettem volna mocskosan, megalázva, meggyalázva az utcán, a földön, mint egy szemétre dobott megkínzott kutya, míg valaki rám nem talál! Mert először leütöttek volna. Aztán rám fogják, hogy részeg voltam, provokáltam őket, és annyi tanút hoznak, amennyit akarnak, aki mind őket igazolja! El tudod képzelni azt a szituációt, mikor négy állat rád támad? És

én még csak serdülő lány voltam! Ha nem karatézom, meg is teszik. Te is tudod. Ne álltasd magad! Mi lenne, ha négy gyerek erőszakolná meg a lányunkat? – kérdezte újra hévvel, és maga is beleborzadt.

Gyorsan a kezébe vette a telefont, és az iskolát hívta. A gyerek felől érdeklődött. Aztán a rendőrnőt kereste, és a lelkére kötötte, hogy inkább előtte legyen az iskolában, mintsem elkéssen, mert kivágtatja a munkahelyéről. Lutor döbbenten állt, majd lerogyott egy székre. A fejében ezer hang zsongott. Nem is volt magánál. – Nekem kellene a gyerekért elmennem – gondolta, de nem bír megmozdulni.

– És Zsuzsát már elfelejtetted? – sziszegte dühvel a foga között Márti, miután a férje nem szólt semmit, csak lehorgasztott fejjel hallgatott, és a semmibe bámult. – Te meg a becsületességed! Az elhivatott bűnüldözésed! Hányat kaptatok el, és hányan lakoltak meg a bűneikért? Erre válaszolj! Azt hiszed, Zsuzsa gyilkosai nem úszták volna meg? Vagy téged ez nem érdekel? Mert tudván tudod, hogy nem ez volt az első esetük. Azon kívül gyerekeknek drogot árultak a mocskok, mert nem volt elég a pénz, amit összeharácsoltak. Kettőre rábizonyították az erőszakos közösülést! Megmutassam a bűnlajstromukat?

Márti hirtelen felugrott, mire belenyilallt a nyakába, és egy nagyot kiáltott, de Lajos meg sem mozdult. Mereven ült, mint akit hipnotizáltak. Márti kotorászni kezdett titkos iratai között, és meg is találta a dossziét. Odavágta Lajos elé úgy, hogy szét is szóródott. Újságcikkek, netről letöltött külföldi kommentárok, képek, statisztikák, a serdülő kori eset a négy elbánt kamasszal, amiről a honi lapok hallgattak akkor. Régi és újabb dokumentumok. Lajosnak rávetődött a szeme egy képre, ahol még az utca, a környék is ismerősnek tűnt. Lassan kezdett minden megvilágosodni. A döbbenettől azonban kérdezni sem tudott, meg nem is találta értelmét.

– Nincs semmi szavad? – kiabált rá Márti. És csakugyan. Lajos, tényleg egy szót sem szólt. – Akkor adjál fel! Juttass

börtönbe! Milyen szenzáció lesz, ha kiderül, hogy a szigorú bírónő, a példás nyomozó felesége gyilkos!

Lajos testében, lelkében összetörve ült, és öngyilkosságon gondolkodott. Nem tudta, mitévő legyen, mert ezzel a nővel már nem akart élni. De ha megöli magát, a gyereke soha nem heveri ki. Annyi lenne, mintha feladná az anyját. Hát ezért adta a gyerekeknek a felesége a Zsuzsanna nevet! Mindent kitervelt. Mindent! Hány évig hordozta magában a gyűlöletet! És mindezt, egy gyerek változtatta meg – örökölte, de továbbra sem tudott megszólalni. Mintha sokkot kapott volna. Az imént még egy boldog családnak tudták magukat, és egy perc alatt minden, minden széthullott.

Apró darabra hullott. Mint egy csillogó üvegváza, amit már összeragasztani sem lehetett. – Mindennek vége – zakatolt a fejében.

Mártinak két hét múlva levették a nyakáról a merevítőt, de ezalatt az idő alatt, minden áldott nap taxival hozta, vitte a gyereket az iskolába. A rendőrnő mellette ült. Lajos nem beszélt vele. Későn is járt haza.

Lutor egy nap, a szokottnál korábban ért haza. Felesége összecsomagolt bőröndjeit találta az előszobában. Kérdőn nézett rá.

– Felmondtam a munkahelyemen. Ha nem adsz ki, megyünk anyámhoz, legalább az utolsó napjait velünk töltsé. Viszem a gyereket is. Már mindent elintéztem. A te törvénytisztelő hozzáállásoddal nem tudnál rá vigyázni. Nekem más törvényeim vannak, mint amit ezek a politikusok hoznak. Te szolgálj ezt a „rendet”! Ez a te világod. Itt van a cím, Zsuzsát bármikor meglátogathatod. De egyelőre el kell tűnnie a gazemberek szeme elől. És jól gondold meg, hogyan döntesz. Tönkre teszed-e a saját gyereked életét, vagy hagyod, hogy normálisan felneveljem. Ő semmit nem tud még, és ha rajtam múlik, nem is fog. Tőled függ minden. Nekem nem kell semmi. Még gyerektartás sem. El is válhatsz, azonnal beleegyezem. De a gyerek a tiéd. Azelőtt senkivel nem voltam kapcsolatban. Kivéve azt az átkozott apámat – mondta alig hallhatóan.

Lutor egész éjjel nem aludt, csak bámulta a mennyezetet. Tisztában volt vele, hogy felesége nem tréfál. Magában igazat adott neki, de nem tudta kimondani. Nem tudta, hogy mitévő legyen. Már nem érdekelte a felesége sem, az igazságszolgáltatás, és a „rend” sem, amit védett. Egyetlen gyermekére gondolt, hogy mi lenne vele, ha megtudná, hogy az anyja gyilkos.

Reggel kikísérte őket a repülőtérré, és úgy szorította a kislányt, hogy az feljajdult. A gyerek átölelte apja nyakát, és sírva fakadt.

– Szeretlek, apuci. Imádlak! Rossz lesz nélküled. Hiányozni fogsz – hüppögött Zsuzsi.

– Meglátogatlak, drágám, amint csak tudlak. Aztán hazahozlak és egy ideig itt leszel apával.

Márti a füléhez hajolt és halkán, de érthetően mondta neki.

– Te jöhetsz bármikor. De a lány nem! Tíz-ti-zenkét évnek is el kell telni, mire visszajöhet. Remélem megértetted!

Lajos tudta, hogy Mártának igaza van, de nem válaszolt. Mikor nagy nehezen elengedte a gyereket, úgy érezte, hogy egy darabot kiszakítottak belőle. Feleségéhez még ekkor sem szólt. Márti rohant a kislánnyal, de egy pillanatra visszaneézett. Férje keményen tartotta magát. Még odaszólt neki:

– Vigyázz magadra! Már csak a gyerek miatt is!

Mikor felcsukták a gép ajtaját, Lajos arcán egy könnycsepp gördült le. Legszívesebben üvöltött volna. Aztán soha többet. Megkeményedett, de inkább megkövült. Úgy érezte, hogy céltalan lett az élete. De mikor kislányára gondolt, tudta, hogy még van feladata. Tényleg vigyáznia kell magára. Márti már nem izgatta. De nem is tudta, hogy mit érez iránta.

Hazafelé vette az útját, és bement egy virágboltba. Vett egy szál liliomot és kiment a temetőbe volt menyasszonyához, Zsuzsához. Megsimogatta a fényképet és beszélni kezdett hozzá.

– Látod, Zsuzsa, ha te is vigyázol magadra, most nem ide hoznám a virágot. Szégyellem magam, de egy másik asszony állt érted bosszút. Most mit gondolkodjék én rólatok? Mindketten elhagyatottak.

Márti kerülővel ment Amerikába. Előbb két országot is érintett, nehogy kövessék. Inkább vállalta az átszállást, minthogy szemmel tartsák. Mikor megérkeztek, Bözsi már nagyon rosszul érezte magát. Ám amikor meglátta az unokáját, felélénkült.

- Akárcsak te voltál ilyen idős korodban. Hát a férjed?
- Ő nem tud jönni. Sok a munkája.
- Hogy hívnak, kicsim? – kérdezte unokájától.

A gyerek ránézett az anyjára, aki intett, hogy megmondhatja a nevét.

– Lutor Zsuzsanna – vágta ki büszkén, mire Bözsi nem kapott levegőt. Kérdően nézett a lányára.

- Hát mégis csak igaz?
- Sajnálom, anya. Csak így tudtam magam megvédeni.

Az anyja bólogatott.

- Megértelek. Nagyon is megértelek.

Márti még otthon közölte Lutorral, hogy nem fog vele levelezni. Mintha nem volna közöttük kapcsolat. Kidolgozott egy tervet, hogy melyik újságban, milyen szöveggel fogja megjelentetni, ha épségben megérkeztek, és ha a férje meglátogathatja a lányát. Mártnak nem voltak illúziói, ami a hosszú kezű bosszút illette.

Lutor előnyugdíjaztatta magát, és hazament az apjához. Az idős Lutor már szinte mindent felszámolt. Egy kis kerteskét hagyott a ház körül, hogy legyen mivel foglalatostkodnia. Csak úgy kedvtelésből. Lajos egy ideig tengett lengett. Nem találta a helyét. Hiányzott neki a gyerek, hiányzott Márti. Még nem tért magához, nem tudott lenyugodni, hogy végiggondolja, megbocsáthat-e Mártnak? Volt-e joga ilyen szigorúan, már-már kegyetlenül bíraskodni? Nem tudta eldönteni.

Az apjának szinte semmit nem mondott, hiába is kérdezte volna.

– Zsuzsi Amerikában tanul, mint az anyja, de kérlek, ne beszélj róla senkinek.

Az apja érezte, hogy valami nagy titokról lehet szó, de várta, hogy fia beszéljen. Lajos nem mondott többet. – Legalább a fiam itt lesz, ha lehunyom a szemem – nyugtatgatta magát. De aztán nem bírta tovább.

– Többet nem is látom az unokám?

– Dehogynem, apa, de neked megmondom, hogy Zsuzsit környékezték meg az anyja miatt. Ezért kellett innen elvinni.

– Mert szigorú bíró volt, ugye? Sok ellenséget szerzett magának.

Lajos bólogatott. Nem akarta elmesélni a nagy titkot, mert még ő sem tudta feldolgozni. Aztán ki tudja, hogyan fogadta volna az apja a történetet. Egy év nem telt belé, megjelent az üzenet, hogy mehet meglátogatni a lányát. Olyan örömet érzett, hogy alig bírt magával. Hívta apját is, de az nem ment.

– Nem bírok már, fiam. Hosszú volna nekem az, az út.

Mikor Lutor megérkezett, Zsuzsi sikoltva ugrott a nyakába. Annak majd' kiugrott a szíve a nagy boldogságtól. Míg ott tartózkodott, a kislány egy pillanatig sem hagyott neki nyugtot. Minden este azzal feküdt le, hogy milyen lesz az elválás. Az biztos, hogy sokkal rosszabb, mint mikor ő maradt otthon. Szorongott és állandóan gondolkodott. Törte a fejét. Milyen kifogással válnak majd el? Pedig az egy hónapból még csak a fele telt el.

A lány folyton locsogott.

– A mamát a múlt héten temettük. Tudod, nagyon beteg volt szegény. De nagyon örült nekem.

– Ki nem örülne neked, kis bogaram? Olyan vagy, mint egy tündér.

– Tudok ám karatézni – fecsegett tovább –, megmutassam?

Lajos ennek örült. – Hála az égnek! Nem egy Barbie babának neveli az anyja – gondolta. Márti nem zavarta őket. Nem is féltékenykedett. Az egy hónapot nem is találta olyan hosszúnak. Sőt! Nagyon is rövidnek tűnt. Eljött a búcsú pillanata, ami mindenkinek szomorú. Hát még azoknak, akik így szeretik egymást! Zsuzsi a reptérig tartotta magát, mert apja megmagyarázta neki, hogy haza kell menni a nagypapához, aki beteg.

– Majd megint jönni fogok, és megint sok időt töltünk együtt – vigasztalta.

De mikor megcsókolta, a kislány úgy átfogta a nyakát, hogy kis híján lekéste a gépet.

– Apuciiii! Ne menj még el! Kérlek szépen! Könyörgök neked, maradj velünk!

A kislány magán kívül sivalkodott, hogy el kell válni az apjától. Úgy érezte, hogy többé nem látja. Lajos már nem tudta, hányadszorra „halt” meg. Egyszer, mikor Zsuzsát elvesztette, másodszor, mikor Márti vallomást tett, és harmadszorra, mikor a felesége és lánya eljöttek otthonról. És most negyedszerre. Ezt érezte a legfájóbbnak. – Mit kell még kibírnom? – kérdezte magától, közben alig bírta a repülőre felmenni. Kinézett az ablakon, és a zsebéből elővett kis messzelátón keresztül látta Zsuzsit, aki egyik kezét feléje nyújtogatta, a másikkal anyját húzta a gép felé, és zokogott.

Lutor maga sem tudta, hogy már átesett egy-két infarktuson, amit lábon hordott ki.

Mikor otthon landolt a gép, egyedül ő nem szállt ki. A légikisasszony azt hitte, hogy alszik.

– Uram, ébredjen, megérkeztünk! – szólta rá hangosan. Lutor nem mozdult, mire kicsit megmozdította. Az utas félrebillent.

– Orvost! Gyorsan orvost! – kiáltott a légikisasszony, mert tudta, hogy baj van.

Az orvos megérkezett, de már nem akadt dolga... Egy pár nap múlva Márti a netet böngészve látta a hírt, hogy a híres nyomozó egy Amerikából hazatérő gépen meghalt. Amilyen gyorsan tudott, összeszedelőzködött és kiköltözött Ausztráliába, hiába tiltakozott a lánya. Az ügynökére hagyta az anyagiak elintézését. Többek között a lakását is. Egy számlaszámot adott neki, semmi más.

Mielőtt felszálltak volna a gépre, az orvossal felíratott gyógyszert beadta a lányának, aki végigaludta az utat. Vett egy házat és egy nyomozóirodát nyitott. Felvett maga mellé egy igazi szimatot. De előbb körülszaglászta. Úgy ítélte meg, hogy megbízható.

A ház igazán kellemes környezetben kínálta magát. Kis kertecskével, füves résszel, tele virágokkal, bokrokkal. Zsuzsi durcás arcot vágott, és egyre azt kérdezte, hogy talál ide az apja?

- Idetalál, ne félj! – nyugtatta az anyja. Már itt is van.
- Hol? – csillant fel Zsuzsi szeme.
- Kicsim, látod ezt a kis kegyhelyet itt a kertben?

Zsuzsinak rossz érzése támadt.

- Itt van apa.
- Hogyhogy? – kiáltott meglepődve.

– Apa hazafelé meghalt a repülőgépen. Itt van egy dobozban eltemetve a képünk. Mind a hárman raj-ta vagyunk. Kívülre is raktam egyet. Ahányszor elmegyünk előtte, mindig együtt leszünk. Látod, itt van köztünk. Sőt! A nagymama is.

- De nem hallom a hangját!

– Dehogynem, kicsim! Hallgassd csak a szíved! Ha csendben leszel, hallani fogod.

– De hogy lehet, hogy a szívemben is van meg a kövön is? – hüppögött a kislány, mert nem értette, amit az anyja mondott. Kérdően nézett rá, többet akart hallani.

– A kövön a képe van, hogy mindig lássad az arcát. A hangja és az irántad való szeretete itt van a szívecskédben. Mindaddig, míg emlékezni fogsz rá.

Zsuzsi hetekig kijárt a kis dombhoz, és simogatta a kövön lévő képet. Zokogása a teraszig hallatszott. Márti úgy érezte, hogy megszakad a szíve. Magabiztossága megkopott. Helyette a fájdalom és a bűnbánat költözött a lelkébe.

– Rosszul cselekedtem, hisz végleg el kellett hagynom a hazámat és elhagytak a szeretteim is. Talán anyám is itt lenne még közöttünk, ha nem válunk el – gyötörte magát. – De ha kiszolgáltatom magam, vajon milyen sors vár rám?

Tanácsstalan lett. Egyet tudott. Hogy gyűlölete nem vezetett sehova. Amikor megállt a kis kegyhely előtt, mellkasa mindig elszorult. Tudta, hogy másként nem cselekedhetett, de azt is tudta, hogy ítélni sem volt joga. Márti összezavarodott. Maga sem tudta, hogy mit kellett volna tennie. Sokszor tette fel magának a kérdést, és belülről mindig ugyan az a válasz jött rá.

– Istenem, mit műveltem? Megbüntettél, mert helyetted ítékeztem...

– v é g e –

„Mi lehet számodra, a nagy könyvben megírva?”